

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 2 (лютий)

Київ 2024

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядник: Л. Литвинова. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpi@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	51
Інтелектуальна власність в Україні	54
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	58
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	104
Законодавство з інтелектуальної власності.....	111
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	147
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	189
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	207
Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2022 році.....	209
Нові надходження до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.....	210

Інтелектуальна власність за кордоном

«...З нещодавнім зростанням масового 3D-друку, включаючи будь-що, від друкованих цукерок та іграшок до товарів для дому, які легко доступні на ринку, не дивно, що 3D-друк тепер став явищем в індустрії моди. 3D-друк або адитивне виробництво — це процес виготовлення фізичного об'єкта з цифрового дизайну. З точки зору моди це означає, що тепер одяг і взуття можна повністю або частково створювати за допомогою техніки 3D-друку.

У колекції взуття Adidas 4DFWD, випущеній у 2021 році, використовується запатентований процес 3D-друку для створення гратчастої підошви взуття шляхом затвердіння рідкої смоли за допомогою процесу пошарового затвердіння ультрафіолетом. Унікальна підошва, як стверджує Adidas, забезпечує покращену продуктивність для спортсменів завдяки посиленню їх кроку вперед (FWD). Процес також має переваги в екологічності, оскільки підошва взуття складається на 40% з біоматеріалів...

Окрім запатентованих технологічних процесів для створення одягу, патенти також можуть бути ключовими для захисту певних тканин. Шведська компанія Transforming Textiles створила революційну технологію пряжі-нитки Sense-Tex, яка пропонує застосування для задоволення широкого діапазону потреб у різних галузях, включаючи охорону здоров'я, космос та авіацію, а також готову до одягу моду та текстиль...

На Паризькому тижні моди 2022 на подіумі під час показу Coperni була продемонстрована унікальна запатентована концепція одягу зі спреєм Fabrican, де дизайнери за вісім хвилин розпилили білу сукню міді на супермодель Беллу Хадід. Відео з сукнею практично миттєво розлетілося в соціальних мережах...

Незважаючи на те, що Fabrican отримує переваги від патентного захисту, миттєва вірусність технології, яка демонструється на паризькій злітно-посадковій смузі, підкреслює важливість того, щоб бренди мали захист інтелектуальної власності перед публічним розкриттям інформації, особливо коли йдеться про патенти та комерційну таємницю...

Завдяки модним технологіям, які можна носити, безсумнівно, патентний захист може бути прибутковим для захисту винаходів дизайнерів. Однак широкий спектр прав інтелектуальної власності, включаючи авторське право, зразки та контракти, також може бути ключовим» (*Autumn Gibson. Amy Mead. Futuristic fashion: IP and wearable fashion tech // Potter Clarkson LLP (<https://www.potterclarkson.com/insights/futuristic-fashion-ip-and-wearable-fashion-tech/>). 08.02.2024*).

***

«В основі визначення паралельний імпорту – це неконтрафактний продукт, імпортований з іншої країни без дозволу власника інтелектуальної власності... Це глобальне явище, дуже сіра зона, і його

присутність різна в різних частинах земної кулі. ...паралельний імпорт може мати значні наслідки для прав інтелектуальної власності (ІВ), впливаючи як на правовласників, так і на тих, хто бере участь в імпорті та розповсюдженні товарів, що паралельно імпортуються...

Паралельний імпорт може включати продукцію, захищену патентами або комерційною таємницею. Несанкціонований імпорт і розповсюдження таких товарів може призвести до порушення патентних прав або незаконного привласнення комерційної таємниці, потенційно наражаючи паралельного імпортера на судові дії. Проблеми авторського права також можуть бути предметом суперечок через права на відтворення та розповсюдження. Роботи, захищені авторським правом, наприклад книги, музика та програмне забезпечення, можуть підлягати паралельному імпорту. Несанкціоноване відтворення та розповсюдження захищених авторським правом матеріалів може порушувати права власника авторських прав. Права на дизайн також необхідно враховувати під час перегляду, якщо є порушення дизайну, оскільки відмітні дизайни можуть викликати проблеми, пов'язані з певними правами. Якщо дизайн захищений, імпорт і продаж товарів без згоди власника прав може вважатися порушенням дизайну. Це підводить нас до порушення ліцензійних угод, які слід враховувати між правовласником і авторизованими дистриб'юторами. Ці порушення часто призводять до правових наслідків для паралельного імпортера. У сфері відповідності нормативним вимогам існують також політики щодо реєстрації продуктів і відповідності. У деяких галузях промисловості, наприклад у фармацевтиці, паралельний імпорт може вимагати відповідності нормативним вимогам, специфічним для кожного ринку.

Усі вищезазначені суперечки викликають запитання, де в першу чергу відбувається цей паралельний імпорт легально? Ось ще кілька прикладів країн, які піддаються паралельному імпорту, найбільше враховуючи принцип міжнародного вичерпання прав інтелектуальної власності:

...ЄС загалом дозволяє паралельний імпорт між країнами-членами через принцип вичерпання прав інтелектуальної власності. У США на законність паралельного імпорту впливають різні фактори, зокрема, тип товару та конкретні права інтелектуальної власності, пов'язані з ним. У деяких випадках може застосовуватися доктрина першого продажу, яка дозволяє перепродаж законно придбаних товарів. Однак існують і винятки, і складнощі, і паралельний імпорт може зіткнутися з юридичними проблемами. В Австралії паралельний імпорт, як правило, дозволений, і застосовується принцип міжнародного вичерпання прав інтелектуальної власності. Це означає, що якщо продукт законно розміщений на ринку правовласником або за його згодою в будь-якій точці світу, його можна вільно імпортувати та продавати в Австралії.

...Нова Зеландія схожа на Австралію, оскільки вона загалом дозволяє паралельний імпорт через визнання принципу міжнародного вичерпання прав інтелектуальної власності, що дозволяє вільний імпорт товарів, які були законно розміщені на ринку в іншій країні. Канада дозволяє паралельний

імпорт у більшості випадків через принцип вичерпання прав інтелектуальної власності. Це дозволяє перепродаж товарів, які були законно розміщені на ринку правовласником або за його згодою. На сході Японії паралельний імпорт, як правило, дозволений, і принцип міжнародного вичерпання прав інтелектуальної власності визнається. Однак у певних випадках можуть існувати обмеження і виникати юридичні проблеми. Південна Африка дозволяє паралельний імпорт і визнає принцип міжнародного вичерпання прав інтелектуальної власності. Закон про конкуренцію в Південній Африці також регулює питання, пов'язані з паралельним імпортом.

Отже, з усіма потенційними судовими діями, які можуть мати місце в усьому світі, чи є реальні переваги паралельного імпорту? Коротка відповідь – так, а розгорнута відповідь така: економія витрат для споживачів добре відома, оскільки паралельний імпорт може призвести до зниження цін для споживачів. Оскільки паралельний імпорт часто минає традиційні канали розподілу, продукти можуть бути доступні за нижчою ціною, ніж ті, що розповсюджуються через авторизовані канали. Існує також основна перевага збільшення конкуренції, оскільки паралельний імпорт створює додаткову конкуренцію на ринку. Це може стимулювати авторизованих дистриб'юторів і виробників стати більш конкурентоспроможними з точки зору ціноутворення, якості та послуг, щоб зберегти свою частку ринку. Ефективність ринку також підвищується, оскільки паралельний імпорт може сприяти тому, що продукти доступні споживачам у потрібний час і в потрібному місці. Це може допомогти запобігти дефіциту та забезпечити задоволення попиту, особливо на товари з обмеженою доступністю. Окрім ефективності, паралельний імпорт також може розширити асортимент продуктів, доступних споживачам, надаючи їм більше вибору. Це може бути особливо корисним, якщо споживачі віддають перевагу певним варіантам або версіям продуктів, які недоступні через авторизовані канали. Ці відомі споживчі переваги змушують виробників прийняти більш єдині ціни на різних ринках. Якщо ціни значно відрізняються між країнами, споживачі можуть бути більш схильні шукати паралельний імпорт, спонукаючи виробників коригувати свої цінові стратегії. У загальній картині в глобалізованій економіці паралельний імпорт можна розглядати як природний наслідок міжнародної торгівлі. Вони можуть полегшити переміщення товарів через кордони та зробити внесок у більш взаємопов'язаний глобальний ринок.

Майте на увазі, що переваги, згадані вище, можуть бути оскаржені, і існують різні аргументи проти паралельного імпорту, що підводить нас до того, що хоча паралельний імпорт може мати певні переваги, є також помітні недоліки, пов'язані з цією практикою. Ці недоліки можуть вплинути на різні зацікавлені сторони, включаючи виробників, авторизованих дистриб'юторів, споживачів і навіть уряди. Ось деякі загальні недоліки:

На додаток до проблем інтелектуальної власності, про які було сказано раніше, існують проблеми з контролем якості та безпекою, оскільки паралельний імпорт може не проходити тих самих заходів контролю якості та

стандартів безпеки, що й продукти, що розповсюджуються через авторизовані канали. Відсутність нагляду може призвести до обігу продукції, яка не відповідає необхідним стандартам безпеки та якості. Паралельний імпорт також може порушити бізнес-моделі авторизованих дистриб'юторів і роздрібних торговців. Ці організації інвестують у маркетинг, підтримку та інфраструктуру обслуговування, а паралельний імпорт може підірвати їх здатність конкурувати на рівних умовах. Існує також втрата прибутку для виробників, оскільки ці продукти на сірому ринку часто продаються за нижчими цінами, ніж ті, що розповсюджуються через авторизовані канали. Ця втрата доходу може вплинути на дослідження та розробки, інновації та загальну стійкість бізнесу. Паралельний імпорт також може призвести до складної та фрагментованої дистриб'юторської мережі, через що виробникам буде складно контролювати потік своїх продуктів і підтримувати послідовні стратегії ціноутворення на різних ринках. Вони також можуть викликати плутанину у споживачів, яким може бути важко відрізнити оригінальні продукти від паралельно імпортованих. Ця плутанина, без сумніву, може вплинути на репутацію бренду та довіру клієнтів. Існує також обмежена гарантія та підтримка, яка в кращому випадку стає фрагментованою. Продукти, отримані шляхом паралельного імпорту, можуть не мати такої ж гарантії, підтримки чи післяпродажного обслуговування, які надаються авторизованими дистриб'юторами. Це може залишити споживачів без належної допомоги у разі дефектів або проблем із продуктом. Очевидно, існує ймовірність підробки. Поширеність паралельного імпорту може створити можливості для виведення контрафактної продукції на ринок, що створює ризик як для споживачів, так і для власників брендів. Паралельний імпорт може сприяти непослідовному ціноутворенню на різних ринках, що може бути проблемою для виробників, які намагаються реалізувати глобальні стратегії ціноутворення...» *(Bob Brewer. Parallel Imports, A Global Phenomenon, And a Very Grey Area Regarding International Trade // Braumiller Law Group (https://www.braumillerlaw.com/parallel-import-are-global-phenomenon-and-a-grey-area/). 05.02.2023).*

***

«...Поставивши стратегію та управління ІВ на перше місце в порядку денному вищого керівництва та підвищивши обізнаність усіх співробітників компанії про їхні стратегічні наслідки, компанії можуть переосмислити та перепроєктувати загальнокорпоративні процеси, щоб краще реалізувати свій потенціал. Для цього компанії повинні створити три стовпи інновацій у сфері ІВ:

1. Стратегічне мислення щодо активів ІВ

Найважливіше, що потрібно усвідомити: якщо ви хочете отримати вигоду від своєї ІВ, вам потрібно використовувати права, які з нею пов'язані. Патенти та торгові марки не мають великої цінності для компанії, якщо вони залишаються просто купую паперу в сховищі. Для деяких компаній патенти

служать лише розпливчастим доказом того, що вони впроваджують інновації та висувають нові ідеї, не роблячи при цьому наступних кроків для втілення цих ідей у життя.

Є кілька способів впоратися з цим: компанії можуть отримати додаткову цінність, надаючи ліцензії та збираючи ліцензійні збори за свої права інтелектуальної власності. Крім того, вони можуть вжити заходів для запобігання конкурентам від використання їхніх винаходів, моніторингу ринку для виявлення потенційних порушників. Це також вимагає не ухилятися від захисту цих прав через судовий процес. Багато великих і малих компаній роблять це, хоча і не систематично. Щоб бути ефективним у цьому підході, вам потрібна обізнаність усіх відділів щодо призначення цих активів і того, як компанія їх використовує.

Проте, щоб компанія могла стратегічно використовувати свої активи інтелектуальної власності, вона повинна їх мати в першу чергу. Це веде до другого стовпа: як керувати та стимулювати винаходи та розробку продукту.

2. Ринковий підхід до розвитку бізнесу та продукту

Однією з найбільших причин, чому компаніям важко розробити цінні ІВ, є те, що вони підходять до інновацій зсередини, а не ззовні. Це означає, що вони дуже в захваті від своїх інженерних можливостей і креативності, тому вони просто продовжують розробляти та патентувати назва, яка демонструє, наскільки вони винахідливі або які нові технологічні інновації вони можуть придумати. Хоча підхід може бути успішним, він також може призвести до значної втрати потенціалу.

Кожна компанія повинна пам'ятати, що незалежно від того, наскільки «інноваційним» є щось, воно, швидше за все, не буде прибутковим, якщо не відповідає реальним потребам клієнтів. При розробці нових винаходів натхнення має надходити від ринку та клієнтів, а нові продукти розробляються відповідно до їхніх конкретних потреб. Іноді це може бути складно, оскільки може знадобитися, щоб організація не реалізувала чудову ідею, розроблену функцією НДДКР, яка не відповідає чіткій потребі ринку.

У таких випадках функція інтелектуальної власності компанії може надати цінну інформацію для науково-дослідних розробок, щоб доповнити їхні процеси розробки та скерувати їх у напрямку, який є найбільш вигідним для компанії. Це веде до третього й останнього стовпа.

3. Ефективне розгортання та підхід до керування

...Хоча компанія, природно, матиме внутрішню функцію інтелектуальної власності, багато найкращих ідей і розуміння можна отримати, лише якщо кілька функцій компанії працюють разом. Такі функції, як бізнес, право, маркетинг, продажі, розробка продукту, дослідження та розробки та управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), сприяють колективному успіху розвитку інтелектуальної власності.

Однак це може призвести до проблем, оскільки не всіма цими функціями керують ті самі люди. Компанії повинні створити комітети з питань

інтелектуальної власності та встановити надійні процеси управління, щоб компенсувати це, гарантуючи, що всі ключові зацікавлені сторони мають право голосу та можуть координувати свої зусилля.

...якщо є бізнес-сфера, до якої компанія хоче розширитися, члени комітету з інтелектуальної власності повинні мати легкий доступ до такої інформації, як кількість відповідних розкриттів, заявок та/або грантів у цій сфері, а також витрати на дослідження та розробки. за виданий патент як показник успіху. Вибір і деталізація ключових показників ефективності та інформації також повинні відповідати відповідним групам зацікавлених сторін організації та рівням ієрархії...» (*Dominique Christ. Intellectual Property and business value: making IP a C-suite priority // Dennemeyer – The IP Group (https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/intellectual-property-and-business-value-making-ip-a-c-suite-priority/). 19.02.2024*).

***

«На засіданні Ради з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (TRIPS) 13 лютого члени Світової організації торгівлі прийняли два звіти...»

У доповідях розглядаються два питання: ...чи поширювати Рішення міністрів щодо Угоди TRIPS (WT/L/1141) на засоби терапії та діагностики COVID-19, а також поточна та майбутня робота Ради відповідно до пунктів 23-24 Декларації міністрів щодо реагування Світовою організацією торгівлі на пандемію COVID-19 та готовності до майбутніх пандемій (WT/L/1142).

У першому звіті підсумовуються дискусії, проведені з 2022 року, і визнаються значні зусилля, докладені членами для підтримки заснованої на фактах і доказах дискусії щодо параграфа 8 Рішення MC12 про Угоду TRIPS стосовно її можливого розширення на діагностику та терапію COVID-19. Вона також визнає, що, незважаючи на ці зусилля, консенсусу щодо розширення дії Рішення досягти не вдалося.

У другому звіті зазначається, що Рада TRIPS продовжить свою роботу відповідно до Декларації міністрів від MC12, щоб проаналізувати та врахувати всі отримані уроки та виклики, що виникли під час пандемії COVID-19, а також оперативно знайти ефективні рішення на випадок майбутніх пандемій.

Роль інтелектуальної власності, а саме добровільне ліцензування, передача технологій, функціонування Патентного пулу лікарських засобів (MPP), географічні обмеження ліцензій та дія статті 31(f) Угоди TRIPS були відзначені як сфери, що становлять інтерес для членів у цьому контексті.

Звіти стали результатом інтенсивних консультацій, проведених послом Пітфілдом з низкою делегацій та координаторами груп протягом останніх кількох місяців. Обидва тексти будуть представлені 14 лютого Генеральній раді на її останньому засіданні перед MC13...» (*TRIPS Council finalizes preparations for MC13 // World Trade Organization (WTO) (https://www.wto.org/english/news_e/news24_e/trip_13feb24_e.htm). 13.02.2024*).

«...Компанії вже досліджують і інвестують у квантові технології, створюючи команди, готові до квантової роботи. Але вони також повинні почати думати про те, як вони будуть патентувати свою інтелектуальну власність (ІВ), інакше ризикують втратити значну конкурентну перевагу ще до того, як квантова технологія стане доступною.

Патенти є важливими факторами інновацій. Хоча правила можуть відрізнятися від країни до країни, успішна заявка на патент може тривати до 20 років, що дає компанії достатньо часу, щоб отримати прибуток від свого винаходу, водночас заохочуючи їх ділитися своїм відкриттям зі світом. І, обмінюючись ідеями, інші компанії отримують натхнення створити на основі патенту щось нове. Для стартапів і невеликих компаній значна частина їхньої вартості може бути пов'язана з їх патентним портфоліо. Після того, як ці патенти будуть захищені, компанії зможуть отримати величезну цінність, ліцензуючи технологію для отримання прибутку...

Компанія повинна запатентувати ідею, щоб мати державний захист для захисту своїх прав ІВ. Якщо інша компанія самостійно прийде до такого ж відкриття та запатентує ідею, оригінальним творцям може бути дозволено використовувати їхню технологію. Таким чином, більшість організацій мають сильний стимул діяти швидко та подати заявку на патенти, якщо вони хочуть захистити свою інтелектуальну власність.

На патентній арені вже спостерігається велика квантова діяльність. Одне дослідження відобразило патентний ландшафт квантових технологій і виявило, що з 2001 року патентні відомства США та Європи видали близько 20 000 патентів, де квантові технології були основною концепцією. Дослідження також показало, що кількість успішних патентних заявок прискорюється. Було виявлено майже 10-кратне збільшення кількості патентів на квантову технологію, виданих щорічно, зі 161 у 2001 році до 1555 у 2018 році.

Багато нових програм ще не були доступні для громадськості. Наприклад, тимчасові патентні заявки дозволяють компаніям подавати заявки без офіційної претензії чи розголошення інформації. Це дає компаніям час дослідити та розробити ідею без повної прихильності до патентної претензії. Це положення може діяти протягом року, і коли патент схвалюється, зазвичай настає період вимкнення, перш ніж він стане публічним. Це дає компаніям значне вікно, коли їхні квантові інновації фактично невидимі для конкурентів.

Ці патенти виходять за рамки просто апаратного забезпечення. Багато з них призначені для квантових застосувань, таких як обробка інформації, криптографія та зв'язок. Компанії, які розробляють квантові патентні заявки, мають спільну проблему з розробниками класичних комп'ютерів: патенти не можуть претендувати на програмний код. Патентні претензії повинні ґрунтуватися на винаходах, які вирішують технічну проблему за допомогою нових і нових процесів.

Деякі з цих патентів будуть від компаній, які досліджують квантові технології, але не для негайного використання у своєму бізнесі. Замість цього

вони подають патенти на нові процеси, які безпосередньо не пов'язані з квантовими, але включають мову, яка спеціально націлена на квантове застосування цього процесу. Це захищає їхні винаходи від квантових руйнувань і дозволяє цим компаніям будувати «патентну огорожу» в галузі квантових технологій. Запатентувавши на ранній стадії, компанії можуть першими вийти на ринок з ідеєю та перебороти своїх конкурентів...» (*Erik Garcell. Why Companies Should Patent Their Quantum Technology Now // Spiceworks Inc. (https://www.spiceworks.com/tech/innovation/guest-article/why-companies-should-patent-their-quantum-technology-now/). 16.02.2024).*

***

«Група IP5, що складається з п'яти найбільших відомств інтелектуальної власності у світі, а саме USPTO (Сполучені Штати), ЕРО (Європа), CNIPA (Китай), JPO (Японія) та KIPO (Південна Корея), опублікував свій річний звіт...

У цьому звіті, зокрема, зазначено:

- що 91% із 16,4 мільйона патентів, чинних у всьому світі наприкінці 2021 року, мали свої наслідки на одній із територій, що підпадають під юрисдикцію групи IP5: 30% для країн-членів ЕРО, 22% для Китаю, 20% для Сполучених Штатів, 12% для Японії та 7% для Південної Кореї;
- збільшення на 1,4% кількості патентних заявок, поданих до відомств IP5;
- збільшення кількості патентів, виданих цими відомствами, на 5%, або понад півтора мільйона патентів» (*Matthieu Boulard. Le compte rendu de 2023 sur les cinq plus grands offices de propriété intellectuelle est enfin disponible! // Novagraaf (https://www.novagraaf.com/fr/vision/blog-le-compte-rendu-de-2023-sur-les-cinq-plus-grands-offices-de-propriete-intellectuelle). 13.02.2024).*

***

«22 лютого Центр глобальної інноваційної політики Американської торговельної палати (GIPC) оприлюднив Міжнародний індекс ІВ за 2024 рік, який надає щорічний огляд впливу правових змін у сфері інтелектуальної власності (ІВ) на інноваційну екосистему в десятках країн по всьому світу...

З 55 національних економік, включених до Міжнародного індексу інтелектуальної власності 2024 року, трьома країнами, чиї показники системи інтелектуальної власності покращилися найбільше, були Саудівська Аравія, Бразилія та Нігерія...

За індексом GIPC загальні показники системи захисту прав інтелектуальної власності залишилися незмінними для 28 країн, у той час як лише у восьми країнах їхні показники знизилися, і лише в Екваторі спостерігалось падіння більш ніж на один відсотковий пункт. Однак щогорічний міжнародний індекс ІВ показав, що серед 10 кращих країн за показником індексу лише Нідерланди, які займають сьоме місце, покращилися

порівняно з минулорічним індексом... У той час як показники п'яти країн з першої десятки, включно зі Сполученими Штатами, залишилися незмінними, у Великобританії, Швеції, Ірландії та Швейцарії показники індексу дещо знизилися.

...Міжнародний індекс інтелектуальної власності 2024 року зазначив, що серйозні проблеми з рамками прав інтелектуальної власності виникають у країнах, які раніше були лідерами інтелектуальної власності. Найголовнішим серед них є еволюція відмови від Угоди ТРІПС у Світовій організації торгівлі щодо вакцин і методів лікування COVID-19, що негативно вплине на існуючі рамки інтелектуальної власності, які дозволили як глобальне виробництво вакцин, так і розширили місцеві технічні ноу-хау. по всьому світу. Що стосується європейських країн, індекс GIPC також висловив занепокоєння щодо запропонованого Європейським Союзом біофармацевтичного законодавства, яке ускладнить розширення ексклюзивності даних, а також збільшить винятки для наступних розробників щодо вдосконалення технологій охорони здоров'я без дозволу власника прав...» (*Steve Brachmann GIPC's International IP Index Shows Stagnation in Legal Frameworks Among Global IP Leaders // IPWatchdog, Inc.* (<https://ipwatchdog.com/2024/02/23/gipcs-international-ip-index-shows-stagnation-legal-frameworks-among-global-ip-leaders/id=173685/>). 23.03.2024).

***

«Привласнення комерційної таємниці є серйозним ризиком для компаній у всіх секторах. Корпоративна вартість часто пов'язана з такими активами, як бази даних і програмний код, але зростаюча мобільність співробітників і зростання віддаленої роботи значно ускладнюють контроль над конфіденційною інтелектуальною власністю (ІВ)...

Те, що можна захистити як комерційну таємницю (іноді відоме як конфіденційна інформація), залежить від юрисдикції. Однак згідно зі статтею 39 Угоди TRIPS комерційна таємниця зазвичай охоплює інформацію, яка не є загальновідомою або легкодоступною, має комерційну цінність, оскільки вона не розголошується, і до неї вживаються розумні заходи для її приховування...

На відміну від патенту, комерційна таємниця не надається відомством інтелектуальної власності, тому власник зобов'язаний вжити всіх необхідних заходів для того, щоб конфіденційна інформація не потрапляла в публічну сферу. Крім того, відсутність реєстраційного офісу для вирішення спорів означає, що справи про незаконне привласнення комерційної таємниці розглядаються в цивільних судах, з можливістю кримінальних звинувачень у більш тяжких випадках...

Кожна компанія повинна буде визначити, де полягають її ризики та як найкраще їх усунути, беручи до уваги такі фактори, як сектори, у яких вона працює, місцезнаходження, корпоративний розвиток (зокрема, злиття, поділ і поглинання) та конкурентів.

...поради, які можна застосувати в різних галузях, щоб допомогти компаніям у цьому процесі:

1. *Контракти та умови працевлаштування:* Політика компанії щодо комерційних таємниць повинна займати важливе місце в стандартному контракті кожного працівника з чітким поясненням наслідків її порушення. Якщо можливо, мають бути конкретні посилання на те, що є корпоративною комерційною таємницею, щоб не було сумнівів щодо того, що охоплюється.
2. *Впровадження:* Нові співробітники повинні бути проінформовані про корпоративну політику комерційної таємниці та процедури захисту конфіденційної інформації, зокрема в контексті віддаленої роботи, використання персональних пристроїв та участі в публічних заходах або вебінарах. Це також має відбуватися щоразу, коли купується нова компанія.
3. *Адаптивний підхід:* працівники, відповідальні за особливо цінні або конфіденційні дані (наприклад, інженери та розробники програмного забезпечення), повинні мати спеціалізовані політики, які стосуються їх, із додатковими заходами безпеки, якщо це необхідно.
4. *Навчання:* нереалістично очікувати, що працівники запам'ятають всю інформацію, надану в їхніх контрактах. Необхідно проводити регулярне навчання та курси підвищення кваліфікації особисто або онлайн. Це може включати тести, які можна модифікувати для різних робочих ролей.
5. *Звільнення:* важливо, щоб працівникам, які залишають компанію (включаючи відставку, звільнення та скорочення), нагадали про їхні зобов'язання щодо комерційної таємниці та повернули всі чутливі активи. Це можуть бути бази даних, логіни, паролі та програмний код, а також апаратне забезпечення. Цей процес має відбутися до того, як працівник офіційно покине організацію, оскільки після цього може бути важче спілкуватися з ним.
6. *ІТ-політика:* окрім комерційної таємниці в контрактах працівників, політика компанії має стосуватися захисту комерційної таємниці в ІТ-системах і належного використання цих систем.
7. *ІТ-забезпечення:* якщо це можливо, і збалансовуючи повагу до конфіденційності, компанії повинні вживати заходів для виявлення потенційних порушень комерційної таємниці. Це може включати моніторинг використання співробітниками захищеного комп'ютерного обладнання та інших ключових пристроїв і блокування несанкціонованого доступу.
8. *Зовнішні партнери:* тісні робочі контракти із зовнішніми сторонами, включаючи постачальників, ліцензіатів/ліцензіарів і партнерів по спільному підприємству, повинні містити детальні та узгоджені визначення комерційних таємниць і положення щодо їх захисту.
9. *Повідомлення:* може бути корисним згадувати комерційні таємниці в щорічних звітах зацікавлених сторін/акціонерів, підкреслюючи їхню цінність для компанії та заходи, які вживаються для забезпечення їх збереження.
10. *Юридичний відділ:* юридичний відділ повинен координувати все вищезазначене, щоб переконатися, що заходи відповідають законодавству в

кожній юрисдикції, де працює компанія. Їх також слід негайно поінформувати про будь-які виявлені можливі ризики та будь-які підозрювані порушення, щоб можна було вжити відповідних заходів, поки не стане надто пізно. Якщо все працює ідеально, юридичному відділу ніколи не потрібно буде ініціювати судовий процес або звертатися до правоохоронних органів.

Хоча корпоративне шпигунство дійсно має місце, більшість незаконного привласнення комерційної таємниці відбувається через те, що колишні співробітники виходять із дверей офісу з цінною інформацією, чи то через наївне невігластво, чи з підлими намірами...» (*Shawn Duckworth. The cat-and-mouse game of trade secrets // Dennemeyer (<https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/the-cat-and-mouse-game-of-trade-secrets/>). 23.02.2024*).

***

«Volkswagen є останнім виробником автомобілів, який приєднався до програми Avanci 5G Vehicle, розширюючи існуючі відносини з постачальником патентних ліцензій.

Усі бренди Volkswagen, включаючи Audi , Bentley , Lamborghini , Porsche , Skoda та VW Truck & Bus, матимуть доступ до основних патентів 5G, 4G, 3G та 2G, які належать ліцензіарам Avanci 5G Vehicle відповідно до угоди, про яку було оголошено вчора (20 лютого).

Через програму Avanci 5G автовиробники домовляються про одну ліцензійну угоду, яка охоплює патенти понад 60 ліцензіарів для використання в їхніх транспортних засобах, підключених до 5G.

Ці ліцензіари включають Huawei, Nokia, Qualcomm, Samsung і Sony, і угода включає будь-яких інших власників патентів, які приєднаються в майбутньому.

У серпні 2023 року компанія Avanci запустила програму ліцензування підключених транспортних засобів 5G. Вона охоплює запатентовані технології, необхідні для підключення 5G, 4G, 3G і 2G, включно з стільниковим зв'язком автомобіля до всього (C-V2X), який дозволяє транспортним засобам спілкуватися з іншими транспортними засобами, велосипедистами, пішоходами та транспортна інфраструктура...» (*Liz Hockley. Volkswagen takes Audi, Porsche, Bentley and others into Avanci 5G patent pool // World IP Review (<https://www.worldipreview.com/patent/volkswagen-takes-audi-porsche-bentley-and-others-into-avanci-5g-patent-pool>). 21.02.2024*).

***

«У новому робочому документі Джессі ЛаБелль та ін. «Cross-border Patenting, Globalization, and Development» проаналізовано важливу роль патентування у міжнародному розвитку. Зокрема, дослідження мало на меті проаналізувати вплив транскордонного патентування на розвиток Глобального Півдня, під яким зазвичай розуміють Латинську Америку, Африку, Близький Схід, а також Південну та Південно-Східну Азію. Дані були отримані з

новоствореної бази даних INPACT-S, яку автори створили на основі бази даних PATSTAT за період з 1995 по 2019 рік.

Автори проаналізували тенденції та наслідки транскордонного патентування за допомогою контрфактичного аналізу. Розглядаючи роль глобалізації з 1995 року, автори підрахували, що за відсутності глобалізації транскордонне патентування з Глобальної Півночі на Глобальний Південь було б приблизно на 43 відсотки нижчим. Таке зниження транскордонного патентування мало б значні наслідки для міжнародного розвитку. Як зазначають автори, транскордонне патентування уможливорює передачу нових технологій та пов'язаних з ними знань між країнами. Обидва ці фактори є більш важливими, ніж будь-коли, для сприяння зростанню в країнах з низьким рівнем доходу, враховуючи роль високотехнологічних інновацій у сучасній економіці. Дослідження висвітлює ці переваги для країн Глобального Півдня в аналізі зростання добробуту, виміряного через споживання. Зокрема, добробут споживачів на Глобальній Півночі та Глобальному Півдні з 2001 року був би приблизно на 2,3% та 4,5% нижчим, відповідно, якби не тенденції до передачі патентів з Півночі на Південь. Це свідчить про те, що Південь досяг більшого зростання добробуту, ніж Північ, а також про зменшення розриву в доходах між двома регіонами завдяки тенденціям у сфері патентування за цей період» (*Ian Tufts. Fact of the Week: Cross-Border Patenting Would Have Been 43 Percent Lower Without Globalization // Information Technology & Innovation Foundation (https://itif.org/publications/2024/02/26/cross-border-patenting-would-have-been-43-percent-lower-without-globalization/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 26.02.2024).*

***

Австралійський Союз

«...Існуючі організації часто мають великі та складні портфелі ІВ, управління якими потребує значних зусиль. Цю роль зазвичай бере на себе внутрішня команда або окрема особа, іноді на додаток до своєї основної роботи. Підтримку зазвичай надають кілька зовнішніх по відношенню до організації патентних повірених, які працюють виключно у своїх галузях, пов'язаних з портфелем ІВ. Наприклад, технічний директор може доручити патентному повіреному скласти патентну специфікацію, повіреному у справах торговельних марок - подати заявку на реєстрацію торговельної марки, а комерційному юристу - скласти ліцензію на використання авторських прав.

Ускладнення самого портфолію ускладнює інструктаж кількох осіб у кількох організаціях, що може призвести до додаткових ускладнень і неефективності...

Ці складнощі можна полегшити, призначивши досвідченого менеджера портфеля ІВ як єдину контактну особу. Часто такою особою є досвідчений стратег у сфері ІВ, як правило, старший зареєстрований патентний повірений

або патентний повірений у сфері торговельних марок, який інтуїтивно відчуває колективний досвід юридичної фірми у сфері ІВ...

Основним фактором при розробці підходу до управління портфелем інтелектуальної власності клієнта є забезпечення того, щоб залучена команда мала необхідний юридичний і технічний досвід, відповідний для роботи. Однак слід враховувати й інші чинники, і тут наведено чотири приклади на основі мого досвіду управління портфелями різноманітних клієнтів.

- *Рівень ризику*

Схильність клієнта до ризику впливає на варіанти, які він готовий розглянути, і на рішення, які він прийме. Ступінь прийняття ризику може визначатися кількома факторами, в тому числі схильністю до ризику акціонерів. З мого досвіду, приватні компанії, як правило, більш сміливі, а державні організації (такі як дослідницькі організації, урядові або промислові групи), як правило, не схильні до ризику.

Сміливіші компанії часто орієнтуються на швидкість виходу на ринок; вони, як правило, віддають перевагу гнучкості, а не підходу, який зменшує всі ризики. Вони можуть віддати перевагу менеджеру портфеля, який може запропонувати креативні варіанти для досягнення цих цілей, забезпечуючи при цьому прийнятний рівень ризику. Менеджер портфоліо також зможе надавати професійні рекомендації таким чином, щоб клієнт розумів, що надані поради сприяють, а не заважають. Часто порада потрібна в короткий термін і надається на високому рівні з належним урахуванням ризиків.

Організації, які не схильні до ризику, часто підзвітні більшій кількості акціонерів і зацікавлених осіб. Це вимагає від них довести, що належний процес дотримувався ретельно та методично. Вони можуть віддати перевагу роботі з портфельним менеджером із розважливим характером, який добре вмє прискіпливо вивчати всю інформацію, перш ніж дати розумну пораду. Темп може бути повільнішим, але рівень комфорту вищий.

- *Доступ*

Комунікаційні лінії та рівень доступу менеджера портфоліо до команди всередині організації можуть впливати на ефективність інформації та прийняття рішень.

Стратеги з питань інтелектуальної власності добре визнають, що міркування щодо інтелектуальної власності мають бути частиною вищого рівня організацій. З 2007 року журнал IAM виступає за роль головного спеціаліста з питань інтелектуальної власності (CIPO) як частини керівника організації.

Якщо менеджер портфоліо має доступ до C-suite (керівники вищої ланки компанії, важлива і впливова група осіб у компанії), то часто доступна хороша інформація, що полегшує йому надання стратегічних консультацій щодо ІВ, узгоджених із бізнесом клієнта. Таким чином, найкращий партнер повинен мати великий досвід, може займати посаду за старшинством і розуміти ключові чинники бізнесу.

Якщо доступ до організації здійснюється на менш високому рівні, роль менеджера портфеля може бути менш стратегічною. У цій ситуації менш досвідчений адвокат може цілком підійти на роль головного менеджера зі зв'язків. Однак така віддаленість від керівників може призвести до розриву зв'язку між ІВ та бізнес-стратегіями. Щоб протистояти цьому, важливо час від часу проводити зустрічі на більш високому рівні між командами лідерів з обох сторін первинних відносин.

- *ІВ культура і освіта*

Розвиток і захист цінної інтелектуальної власності та ефективність цих прав залежить від культури інтелектуальної власності в бізнесі. Управління портфелем інтелектуальної власності клієнта має включати допомогу в розвитку культури інтелектуальної власності, яка відповідає клієнтській організації.

Культура інтелектуальної власності різниться в залежності від організаційного типу та етапу їх еволюції.

Стартапи часто мають сильну культуру інтелектуальної власності, оскільки цінність їхньої інтелектуальної власності є головною рушійною силою їхнього бізнесу, і їм потрібно заробити на цьому, щоб залучити інвестиції для наступного етапу. Культуру можна розвивати далі, навчаючи стартапів тому, як розвивати та демонструвати свою інтелектуальну власність таким чином, щоб інвестори бачили її актуальність для зростання стартапу.

Деякі дослідницькі організації та галузеві кооперативи менше зосереджені на ІВ, і в деяких випадках ІВ та пов'язана з нею комерціалізація можуть розглядатися як такі, що суперечать основоположним принципам цих організацій. Часто розвиток культури інтелектуальної власності включає навчання ідентифікації та цінності інтелектуальної власності, яку вони розвивають, разом із тим, як правильне поводження з цією інтелектуальною власністю може допомогти організації досягти своїх цілей.

Слід зазначити, що хоча захист ІВ (наприклад, патенти) здебільшого використовується в комерційних цілях, вони також можуть бути ліцензовані (навіть безоплатно) вибраним ліцензіатам, які використовуватимуть права для певних альтруїстичних цілей.

Встановлені комерційні організації можуть покращити свою культуру ІВ, заохочуючи розвиток комерційно цінної ІВ і дозволяючи передавати ці внески потрібним сторонам. Часто новатори не усвідомлюють, наскільки вони розумні, і багатообіцяючі ідеї можуть бути втрачені до того, як їх вдасться використати. Курси підвищення кваліфікації з визначення цінної інтелектуальної власності можуть допомогти, і менеджер портфолію часто може їх надати.

- *Промисловість і ринок*

Кожна галузь має свої особливості, і портфельний менеджер повинен розуміти як технологію, так і ринок. Розуміння технології є особливо важливим для дослідницьких організацій, а знання ринку особливо важливо для комерційних організацій.

Реально кажучи, портфельний менеджер може не мати необхідних знань на початку відносин з клієнтом. У такій ситуації менеджер портфоліо повинен прямо говорити про свою потребу вчитися та проводити час з організацією, вивчаючи дослідження та розробки та маркетинг.

...керуючий портфоліо не завжди може бути адвокатом, який виконує всю необхідну роботу з ІВ. Натомість цю роботу можуть виконувати інші, а саме ті юристи, які глибше розуміють технологію чи питання брендингу. Менеджер портфоліо повинен розуміти організацію, ринок і технологію настільки, щоб знати, які ресурси з їхньої фірми забезпечать саме те, що потрібно клієнту...» (*Kate Wilson. The human touch in IP portfolio management // James & Wells (<https://www.jamesandwells.com/nz/the-human-touch-in-ip-portfolio-management/>). 14.02.2024*).

***

«Інтелектуальна власність (ІВ) часто надає конкурентну перевагу бізнесу, наприклад, завдяки підвищенню операційної ефективності бізнесу або підвищенню якості його продуктів і послуг... Купуючи бізнес з ІВ, було б розумно оцінити якість ІВ, щоб зрозуміти, яку користь ІВ може принести бізнесу...

В ідеалі угода про продаж активів має містити вичерпний перелік ІВ, які ви купуєте... Уся придбана інтелектуальна власність має бути чітко та вичерпно перерахована в угоді. Для ІВ, що підлягає реєстрації, рекомендовано включати в угоду офіційні відомості, такі як номер заявки, дата подання, статус і країна... Перш ніж укласти угоду про продаж активів, покупцеві доцільно провести належну перевірку ІВ і, зокрема, з'ясувати, чи є продавець абсолютним законним і бенефіціарним власником ІВ. Для зареєстрованої інтелектуальної власності, як-от патентів, зразків і торгових марок, ви можете здійснити пошук у відповідному реєстрі інтелектуальної власності Австралії, щоб визначити власника...

Як мінімум, статус усіх зареєстрованих об'єктів ІВ має бути підтверджено у відповідному реєстрі ІВ, щоб підтвердити, що ІВ не втратила чинність і що всі збори за оновлення сплачено...

Охорона інтелектуальної власності має територіальний характер. Це означає, що якщо ви отримуєте захист торгової марки в Австралії, цей захист не поширюється на Нову Зеландію, якщо ви також не отримаєте реєстрацію цієї торгової марки в Управлінні інтелектуальної власності Нової Зеландії. Було б важливо визначити обсяг відповідної інтелектуальної власності, яку необхідно придбати, з юрисдикційної точки зору.

Крім того, враховуйте, на який термін надається охорона ІВ. Завжди перевіряйте терміни придатності. Хоча права на торговельну марку потенційно можуть бути безстроковими (за умови сплати зборів за продовження), патенти зазвичай мають термін дії 20 років. Очевидно, що обсяг захисту, який пропонує

патент, термін дії якого закінчується протягом наступних 3 років, відрізнятиметься від патенту, термін дії якого закінчується через 16 років...

Для покупців, які купують технологію, важливо не лише юридичні питання, а й обачність. Чи знаходиться інтелектуальна власність на ранній стадії розробки, яка потребує значного подальшого розвитку, чи вона знаходиться на стадії, коли вона готова або придатна для комерціалізації? Чи функціонує технологія відповідно до заяви продавця? Це важливі міркування для будь-якої покупки технологічних активів ІВ.

ІВ є формою особистої власності, тому власник ІВ може на власний розсуд надавати заставні інтереси на ІВ. Загальна форма забезпечення інтересів може включати іпотеку, заставу, право застави, боргові зобов'язання або стягнення.

...остаточна ціна є в основному комерційним рішенням, що визначається такими факторами, як стан ринку, потреби галузі та якість ІВ. Однак існують деякі традиційні підходи до оцінки ІВ. Витратний підхід визначає цінність ІВ шляхом розрахунку вартості розробки ІВ або подібної ІВ. Дохідний підхід оцінює інтелектуальну власність на основі майбутніх прогнозованих грошових потоків, які можуть бути згенеровані за рахунок використання інтелектуальної власності. Ринковий підхід оцінює інтелектуальну власність на основі даних фактичних транзакцій третіх сторін щодо порівнянної інтелектуальної власності для визначення ринкової ціни. Різні методи оцінки можуть призвести до дуже різних результатів. Ви можете залучити оцінювача інтелектуальної власності, щоб обговорити оцінку інтелектуальної власності, але ви повинні надавати інформацію щодо галузі та ринку, на якому ви працюєте, без точної інформації будь-яка оцінка є лише припущенням.

Зміну права власності на зареєстровану інтелектуальну власність потрібно буде зареєструвати у відповідних відомствах інтелектуальної власності, таких як ІВ Австралії та Управління інтелектуальної власності Нової Зеландії...

Як покупець, на додаток до інших гарантій продавця, ви можете отримати певні гарантії, пов'язані саме з ІВ, яку ви купуєте. Ці гарантії можуть включати гарантії щодо власності, дійсності та відсутності порушень. Також було б важливо вимагати гарантії того, що продавець розкрив вам усі відповідні інтелектуальні права щодо бізнесу, щоб ви не мали змоги придбати у продавця подальші інтелектуальні права щодо бізнесу...

Після того, як ви завершите придбання ІВ, переконайтеся, що зміна власника зареєстрована в відомстві ІВ для кожної юрисдикції незалежно від того, чи надається ІВ. Створіть інструменти керування ІВ, щоб керувати своїм портфелем ІВ, як-от реєстр ІВ, і занотуйте всі терміни виконання дій, необхідних для продовження судового переслідування або збереження вашої ІВ...» (*Sylvie Tso. Ten top tips for buying a business with intellectual property // Spruson & Ferguson (<https://www.spruson.com/news/ten-top-tips-for-buying-a-business-with-intellectual-property/>). 23.02.2024*).

Боліваріанська Республіка Венесуела

«...Закон Венесуели про захист інтелектуальної власності датується 1955 роком і передбачає заборону патентного захисту в різних сферах (напої та продукти харчування, як для людей, так і для тварин; ліки всіх видів; лікарські фармацевтичні препарати та хімічні препарати, реакції та комбінації, а також інші винаходи).

1 січня 1995 року Венесуела ратифікувала Угоду про права інтелектуальної власності, пов'язані з торгівлею (TRIPS), яка встановила обов'язкові мінімальні стандарти захисту прав інтелектуальної власності та дозволила ширші можливості патентування (наприклад, у сфері лікарських засобів).

Проте Венесуела поважала зміст Угоди TRIPS лише опосередковано через своє членство в Андському співтоваристві Колумбії, Перу, Болівії та Еквадору, яке вона залишила в 2006 році з політичних та економічних причин.

Незадовго до цього (з 2004 року) Управління патентів і товарних знаків Венесуели вже припинило видавати будь-які патенти. Протягом 16 років з 2004 по 2020 рік не було видано жодного патенту. Це примітно, оскільки самі інновації вважалися дуже важливими, і, згідно з урядовими даними за 2013 рік, Венесуела інвестувала близько 2,5% свого валового внутрішнього продукту в дослідження та розслідування, що є можна порівняти з Японією та Францією, які, як відомо, є визнаними патентними лідерами.

Наведений вище сценарій докорінно змінився 1 жовтня 2020 року.

Того дня влада Венесуельського відомства з патентів і товарних знаків вирішила (Офіційне повідомлення NRO. DG-09-2020) безпосередньо застосувати Угоду про права інтелектуальної власності, пов'язані з торгівлею (TRIPS), і визнати її дію з січня 1995 року, долаючи правові тлумачення, які ізолювали країну від міжнародної системи з цього питання.

Права інтелектуальної власності інтегровані в глобальні та регіональні угоди з прав людини, тому як ратифіковані договори Угоди TRIPS, так і національний закон про інтелектуальну власність від 1995 року віднесено до норм конституційного блоку. На цьому фоні принцип сприятливості застосовується до суперечливих положень. Це означає, що обидві правові основи діють одна з одною і застосовується та, яка є вигідною для заявника патенту.

Медіально важливий стартовий сигнал стався 24 травня 2021 року, коли Sanofi Aventis отримала 2 патенти на фармацевтичні препарати, заявку на які було подано в 2007 році.

З того часу було видано понад 2000 патентів у всіх галузях технології як для іноземних, так і для місцевих заявників. Більшість патентів було видано для застосування в нафтовій промисловості та фармацевтичному секторі.

Ці позитивні дані також супроводжуються хвилею цифровізації в Венесуельському відомстві з патентів і товарних знаків, яка почалася під час

пандемії Covid і з тих пір була підтверджена, і тепер дозволяє цифрове подання та консультації щодо патентних заявок, серед іншого...» (*Venezuela – progress on patent protection and efforts to strengthen economic relations // H&A* (<https://www.hyaip.com/en/news/venezuela-progress-on-patent-protection-and-efforts-to-strengthen-economic-relations/>). 20.02.2024).

***

Демократична Соціалістична Республіка Шрі-Ланка

«Нестача персоналу в Національному відомстві інтелектуальної власності (NPO) перешкоджає реєстрації інтелектуальної власності, підкреслюється у звіті генерального аудитора WPC Wickremarathne.

Незважаючи на отримання 431 заявки на реєстрацію патенту у 2022 році, станом на 30 квітня 2023 року NPO вдалося видати лише п'ять ліцензій. Нестача призвела до відставання у розгляді заявок: у 2022 році було видано 189 патентів, у тому числі 80 національних заявок.

На арені реєстрації торгових марок NPO отримала приголомшливі 9465 заявок, але лише 531 (5,6 відсотка) пройшли первинну та суттєву експертизу протягом цього періоду. Відставання в обробці цих заявок є очевидним: у 2022 році було завершено 3640 реєстрацій порівняно з попереднім роком, а 555 реєстрацій випливають із заявок, отриманих у 2011 році.

У звіті також висвітлено проблеми з ліцензіями на торговельну марку, зазначивши, що відповідно до розділів 118(1) і (2) Закону ліцензія на торговельну марку дійсна протягом 10 років із дати подання заявки, але багато ліцензій не були дійсними на момент реєстрації торговельної марки.

Як зазначено в річному звіті NPO за 2022 рік, основною причиною затримок у обробці заявок було названо недостатнє укомплектування відділів торгових марок і патентів.

Старший помічник генерального аудитора виявив, що дев'ять із десяти посад експертів з патентної експертизи залишаються вакантними понад шість років, незважаючи на призначення на ці посади спеціалістів із розвитку.

Крім того, хоча спочатку було затверджено 21 посаду спеціаліста з питань інтелектуальної власності, десять із цих посад згодом було призначено виключно для осіб, які зараз обіймають відповідні посади, залишивши п'ять посад вакантними. ...така ситуація призвела до зниження загальної ефективності роботи Відділу торговельних марок...» (*Nishel Fernando. Staff shortage continues to drag intellectual property registrations // Wijeya Newspapers Ltd.* (<https://www.dailymirror.lk/business/Staff-shortage-continues-to-drag-intellectual-property-registrations/215-277701>). 26.02.2024).

***

Держава Ізраїль

«...Інтелектуальна власність для рослин, також відома як «охорона сортів рослин», була запроваджена для того, щоб стимулювати селекціонерів до виведення нових та покращених сортів. В обмін на свої селекційні зусилля, які покращують суспільство, вони отримують винагороду від урядів у вигляді «монополії» на свої інновації на обмежений проміжок часу, протягом якого іншим забороняється продавати новий сорт без дозволу власника цього виключного права.

Міжнародний союз з охорони нових сортів рослин (UPOV) - міжурядова організація, створена відповідно до Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин. У 1973 році в Ізраїлі був прийнятий Закон про селекцію рослин; Ізраїль приєднався до договору UPOV у 1979 році.

У Міністерстві сільського господарства Ізраїлю є Відділ прав селекціонерів, який займається реєстрацією та підтримкою таких прав. В Ізраїлі основний термін охорони рослин становить 20 років, але для дерев, виноградної лози та деяких інших рослин він може бути продовжений до 25 років.

Експертиза заявки на права селекціонера зосереджена на тому, щоб переконатися, що новий сорт має «відмінність, однорідність і стабільність», інакше відомий як тест DUS. Відмінність - це тест, який проводиться експертами для визначення того, що сорт рослин є унікальним і відрізняється від відомих сортів рослин. Багато параметрів, що стосуються різних частин рослини, можуть бути оцінені і порівняні з еталонними сортами, щоб показати відмінність. Однорідність передбачає демонстрацію того, що всі рослини нового сорту мають однакові характеристики. Стабільність означає, що рослини демонструють схожі характеристики з покоління в покоління. Експертиза також включає перевірку різних формальних вимог і перевірку назви сорту, щоб переконатися, що назва нового сорту не зареєстрована як торгова марка.

Експертиза в Ізраїлі, як правило, триває протягом двох сезонів і проводиться на ділянці селекціонера, призначеній для проведення експертизи...

За 50 років з моменту введення закону в Ізраїлі було подано понад 5 000 запитів, і станом на кінець 2023 року близько 3 900 з них були схвалені. Наразі чинними є 850 прав селекціонерів. Щорічно в Ізраїлі подається близько 100 заявок...» (*Avraham Hermon. Plant Breeders' Rights in Israel // JMB Davis Ben-David (https://jmbdavis.com/knowledgebase/plant-breeders-rights-in-israel/). 02.2024).*

***

Європейський Союз

«...база даних Espacenet тепер пропонує понад 150 мільйонів патентних документів, що містять вичерпні дані про велику кількість

винаходів і технічних розробок. База даних є найбільшим у світі єдиним джерелом патентної інформації у вільному доступі, зібраним із понад 100 патентних органів у всьому світі.

...безкоштовна патентна база даних, Espacenet, залишалася центральною для покращення доступу до патентних знань протягом усіх 25 років своєї державної служби. За останнє десятиліття Espacenet також повністю узгоджувалася з еволюцією найдосконалішої у світі схеми патентної класифікації винаходів, схемою Спільної патентної класифікації (CPC), розробленою у співпраці з USPTO та іншими партнерами.

Espacenet оновлюється щодня, що дає змогу всім користувачам відстежувати розвиток нових технологій, знаходити рішення технічних проблем і розуміти останні розробки на всіх технологічних ринках. База даних може допомогти винахідникам, науковцям і дослідникам уникнути дублювання роботи інших, натомість використовувати інформацію, щоб зробити наступний прорив і продовжувати просувати сучасні технології вперед. Доступ до патентної інформації може стати основою для аналізу конкуренції та успіху бізнесу, а також надати важливу інформацію під час пошуку технологічних партнерів, постачальників і клієнтів. Це також дозволяє заявникам з упевненістю проводити надійний пошук ще до того, як подати заявку на патент, допомагаючи покращити якість подальшого процесу пошуку та експертизи в Європейському патентному відомстві (ЕРО)...» (*Espacenet Now Offers More than 150 Million Freely Accessible Patent Documents from Around the World – EPO // AG-IP-NEWS (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=75098&lang=en>). 08.02.2024*).

***

«За даними Європейського патентного відомства (ЕРО), з 2015 по 2021 рік кількість «винаходів» для боротьби з раком зростає на 70 відсотків.

1 лютого він опублікував результати дослідження кількості міжнародних патентних родин (IPF), пов'язаних із раком, виявивши сукупний річний темп зростання понад 9 відсотків протягом періоду дослідження.

Зростання було зумовлене «прискореним... розвитком технологій лікування раку, таких як імунотерапія [та] генна терапія... а також діагностикою раку... та інформатикою охорони здоров'я», - йдеться в повідомленні...

ЕРО оголосило, що запустило пошукову платформу для пошуку патентів, пов'язаних із раком. Ця платформа є четвертою у своєму роді, поряд з платформами для коронавірусів, чистої енергії та пожежогасіння» (*Nina Bo Wagner. 'Inventions' to tackle cancer up by 70% globally since 2015 // Research Professional News (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-europe-innovation-2024-2-inventions-to-tackle-cancer-up-by-70-globally-since-2015/>). 01.02.2024*).

***

«Компанії, що працюють у сфері наук про життя, продовжують становити невелику частку компаній, які реєструють унітарні патенти. За даними статистичного порталу Європейського патентного відомства, станом на 30 січня 2024 року було зареєстровано 18 721 унітарний патент. Коефіцієнт використання становить 17,5%. З них 2 266 (або 11,8%) реєстрацій припадає на компанії, що працюють у сфері медичних технологій. Це найбільша з 35 технологічних галузей, які відстежує портал. На фармацевтику припадає 717 (або 3,7%) реєстрацій. На біотехнології припадає 444 (або 2,3%) реєстрації.

Слід зазначити, що найбільша частка реєстрацій належить компанії Johnson & Johnson - 267. За нею йде Siemens з 261 реєстрацією. Серед інших компаній, що увійшли до топ-25, є такі: Hoffman-La Roche (82 реєстрації), Align Technology (46 реєстрацій) та Becton, Dickinson & Company (105 реєстрацій)...» *(Sabrina Poulos. Life Sciences Companies Make Up a Small Portion of the Companies Opting-In to the Unitary Patent; Ireland Announces Referendum Date // Goodwin Procter LLP (https://www.goodwinlaw.com/en/insights/blogs/2024/02/life-sciences-companies-make-up-a-small-portion-of-the-companies-optingin-to-the-unitary-patent-irel). 01.02.2024).*

***

«...Адміністративна рада Європейського патентного відомства (ЕРО) оголосила про зниження на 30% зборів за подання та експертизу заявок для мікрособ'єктів, включаючи мікропідприємства, фізичних осіб, неприбуткові організації, університети та державні науково-дослідні організації.

Починаючи з 1 квітня 2024 року, офіс сподівається заохотити більшу кількість суб'єктів із цієї підгрупи до більш частого залучення до європейського патентного законодавства та подання патентів у низці галузей. В рамках окремої, але пов'язаної ініціативи, він також вніс положення про зниження плати за документи ЕРО, подані мовами, окрім англійської, французької чи німецької...

Однак мікрособ'єкти мають право на зниження збору лише в тому випадку, якщо вони подали менше п'яти заяв із відповідними датами протягом п'яти років, що передують відповідній даті подання заявки, для якої подано запит на зменшення збору. Вони також повинні залишатися мікрособ'єктами згідно з визначенням Європейської комісії...» *(Amy Sandys. EPO reduces fees for micro-entities to boost access to European patent system // Juve Patent (https://www.juve-patent.com/people-and-business/epo-reduces-fees-micro-entities-access-european-patent-system-ngos-universities-language/). 02.02.2024).*

***

«4 лютого відзначається Всесвітній день боротьби з раком, міжнародний день, який відзначається з метою підвищення обізнаності про рак та заохочення до його профілактики, виявлення та лікування...»

Важливим показником у відстеженні інновацій у боротьбі з раком є кількість поданих патентів. За останні 50 років понад 140 000 винаходів, що стосуються раку, були предметом патентних заявок. Нове дослідження, опубліковане Європейським патентним відомством (ЕРО), дає ще одну надію, показуючи, що винаходи, пов'язані з боротьбою з раком (що вимірюється кількістю пов'язаних з раком міжнародних патентних сімейств, або IPF), зросли більш ніж 70% з 2015 року...

Згідно з дослідженням ЕРО, на США припадає майже половина всіх IPF з 2002 по 2021 рік. Європа займає друге місце (частка ЄС складає 18%), де Німеччина є провідною країною походження інновацій, пов'язаних із раком, Великобританія, Франція, Швейцарія та Нідерланди наздоганяють. На третьому місці – Японія з часткою 9%.

З 10 найбільших глобальних заявників на корпоративні патенти в цій галузі в період з 2015 по 2021 рік шість були європейцями і чотири були американцями. Університети та громадські дослідницькі організації стають все більш важливими новаторами у боротьбі з раком. У всьому світі між 2002 і 2021 роками на них припадало майже третину IPF, пов'язаних із раком.

Розробка нових інструментів і ліків для профілактики, виявлення та лікування раку значною мірою залежить від значних фінансових інвестицій і стартапів, які розробляють передові технології, засновані на наукових проривах, і використовують такі технології, як штучний інтелект, квантові обчислення та біотехнології ('deep tech') відіграють життєво важливу роль.

ЕРО має безкоштовний інструмент Deep Tech Finder, який нещодавно оновлено. Deep Tech Finder має на меті допомогти в розробці та комерціалізації нових технологій для боротьби з раком. Інструмент відображає стартапи з усієї Європи з патентними заявками, щоб допомогти інвесторам і потенційним партнерам знайти європейські стартапи з цінними новими технологіями раку в секторі глибоких технологій...» (*Rebecca Lawrence. A patent perspective on the battle against cancer // DLA Piper (https://lifesciences.dlapiper.com/post/102iz1x/a-patent-perspective-on-the-battle-against-cancer#page=1). 05.02.2024).*

***

«...нове дослідження Обсерваторії Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) підкреслює взаємозв'язок між індикаторами економічних настроїв і траєкторією подання документів на торговельні марки Європейського Союзу (EUTM) у різних секторах продукції під час пандемії.»

Дослідження, використовуючи дані з 2001 по 2022 рік, висвітлює ландшафт заявок, на які впливають економічні та пов'язані зі здоров'ям

фактори, які малюють складну картину стійкості та вразливості. Протягом цього періоду кількість заявок EUTM зросла в середньому на 6,1% на рік. У 2020 році, незважаючи на уповільнення світової економіки та початкове зниження кількості заявок, рік завершився на позитивній ноті з помітним збільшенням кількості заявок, незважаючи на похмурі економічні умови.

Навпаки, у 2022 році ця тенденція змінилася з різким зниженням кількості заявок на 12,1%, що стало найзначнішим падінням за цей період. Зниження відбулося в основному через скорочення внесків держав-членів ЄС і Китаю, з відповідним зменшенням на 10 000 і 12 500 заявок.

Звіт також демонструє складний зв'язок між заявками EUTM, економічними умовами та показниками економічних настроїв під час пандемії. Незважаючи на значне падіння валового внутрішнього продукту (ВВП) і скорочення приватного попиту в 2020 році, а також початкове зниження кількості заявок, рік завершився зростанням кількості заявок EUIPO, що свідчить про те, що кількість заявок може збільшуватися навіть за несприятливих економічних умов. Навпаки, у 2022 році кількість заявок скоротилася, незважаючи на збільшення приватного попиту, але це відповідало помітному падінню очікувань бізнесу щодо показників економічних настроїв... Детальний аналіз заявок у різних класах Ніцци виявив чіткі закономірності. У той час як класи послуг стабільно зростали, класи товарів значно зросли у 2020 і 2021 роках завдяки заявкам із Китаю та ЄС-27...

Аналіз окремих секторів також виявив, що вплив пандемії був нерівномірним у різних класах Ніцци. У 2020 році класи товарів продемонстрували надзвичайну стійкість порівняно з послугами: лише 35% класів товарів зазнали спаду. І навпаки, 70% класів послуг зазнали впливу...»
(Short-term impact of COVID-19 on EUTM filings point to underlying resilience in EU economy // European Union Intellectual Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/news/short-term-impact-of-covid-19-on-eutm-filings-point-to-underlying-resilience-in-eu-economy). 07.02.2024).

***

«Операція Європолу SHIELD висунула звинувачення 1 284 особам у період з квітня по жовтень 2023 року у боротьбі із забороненими ліками та допінговими речовинами.

Операція, яка триває вже четвертий рік, об'єднує правоохоронні органи, судові, митні, медичні та антидопінгові органи з 30 країн на трьох континентах у глобальній боротьбі з торгівлею підробленими ліками та ліками, що використовуються не за призначенням, а також забороненими допінговими речовинами.

Операцію також підтримали Європейське управління по боротьбі з шахрайством (OLAF), Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), Frontex, Всесвітнє антидопінгове агентство (WADA) і національні агентства з лікарських засобів...

Операція «SHIELD» також здійснила загальну конфіскацію на суму понад 64 мільйони євро, зокрема:

- 636 263 нелегальних упаковок нелегальних лікарських засобів
- 69 255 кілограмів порошків і сировини
- 11 551 літр діючих речовин
- 121 503 флакони та ампули
- понад 12 мільйонів таблеток і пігулок

Операція також призвела до демонтажу чотирьох підпільних лабораторій, закриття 92 веб-сайтів, 3 935 перевірок, 4 321 антидопінгових перевірок «на змаганнях» і 3 659 антидопінгових перевірок «поза змаганнями»...» (***EU IPO contributes to operation seizing 64 million EUR of fake medicines across the EU // European Union Intellectual Property Office*** (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/euipo-contributes-to-operation-seizing-64-million-eur-of-fake-medicines-across-the-eu>). 14.02.2024).

***

«...надаючи послуги малим і середнім підприємствам, важливо, щоб усі консультанти в рамках Enterprise Europe Network (EEN) постійно розглядали інтелектуальну власність та її потенційний вплив, а також її наслідки для клієнтів.

Новий посібник «Посібник з інтелектуальної власності: Надання консультацій з питань інтелектуальної власності на шляху клієнта EEN» є результатом співпраці між Європейською програмою послів служби підтримки з питань інтелектуальної власності та членами основної групи Тематичної групи Єдиного ринку EEN за підтримки Європейської ради з інновацій та виконавчого агентства з питань малого та середнього бізнесу (EISMEA). Він створений експертами з інтелектуальної власності з метою надання всім радникам EEN вказівок і підтримки, на яку вони можуть покластися під час виконання діяльності в рамках проекту Enterprise Europe Network...» (***Just Published: Intellectual Property Handbook - Providing IP Guidance Through the EEN Client Journey // IP Helpdesk*** (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/just-published-intellectual-property-handbook-providing-ip-guidance-through-een-client-journey-2024-02-05_en). 05.02.2024).

***

«...Європейська команда служби підтримки ІВ опублікувала новий IP Special, який охоплює набір корисних матеріалів, присвячених важливим аспектам ліцензування впливу. Пакет містить випуск бюлетеня «Societal Value Creation», який спільно розроблено Європейською службою підтримки ІВ та Impact Licensing Initiative, проливає світло на різні ініціативи, стратегії та практики, спрямовані на більш ефективне використання нових технологій та інтелектуальної власності (ІВ) для покращення створення

суспільної цінності. Крім того, IP Special містить інфографіку, а також звіт, який представляє модель ліцензування стійкого впливу, яка вирішує проблеми з доступом до технологій під час міжнародної кризи (охорони здоров'я)...» (*Brand-New IP Special: Impact Licensing // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/brand-new-ip-special-impact-licensing-2024-02-09_en). 09.02.2024).

***

«...Дедалі частіше виникає бажання захистити слогани як торгову марку. Така можливість юридично існувала завжди, а умови охорони такі ж, як і для більш традиційних позначень: відповідність громадському порядку, відмінність і доступність.

Протягом багатьох років простого факту реєстрації торгової марки у формі слогану (стислої та яскравої формули) було достатньо для виконання умови розрізняльності.

Однак протягом кількох років ми відзначаємо посилення перевірок відомств інтелектуальної власності (INPI, EUIPO тощо) щодо прийняття цих конкретних брендів, і зокрема оцінки їх відмітного характеру.

Відтепер, щоб бути захищеним як торгова марка, слоган повинен виходити за межі своєї внутрішньої рекламної природи та виправдовувати зусилля концептуальні, стилістичні чи лінгвістичні.

Тому відомства повинні відповісти на таке запитання: чи буде запитуваний знак сприйнятий цільовою аудиторією як виключно реклама та похвала продуктів, заявлених у заявці (не підлягає охороні), чи, навпаки, буде сприйнятий як ідентифікація продуктів і послуг заявник (підлягає захисту)?

Щоб отримати уявлення про цей критерій оцінки, нічого кращого, ніж короткий огляд судової практики з цього питання:

✓ **Прийняті слогани:**

- ВОНО ЯК МОЛОКО, АЛЕ Створено для людей, (T253-20) для молочних продуктів;
- МОКРИЙ ПИЛ НЕ ЛІТАЄ, класи 3, 7, 37 (T-133-13);
- НЕПЕРЕВЕРШЕНІ напої (T-3/21);
- ЛЮБОВ ДО ВІДПОЧИНКУ, 25 кл.

Ці гасла були прийняті через зусилля для тлумачення, які вони вимагають щодо позначених продуктів і послуг.

✗ **Відхилені слогани**

- МАЙБУТНЄ ЗА РОСЛИНАМИ (BT, 15.03.2023, T-133/22 – харчові добавки та напої);
- «Стійкість через якість» (T-253/22);
- «Інші компанії створюють програмне забезпечення, ми надаємо підтримку» (T-204/22).
- НАУКА ПРО ДОГЛЯД (для медичних послуг у класі 44, (BT, 15 листопада 2023 р.))

Ці гасла були відхилені через відсутність когнітивного/інтелектуального процесу, а отже, через неможливість вказати відповідній громадськості на комерційне походження зазначених продуктів і послуг.

Ці гасла, якщо вони не можуть бути захищені законодавством про товарні знаки, можуть бути захищені нормами загального права (недобросовісна конкуренція, паразитизм тощо) та/або авторським правом...» (*Esther Dupain. Comment protéger un slogan? // Regimbeau (https://regimbeau.eu/insight/comment-protoger-un-slogan/). 13.02.2024).*

***

«EUIPO створила брошуру «Захист інтелектуальної власності для юристів широкого профілю в ЄС»... Мета полягає в тому, щоб допомогти юристам надати своїм клієнтам, особливо малим і середнім підприємствам (МСП), початкову консультацію щодо досудових ситуацій, пов'язаних з правами інтелектуальної власності, та можливі наступні кроки (наприклад, звернення за порадою до юриста, що спеціалізується на ІВ).

У документі міститься інформація про:

- чому захист та правозастосування інтелектуальної власності є важливими для бізнесу, включаючи МСП;
- відповідні типи інтелектуальної власності та способи її захисту;
- практичні життєві сценарії, в яких може опинитися клієнт як позивач, так і відповідач, і потенційні початкові рішення;
- поради для консультування клієнтів, які мають справу з новими технологіями...» (*Захист інтелектуальної власності для юристів широкого профілю в ЄС // European Union Intellectual Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/publications/intellectual-property-enforcement-for-generalist-lawyers-in-the-eu). 20.02.2024).*

***

«Horizon IP Scan - це індивідуальна, безкоштовна, першочергова послуга з підтримки ІВ, що надається Європейською Комісією. Працюючи з листопада 2020 року по листопад 2023 року, сервіс допоміг європейським стартапам та малим і середнім підприємствам (МСП), які беруть участь у спільних дослідницьких проєктах, що фінансуються ЄС, ефективно розробляти та впроваджувати стратегії для оцінки інтелектуальних активів, створених у ході спільної науково-дослідницької діяльності. Понад 350 МСП, залучених до спільних проєктів Horizon 2020/Europe та Eureka, отримали вигоду від комплексних послуг, запропонованих великою командою міжнародних експертів у сфері ІВ.

Послуга була чітко узгоджена зі стратегічними цілями, викладеними в Плані дій ЄС у сфері ІВ, особливо в частині сприяння ефективному використанню та впровадженню інтелектуальної власності (ІВ), зокрема, МСП. Крім того, її цілі повністю відповідали Керівним принципам оцінки знань,

спрямованим на посилення соціально-економічного впливу науково-дослідницької та інноваційної діяльності (НДДКР).

Horizon IP Scan дотримувався свого мандату - допомагати МСП відійти від сприйняття прав інтелектуальної власності лише як засобу захисту бізнес-активів і натомість сприяти кращому розумінню розробки комплексних та ефективних стратегій управління інтелектуальними активами для створення цінності...

Як основний результат, послуга підвищила обізнаність щодо питань, пов'язаних з ІВ, та визначила сфери, які потребують вдосконалення щодо розробки стратегії розвитку та управління ІВ. Це допомогло МСП отримати більш чітке уявлення про свій портфель інтелектуальних активів та пов'язані з ним стратегії, а отже, з більшою впевненістю розпочати спільний проект з досліджень і розробок та зрозуміти важливість обговорення (спільних) стратегій у сфері ІВ на якомога більш ранній стадії...» (*Horizon IP Scan – A Successful IP Advisory Service for European SMEs Involved in Collaborative R&I Projects // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/horizon-ip-scan-successful-ip-advisory-service-european-smes-involved-collaborative-ri-projects-2024-02-20_en). 20.02.2024).

***

«...протягом 2023 року загальна кількість патентів, поданих Іспанському відомству з патентів і товарних знаків (SPTO), становить 1456 (заявки подані резидентами Іспанії та нерезидентами, включаючи РСТ на національній фазі), що на 10,5% більше, ніж у 2022 році...»

Якщо проаналізувати кількість заявок на корисні моделі, поданих у 2023 році, то спостерігається зростання на 6,5% порівняно з 2022 роком, досягнувши загалом 2807 заявок.

Щодо розпізнавальних знаків, то протягом 2023 року було подано загалом 48 773 заявки на національні торговельні марки та 15 124 заявки на торгові назви. Хоча у брендів спостерігається зростання на 7,8% порівняно з попереднім роком, показники, досягнуті в роки пандемії та до неї, ще не досягнуті.

Що стосується комерційних назв, то зростання кількості заявок на реєстрацію, що спостерігалось в попередні роки, зберігається, досягнувши в 2023 році результату на 21,5% вище, ніж дані за 2022 рік.

Нарешті, важливо відзначити кількість заявок на промислові зразки, поданих у 2023 році. Спостерігається зростання на 33,4% порівняно з попереднім роком із загальною кількістю 14 573 зразків, результат ближчий до цифр, отриманих у роки до COVID-19 пандемія» (*Las solicitudes de derechos de propiedad industrial aumentaron durante el 2023 en la mayoría de sus modalidades // Oficina Española de Patentes y Marcas* (<https://www.oepm.es/es/detalle-noticia/Las-solicitudes-de-derechos-de-propiedad->

industrial-aumentaron-durante-el-2023-en-la-mayoria-de-sus-modalidades/).
22.02.2024).

***

«За словами президента Європейського патентного відомства Антоніо Кампіноса, Європейська унітарна патентна система, що включає Єдиний патентний суд, повністю запрацювала з червня 2023 року, і нова система перевершила очікування...

Протягом короткого періоду з червня минулого року вже було зареєстровано понад 20 000 унітарних патентів - приблизно чверть усіх європейських патентів, виданих за останні вісім місяців. Майже 7% із цих унітарних патентів стосуються технічних галузей, які найбільше відповідають стандартам – інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ). Вже передбачалося, що унітарний патент буде привабливим і стане великою підтримкою для МСП... На МСП припадає 33% усіх реєстрацій унітарних патентів, що майже вдвічі перевищує частку класичних європейських патентів...

За допомогою однієї заявки інноватори вперше в історії Європи мають доступ до єдиного патентного захисту в 17 країнах-членах ЄС, який з часом поширюється на всі країни-члени ЄС. Це величезний крок вперед у створенні єдиного ринку технологій нарівні зі США та Китаєм, що надає Європі неймовірні можливості для бізнесу...» (*Jeremy Fleming-Jones. EU Policy. Unitary Patent is game changer, says EPO chief – interview // euronews (https://www.euronews.com/business/2024/02/28/unified-patent-is-game-changer-says-epo-chief-interview?utm_source=flipboard&utm_content=euronews%2Fmagazine%2FEurope)*). 28.02.2024).

***

Китайська Народна Республіка

«...З 1996 по 2023 рік спостерігалось стрімке зростання кількості заявок на торгову марку ЕС (EUTM), поданих і зареєстрованих китайськими заявниками: з 63 заявок, поданих у 1996 році, їх кількість зросла до 17 792 у 2023 році (до вересня). Це означає, що приблизно за останні три десятиліття кількість китайських заявок на EUTM за роками зросла у 282 рази. Аналогічне зростання спостерігається і по відношенню до реєстрацій. Ця загальна кількість EUTM за роками також показує, що, незважаючи на нерішучий початок з 1996 по 2000 рік, з 2001 по 2021 рік спостерігалось постійне зростання. Однак у 2021 році ця тенденція припинилася, оскільки вперше за 20 років у 2022 році відбулося зменшення кількості китайських заявок. Варто підкреслити, що це не була деталь, оскільки масштаби скорочення не можна відкидати: кількість китайських заявок EUTM

зменшилася з 34 353 у 2021 році до 21 770 у 2022 році, що становить 37,70 % скорочення. Варто підкреслити, що це скорочення також відбулося і в загальній кількості заявок від усіх національностей, однак воно було значно меншим (13,10 %).

...статистика промислових зразків (RCD) в ЄС починається з 2003 року, а не з 1996 року, як це має місце для EUTM.

Загальна кількість RCD, отриманих від китайських заявників, становить 142 194. Це становить 12,40 % від усіх RCD і робить Китай четвертою країною з найбільшою кількістю RCD. Однак у 2022 та 2023 роках Китай був країною з найбільшою кількістю заявок на RCD. Варто зазначити, що у 2023 році кількість китайських заявок на RCD була майже вдвічі більшою, ніж у другій країні з найбільшою кількістю заявок на RCD (Німеччина).

Зростання до 2021 року і подальше зниження також помітне щодо промислових зразків. Скорочення з 2021 по 2022 рік становило 19,6 %, тоді як скорочення заявок на промислові зразки від усіх національностей за той самий період становило 9 %. Таким чином, скорочення китайських заявок на RCD було більш ніж удвічі вищим, ніж скорочення заявок з усіх країн» (*João Pereira Cabral. Trademark and design applications by Chinese applicants in the EU from 1996 to 2023 // Inventa (<https://inventa.com/en/news/article/953/trademark-and-design-applications-by-chinese-applicants-in-the-eu-from-1996-to-2023>). 05.02.2024*).

***

«...У 2022 році було видано 798 000 патентів на винаходи, загалом на 10 000 осіб припадало 9,4 патентів на винаходи високої вартості. Термін експертизи патентів на винаходи скорочено до 16,5 місяців.

Китайські заявники подали 70 000 міжнародних патентних заявок через канал РСТ і 2558 заявок на зразки через Гаазьку угоду.

Було схвалено 6,177 мільйонів реєстрацій торгових марок, і 5827 вітчизняних заявників подали заявки на міжнародну реєстрацію торгових марок у Мадриді. Середній період перевірки реєстрації торгової марки залишився стабільним і становив 4 місяці.

514 географічних зазначень схвалено до реєстрації як колективних торговельних марок та сертифікаційних торговельних марок. Надано прав на 4026 нових видів рослин.

Обсяг зареєстрованих авторських прав на твори та програмне забезпечення досяг 4,517 млн. і 1,835 млн. відповідно. Видано 9106 сертифікатів на компонування інтегральної мікросхеми.

У 2022 році загальна сума фінансування під заставу патентів і торгових марок сягнула 486,88 мільярда юанів, що на 57,1% більше, ніж у минулому році. Сума гарантії застави авторських прав досягла 5,45 мільярда юанів, що на 25,9% більше, ніж у минулому році. Загальна сума імпорту та експорту плати за

використання інтелектуальної власності досягла 387,25 мільярда юанів, що на 2,4% більше, ніж у минулому році.

Китай піднявся на 11 місце у світі у звіті Global Innovation Index Report 2022, опублікованому Всесвітньою організацією інтелектуальної власності...» (*Overview of China's Intellectual Property Development in 2022 // Beijing Sanyou Intellectual Property Agency Ltd* (<https://www.sanyouip.com/en/insights/content/3/277.html>). 06.02.2024).

***

«...«Зелені торговельні марки» або «зелені знаки» позначають торговельні марки, які передають повідомлення про вплив на навколишнє середовище або повноваження продуктів або практики бренду. Вони можуть включати знаки, що містять такі широкі терміни, як «органічний» / «有机» (yǒujī, органічний китайською мовою), «зелений» «绿色» (lǜsè, зелений китайською), «еко», «енвіро», «环保» (huánbǎo, екологічно чистий китайською), «сталий»/«可持续» (kěchíxù, стійкий китайською) або більш конкретні терміни, такі як «нуль відходів» або «вуглецево-нейтральний». Вони також потенційно можуть включати знаки з певними візуальними елементами, такими як символи рослин або листя або навіть просто зелений колір...

У Китаї закон про товарні знаки та нормативні акти не містять положень, які стосуються зелених знаків. Тим не менш, можуть застосовуватися загальні положення.

Можливо, що заявка на реєстрацію зеленого знака може бути відхилена на абсолютних підставах, зокрема, що заявлений знак є:

- позбавлений відмінного характеру;
- лише опис зазначених товарів або послуг; та/або
- оманливі та можуть легко ввести в оману громадськість щодо якості або походження товарів. Тут інструкції з перевірки товарних знаків, видані Китайським національним управлінням інтелектуальної власності (CNIPA), надають приклад використання слова «здоровий» для сигарет (не пов'язане з екологічністю, але все ж корисне як орієнтир).

У разі відмови у прийнятті знака на цих підставах можна подати апеляцію та подати письмові аргументи та докази. Однак, як правило, важко переконати CNIPA скасувати відмову в торговельній марці на цих підставах.

У випадку знака, який є оманливим і може легко ввести громадськість в оману щодо якості або походження товару, забороняється не тільки реєстрація, але й використання знака. Якщо товарний знак використовується на китайському ринку, це може призвести до втручання та штрафних санкцій з боку адміністративних органів Китаю, включаючи Адміністрацію з регулювання ринку.

Проект поправок до китайського закону про товарні знаки, запропонований на початку 2023 року, не змінює жодне з цих положень. Однак нове додане положення в проекті може бути актуальним: стаття 9, яка встановлює загальне зобов'язання заявників і користувачів торговельної марки діяти добросовісно, конкретно забороняє власнику марки використовувати марку у спосіб, який завдає шкоди національному або суспільний інтерес. Теоретично та залежно від обставин органи з питань товарних знаків Китаю можуть визначити, що неправильне використання зеленого знака потрапляє в цю ситуацію, і що використання цього знака має бути заборонено...

Власники торгових марок, які бажають продемонструвати свої екологічні якості за допомогою зелених знаків на своїх товарах і послугах, повинні розглянути такі важливі питання:

Чи можна вважати використання зеленого знака щодо відповідних товарів або послуг таким, що вводить споживачів в оману? Якщо так, можливо, буде краще змінити знак, обмежити його використання певними товарами та/або послугами або просто взагалі відмовитися від використання знака.

Чи є використання знака на відповідних товарах та/або послугах розрізняльним? Якщо ні, перш ніж подавати заявку на реєстрацію такого знака, подумайте про внесення змін до знака, щоб включити інші більш відмітні елементи, або обмежити специфікацію лише тими товарами/послугами, на яких використання знака було б відмітним.

Чи є один або більше зелених сертифікаційних знаків, які можна використовувати на відповідних товарах або послугах? Якщо так, подумайте про те, щоб подати заявку на використання таких марок, але лише за умови дотримання відповідних критеріїв.

Чи може використання зеленого знака залучити регулювання з боку інших регуляторних режимів, таких як законодавство про рекламу чи захист прав споживачів? Чи може використання знака означати зелену претензію або зелене умивання? Щоб зменшити ризик штрафних санкцій, може знадобитися консультація юриста.

Чи можна логотип або дизайн, як-от символ рослини чи листя, захистити шляхом реєстрації авторського права (як альтернативи реєстрації торгової марки) у Китаї? Реєстрація авторського права, як правило, є корисною у розгляді торгових марок проти піратських заявок на торговельні марки, а також у примусових діях проти третіх сторін, які використовують імітаційні етикетки в Китаї» (*Elizabeth Wong, Liam Blackford. Understanding green trademarks in China and Hong Kong // The Global Legal Post (https://www.globallegalpost.com/news/understanding-green-trademarks-in-china-and-hong-kong-677751979). 14.02.2024*).

***

«Чорно-білі та кольорові торгові марки є двома поширеними формами зареєстрованих торгових марок...

Найбільша перевага чорно-білих торгових марок порівняно з кольоровими — це більша «свобода» у подальшому процесі використання. Заявники можуть гнучко змінювати кольори торгових марок відповідно до власних потреб у різних випадках.

Проте, якщо ми заявили про захист кольору під час подання заявки на реєстрацію, товарні знаки повинні зберігати ті самі кольори, що й ті, що вказані в свідоцтві про реєстрацію, під час використання. Це пов'язано з тим, що стаття 49 Закону про торговельні марки чітко визначає, що «якщо під час використання зареєстрованої торговельної марки реєстрант змінює зареєстровану торговельну марку, ім'я чи адресу реєстранта чи будь-який інший зареєстрований документ без згоди, місцевий адміністративний відділ промисловість і торгівля повинні наказати реєстранту внести виправлення протягом встановленого терміну; і якщо реєстрант не зробить цього протягом встановленого терміну, Бюро торгових марок анулює зареєстровану торговельну марку». Якщо заявник без дозволу змінить колір зареєстрованої торговельної марки, вона не тільки не буде захищена законом, але й може призвести до анулювання торговельної марки Бюро з торгових марок.

Чорно-білі торгові марки зазвичай більш лаконічні та зрозумілі та більше підходять для чистих словесних торгових марок. Їх також легше розпізнати та запам'ятати, як-от міжнародно відомі бренди, такі як «Dior», «Armani», «Prada», «Fendi», «Chanel» тощо.

Кольорові товарні знаки мають сильнішу кольорову експресію та можуть більш інтуїтивно передавати імідж бренду та характеристики продукту, тому вони більше підходять для деяких галузей, таких як громадське харчування, їжа, іграшки та мастильні матеріали тощо. У певних випадках кольорові торгові марки також будуть більше привертають увагу споживачів.

...коли заявники вирішують зареєструвати торгову марку чорно-білого кольору або торгову марку кольорову, вони повинні всебічно враховувати наступні фактори:

1. Імідж бренду

Вибираючи торгову марку, заявник в першу чергу повинен враховувати імідж і позиціонування свого бренду. Якщо заявник хоче передати модний і живий образ, торгова марка в кольорі може бути більш підходящою; якщо заявник хоче підкреслити стабільний і професійний імідж, то торгова марка чорно-білого кольору може бути більш доречною.

2. Характеристика галузі

Різні галузі пред'являють різні вимоги до форми товарних знаків. Деякі індустрії творчості та дизайну можуть віддавати перевагу торговим маркам у кольорі, оскільки вони можуть краще продемонструвати креативність та індивідуальність бренду; тоді як деякі фінансові та юридичні індустрії можуть віддавати перевагу торговим маркам чорно-білого кольору, оскільки вони є більш стабільними та професійними.

3. Цільовий споживач

Заявник також повинен враховувати свого цільового споживача, оскільки різні групи споживачів мають різні переваги щодо форм товарних знаків. Молоді люди віддають перевагу яскравим кольорам і яскравим візерункам, тому кольорові товарні знаки можуть бути більш популярними для брендів, орієнтованих на молодшу аудиторію. З іншого боку, елітні, зрілі бренди можуть надавати перевагу використанню торговельних марок чорно-білого кольору...» (*Jane Cai. What is the difference between trademarks in black/white and trademarks in color? How should applicants choose when registering? // Kangxin Partners PC (https://en.kangxin.com/html/2/218/219/220/23413.html). 27.02.2024*).

***

Королівство Саудівська Аравія

«Саудівська Аравія створила новий орган з питань інтелектуальної власності для розслідування та порушення кримінальних справ у випадках порушення прав інтелектуальної власності.

Рада державного обвинувачення на чолі з генеральним прокурором шейхом Саудом бін Абдуллою Аль-Муджабом дала зелене світло створенню Прокуратури з питань інтелектуальної власності 14 лютого 2023 року...

Прокуратура з питань інтелектуальної власності покликана забезпечити середовище для організації, розвитку та надання судових послуг у сфері інтелектуальної власності.

З акцентом на досягненні цілей, викладених у Стратегії розвитку країни до 2030 року, установа має на меті впорядкувати управління кримінальними справами, пов'язаними з інтелектуальною власністю.

Спеціалізуючись на розслідуванні та порушенні кримінальних проваджень, новий орган зосередиться на справах, пов'язаних з порушенням прав ІВ, встановлених законом про торговельні марки та законом про захист авторських прав.

Саудівське відомство з питань інтелектуальної власності передаватиме до нового органу окремі справи, які, ймовірно, стосуватимуться патентів, топографій інтегральних мікросхем, сортів рослин та промислових моделей...» (*Marisa Woutersen. Saudi Arabia unveils new body to tackle IP crime // World IP Review (https://www.worldipreview.com/trademark/saudi-arabia-unveils-new-body-to-tackle-ip-crime). 15.02.2024*).

***

Об'єднані Арабські Емірати

«Міністерство економіки оголосило про запуск нової системи інтелектуальної власності (ІВ), яка включає 11 інтегрованих ініціатив у різних сферах і сферах застосування інтелектуальної власності. Ініціативи

спрямовані на покращення інноваційного та креативного ландшафту в країні шляхом створення конкурентного та сприятливого середовища для винахідників та творців для розвитку їхніх підприємницьких ідей у інноваційні бізнес-можливості та надання можливості творчим національним компетенціям ефективно використовувати програми інтелектуальної власності...

Innovation Hub: ця ініціатива пропонує онлайн-платформу-інкубатор для творців з ОАЕ, щоб надати технічне керівництво та допомогу в процесі реєстрації патенту. Ініціатива реалізовуватиметься у співпраці з Асоціацією талановитих Еміратів.

Patent Hive initiative: ця ініціатива спрямована на збільшення кількості виданих патентів і сприяння участі новаторів і талантів у поданні патентних заявок в ОАЕ. Він встановлює мету досягти 6000 нових реєстрацій патентів у країні до 2026 року у співпраці з відповідними дослідницькими та академічними установами.

Emirati 'Fahes' (examiner) initiative: (екзаменатор): Міністерство економіки у партнерстві з Радою конкурентоспроможності талантів Еміратів (Nafis) виступили з цією ініціативою, щоб підвищити кваліфікацію та конкурентоспроможність талантів ОАЕ у сфері інтелектуальної власності. Він запропонує навчальні та просвітницькі програми найвищого рівня, які не лише створять для них можливості працевлаштування, але й заохотять приватний сектор наймати та навчати їх у різних сферах, пов'язаних з інноваціями та творчістю.

InnovLAB initiative: у партнерстві з Державним міністром розвитку уряду та майбутнього InnovLAB зосереджується на зміцненні потенціалу інноваційних інкубаторів та підтримці їх конкурентоспроможності, а також на оцінці ефективності інкубаторів у місцевих федеральних та освітніх закладах.

InstaBlock initiative: InstaBlock – це невідкладна послуга, яку надає Міністерство у співпраці з Державним регуляторним органом у сфері телекомунікацій і цифрових технологій, призначена для розгляду скарг щодо порушення авторських прав у прямому ефірі. Основним завданням цієї послуги є швидке забезпечення захисту прав інтелектуальної власності.

IP SPORT initiative: Міністерство економіки у співпраці з Генеральним управлінням спорту (GAS) має намір запустити ініціативу, яка спрямована на збільшення кількості зареєстрованих торгових марок у спортивному секторі ОАЕ. Метою є підвищення обізнаності щодо прав інтелектуальної власності в спортивній індустрії та проведення інформаційних кампаній під час Місяця інновацій в ОАЕ.

One Day TM Initiative: спільні зусилля Міністерства економіки та економіки та Міністерства фінансів, які пропонує послугу, спрямовану на прискорення видачі свідоцтва про реєстрацію торговельної марки протягом одного робочого дня. Ця ініціатива спрямована на підвищення рівня реєстрації торгових марок в ОАЕ та отримання додаткового доходу.

IP Platform initiative: консолідована цифрова платформа, яка буде розроблена на наступному етапі для підключення та інтеграції даних від різних державних відомств, відповідальних за дотримання прав інтелектуальної власності. Ця ініціатива використовуватиме новітні передові технології в цій галузі, і Міністерство економіки реалізовуватиме цей проект у співпраці з відповідними державними установами.

‘Наууаком’ initiative: Міністерство планує запровадити цю ініціативу разом із проведенням в ОАЕ зустрічі INTA, однієї з найбільших зустрічей, присвячених торговим маркам. Мета полягає в тому, щоб підвищити привабливість ОАЕ для глобальних компаній і покращити імідж бренду.

IP School initiative: Ця ініціатива має на меті розробити комплексний портфель навчальних програм з інтелектуальної власності, який буде схвалено Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ). Це також передбачає розробку відповідних навчальних програм для студентів у співпраці з Організацією, Групою захисту власників брендів і Центром інтелектуальної власності Дахі Халфан.

Virtual character ‘Aisha’: віртуальна особистість, основною метою якої є підвищення обізнаності про права інтелектуальної власності, взаємодія з громадськістю та вирішення її запитів. Це буде зроблено через участь у заходах або платформи соціальних мереж...» (*UAE: Ministry of Economy launches its new intellectual property system // Zawya (https://www.zawya.com/en/legal/regulations/uae-ministry-of-economy-launches-its-new-intellectual-property-system-xw9nbasc). 07.02.2024).*

***

Республіка Індонезія

«...Щороку країна отримує близько 100 000 заявок на національний торговельний знак, і за останні п'ять років ця кількість зростає. Іноземні реєстратори також прагнуть захистити свої знаки в Індонезії, подаючи 11 000 заявок на рік, хоча їхня активність зростає повільніше.

Історично порушення прав на добре відомі знаки та недобросовісні заявки були проблемою. На основі даних, пов'язаних із 400 запереченнями щодо торгових марок з 2022 по 2023 рік, ми аналізуємо тенденції та надаємо поради правовласникам.

Більшість заперечень було подано проти торговельних марок у класах 25, 9, 3 і 35, на які припадає 23%, 23%, 21% і 15% усіх заперечень, поданих між 2022 і 2023 роками відповідно. Це відповідає найпопулярнішим класам для заявок на торговельні марки, згідно з даними річного звіту Управління інтелектуальної власності Індонезії (DGIP) за 2022 рік...

Протягом багатьох років в Індонезії торговельні марки, схожі чи навіть ідентичні добре відомим торговим маркам, реєструвалися в класі 25 для модних товарів. Розкішні та модні бренди з Європи та Сполучених Штатів, здається,

популярні серед сквоттерів торгових марок. У результаті в господарському суді розглядалося 67 спорів щодо торговельних марок 25 класу, тобто, за нашими даними, в середньому сім спорів на рік.

Нещодавно проблема схожих заявок на торговельні марки почала поширюватися на класи 9 і 35 для товарів і послуг, пов'язаних із програмним забезпеченням, онлайн-індустрією та електронною комерцією. Це відповідає стрімкому розвитку цифрових і онлайн-індустрій, прискореному пандемією...» (*Yurio Astarly, Dimas Heldian, Lisa Yong. An analysis of trade mark oppositions in Indonesia and 2024 predictions // Rouse International Limited (https://rouse.com/insights/news/2024/an-analysis-of-trademark-oppositions-in-indonesia-and-2024-predictions). 16.02.2024).*

***

Республіка Корея

«Починаючи з серпня, порушення прав інтелектуальної власності в Кореї, включаючи порушення патентів, порушення комерційної таємниці та крадіжки ідей, будуть підлягати штрафам у розмірі до п'ятикратної суми фактичних збитків.

Головною особливістю оновленого закону є розширення ліміту штрафних збитків з поточного триразового до п'ятикратного. Цей захід спрямований на запобігання зловмисним витокам технологій і забезпечення ефективного захисту для жертв, що відображає зростаючий суспільний консенсус щодо серйозності крадіжки технологій.

...цей рівень штрафних збитків є одним із найвищих у світі. На відміну від Кореї, в Японії немає системи штрафних санкцій за крадіжку технологій, а Сполучені Штати, відомі своїм суворим захистом технологій, накладають максимум трикратних збитків за порушення патентів і подвійний за порушення комерційної таємниці. Наразі Китай є єдиною іншою країною, яка допускає відшкодування збитків у п'ятикратному розмірі...» (*South Korea to Impose Heavy Penalties for Intellectual Property Infringements // Kobiz Media Co., Ltd. (http://koreabizwire.com/south-korea-to-impose-heavy-penalties-for-intellectual-property-infringements/272689). 14.02.2024).*

***

Соціалістична Республіка В'єтнам

«...Коли компанія вирішує захистити свій винахід як комерційну таємницю, захист цієї комерційної таємниці не обмежується в часі, оскільки не існує положень, що обмежують строк захисту комерційної таємниці. Тим часом, відповідно до Закону 50/2005/QН11 «Про інтелектуальну власність» від 29 листопада 2005 року (зі змінами, внесеними у 2009, 2019 та 2022 роках) (Закон про інтелектуальну власність), патент на винахід має строк

дії, який починається з дати видачі патенту і закінчується в кінці 20-річного періоду від дати подання заявки (стаття 93.2). Після закінчення терміну охорони винахід більше не є виключною власністю компанії (він стає суспільним надбанням), і інші організації можуть використовувати такий винахід на законних підставах. Очевидно, що перевагою комерційної таємниці є те, що компанія може зберігати та захищати свої комерційні таємниці протягом невизначеного часу, доки задовольняються умови захисту. Умови охорони визначені у статті 84 Закону про інтелектуальну власність, згідно з якою комерційна таємниця може бути захищена, якщо вона відповідає наступним трьом умовам:

- Не бути загальновідомим і нелегким для отримання;
- здатність при використанні в підприємницькій діяльності приносити переваги своєму власникові перед тими, хто його не має або не використовує; і,
- Зберігається в таємниці власником із дотриманням необхідних заходів, щоб вона не могла бути ні розголошена, ні легкодоступна.

Слід зазначити, що термін дії права власності на комерційну таємницю виникає негайно (автоматичний захист)...

Крім того, в процесі захисту комерційної таємниці компанії не доведеться проводити будь-які процедури, які можуть призвести до розголошення інформації про предметний винахід. Що стосується процедури подання заявки на патентний захист, то стаття 102 Закону про інтелектуальну власність встановлює вимогу щодо того, що заявка на патент повинна містити опис винаходу та реферат винаходу, в якому зазначаються основні ознаки його природи. Зокрема, частина друга статті 102 передбачає таку характеристику винаходу: «Повно та чітко розкриває суть винаходу [...]»; «коротке пояснення супровідних креслень, якщо це необхідно для додаткового уточнення сутності винаходу», а також «уточнення новизни, винахідницького рівня та можливості промислового застосування винаходу». Тому компанії доведеться розкрити більшу частину характеру винаходу, якщо вона бажає отримати патент на винахід.

Між тим, у статті 110 Закону про інтелектуальну власність зазначено, що повідомлення про заявку публікується в Офіційному віснику промислової власності протягом 19 місяців від дати подання або дати пріоритету, залежно від обставин, або раніше за бажанням заявника...

Однак неможливо ігнорувати певні ризики для компанії, вибираючи цей метод захисту своїх винаходів. Перш за все, якщо винахід компанії створено як інноваційний продукт, секрети, що містяться в цьому продукті, можна виявити за допомогою «реверсивного проектування», а потім використати на законних підставах. «Зворотний інжиніринг» можна розуміти як процес аналізу та детального вивчення операцій і методів виробництва існуючого зразка продукту з використанням або вдосконаленням їх для створення та виробництва нових продуктів. За допомогою цієї методики конкуренти компанії аналізуватимуть і оцінюватимуть обмеження, які можна вивчити з

прототипу, і розроблятимуть подібні, але навіть більш досконалі продукти. Крім того, конкуренти можуть подати заявку на патентний захист тих продуктів, які безпосередньо впливають на придатність до використання та конкурентні переваги компанії...

Серйозною проблемою для бізнесу, який захищає комерційну таємницю, є те, що основним джерелом витоків інформації є його власний персонал. Щоб вирішити цю проблему, підприємства можуть обмежити кількість людей (керівників, службовців, працівників або інших зацікавлених сторін), яким дозволено знати або мати доступ до їхніх комерційних таємниць. Крім того, бізнес може комбінувати цей підхід, розділяючи комерційну таємницю на невеликі етапи, процеси та елементи. У результаті кожна особа може отримати доступ і знати лише невелику частину комерційної таємниці.

Крім того, досить ризикований метод, який використовують великі корпорації, полягає в тому, що їм, можливо, не потрібно буде захищати комерційні таємниці, а продовжувати розвивати процеси та формули цих комерційних таємниць, щоб зробити копіювання чи імітацію іншим підприємствам дуже складним.

Крім того, однією зі звичайних процедур, які підприємства можуть використовувати для захисту своєї комерційної таємниці, є укладення «угоди про нерозголошення» (NDA) зі своїми працівниками. Вони можуть включити таку угоду до трудових договорів, підписаних зі своїми працівниками. Стаття 21.2 Трудового кодексу 2019 року зазначає, що «У разі виконання працівником роботи, яка безпосередньо пов'язана з комерційною або технологічною таємницею, визначеною законом, роботодавець має право укласти з працівником письмовий договір про зміст та строк охорони комерційної або технологічної таємниці, включаючи пільги та компенсацію у разі її порушення».

Незважаючи на те, що охорона об'єкта інтелектуальної власності, тобто винаходу, як комерційної таємниці може принести значні переваги порівняно з патентним захистом, підприємства повинні зважувати й бути обережними з можливими ризиками...» (*Tuan Anh, Nguyen Minh Chinh. Protection of trade secrets in Vietnam // Vietnam Law and Legal Forum magazine (<https://vietnamlawmagazine.vn/protection-of-trade-secrets-in-vietnam-71243.html>). 13.02.2024*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Один із способів побудови та зміцнення бренду – розробка сімейства торгових марок.

Саме тут реклама, брендинг і маркетинг зустрічаються та доповнюють закони про інтелектуальну власність, які з часом можуть успадкувати справді

сильний бренд, який можна застосовувати проти третіх сторін з відносною впевненістю та легкістю.

«Сімейство марок» має мати загальний і впізнаваний елемент у будь-якому асортименті товарів чи послуг. До різних словесних елементів додається основний товарний знак, або фірмовий знак. Раніше було відомо, що McDonald's створила сімейство торгових марок, що поєднують «Mc» із загальною назвою продукту, наприклад McDONUT, McPIZZA, McMUFFIN, McCHICKEN і McRIB...

У відомствах інтелектуальної власності Великобританії та ЄС позитивний висновок про те, що власник прав інтелектуальної власності має сімейство торгових марок, зазвичай передбачає використання принаймні трьох марок. Хоча це мають бути всі зареєстровані марки, не можна виключити, що доктрина сімейства марок може включати також незареєстровані торговельні марки.

Ці незареєстровані торговельні марки можуть включати (з доказами того, що гудвіл був створений у результаті використання) незареєстровані марки у Великобританії відповідно до правопорушення Passing Off; в EUIPO існує загальна згода, що нормальних доказів використання незареєстрованих торгових марок має бути достатньо.

Щоб пояснити це контекстом за допомогою кількох прикладів:

- Власник торговельної марки PANASONIC у Великій Британії також використовував торговельні марки PANA ROBO, PANASYNC/PRO і PANAFAX (усі зареєстровані в 9 класі), а також PANASERT і PANAFLO (незареєстровані в інших класах), і ці докази дозволили компанії Panasonic успішно оскаржити пізніше поданий знак PANACELL.
- McDonald's не мав жодних відповідних зареєстрованих прав у Великій Британії, але, спираючись на своє сімейство знаків, міг перешкодити реєстрації у Великій Британії знака McVEGAN. Аналогічно, McDonald's також заблокував реєстрацію знака McBAILEYS у Великій Британії.
- Власник Baileys Irish Cream (Diageo) також успішно оскаржив заявку на реєстрацію McBAILEYS у Великій Британії, продемонструвавши необхідність завжди враховувати інший елемент, який додається до вашого власного знака для товарів і послуг. Ми рекомендуємо перевіряти наявність прав на знак перед його використанням.

Сімейство торговельних марок може посилити впізнаваність бренду суспільством, а також забезпечити ширший захист. Крім того, це може зміцнити портфель торгових марок і полегшити правове забезпечення бренду...» (*Brand development and IP: Building your family of marks // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/en/insights/brand-development-and-ip-building-your-family-marks>). 12.02.2024).

***

Сполучені Штати Америки

«Представники фармацевтичної промисловості, представники адміністрацій Трампа й Обами та інші закликають адміністрацію Байдена переглянути суперечливий план конфіскації патентів на ліки, коли їх ціна стає надто високою, стверджуючи, що такий підхід неправильно тлумачить закон, що склався десятиліттями, і загрожує делікатному трубопроводу, який виробляє інноваційні ліки, які рятують життя.

Понад 500 коментарів було подано до 6 лютого, коли закінчився термін, протягом якого групи та окремі особи могли висловити свою думку щодо запропонованих адміністрацією Байдена рамок для використання федеральним урядом своїх прав на march-in. У пропозиції викладена позиція адміністрації Байдена у тривалій дискусії про те, чи є ціна виправданою причиною для уряду на march-in і отримувати патент на технологію, розроблену за гроші платників податків, а потім ліцензувати її зовнішньому виробнику.

План Байдена вже викликає негативну реакцію з боку широкого кола гравців інноваційного простору. Група колишніх директорів Відомства США з патентів і торговельних марок та інших урядовців за часів адміністрацій Джорджа Буша-молодшого, Обами і Трампа написали листа, в якому попередили, що запропонована концепція, якщо її буде ухвалено, призведе до дестабілізації ситуації.

Американська асоціація фармацевтичних дослідників і виробників також закликає адміністрацію збільшити перерви, називаючи цей план неправильним тлумаченням закону Бейя-Доула, який встановив право march-in.

«Запропоновані рамки звучать політично сексуально - відбирати патенти у компаній, якщо ціни на їхні ліки занадто високі. Але наслідки розчарують споживачів - навіть найагресивніші спроби переосмислити марші за права не вплинуть на 99 відсотків ліків», — написала Рада з питань доступного медичного страхування .

«Хоча адміністрація Байдена говорить жорстко, її підхід просто охолодить інвестиції в нові методи лікування та лікування, оскільки над успіхом кожної нової ідеї нависає загроза викрадення урядом патентів», — заявили в раді...» (*Ian Lopez. Backlash Builds Over Biden Plan for Seizing Drug Patents // Bloomberg Industry Group, Inc. (<https://news.bloomberglaw.com/health-law-and-business/backlash-builds-over-biden-plan-for-seizing-drug-patents>). 08.02.2024*).

***

«Сьогодні на спільній прес-конференції з Національною футбольною лігою Національний координаційний центр прав інтелектуальної власності (Центр інтелектуальної власності) оголосив про конфіскацію приблизно 94 000 підроблених товарів, пов'язаних із спортом, вартістю приблизно 28,1 мільйона доларів США протягом минулого року.

Конфіскації є частиною Operation Team Player, постійної щорічної ініціативи, яку очолює Центр інтелектуальної власності та координує з усіма основними спортивними лігами США, щоб запобігти потраплянню підроблених спортивних товарів, одягу та квитків до вболівальників напередодні гучних спортивних подій.

«Завдяки нашому партнерству з Національною футбольною лігою і головними спортивними лігами Operation Team Player є найбільшою ініціативою федерального уряду з боротьби з підробками», — сказав Джеймс Манкузо, директор Центру прав інтелектуальної власності. «Ці командні зусилля мають вирішальне значення для нашої мети — забезпечити споживачів знаннями, необхідними для захисту від шахрайства з боку фальсифікаторів, які користуються ентузіазмом уболівальників і підвищеним попитом на спортивну продукцію під час цих великих спортивних подій»...

З 2008 року Центр прав інтелектуальної власності керує скоординованими зусиллями з державними, приватними та міжнародними партнерами для виявлення онлайн-ринків, платформ електронної комерції, ринків та інших торгових точок, які займаються продажем підроблених товарів...» (*IPR Center seizes over \$28M in counterfeit sports merchandise ahead of Super Bowl LVIII // National Intellectual Property Rights Coordination Center* (<https://www.iprcenter.gov/news/ipr-center-seizes-over-28m-in-counterfeit-sports-merchandise-ahead-of-super-bowl-lviii>). 08.02.2024).

***

«...Говорячи про патентоздатні винаходи, створені працівниками, ми маємо на увазі винаходи, які відповідають критеріям патентоспроможності згідно із законодавством США, а саме вони мають бути новими, неочевидними та корисними. Ця різниця важлива, оскільки не всі творіння працівника, навіть пов'язані з його роботою, обов'язково підлягають патентуванню.

Обсяг того, що є патентоздатним винаходом працівника, може бути складним. Він включає будь-який винахід, розроблений працівником, який можна запатентувати, незалежно від того, чи подана заявка на патент. Сюди входять винаходи, розроблені як частина звичайних службових обов'язків працівника або з використанням значних ресурсів компанії.

У США юридична позиція за замовчуванням щодо винаходів працівників, які підлягають патентуванню, не така проста, як загальна доктрина «роботи за наймом». Ключовим принципом тут є те, що патенти видаються винахідникам. За відсутності угоди про протилежне працівник, який винаходить щось під час роботи, зазвичай зберігає права на патент...

Це відхід від інших типів інтелектуальної власності, таких як авторські права, де роботодавець зазвичай має права за замовчуванням відповідно до доктрини «робота, зроблена за наймом».

...є способи, якими роботодавці можуть керувати правилом за замовчуванням, наприклад, вимагаючи від працівників підписувати угоди, які передають будь-які патентні права на їхні винаходи компанії.

Ще одна важлива концепція, яка може вплинути на права власності на патенти, — це доктрина «найнятий винахідник». Це стосується випадків, коли працівника спеціально наймають за його винахідницькі здібності або для вирішення певної проблеми. У цих випадках будь-які винаходи, створені працівником у зв'язку з його конкретною роботою, як правило, вважаються власністю роботодавця.

Ця доктрина особливо актуальна в галузях, де інновації є основним фокусом, наприклад, технології або фармацевтика...

Доктрина права магазину забезпечує унікальний баланс, коли йдеться про винаходи працівників. Ця доктрина надає роботодавцям невиключне, безоплатне право на використання винаходів, розроблених працівниками за допомогою ресурсів компанії, навіть якщо винахід залишається законною власністю працівника. ...доктрина «права магазину» дозволяє працівнику зберігати право власності, але дозволяє роботодавцю використовувати винахід без компенсації. Це важлива концепція, коли працівник створює винахід у робочий час компанії або за допомогою матеріалів компанії, але без конкретного призначення прав.

...межа між винаходами, зробленими під час роботи, і винаходами, зробленими поза ним, є важливим фактором при оцінці права власності на патентоздатні винаходи. Ключовим фактором тут є не лише час і місце створення винаходу, а й те, чи входить винахід у сферу службових обов'язків працівника та чи були використані ресурси компанії.

Винахід, створений працівником у власний час, без використання ресурсів компанії, і який не відноситься до сфери діяльності компанії, швидше за все, буде вважатися власністю працівника. Однак, якщо винахід відноситься до сфери, в якій працівник працює в компанії, або якщо він був створений з використанням будь-яких ресурсів компанії, він, швидше за все, буде вважатися належним роботодавцю, особливо якщо існує угода, яка охоплює такі ситуації.

Коли йдеться про захист інтелектуальної власності, зокрема винаходів працівників, які підлягають патентуванню, чітко складені трудові угоди мають першочергове значення. Ці угоди служать основою, на якій будуються очікування та права як роботодавця, так і працівника. Чіткі, вичерпні трудові угоди гарантують, що обидві сторони розуміють, кому належить винахід, створений під час роботи.

Трудові контракти часто включають конкретні положення про інтелектуальну власність, які описують поведінку з винаходами та творіннями, створеними працівником. Загальні положення включають:

А. Положення про передачу: ці положення вимагають від працівника передавати свої права на винаходи роботодавцю. Зазвичай вони охоплюють винаходи, зроблені під час роботи працівника в компанії, і, що важливо, також

можуть охоплювати винаходи, зроблені протягом періоду після того, як працівник залишив компанію, особливо якщо вони стосуються роботи працівника.

В. Застереження про розкриття інформації: вони вимагають від працівників розкривати будь-які винаходи, розроблені під час їх роботи. Такі положення допомагають роботодавцям визначити потенційні активи інтелектуальної власності та вирішити, як з ними діяти.

С. Положення про збереження винаходу та ліцензування: у деяких випадках угоди можуть дозволяти працівникам зберігати право власності на певні винаходи, одночасно надаючи роботодавцю ліцензію на їх використання. Ця домовленість може бути особливо актуальною для винаходів, які безпосередньо не пов'язані з бізнесом компанії, але були розроблені з використанням ресурсів компанії.

Д. Застереження про неконкуренцію та конфіденційність: хоча ці положення не мають прямого відношення до володіння інтелектуальною власністю, вони відіграють важливу роль у захисті ширших інтелектуальних інтересів компанії. Вони запобігають використанню співробітниками комерційних таємниць або конфіденційної інформації в майбутніх починаннях, особливо в конкуруючих підприємствах...» (*Benjamin C. Stasa. Innovations at Work: Who Really Owns Employee-Created Inventions? // Brooks Kushman P.C. (<https://www.brookskushman.com/insights/innovations-at-work-who-really-owns-employee-created-inventions/>). 19.02.2024*).

***

«У грудні адміністрація Байдена оголосила про план забезпечення того, щоб «ліки, що фінансуються платниками податків», були «розумно доступними та доступними». ...запропонований метод полягає в тому, щоб уряд примусово переліцензував патенти на ліки, які він вважає занадто дорогими, і віддав їх конкурентам-генерикам...

Поставлення під загрозу патентних прав перешкоджатиме інвестиціям в інновації — це призведе не лише до зменшення кількості передових ліків, але й до зменшення кількості технологій, які змінюють життя в усіх галузях. Незважаючи на добрі наміри, це хибний план.

Прихильники пропозиції адміністрації вказують на значне державне фінансування біомедичних досліджень — насамперед від Національного інституту здоров'я, який щорічно витрачає 45 мільярдів доларів на дослідження, які іноді призводять до медичних проривів і нових методів лікування. Але вони не помічають вирішальну роль, яку відіграє приватне фінансування в досягненні прориву з лабораторії на ринок...

Фінансування приватного сектора не з'являється за допомогою чарівної палички. Компанії інвестують, тому що мають до цього стимул. Це було ключове розуміння, яке лежало в основі знакового законодавства 1980 року, Закону Бейя-Доула, який дозволяв університетам і некомерційним

дослідницьким установам зберігати права на свої винаходи, що фінансуються з федерального бюджету, і ліцензувати ці патенти приватним компаніям, готовим фінансувати комерціалізацію...

Поєднуючи фундаментальні дослідження зі стимулами для розвитку, Закон Бейя-Доула каталізував потік інновацій, тим самим допомагаючи забезпечити глобальну конкурентоспроможність США.

Комерціалізація будь-якої технології пов'язана з величезними ризиками. У медико-біологічних науках на розробку, випробування і виведення на ринок лише одного препарату, схваленого Управлінням з контролю за продуктами і ліками, може знадобитися до 10 років і майже 3 мільярди доларів - адже лише близько 8% препаратів-кандидатів, що проходять клінічні випробування, доходять до фінішної прямої...

Але приватні компанії все одно інвестують. Чому? Через гарантії, які надає патентний захист та інші права інтелектуальної власності. Компанії знають, що якщо їхній продукт пройде через ризиковану "долину смерті", вони зможуть окупити свої авансові витрати і отримати прибуток, незважаючи на те, що конкурент скопіює їхню роботу і заробить на ній.

Захист інтелектуальної власності, наданий Законом Бейя-Доула, дав нам широкий спектр продуктів, що трансформують світ, від передових методів лікування раку та сканерів безпеки в аеропортах до багатьох технологій, які працюють на наших телефонах, телевізорах, безпілотниках та інших пристроях...

У новій пропозиції адміністрації Байдена стверджується, що уряд має право "втрутитися" в будь-який патент, що фінансується з федерального бюджету, якщо чиновники вважатимуть, що продукт занадто дорогий. Ця загроза зруйнує впевненість інвесторів у можливості отримання прибутку. Комерціалізація повернеться до рівня, що існував до Закону Бейя-Доула, або навіть гірше...» (*James Pooley. Biden wants to lower drug costs but how he plans to is a terrible idea // Hearst Communications, Inc. (https://www.sfchronicle.com/opinion/openforum/article/biden-intellectual-property-drug-costs-18685255.php?utm_source=flipboard&utm_content=other). 27.02.2024*).

***

«...Цього місяця Світова організація торгівлі (СОТ) розглядає пропозицію про відмову від прав інтелектуальної власності на лікування та діагностику COVID-19. Це підірвало б інтереси не лише інноваційних американських компаній, але й пацієнтів у всьому світі, які залежать від них у створенні новаторських методів лікування.

Йдеться про Угоду про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Це угода між країнами-членами Світової організації торгівлі, яка встановлює мінімальні стандарти дотримання прав інтелектуальної власності.

У 2022 році країни-члени СОТ погодилися на відмову від ТРІПС щодо вакцин проти COVID-19. Аргументом було те, що країни, що розвиваються, не мають легкого доступу до вакцин. ...їм потрібно було, щоб країни-члени СОТ дали їм дозвіл ігнорувати захист інтелектуальної власності, що лежить в основі цих вакцин.

Жодна країна ще не скористалася цією відмовою. Це тому, що виготовлення достатньої кількості вакцин для задоволення попиту ніколи не було проблемою. Зберігання та розповсюдження щеплень від COVID були проблемою для країн, що розвиваються. Відмова від прав інтелектуальної власності не допоможе вирішити ці проблеми.

Дійсно, найбільший в Індії виробник вакцини проти COVID зупинив виробництво у 2022 році, оскільки мав надлишок у 200 мільйонів доз.

На жаль, ця відмова від вакцин у 2022 році відкрила двері для скасування прав інтелектуальної власності в інших випадках. Цього разу метою є терапія та діагностика COVID-19.

Ця багаторічна атака на права ІВ викликає занепокоєння. Анулювання патентів не дало пацієнтам швидшого доступу до вакцин проти COVID. І це не стосується тестів або лікування COVID. Але це матиме руйнівні наслідки для медичних досліджень і розробок.

В середньому на розробку нового препарату потрібно близько 3 мільярдів доларів і 15 років. Виробники та інвестори готові взяти на себе такі зобов'язання, коли вони мають розумні шанси на майбутній прибуток.

Відкликання патентів зменшить стимул інвестувати в дослідження та розробку ліків. Природним наслідком буде менше нових методів лікування. І це погіршить становище майбутніх пацієнтів...

Якщо країни-члени СОТ дозволять порушувати інтелектуальну власність, що стоїть за цими методами лікування, фармацевтичні компанії сповільнять або навіть припинять дослідження цих додаткових застосувань. Ефективні методи лікування можуть залишитися невідомими.

Відмова від ТРІПС також послабить безпеку та економіку Америки. Це сигналізує про те, що іноземні країни мають претензії на все, що розробляють американські дослідники — їм потрібно лише звернутися до країн-членів СОТ, щоб отримати зелене світло, щоб захопити це...

Цього місяця лідери Америки повинні виступити за інтереси нашої країни — і проти відмови від ТРІПС — перед країнами-членами СОТ» (*Sally Pipes. This Policy Helped Make COVID Vaccines Possible. It Could Soon Disappear. // Forbes (https://www.forbes.com/sites/sallypipes/2024/02/05/this-policy-helped-make-covid-vaccines-possible-it-could-soon-disappear/?utm_source=flipboard&utm_content=forbes%2Fmagazine%2FBusiness&sh=6cc43a8d49aa). 05.02.2024).*

***

Сполучені Штати Мексики

«...У Мексиці реєстрація торгової марки дійсна протягом десяти років з можливістю продовження на додаткові періоди в одне десятиліття кожен. Після нещодавньої законодавчої реформи відлік десятиліття починається з дати реєстрації торгової марки в Мексиці, а не з дати подання заявки. З публікацією поправок до Закону про промислову власність 5 листопада 2020 року... було запроваджено обов'язкове подання декларації про використання торговельної марки. Ця вимога стосується всіх торгових марок, зареєстрованих у Мексиці, і є важливим елементом для збереження дійсності реєстрації торгових марок, наданої з 10 серпня 2018 року.

Мексиканське відомство з патентів і торгових марок, відоме як Мексиканський інститут промислової власності (IMPI), є державною установою, яка відповідає за надання (або відмову) реєстрації торгових марок. Будь-яка особа чи компанія, яка прагне виділити свої продукти чи послуги, може подати заявку на ці реєстрації. Товарні знаки, які підлягають реєстрації, можуть сприйматися органами чуття, включаючи, але не обмежуючись цим, торгові назви, продукти, логотипи, звукові та навіть запахові знаки, на додаток до тривимірних знаків. У Мексиці захист також пропонується для сертифікаційних знаків, відомих і сумнозвісних знаків, але це буде предметом іншої статті.

Щоб ініціювати реєстрацію торгової марки в Мексиці, бажано виконати попередній пошук торговельних марок, які можуть бути схожими та вже зареєстрованими або обробляються третіми сторонами в країні. Хоча веб-сайт IMPI «MARCia» пропонує безкоштовний доступ і надає огляд середовища торгових марок у вашому секторі, важливо мати на увазі, що отримані результати можуть бути не остаточними, оскільки база даних не завжди повністю оновлюється.

У процесі реєстрації важливо представити детальний і точний опис товарів і послуг, які мають бути охоплені торговою маркою, оскільки IMPI надає захист лише тим, які прямо зазначені в заявці. З цією метою Мексика приймає Міжнародну класифікацію товарів і послуг 12-го видання Ніщцької угоди.

Крім того, важливо розуміти, що право власності на реєстрацію торгової марки за кордоном саме по собі не надає права пріоритету на реєстрацію тієї самої торгової марки в Мексиці. Заявники можуть скористатися шестимісячним пільговим періодом, запропонованим Паризькою конвенцією, який відраховується з дати першої заявки в іншій країні-члені, щоб претендувати на пріоритет у Мексиці (визнання тієї самої дати подання заявки в країні-члені Конвенції як дата подання в Мексиці).

Процес реєстрації торгових марок у Мексиці відносно простий. Ви повинні заповнити форму заявки на торговельну марку, що можна зробити в електронному вигляді за допомогою облікового запису Portal de Pago у Servicios

Electrónicos (PASE), наданого урядом Мексики для подання онлайн. Підписати електронну заяву може кожен, хто має Єдиний реєстр населення (CURP). CURP означає Clave Única de Registro de Población і є унікальним ідентифікаційним кодом, який присвоюється кожному громадянину та резиденту Мексики. Він схожий на номер соціального страхування в Сполучених Штатах...

Інформація, яка вимагається у формі реєстрації торгової марки, включає наступне:

- Слово або фраза, які мають бути зареєстровані як мексиканська торгова марка, і чорно-білий або кольоровий зразок марки у випадку розроблених або комбінованих марок; у разі подання заявки на реєстрацію звуків, запахів або конфігурації продукту необхідно надати опис знака, який підлягає захисту.
- Товари чи послуги, на які поширюється мексиканська торгова марка.
- Дата першого використання знака в Мексиці. Якщо перше використання не заявлено або не зазначено, мексиканське відомство з патентів і товарних знаків вважатиме, що знак не використовувався.
- Адреса проживання або роботи заявника. Це не обов'язково в Мексиці.
- Адреса заводу або місцезнаходження основного місця діяльності (вулиця, номер, місто та країна), лише якщо заявник заявляє про дату першого використання в Мексиці.
- Довіреність, видана уповноваженою особою компанії-заявника та двома свідками.

ІМРІ має до 18 місяців, щоб винести перше рішення щодо міжнародних заявок на торговельні марки, як це встановлено процедурою міжнародної реєстрації через Мадридську систему. Цей період починається з моменту, коли Міжнародне бюро (ВОІВ) надсилає заявку до ІМРІ. Після того, як ВОІВ отримує та розглядає міжнародну заявку для перевірки її відповідності формальним вимогам, вона реєструє її в Міжнародному реєстрі та публікує в Міжнародному бюлетені торгових марок, повідомляючи про це кожному з визначених сторін. У Мексиці ІМРІ потім починає аналізувати заявку відповідно до національного законодавства про промислову власність.

З 5 листопада 2020 року Федеральний закон про охорону промислової власності встановлює, що для проведення експертизи щодо реєстрації товарного знака ІМРІ повинна надати першу відповідь протягом максимум чотирьох місяців...

Процедура в Мексиці починається з публікації заявки на торговельну марку в ІМРІ Gazette. Після опублікування будь-яка зацікавлена сторона має місячний термін, щоб подати свої заперечення, аргументуючи причини перешкод для реєстрації на основі чинного законодавства або порушення громадського порядку та інших правових положень. У цей час необхідно надати аргументи та докази. Потім ІМРІ повідомляє заявника про заперечення, який має два місяці з можливістю продовження ще на два, щоб відповісти, оскільки це буде розглянуто на додаток до перешкод або вимог щодо форми,

які ІМРІ розглядає у своєму висновку. Якщо заявник не відповідає, заявка вважається залишеною.

Якщо ІМРІ заперечує реєстрацію, заявники мають два місяці з дати, коли їх було повідомлено про офіційну дію (з можливістю продовження на два місяці), щоб відповісти на будь-яке заперечення та будь-яке подане заперечення. Це може затримати обробку заявки ще на шість місяців з моменту отримання відповіді на запит.

Власники мексиканських реєстрацій торгових марок мають особливі зобов'язання щодо збереження своїх прав:

- Декларація про використання: подайте декларацію про використання протягом трьох місяців після третьої річниці з дати надання реєстрації торгової марки.
- Поновлення: Вимагайте поновлення реєстрації кожні десять років, починаючи з дати подання заявки на реєстрацію.
- Оновлення даних: повідомляйте ІМРІ про будь-які зміни в імені чи адресі власника або права власності на реєстрацію через передачу прав.
- Попередження щодо торгових марок: використовуйте символ ®, щоб вказати, що це зареєстрована торгова марка, що не є обов'язковим, але допомагає інформувати громадськість і потенційних порушників про зареєстрований статус торгової марки.
- У Мексиці закон передбачає, що власник реєстрації торгової марки або його уповноважений ліцензіат повинен використовувати марку в торгівлі протягом трьох років після її реєстрації та продовжувати її використання, щоб уникнути конфіскації за невикористання. Це життєво важливо для власників, які не працюють безпосередньо в Мексиці, оскільки вони повинні переконатися, що знак використовується на національній території, або самі, або через ліцензіата, щоб підтримувати правовий захист знака. Відсутність використання може бути причиною для третіх сторін подати запит на анулювання реєстрації торгової марки перед ІМРІ.

Ці заходи допомагають зберегти правовий захист торговельної марки та уникнути її анулювання або анулювання. Крім того, дотримання цих зобов'язань має важливе значення для вжиття судових заходів у разі порушення прав на торговельну марку...» (*Fred Rocafort. Mexico Trademarks: What You Need to Know // Harris Sliwoski LLP (<https://harris-sliwoski.com/blog/mexico-trademark-what-you-need-to-know/>). 13.02.2024*).

***

Федеративна Республіка Нігерія

«Вважається, що нігерійський сектор франчайзингу перебуває в зародковому стані, особливо в порівнянні з Південною Африкою, де цей сектор становить 12,5% ВВП...»

Наразі в Нігерії немає спеціальних законів, що регулюють франчайзингову індустрію. До франшиз у Нігерії застосовуються основні принципи договорів та права інтелектуальної власності, особливо у випадку виникнення суперечок.

Оскільки в Нігерії ще немає спеціальних законів, що регулюють франчайзинг, договори купівлі-продажу франшиз регулюються Законом LFN 2004 про Національне управління з питань технологій і просування (NOTAR). Це закон, який регулює передачу іноземних технологій в Нігерію.

Угода франчайзингу передбачає передачу технології, а отже, регулюється положеннями Закону про NOTAR... Розділ 4 Закону про NOTAR зазначає, що такі угоди підлягають реєстрації, якщо вони пов'язані з:

- Використання торгових марок
- Використання запатентованих винаходів
- Надання технічної експертизи у формі технічної допомоги будь-якого характеру
- Надання детальних інженерних креслень
- Постачання обладнання та устаткування
- Забезпечення операційного персоналу, управлінська допомога та навчання персоналу

Франчайзинг в Нігерії продовжує стикатися з різноманітними проблемами через погані економічні умови в країні. Дуже важливою проблемою в цьому відношенні є постійне зниження вартості найри. Підприємства, доходи яких деноміновані в найрі, а витрати деноміновані в доларах, стали свідками значного зростання витрат, тоді як доходи знизилися або, в кращому випадку, залишилися на тому ж рівні. Це призвело до зростання вартості франшиз, що, ймовірно, буде перекладено на споживачів у вигляді вищих цін на товари та послуги.

Доступність кредитів і відсоткові ставки також впливають на зростання франшиз у Нігерії, а це впливає на вартість фінансування за рахунок боргу, оскільки виплати за кредитами структуровані таким чином, щоб відповідати поточним високим відсотковим ставкам, що, в свою чергу, може перешкоджати франчайзі мати доступ до коштів.

Низький рівень інфраструктури: Міжнародний валютний фонд оцінює співвідношення основних фондів інфраструктури Нігерії до ВВП на рівні близько 25%, тоді як Світовий банк рекомендує 70%. Для подолання цього дефіциту протягом наступних 30 років знадобиться щорічне фінансування у розмірі 100 мільярдів доларів США. Дефіцит інфраструктури в країні охоплює кілька сегментів, серед яких найбільш помітними є енергетика та дороги. Відсутність стабільної електроенергії в країні призвела до широкого розповсюдження самостійного виробництва електроенергії приватними особами та підприємствами за допомогою електрогенераторів. За оцінками, на електроенергію припадає понад 60% витрат на ведення бізнесу в Нігерії.

Несприятливе регулювання та багаторазове оподаткування з боку нігерійського уряду також створили несприятливе середовище для ведення бізнесу за франшизою в Нігерії. Наприклад, у лютому 2020 року завдання на додану вартість було збільшено з 5% до 7,5%, що призвело до збільшення вартості товарів і послуг для франшиз...» (*Olawunmi Ojo. Franchising models in Nigeria // Businessday NG (https://businessday.ng/news/legal-business/article/franchising-models-in-nigeria/). 01.02.2024*).

***

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«У доповіді Консультативного комітету ВОІВ із захисту прав представлені результати їхнього дослідження методів боротьби з підробкою на онлайн-ринках. Дослідження розглядало практику та політику 50 онлайн-ринків (44 «традиційних» онлайн-ринків і 6 соціальних медіа/ринків пошукових систем), а також 16 постачальників технологій.

У звіті робиться висновок, що лише 8 із 50 досліджених ринків мали «послідовні стратегії боротьби з підробкою». З інших 42 ринків, досліджених і визнаних такими, що не мають достатньої стратегії, ВОІВ вважає, що деякі з них «байдужі до проблеми підробок», а в деяких випадках письмові політики, як повідомляється, є «демонстрацією», тоді як фактичні дії щодо боротьби з підробками не вдається. Крім того, щодо ринків соціальних медіа ВОІВ робить висновок, що стратегії боротьби з контрафакцією «значно не досягають того, що необхідно для обслуговування бізнес-моделі сектора».

...у звіті ВОІВ стверджується, що «індустрії онлайн-ринків не вдається вирішити проблему підробок шляхом саморегулювання та впровадження узгоджених етичних програм», а ті, хто досягає успіхів у цій сфері, вважаються меншістю досліджуваних ринків.

ВОІВ рекомендує, щоб галузь розглянула «загальну структуру, засновану на оцінці ризику» для боротьби з підробкою в Інтернеті, подібну до структур Міжнародної організації стандартизації (ISO). У звіті визнається, що було б недоцільно «[встановити] загальну структуру нормативних практик боротьби з підробками, яка охоплює всю галузь», але замість цього пропонується загальна структура, подібна до стандарту ISO9001 для управління якістю...» (*Megan Rannard. WIPO proposes a generic risk-based framework for online anti-counterfeiting // Marks & Clerk (https://reacts.marks-clerk.com/post/102iykj/wipo-proposes-a-generic-risk-based-framework-for-online-anti-counterfeiting#page=1). 01.02.2024*).

***

«Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) нещодавно оголосила тему Всесвітнього дня інтелектуальної власності 2024 року – ІВ та Цілі сталого розвитку: побудова нашого спільного майбутнього за допомогою інновацій та творчості. Тема має на меті дослідити, як інтелектуальна власність заохочує та може розширити інноваційні та креативні рішення, які є настільки важливими для побудови нашого спільного майбутнього...»

26 квітня буде 24-й Всесвітній день інтелектуальної власності, який пропонує унікальну можливість об'єднатися з іншими по всьому світу, щоб подумати про те, як інтелектуальна власність допомагає процвітати світовій мистецькій сцені та сприяє технологічним інноваціям, які рухають людський прогрес» (*Theme of World Intellectual Property Day 2024 Announced // Kangxin Partners PC* (<https://en.kangxin.com/html/2/215/217/23311.html>). 02.02.2024).

***

«...п'ять нових навчальних закладів з питань інтелектуальної власності (ІРТІ) приєдналися до швидко зростаючої мережі ІРТІ Академії ВОІВ...»

Завдяки п'яти новим ІРТІ загальна кількість створених навчальних закладів досягла 19. Академія ВОІВ підготувала понад 760 тренерів для проведення приблизно 9000 тренінгів, пов'язаних з інтелектуальною інтелектуальною власністю, і заходів з підвищення кваліфікації в 19 створених ІРТІ, які підтримали майже 520 000 учасників дата. Ще сім ІРТІ мають бути завершені до кінця 2024 року, у тому числі у Вірменії, Чилі, Еквадорі, Індонезії, Пакистані, Сирії, В'єтнамі, разом із консолідацією Академії АRIPO як регіонального центру передового досвіду в інтелектуальній власності (ІВ) навчання та формування навичок.

Академія ІВ України, в якій працюють 24 сертифіковані ВОІВ викладачі, провела близько 100 навчальних заходів, починаючи з 2021 року. Турецька академія ІВ складається з Навчального центру авторського права та Навчального центру промислової власності Тюркіє, в яких разом працюють 56 сертифікованих ВОІВ викладачів. Два турецькі навчальні центри ІВ вже провели майже 250 навчальних заходів.

Національна академія інтелектуальної власності Ефіопії має 34 сертифікованих ВОІВ викладачів, які пройшли підготовку з інтелектуальної власності та сільського господарства, а також управління інтелектуальною власністю та передачі технологій. Національна академія ІВ Ефіопії проведе перший набір тренінгів у першій половині 2024 року...» (*Five New IPTIs Join the Academy Network in 2023 // WIPO* (https://www.wipo.int/academy/en/news/2024/news_0006.html). 05.02.2024).

***

«...Звіт про світові показники інтелектуальної власності за 2023 рік, нещодавно опублікований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ), проливає світло на глобальний патентний ландшафт, підкреслюючи важливі тенденції та зміни. Незважаючи на виклики, пов'язані з пандемією COVID-19, звіт показує, що глобальна кількість заявок на патенти зростає протягом трьох років поспіль, досягнувши майже 3,5 мільйона у 2022 році.

...Китай є домінуючою силою в патентних заявках з приблизно 1,58 мільйона заявок, поданих у всьому світі. Сполучені Штати зберігають свою присутність у патентних заявках з 505 539 заявками, за якими йдуть Японія з 405 361 заявкою, Республіка Корея з 272 315 заявками та Німеччина з 155 896 заявками. Примітно, що найбільший річний приріст патентних заявок на 31,6% спостерігався в Індії з 55 718 поданими заявками. Ці статистичні дані підкреслюють все більш глобальний характер розвитку інновацій та інтелектуальної власності.

Звіт також показує, що збільшення патентних заявок охоплює широкий спектр технологічних секторів, що свідчить про широке зростання інноваційної діяльності. Наприклад, кількість патентних заявок у сфері інформаційних технологій зросла на 13,7%, комп'ютерних технологій – на 11%, хімічної технології – на 11,4%, контрольних приладів – на 11%, екологічної інженерії – на 9,5%, медичних технологій – на 8,1%, цифрових технологій. зв'язок на 7,3%, біотехнології на 6,4%. Ці статистичні дані вказують на постійну відданість інноваціям у різних секторах...» (*Michael Fainberg. Global Patenting Trends: WIPO Reports a Record Number of Patent Filings // National Law Forum, LLC (<https://www.natlawreview.com/article/global-patenting-trends-wipo-reports-record-number-patent-filings>). 22.02.2024).*

***

«Користувачі тепер мають доступ до національних колекцій Белізу, Сан-Томе і Принсіпі та Тринідаду і Тобаго, а також до регіональних колекцій Африканської регіональної організації інтелектуальної власності (ARIPO) та Африканської організації інтелектуальної власності (OAPI). Ці нові колекції додають до наявних даних понад 140 тисяч записів...»

Завдяки цим останнім доповненням Глобальна база даних брендів тепер включає записи з 81 національної, регіональної та міжнародної колекції» (*Five New Collections Added to the Global Brand Database // WIPO (https://www.wipo.int/reference/en/branddb/news/2024/news_0001.html). 27.02.2024).*

***

Інтелектуальна власність в Україні

«...Україна докладася максимальних зусиль для набуття статусу члена ЄС, а інтелектуальна власність стає невід'ємним елементом для досягнення цієї мети. Після підтвердження Європейською комісією значного прогресу України в сфері ІВ, як зазначено у Звіті про прогрес України в рамках Пакету розширення Європейського Союзу 2023 року, необхідним стає ефективний розвиток та накопичення цього прогресу, що дозволить якісно пройти складний процес вступу в ЄС.

Оперативне та ефективне виконання рекомендацій Європейської Комісії для сфери ІВ, розробка детальних планів та останні напрацювання стали предметом обговорення представників ІР офісу з Альберто Фернандес-Дієсом, керівником торгово-економічного відділу Представництва ЄС в Україні, та Оксаною Попругою, спеціалісткою з економічної політики Представництва ЄС в Україні...

Детально обговорили:

- функціонування організацій колективного управління та виплати роялті правовласникам;
- подальші кроки з гармонізації правового регулювання сфери промислової власності;
- правову охорону прав ІВ на комерційну таємницю з урахуванням норм актів права ЄС;
- максимальне залучення усіх стейкхолдерів в процесі приведення національного законодавства у відповідність до *acquis* ЄС;
- функціонування Центру спостереження з питань порушення прав інтелектуальної власності у складі ІР офісу та кроки в частині розвитку співпраці з правоохоронними й митними органами України та європейськими партнерами;
- кроки, спрямовані на досягнення прогресу зі створення Вищого суду з питань ІВ;
- додаткові заходи щодо розвитку сфери захисту прав ІВ та розвитку інновацій;
- механізми залучення технічної допомоги для вдосконалення охорони та захисту прав ІВ...» (*“Готові показати ще більше прогресу в ІР сфері”, – Олена Орлюк під час зустрічі з Представництвом ЄС в Україні // Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) (https://nipo.gov.ua/hotovi-pokazaty-shche-bilshe-prohresu/). 02.02.2024).*

***

«...Спираючись на звіт **Global Innovation Index 2023** від Всесвітньої організації інтелектуальної власності, є і хороші, і відносно погані новини.

Хороші – ми піднялися на дві позиції у загальному рейтингу, з 57 на 55 місце, а також вперше увійшли до трійки інноваційних економік у групі країн з прибутком нижче середнього (після Індії та В'єтнаму).

У цих нібито скромних результатах є й результати сфери ІР - як експертів ІР офісу та патентних повірених, так і розробників із найрізноманітніших галузей, які не полінувалися пройти через усі офіційні процедури із захисту власних винаходів, торговельних марок, промислових зразків, об'єктів авторського права тощо.

І саме тут приховуються погані новини: перед нами лежить ще довгий шлях до того, щоб стати суспільством із високим рівнем культури інтелектуальної власності. Одна з основних проблем – це відсутність стратегічного мислення, натомість бажання швидких прибутків, від чого насамперед страждає національна економіка.

Іронічно, що до високих європейських показників... доклалися й наші громадяни – ті, що в обхід української правової системи надають перевагу реєстрації своєї інтелектуальної власності за кордоном.

Відповідно, виникає явище патентної міграції, коли кількість "патентів-утікачів" становить 10-12% щорічного обсягу патентування. І нерідко ці самі розробки пізніше повертаються в Україну у вигляді інноваційних продуктів іноземних компаній, за використання яких ми вимушені платити суттєво більші кошти.

Як не дивно, особливо критична ситуація склалася в агросекторі: виявилось, що у великих українських агрохолдингів майже немає захищених патентами розробок. Не говорячи вже про власні сорти рослин, підтримка яких в країні практично відсутня як стратегія держави.

У результаті нові технології та сорти рослин в цій сфері переважно імпортуються, а прибуток від їх продажу чи використання витікає за кордон...

ІР офіс ...постійно вдосконалює законодавчу базу, впроваджує технологічні рішення, комунікує з міжнародними партнерами та займається просвітницькою діяльністю.

І нехай маленькими кроками, але все більш упевнено робимо інтелектуальну власність запорукою успішного функціонування національної економіки» (*Олена Орлюк. Як правильна політика захисту інтелектуальної власності впливає на економічне зростання // Економічна правда (<https://www.epravda.com.ua/columns/2024/02/12/709789/>). 12.02.2024*).

***

«Права селекціонерів (PBR) в Україні регулюються національним законодавством та нормативно-правовими актами відповідно до Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин (Конвенція UPOV). Українське свідоцтво на PBR називається патентом (не плутати з патентами на винаходи). Останніми роками Україна активно наближає своє законодавство, в тому числі у сфері PBR, до стандартів Європейського Союзу в рамках своїх

ширших інтеграційних зусиль. Українська система захисту прав на сорти рослин тісно пов'язана з європейською системою, яка вимагає, щоб сорти рослин відповідали критеріям новизни, відмінності, однорідності та стабільності (DUS). Система вимагає від селекціонерів подачі офіційної заявки, після чого протягом двох років проводяться офіційні польові випробування DUS (або менше, якщо мова йде про стерильні аналоги вже досліджених фертильних ліній). Позитивні результати польових випробувань призводять до видачі патенту PBR, який забезпечує захист протягом 25 років для більшості видів і 30 років для виноградних, деревних і деяких інших видів з можливістю продовження до п'яти років. Забезпечується конфіденційність усіх конфіденційних даних, таких як селекційні схеми, а також сувора політика відсутності несанкціонованого доступу до розмножуваного матеріалу. Між моментом подання заявки та прийняттям офіційного рішення PBR надається тимчасовий захист. Видача патенту в Україні забезпечує виключне право селекціонерів контролювати комерційне використання охоронюваних сортів, їх імпорт/експорт, виробництво та розповсюдження. Це також захищає селекціонерів від несанкціонованого використання захищених сортів і пропонує фінансову вигоду через ліцензування та роялті, а також виплати за використання насіння, збереженого на фермах.

Система офіційних органів влади в цьому секторі добре структурована. Міністерство аграрної політики України несе відповідальність за прийом заявок і видачу патентів PBR, а польові випробування належним чином проводяться органом експертизи: Українським інститутом експертизи сортів рослин. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів здійснює державний контроль за дотриманням законодавства про охорону прав на насіння та сорти рослин як суб'єктів господарювання, так і органів влади. Митна служба забезпечує належність кожного імпортера насіння захищеного сорту до офіційного списку імпортерів, уповноважених селекціонером цього сорту, допомагаючи запобігти несанкціонованому імпорту таких сортів...» (*Olga Khranovska. How are Varieties Protected in Ukraine? // Seed World (https://www.seedworld.com/europe/2024/02/15/how-are-varieties-protected-in-ukraine/). 15.02.2024*).

***

«Український уряд зареєструє торгову марку "Зроблено в Україні", яка стане доступною для вітчизняного бізнесу для збільшення продажів, згідно з постановою, затвердженою Кабінетом міністрів 23 лютого...

Дизайн торгової марки був запропонований Міністерством економіки і включає в себе комбінацію слів "Зроблено в Україні" та шість вертикальних смуг, імовірно, синього та жовтого кольорів.

Тепер міністерство подасть заявку на реєстрацію торгової марки та розробить відповідний брендбук.

Торгова марка буде безкоштовною для використання українськими підприємцями, громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування, державними установами та іншими органами...» (*Government to promote domestic manufacturers under 'Made in Ukraine' trademark // VYDAVNYCHYY DIM MEDIA-DK LLC* (<https://english.nv.ua/business/government-to-promote-domestic-manufacturers-under-made-in-ukraine-trademark-50395607.html>). 23.02.2024).

***

«У часи потрясінь захист прав інтелектуальної власності (ПВ) може не одразу стати пріоритетом. Проте, поки Україна переживає складні обставини війни, захист цих прав стає ключем до її економічної стабільності, відновлення та майбутнього процвітання.

Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) відіграє важливу роль на цій арені з першого дня. У відповідь на неспровоковану військову агресію Росії Офіс оперативно створив робочу групу, яка займається аналізом та моніторингом ситуації з правами інтелектуальної власності в Україні. Ця ініціатива була спрямована на забезпечення ефективної реалізації дій і санкцій на рівні ЄС, а також продовження термінів для українських сторін, які постраждали від конфлікту.

Вагома віха була досягнута в 2023 році, коли EUIPO та Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (UANIPO) зміцнили свою співпрацю за допомогою Меморандуму про взаєморозуміння, додатково підкріпленого комплексним робочим планом на 2024-2025 роки. Ця співпраця ознаменувала вирішальний крок до інтеграції України в систему інтелектуальної власності ЄС... Разом з Європейською Комісією EUIPO зараз працює над запуском нового регіонального проекту співробітництва, що фінансується ЄС, протягом 4 років з Україною, Молдовою та Грузією, для якого EUIPO є виконавчою агенцією...

Ще одним визначним досягненням співпраці EUIPO з UANIPIO є розширення діяльності Фонду малого та середнього бізнесу «Ідеї для бізнесу» на українські малі та середні підприємства (МСП). Ця ініціатива пропонує українським підприємствам безпрецедентний доступ до фінансової підтримки, дозволяючи їм значно заощадити на заявках на права інтелектуальної власності на торгові марки, зразки, патенти та сорти рослин...

Робочий план EUIPO на 2024-2025 рр. дозволить українському офісу скористатися підтримкою ЄС у кількох сферах, пов'язаних із захистом/адмініструванням прав інтелектуальної власності: інструменти управління для цілей експертизи, підтримка в гармонізації практики реєстрації та експертизи торгових марок і зразків із практикою експертизи ЄС, можливості навчання персоналу та співробітництво...» (*Ukraine, two years on // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/ukraine-two-years-on>). 15.02.2024).

«IP офіс та Національний технічний університет “Дніпровська політехніка” за підтримки Дніпропетровської обласної ради (ДОР) та Дніпропетровської обласної асоціації органів місцевого самоврядування (ДОАОМС) розпочинають пілотний проєкт першого етапу програми **Lab2Market Veterano** в межах діяльності **National IP&Innovations Hub**.

Ця ініціатива створена, щоб ветерани та активні військовослужбовці і члени їх родин змогли стати новаторами в бізнесі, заповнивши прогалини у своїх знаннях про підприємництво із фокусом на інновації.

Проєкт спрямований на тих, хто мріє відкрити власну справу в інноваційному секторі, надаючи комплексний підхід до навчання через три окремі етапи.

1. На першому етапі учасники дізнаються все про основи підприємництва та інновацій, включаючи бізнес-планування, маркетингові стратегії та пітчінг...

2. Другий етап дозволить вже сформованим командам отримати знання для комерціалізації наукових досліджень та їх виведення на ринок, включаючи технологічний та економічний аудит продуктів, маркетингові дослідження та стратегії комерціалізації.

3. Третій етап спрямований на підтримку вже зареєстрованих інноваційних підприємств через акселераційну програму, допомагаючи їм зрости та досягти успіху на ринку...» (*Lab2Market Veterano: інноваційний міст між військовим минулим і підприємницьким майбутнім // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності"* (https://ukrpatent.org/uk/news/main/lab2market_veterano-20022024). 21.01.2024).

***

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«...Нове патентне дослідження, проведене **IFI Claims**, показало, що американські технічні гіганти **IBM, Google і Microsoft** лідирують як компанії, які подають найбільше заявок на патент **GenAI**. **IBM** не тільки лідирує в гонці **GenAI** з 1591 додатком, але й має втричі більше додатків, ніж **Google**, яка посідає друге місце. Інші фірми в топ-10 включають **Samsung, Adobe, Intel, Capital One і Baidu**.

IFI Claims, цифрова наукова компанія, є одним із найбільш надійних постачальників патентних даних у галузі. Він відстежує та збирає дані з Управління патентів і товарних знаків США (**USPTO**) та інших патентних агентств по всьому світу...

Згідно з дослідженням **IFI Claims**, кожна п'ята патентна заявка на штучний інтелект стосується **GenAI**. **IFI Claims** повідомляє, що за останні п'ять років кількість програм **GenAI** зросла на 31 відсоток у рік, тоді як кількість наданих заявок зросла на 16 відсотків...

Дивно, але власник ChatGPT і піонер штучного інтелекту OpenAI навіть не входять до 25 найкращих компаній у списку. Відповідно до IFI Claims, OpenAI має лише одну заявку на патент...

Хоча загальні показники впровадження штучного інтелекту все ще низькі, велика кількість патентних заявок підкреслює, що в майбутньому ми можемо очікувати від компаній більше інновацій ШІ.

Усі патенти, проаналізовані IFI Claims, стосуються винаходу, створеного людиною...» (*Ali Azhar. New AI Patent Study Shows IBM Leads Google and Microsoft in GenAI Race // Tabor Communications Inc. (<https://www.enterpriseai.news/2024/02/07/new-ai-patent-study-shows-ibm-leads-google-and-microsoft-in-genai-race/>). 07.02.2024*).

***

«...проблем щодо впливу штучного інтелекту на патентне законодавство.

Патентне законодавство є неблаганним до сторін, які не зберігають таємницю до подання заявки на патент. Перше публічне використання або продаж винаходу починає 12-місячне вікно, протягом якого винахідник повинен подати заявку на патент у кількох основних країнах. Інші країни надають лише шість місяців між розкриттям інформації та поданням декларації. Ненавмисні витoki об'єкта винаходу можуть знищити новизну винаходу, яка має вирішальне значення для отримання патенту, і не можна ризикувати.

Однією з найбільших перешкод, яка заважає юридичній професії використовувати генеративний ШІ, є використання конфіденційної інформації про клієнта в моделях навчання ШІ. Це ставить потреби генеративної платформи ШІ попереду юридичної професії, яка є повністю відсталою...

Компанії, що займаються створенням штучного інтелекту, які серйозно ставляться до захисту даних патентної професії, повинні довести, що в їхній архітектурі немає тріщин. Нульове збереження даних і етичні стіни – це гарантії, які платформи штучного інтелекту можуть застосувати для захисту цінної інформації від сторонніх очей. Поєднання цих захисних заходів із локальним підходом до навчання моделей штучного інтелекту, які відповідають стандартам інформаційної безпеки, може перемістити дані у власну комп'ютерну систему патентного повіреного.

Юристи в усьому світі чули жахливі історії про вигадані випадки, створені системами штучного інтелекту під час написання юридичних записок. У Сполучених Штатах федеральні судді почали вимагати від адвокатів ідентифікувати частини судових документів, складених генеративними системами ШІ. Неточні юридичні висновки загрожують доброчесності судової системи та витрачають час суду, намагаючись відокремити факти від вигадки. Для патентних повірених патентні заявки з неправильно сформульованими претензіями чи специфікаціями можуть спричинити дорогі проблеми з увімкненням або невизначеністю під час подання позову про порушення...

Хоча ШІ ніколи не може повністю усунути перевірку адвоката, генеративні платформи ШІ можуть використовувати методи конкурентної надійності, щоб запобігти створенню тексту, який явно неправильний, але виглядає оманливо правильним. Ці методи навчають моделі штучного інтелекту справлятися з шумом і пошкодженням даних під час процесу навчання, роблячи ці платформи більш стійкими до порушень даних.

На додаток до загальногалузевих модельних правил етики, яких повинен дотримуватися кожен юрист, патентні повірені повинні дотримуватися правил поведінки та обов'язків відвертості, встановлених офісами подачі документів. Директор Бюро патентів і товарних знаків США (USPTO) Кеті Відал нещодавно надала роз'яснення щодо застосування чинних Правил професійної поведінки до ШІ.

Кілька агенцій ІВ зараз розробляють свої підходи до генеративного ШІ. Хоча питання винахідництва можуть бути головним занепокоєнням цих агентств, багато патентних повірених добре знають, що ненавмисне розкриття привілейованої інформації платформами штучного інтелекту створює неприпустимий ризик відповідальності за зловживання службовим становищем...

Зрозуміло, що патентні юристи хочуть уникнути плутанини, спричиненої бурхливою регулятивною діяльністю навколо платформ ШІ. Вперше представлений у 2021 році Закон Європейського Союзу про штучний інтелект був у центрі серйозних переговорів між законодавцями цього літа, що призвело до попередньої угоди в грудні 2023 року щодо основи Закону про штучний інтелект для регулювання додатків штучного інтелекту з високим ризиком. У Сполучених Штатах президент Джо Байден наприкінці жовтня видав указ, який наказав державним установам вирішити проблеми недобросовісної конкуренції, громадянських прав та інших проблем у економіці штучного інтелекту, що зароджується...

Національні регуляторні органи видають інструкції, які компанії, що займаються штучним інтелектом, можуть застосовувати для захисту особистої інформації, одночасно підвищуючи точність моделей штучного інтелекту. Одним із методів, який вирішує проблеми регулятора, є диференційована конфіденційність, яка створює шум у наборах даних, призначених для анонімізації конфіденційної особистої інформації. Компанії, що займаються створенням штучного інтелекту, повинні продемонструвати, що вони можуть спритно справлятися з регуляторними проблемами за допомогою таких методів, якщо вони сподіваються співпрацювати з професіоналами у складному світі патентного права...» (*Francois-Xavier Leduc. What Are the Risks of Generative AI for the Patent Law Profession? // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2024/02/09/risks-generative-ai-patent-law-profession/id=173091/>). 09.02.2024*).

***

«Переважаючий спосіб, у який права на збір, використання та обмін даними розподіляються заздалегідь або з метою створення впевненості в бізнесі, як правило, через ліцензії. Ліцензія — це право або дозвіл для особи чи компанії використовувати інтелектуальну власність іншої сторони в обмін на плату. Перевага ліцензійної моделі полягає в тому, що вона пропонує величезну гнучкість у нарізанні, розподілі, монетизації, розширенні та обмеженні збору, використання та розкриття інформації у сфері, де часто більш традиційні права інтелектуальної власності, такі як патентне право, авторське право, право на торговельну марку та комерційну таємницю, можуть бути менш чіткими, або де можуть існувати порівняльні розбіжності в думках чи точках зору, а ліцензування може допомогти вирішити ці проблеми між підприємствами та навіть споживачами...

Крім того, ліцензування також може використовуватися для вирішення питань конфіденційності, міркувань використання або обмежень, а також, дедалі частіше, проблем навчання та інших питань, які часто можуть бути емпіричними та автоматизованими у зв'язку зі збором, використанням і розкриттям даних. Наприклад, вторинне використання або похідне використання даних, які можуть не підлягати захисту авторського права або комерційної таємниці, все частіше вирішується договором. Подібним чином залишки, які стосуються інформації в нематеріальній формі, яку можуть запам'ятати особи, які мають доступ до конфіденційної інформації, стають дедалі важливішими для сторін, які слід враховувати під час обміну конфіденційною інформацією з іншими сторонами. Не тільки інформація, отримана в результаті ділових відносин, може бути цінною, але й те, хто має право на таємницю щодо неї, а також те, чи може і як контрагент може її використовувати, набуло такого великого значення, що вся корпоративна вартість певних підприємств була підрахована. списується, коли права на базові дані були поставлені під сумнів, а нещодавні операції з придбання змінили ціну придбання або угоди не вдалося закрити через невизначеність щодо прав на дані...» (*Sophie Goossens, Jess H. Drabkin, Gerard M. Stegmaier, Jordan E. Tanoury. Entertainment and Media Guide to AI - The key features of AI licensing: Legal issues of AI in the entertainment and media sector part 1 // Reed Smith LLP (<https://www.reedsmith.com/en/perspectives/ai-in-entertainment-and-media/2024/02/the-key-features-of-ai-licensing>). 05.02.2024*).

***

«...У 2017 році Amazon розробив свій реєстр брендів Amazon, щоб допомогти власникам брендів краще захистити свою інтелектуальну власність і контролювати присутність свого бренду на платформі.

Ідея полягає в тому, що користувач може проактивно керувати своїми правами на торговельну марку на Amazon і захищати їх.

Amazon хоче краще захистити продавців, споживачів – і себе як платформу – від шахрайства та зловживань, а також запобігати, виявляти та видаляти правопорушний вміст онлайн.

Для реєстрації в Amazon Brand Registry потрібна (очікує на розгляд або) зареєстрована торгова марка. Це означає, що будь-який продавець, який має дійсну (зареєстровану або) зареєстровану торгову марку, може брати участь у програмі реєстру брендів Amazon, якщо це стосується словесної або словесної символічної марки.

Кваліфікація суворо перевіряється Управлінням по торговим маркам. Тому дуже важливо, щоб надана інформація відповідала даним реєстрації торгової марки. Якщо це не так, можуть виникнути проблеми, наприклад неможливість продавати свої продукти на платформі.

Окрім захисту, присутність у Реєстрі також підвищує впізнаваність бренду на платформі...» (*Het belang van Amazon Brand Registry // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/nl/visie/blog-het-belang-van-amazon-brand-registry>)). 08.02.2024).

***

«...Нові дані, опубліковані британською компанією з відстеження піратства MUSO, показують, що ...відеопіратство продовжувало зростати у 2023 році. Новий звіт показує, що ця тенденція до зростання спостерігається в усіх інших категоріях вмісту, досягнувши 229 мільярдів відвідувань платформи у 2023 році, що на 6,7% більше, ніж роком раніше.

Музичне піратство та піратство програмного забезпечення є, безумовно, найменшими категоріями, але в них спостерігається найбільше відносне піратство. За минулий рік кількість відвідувань піратських музичних сайтів і програмного забезпечення зросла на 13,4% і 14,1% відповідно.

Однак телевізійне піратство залишається найпопулярнішим серед споживачів, на нього припадає майже половина всього піратського трафіку з 103,9 мільярдами відвідувань у 2023 році. Категорія публікацій посідає друге місце з 63,6 мільярдами відвідувань, за якою слідує 29,6 мільярдів відвідувань фільмів.

Останніми роками категорія видавництва різко зросла трафіком. Це зростання здебільшого зумовлене коміксами манги, які за останні роки привернули більше відвідувань піратських сайтів, ніж піратські фільми.

«Глобальний феномен манги, японських коміксів і графічних романів, підняв видавниче піратство на нову висоту за останні роки, випередивши кінопіратство та посівши друге місце за кількістю піратів у 2020 році», — пише MUSO .

Манга зараз домінує в категорії публікацій. Незважаючи на те, що останнім часом традиційні книжкові видавці були дуже активними на фронті боротьби з піратством, більше двох третин усіх «видавничих» піратів (69,2%) приваблюють сайти манги.

Сполучені Штати лідирують як основне джерело трафіку на сайти манги. З 13% усіх відвідувань він залишає позаду всі інші країни, включаючи Японію...

Згідно з даними MUSO, якщо дивитися на кінопіратство, Індія є явним переможцем із великим відривом (30%!). Цікаво, що відвідування цієї категорії різко знизилася в другій половині 2023 року з незрозумілих причин.

У музичній категорії несподіваним лідером є Іран з 11,8% музичних піратських відвідувань, за яким йдуть Індія та США, які посідають друге місце. Сюди входить трафік до сайтів копіювання потоків, порталів завантажень і сайтів потокового передавання.

Нарешті, MUSO приписує найбільше піратства програмного забезпечення Росії, а США та Китай відстають від неї. Це включає трафік до піратських сайтів програм. Зайве говорити, що все піратство програмного забезпечення відбувається через портали прямого завантаження» (*Ernesto Van der Sar. The U.S. Tops the Manga Piracy Chart, While Iran Leads in Music Piracy // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/the-u-s-tops-the-manga-piracy-chart-while-iran-leads-in-music-piracy-240112/>). 13.02.2024*).

***

«Нове дослідження, проведене вченими з Університетів Чепмена та Університету Карнегі-Меллона, дійшло висновку, що блокування Інтернету – тактика боротьби з піратством у музичній індустрії – є ефективною... до певної міри.

«Блокування веб-сайтів в Індії в 2019 і 2020 роках призвело до збільшення споживання легального [контенту] на 8,1% і 3,1%, а блокування веб-сайтів у Бразилії в 2021 році спричинило збільшення легального споживання на 5,2%», – стверджують дослідники. «...наші результати свідчать про те, що блокування піратських веб-сайтів залишається ефективною стратегією для збільшення легального споживання контенту, захищеного авторським правом».

Завдяки веб-блокуванню власники авторських прав отримують заборони в суді, які зобов'язують постачальників інтернет-послуг блокувати своїм клієнтам доступ до піратських сайтів. Це швидший і простіший варіант, ніж подавати до суду безпосередньо на операторів кожного піратського сайту, які часто знаходяться в країнах, де подати позов про порушення авторських прав набагато складніше.

Веб-блокування доступні в різних країнах, включаючи Велику Британію, і музична індустрія вимагала судових заборон проти багатьох сайтів. Однак у деяких країнах блокування Інтернету, як правило, неможливе, зокрема в США. З цієї причини власники авторських прав прагнуть продемонструвати, що це ефективна тактика боротьби з онлайн-піратством.

Усі визнають, що веб-блокування не є панацеєю. Споживачі, які більше розбираються в Інтернеті, можуть обійти блокування, наприклад,

використовуючи віртуальні приватні мережі або сторонні DNS-перетворювачі. Деякі критики також стверджують, що блокування одного піратського сайту просто спрямовує людей на інші конкуруючі піратські сайти, а не переконує споживачів підписатися на ліцензовані сервіси контенту...» (*Chris Cooke. New study says web-blocking drives people from piracy to legit sites // CMU (<https://completemusicupdate.com/new-study-says-web-blocking-drives-people-from-piracy-to-legit-sites/>). 20.02.2024*).

***

«...Винаходи за допомогою ШІ – це винаходи, розроблені за допомогою ШІ, тобто винахідники використовували ШІ в тій чи іншій формі як інструмент під час розробки винаходу.

Під час винахідницького процесу штучний інтелект може корисно служити інструментом вирішення проблем, визначаючи конкретну інформацію чи закономірності з величезних масивів даних або направляючи винахідників до плідних областей дослідження. У деяких випадках штучний інтелект може підтверджувати технічні рішення проблем, оцінювати здійсненність запропонованих проектних рішень або навіть генерувати результати, такі як комп'ютерний код, який вирішує технічну проблему.

Оскільки штучний інтелект використовується для допомоги у винахідництві, це викликало питання щодо того, чи людина, яка бере участь у винахідництві, все ще робить достатньо у винахідницькому процесі, щоб бути офіційно зазначеним як винахідник у заявці на патент. Отже, це створює невизначеність щодо того, чи можна взагалі подавати патентні заявки на технології, розроблені за допомогою ШІ.

...важливо ретельно встановити, як ШІ використовувався у винахідницькому процесі, приписуючи винахідництво людям, які винаходили за допомогою ШІ, щоб переконатися, що людина-винахідник все ще робить матеріальний внесок у винахід. Це може допомогти підтвердити будь-які претензії на винахідництво людини, де був залучений штучний інтелект, і зменшити ризик будь-яких проблем, пов'язаних із правами та винахідництвом у майбутньому.

Використання штучного інтелекту має бути задокументовано в винахідницьких документах, які зберігаються організаціями та винахідниками протягом усього винахідницького процесу. Така документація може бути важливою для встановлення претензій на винахідництво людини. Це може включати журналювання:

- коли систему ШІ використовували для допомоги у винахідництві;
- хто використовував або контролював систему ШІ під час її використання;
- як система штучного інтелекту використовувалася для допомоги у винахідництві (включаючи конкретні деталі, такі як вхідні дані, параметри та підказки);
- детальна інформація про конфігурації системи ШІ; і

- записи результатів, наданих системою штучного інтелекту, включаючи все, що стає частиною винаходу.

ШІ відіграє все більш важливу роль у допомозі людям у процесі винахідництва та забезпечує величезну цінність як інструмент у технологічному прогресі. Незважаючи на складність винахідництва під час винахідництва за допомогою штучного інтелекту, добре підтверджена претензія на винахідництво людини дозволяє організаціям і окремим особам вимагати патентного захисту для своїх винаходів за допомогою штучного інтелекту...» (*Inventing with AI: Inventorship and protection for AI-assisted inventions // FB Rice* (<https://www.fbrice.com.au/ip-news-insights/inventing-with-ai-inventorship-and-protection-for-ai-assisted-inventions>). 21.02.2024).

***

«Аналіз, проведений виданням *Press Gazette*, показав, що значна частина з 100 найкращих англомовних новинних сайтів вживає заходів для блокування доступу ШІ до свого контенту. Зі 106 досліджених сайтів на 45 взагалі не було заблоковано доступ ШІ-сканерів, тоді як на решті сайтів були застосовані різні ступені обмежень.

Серед опитаних новинних сайтів понад чотири з десяти дозволяють усім ШІ-сканерам безперешкодно сканувати їхній контент. Однак значна частина, а саме 61 сайт, накладає обмеження, блокуючи принаймні одного ШІ-бота. Примітно, що 32 сайти пішли ще далі, заблокувавши два або більше ШІ-сканерів, а деякі навіть до п'яти.

Очолює список заблокованих ШІ-сканерів GPTBot, веб-сканер, пов'язаний з ChatGPT, розроблений OpenAI. Вражаючи 56,6% досліджених сайтів забороняють доступ до GPTBot. Слідом за ним йде Google-Extended, ще один часто заблокований пошуковик, який використовується ШІ-ботом Gemini від Google (раніше називався Bard).

Крім того, з різним ступенем обмежень на досліджуваних сайтах стикаються такі краулери, як Claude-Web, Claudebot, anthropic-ai, Cohere-ai, Perplexity-ai, Seekr і Meltwater...» (*Emman Omwanda. Are Top News Websites Blocking AI Crawlers? Unveiling the Latest Findings // cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/are-top-news-websites-blocking-ai-crawlers/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 28.02.2024).

***

«Тепер реєстратори можуть блокувати реєстрацію десятків тисяч доменних імен, які схожі на назви брендів, є варіаціями їх написання або іншим чином порушують права на них.

GlobalBlock, рішення, яке вже використовується провідними реєстраторами, такими як GoDaddy Corporate Domains, 101domain та

MarkMonitor, дозволяє компаніям платити абонентську плату за резервування частини доменного простору, щоб захистити свою торгову марку...

Традиційно компаніям і брендам доводилося вручну реєструвати кілька доменних імен з різними розширеннями (TLD) або варіантами їх написання, щоб захистити свою торгову марку та запобігти зловмисному використанню.

Наприклад, власникам apple.com було б (і є) доцільно також зарезервувати *apple.co.uk*, *apple.in*, серед іншого, щоб запобігти використанню назви іншою компанією або, що ще гірше, загрозовій особі зловживати деякими домени Apple для фішингу та шахрайства.

Більше того, атаки з використанням доменних помилок, коли зловмисники встановлюють домени, які є варіантами легітимних служб з незначною орфографічною помилкою, щоб спрямовувати відвідувачів на їхні шкідливі веб-сайти, нечужі. Наприклад, якщо користувач, який збирається відвідати Google, помилково введе *google.com* у своєму адресному рядку, він потенційно може стати жертвою атаки typosquatting. На щастя, Google уже зарезервував цей конкретний приклад...

GlobalBlock, ініціатива Brand Safety Alliance (дочірня компанія GoDaddy), дозволяє брендам сплачувати плату за підписку своїм реєстраторам і вибирати «мітки» або умови, за якими вони хочуть блокувати реєстрацію інших. Користувач, який має намір зареєструвати новий домен, який відповідає одній або декільком міткам або їх змінам, не зможе продовжити реєстрацію через те, що реєстратор використовує GlobalBlock.

...29 лютого, GlobalBlock стане «загальнодоступним» для провідних реєстраторів...» (*Ax Sharma. Registrars can now block all domains that resemble brand names // Bleeping Computer®* (https://www.bleepingcomputer.com/news/technology/registrars-can-now-block-all-domains-that-resemble-brand-names/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 28.02.2024).

***

Україна

«...На даний момент правове регулювання використання штучного інтелекту в Україні частково здійснюється законами України «Про захист персональних даних», «Про авторське право та суміжні права», «Про захист прав споживачів», «Про електронні довірчі послуги» тощо.

Окрім цього, у 2020 році Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням № 1556-р від 02 грудня 2020 р. схвалив Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні. ...згідно з вказаною Концепцією штучний інтелект - це організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також

створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань.

Тоді як Закон України «Про авторське право та суміжні права» (далі також - Закон) у новій редакції також приніс чимало новел у плані регулювання ШІ, адже передбачив існування прав *sui generis* на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою (тобто без участі фізичної особи).

...відповідно до статті 1 Закону автором твору вважається фізична особа, яка своєю творчою працею створила цей твір. Тобто в Україні, як і в більшості інших країн світу, необхідною умовою для охорони твору авторським правом є те, що твір має бути результатом оригінального та творчого авторства людини. Разом з тим стаття 33 Закону встановлює регулювання щодо неоригінальних об'єктів, згенерованих комп'ютерною програмою, під що можна підвести деякі результати роботи штучного інтелекту. Так, згідно з цією статтею такі об'єкти охороняються правом особливого роду (*sui generis*). Це право складається з норм, які відрізняються від загальних правових положень і застосовуються лише до неоригінальних об'єктів, створених комп'ютерними програмами, тобто об'єктів, що відрізняються від існуючих подібних об'єктів та утворених у результаті функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в утворенні цього об'єкта. Тоді як твори, створені фізичними особами з використанням комп'ютерних технологій, не вважаються неоригінальними об'єктами, згенерованими комп'ютерною програмою.

Суб'єктами права особливого роду можуть бути особи, які мають майнові права або ліцензійні повноваження, такі як автори програми штучного інтелекту, їх спадкоємці або правомірні користувачі цієї програми. Умови, що визначають належність права особливого роду до творів, згенерованих штучним інтелектом, також можуть бути визначені окремими договорами чи іншими правочинами.

У результаті створення неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою, особисті немайнові права не виникають. Виникають майнові права суб'єкта права, обсяг яких визначається ст. 12 цього Закону. Право особливого роду (*sui generis*) виникає внаслідок факту генерування цього об'єкта і починає діяти з моменту його генерування. Строк чинності права особливого роду (*sui generis*) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, спливає через 25 років, що обчислюються з 1 січня року, наступного за роком, в якому згенеровано неоригінальний об'єкт.

Отже, згідно з українським законодавством штучний інтелект не може бути автором та мати авторські права на створені об'єкти, оскільки для отримання авторських прав необхідна творча та оригінальна діяльність фізичної особи. Водночас неоригінальні об'єкти, створені штучним інтелектом, підпадають під захист правом особливого роду, а їх власниками визнаються власники виключних прав на відповідну комп'ютерну програму...

Однак, якщо штучний інтелект був лише допоміжним інструментом у творчій діяльності людини та було створено саме оригінальний об'єкт, цілком ймовірно, що правом авторства може бути наділений і користувач інструменту ШІ. Разом з тим ліцензійні умови та правила використання такої комп'ютерної програми (ШІ інструменту) будуть мати ключову роль у визначенні авторства на об'єкт, створений за допомогою ШІ, а тому це слід враховувати при використанні генеративного ШІ.

...з урахуванням швидкого розвитку технологій та штучного інтелекту, зокрема, надзвичайно важливою є розробка чіткого та адаптивного правового регулювання, яке враховуватиме особливості та потреби цієї нової сфери. Вирішення питань авторства, прав інтелектуальної власності та відповідальності є ключовим завданням для правників в усьому світі, адже вимагає комплексного підходу та співпраці між правниками, технологічними експертами та законодавцями з метою забезпечення захисту прав та інтересів усіх сторін, що залучені до цього процесу» *(Тетяна Харебава. Авторські права на об'єкт, створений штучним інтелектом // Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" (https://jurliga.ligazakon.net/analytics/225383_avtorsk-prava-na-obkt-stvoreniy-shtuchnim-ntelektom). 05.02.2024).*

***

«...Блокування піратських ресурсів є ефективним інструментом для зменшення нелегального розповсюдження контенту. Однак, зі зростанням технічної складності та інноваційністю піратських груп, індустрія постійно стикається із новими викликами.

Одним із важливих кроків у 2023 році стало визнання та ідентифікація «легальних» OTT і VOD платформ, як отримали належний статус — медіасервісів держави-агресора. Серед них: IVI, Tvingle, Premier, START, More TV, ОККО, KION, VIJU, Лайм HD TV, Смотрешка, Триколор, Цифровое ТВ 20.

Також за зверненнями Ініціативи «Чисте небо» до Національної ради з питань телебачення та радіомовлення понад 200 доменних імен піратських «кіносайтів», що розміщують нелегальний контент, заборонили до розповсюдження на території України за порушення норм медійного законодавства. Серед них виділяються такі відомі ресурси, як HDRezka, Filmix, Baskino, Kinograd, Kinogo, Kinozapas, Kinotochka, «ГидОнлайн». Незабаром їх мають заблокувати провайдери телекомунікацій.

Щобільше, за сприяння Кіберполіції Національним центром оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій (НЦУ ДССЗІ) заблоковано доступ до одного з найбільш популярних піратських сайтів EDEM TV...» *(В'ячеслав Мієнко. Блокування HDRezka, рекордна кількість судових вироків з захисту авторських прав і чорний список сайтів: «антипіратські» здобутки ІЧН за 2023 рік // Delo.ua (<https://delo.ua/creative-industries/blokuvannya-hdrezka-rekordna-kilkist-sudovix-virokiv-z-zaxistu->*

***

Арабська Республіка Єгипет

«...Кілька днів тому beIN та дочірня компанія Miramax подали огляд Торговельному представнику США, як внесок у щорічний огляд "Special 301". Цей огляд зосереджений виключно на регіоні Близького Сходу та Північної Африки (MENA)...

«У багатьох країнах прихильність до захисту інтелектуальної власності та загальна повага до неї залишається дуже низькою. У багатьох країнах піратство залишається основним способом споживання спортивного та розважального контенту преміум-класу».

У доповіді йдеться про різноманітні проблеми, пов'язані з піратством у таких країнах, як Йорданія, Ірак, Алжир, Туніс, Марокко, ОАЕ та Ліван, де брак правозастосування є постійною темою. Однак нашу увагу найбільше привернули коментарі щодо Єгипту.

Як і в інших країнах, в Єгипті багато піратських сайтів є легкодоступними, а спеціальні піратські пристрої та підписки відкрито продаються. Хоча дії АСЕ показали, що місцеві правоохоронні органи дещо співпрацюють з нами, залишається ще багато проблем...

Сьогодні в Єгипті існує можливість блокування сайтів. Однак замість того, щоб бути частиною юридичного або адміністративного процесу, блокування піратських сайтів пропонується як «приватизована» послуга неназваною комерційною компанією.

BeIN поцікавився доступними варіантами блокування, але вважає, що плата, яка зараз стягується, є занадто високою.

«2023 році beIN стало відомо, що ліцензія на замовлення такого блокування була надана комерційній структурі, яка пропонує це правовласникам як платну послугу. Плата, запропонована beIN, не була ні пропорційною, ні реалістичною для послуги, що пропонується».

Пропозиція «заплатити за блокування» стала несподіванкою для beIN, який сподівається, що єгипетський уряд перегляне схему блокування. Можливо, після підштовхування з боку торгового представника США (USTR).

«beIN не знає жодної іншої країни, де захист прав інтелектуальної власності був би приватизований у такий спосіб. beIN закликає владу Єгипту переглянути свій підхід», - повідомила компанія USTR...» (*Ernesto Van der Sar. 'Pirate Site Blocking is a Privatized Paid Service in Egypt' // TorrentFreak (https://torrentfreak.com/pirate-site-blocking-is-a-privatized-paid-service-in-egypt-240210/). 10.02.2024).*

***

Європейський Союз

«...зберігається поширене хибне уявлення, особливо в Європі, що біоінформаційні винаходи за своєю суттю не підлягають патентуванню через те, що вони класифіковані Європейським патентним відомством (ЕРО) як математичні методи або комп'ютерні програми, і як такі підпадають під виключений предмет (стаття 52 Європейської патентної конвенції (ЕРС)). Це призвело до переконання серед винахідників, що їхні інновації можуть не мати права на патентний захист. Хоча це правда, що математичні методи та комп'ютерні програми, окремо, виключені з патентоспроможності, важливо визнати, що багато винаходів, керованих штучним інтелектом, особливо в динамічній сфері біоінформатики, не відповідають цьому обмежувальному наративу та не класифікуються як виключений предмет...

Те, як багато винаходів у сфері біоінформатики, пов'язаних зі штучним інтелектом, оцінюється на патентоспроможність у Європі, часто відбувається під прикриттям винахідницького рівня. Виконуючи цю оцінку, розглядаючи, чи сприяють будь-які характеристики наявності винахідницького рівня, ЕРО оцінить, чи є ці характеристики «технічними» чи забезпечують технічний внесок у тому сенсі, що вони забезпечують технічне вирішення технічної проблеми. Немає чіткого визначення того, що вважається «технічним», а що ні, скоріше це визначено прецедентним правом апеляційних рад ЕРО, створеним за останні кілька десятиліть...

До речі, ЕРО пропонує ілюстративні приклади застосування ШІ в різних галузях технологій, щоб допомогти пояснити, що можна вважати «технічним», а що ні. Наприклад, використання нейронної мережі в пристрої моніторингу серця для визначення нерегулярного серцебиття є явним технічним внеском. Подібним чином класифікація цифрових зображень на основі ознак низького рівня, таких як краї або атрибути пікселів для зображень, є прикладом типового технічного застосування алгоритмів класифікації...

Додаткові проблеми виникають під час оцінки того, чи патентна заявка забезпечує можливе розкриття винаходу. Зокрема, згідно з ЕРС, основною вимогою є те, що «європейська патентна заявка повинна розкривати винахід у спосіб, достатньо чіткий і повний, щоб його міг здійснити фахівець у цій галузі». Цей критерій достатності набуває особливого значення в контексті патентів, які охоплюють технології машинного навчання. У деяких випадках це може вимагати опису та/або розкриття навчальних даних, якщо вони не можуть бути узагальнені таким чином, щоб їх відтворив фахівець...

ЕРО винесло схвальні висновки щодо винаходів, що стосуються обчислювальних методологій для виявлення мутацій, зокрема однонуклеотидних поліморфізмів (SNP) і однонуклеотидних варіацій (SNV). Крім того, ЕРО розширило свої позитивні рішення, щоб охопити технології прогнозування фенотипових ознак — починаючи від симптомів і їх тяжкості й

закінчуючи прогнозом захворювання — на основі вірусних генотипів. Ці випадки підкреслюють визнання ЕРО технічних достоїнств та інноваційного впливу біоінформаційних рішень на основі штучного інтелекту, пропонуючи заохочення та впевненість компаніям, які працюють у цих передових сферах...» *(Rebecca Bennett, Anna Gregson and Andrew White. Beyond misconceptions: Exploring the patentability and challenges associated with AI-driven bioinformatics innovations in Europe // Mathys & Squire LLP (<https://www.mathys-squire.com/insights-and-events/news/beyond-misconceptions-exploring-the-patentability-and-challenges-associated-with-ai-driven-bioinformatics-innovations-in-europe/>). 13.02.2024).*

***

«...З огляду на те, що технологія блокчейн підвищує цілісність і безпеку даних, ...в рамках свого Стратегічного плану до 2025 року, у 2021 році Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) запустило першу в історії платформу Європейських реєстрів ІВ на блокчейні. Відтоді TMView та DesignView - флагманські пошукові сервіси ЄВППВ для торговельних марок та промислових зразків - використовують блокчейн. Як результат, вони забезпечують швидку, надійну та безпечну доставку інформації про права інтелектуальної власності.

...реєстри ІВ на блокчейні були впроваджені 10 європейськими відомствами ІВ, що зробило його однією з провідних систем ІВ на основі блокчейну в державному секторі. Ця ініціатива виходить за рамки простого об'єднання відомств ІВ і включає впровадження двох інноваційних послуг, які використовують можливості технології блокчейн:

У 2022 році була запущена послуга History, яка використовує незмінну природу блокчейну для відстеження та відображення змін статусів записів про об'єкти ІВ з плином часу. Спочатку ця послуга була прийнята чотирма відомствами, але планується поширити її на всі вузли мережі, що беруть участь у ній.

З грудня 2023 року платформа надає нову послугу, яка дозволяє користувачам завантажувати аутентифіковані сертифікати прав на інтелектуальну власність з позначкою часу безпосередньо з блокчейну.

Крім того, планується додати до платформи революційну послугу IP Wallet, яку планується завершити у 2024 році.

...блокчейн також може бути корисним, коли йдеться про захист прав інтелектуальної власності. З цією метою у 2018 році EUIPO організував та ініціював Форум з блокчейну по боротьбі з підробками - ініціативу, яка об'єднує різноманітну групу зацікавлених сторін, зацікавлених у визначенні та розробці рішень, спрямованих на протидію поширеному явищу підробок за допомогою технологій.

Результатом став пілотний проект системи на основі блокчейну, яка об'єднує всі зацікавлені сторони та їхні системи для забезпечення автентичності

продукції по всьому ланцюгу постачання, а згодом і за його межами. Очікується, що рішення, яке підтримує EUIPO, під назвою EBSI-ELSA, буде введено в експлуатацію на початку 2024 року. Воно використовує існуючі платформи NFT, приватні та публічні блокчейни, рішення для відстеження та простежуваності, а також існуючу цифрову серіалізацію ідентифікаторів продуктів, щоб гарантувати, що певний продукт є автентичним протягом усього його шляху та що власник відповідної ІВ відомий.

З цією метою та на добровільних засадах організації та власники продуктів будуть ідентифікуватися за допомогою довірчого реєстру, створеного та підтримуваного EUIPO, який також використовуватиме вже існуючі бази даних та інструменти правозастосування, включаючи вже згаданий TMView DesignView та Реєстри ІВ у блокчейні...» (*Eleonora Rosati. From Web 2 to Web 3: Harnessing blockchain technology for IP // European Union Intellectual Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/news/from-web-2-to-web-3-harnessing-blockchain-technology-for-ip). 22.01.2024*).

***

«...EUIPO представила новий набір програмних інтерфейсів прикладних програм (API) для пошуку та подачі файлів дизайну. Нові інструменти обіцяють оптимізувати процес подачі заявок, сприяючи бездоганній взаємодії з ІТ-системами EUIPO.

Нещодавно представлені API включають:

- *Trade Mark Search API*: цей інструмент дозволяє користувачам здійснювати пошук у великій базі даних торговельних марок EUIPO, підвищуючи ефективність пошуку шляхом прямого зв'язування всіх відповідних даних, пов'язаних із конкретною Торговою маркою Європейського Союзу (EUTM).
- *Design Search API*: пропонуючи ретельний пошук у базі даних дизайну EUIPO, цей API надає користувачам детальну інформацію про конкретні RCD, спрощуючи процес пошуку.
- *Design Filing API*: полегшуючи процес подання зареєстрованих дизайнів спільноти (RCD), цей API спрощує подання заявок на дизайн, роблячи його ефективнішим для тих, хто часто подає файли.
- *Product Indications API*: цей API пропонує користувачам можливість досліджувати таксономію DesignClass, уможливаючи пошук індикації продукту, перевірку класифікації продукту та переклад індикації продукту.
- *Me v1.1 API*: надаючи вичерпний огляд усіх процесів в офісі, цей API надає користувачам доступ до поточного стану облікового запису та історії транзакцій, забезпечуючи прозорість і легкість доступу.

Ці доповнення до набору API EUIPO доповнюють існуючі послуги, такі як подання EUTM, ідентифікація товарів і послуг, API сховища осіб і документів, збагачуючи загальний досвід користувача...» (*Innovative new APIs promise enhanced efficiency for EUIPO users // European Union Intellectual*

Property Office (https://www.euipo.europa.eu/en/news/innovative-new-apis-promise-enhanced-efficiency-for-euipo-users). 15.02.2024).

***

«Європейська комісія відкрила офіційне провадження, щоб оцінити, чи міг TikTok порушити Закон про цифрові послуги (DSA) у сферах, пов'язаних із захистом неповнолітніх, прозорістю реклами, доступом до даних для дослідників, а також управлінням ризиками дизайну, що викликає залежність, і шкідливого контенту...

Якщо ці порушення будуть доведені, вони становитимуть порушення статей 34(1), 34(2), 35(1), 28(1), 39(1) та 40(12) DSA. Тепер Комісія проведе поглиблене розслідування в першочерговому порядку...

Нинішнє відкриття провадження не впливає на будь-яке інше провадження, яке Комісія може вирішити розпочати щодо будь-якої іншої поведінки, яка може становити порушення DSA, наприклад, щодо зобов'язань провайдера стосовно поширення незаконного контенту, такого як терористичний контент або сексуальне насильство над дітьми в Інтернеті, або щодо повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних злочинів.

Це також не зачіпає правозастосовні дії, що здійснюються іншими органами влади в рамках інших нормативно-правових актів, наприклад, Мережею співпраці у сфері захисту прав споживачів...» (*Commission opens formal proceedings against TikTok under the Digital Services Act // European Commission (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_24_926). 19.02.2024).*

***

«Piracy Shield, нова система, призначена для боротьби з онлайн-піратством в Італії, почала працювати на початку цього місяця, і з тих пір вдалося заблокувати 528 IP-адрес і 114 незаконних сайтів. Згідно з підрахунками Управління комунікацій Італії (AgCom), цей крок запобіг нелегальному перегляду преміум-контенту близько 100 000 сімей.

Система спрямована на захист власників великих спортивних прав, таких як DAZN, Sky, Prime Video та Infinity, шляхом блокування несанкціонованого перегляду прямих трансляцій таких подій, як футбольна Серія А, матчі Ліги чемпіонів УЄФА та Кубка Італії з баскетболу.

Piracy Shield вимагає, щоб інтернет-провайдери, VPN і відкриті служби DNS виконували накази про блокування, видані правовласниками, без судового розгляду та протягом 30 хвилин після подання звіту. Паралельно італійська Guardia di Finanza також відстежує винних через платежі, які часто здійснюються кредитною картою.

Однак технологічна система, яка все ще перебуває на стадії тестування, також спричинила непередбачені наслідки, такі як ненавмисне блокування доступу до законних CDN, зокрема через людські помилки та недогляд. Це

викликало розчарування серед користувачів Інтернету, які втрачають доступ до певних веб-сайтів, які не мають нічого спільного з піратством.

Відсутність нагляду змусила постачальника VPN AirVPN припинити надання послуг в Італії, пославшись на обтяжливі вимоги нової системи...» (*Branislav Pekic. Italy: Piracy Shield live but needs refining // Advanced Television Ltd (<https://advanced-television.com/2024/02/19/italy-piracy-shield-live-but-needs-retweaking/>). 19.02.2024*).

***

Королівство Нової Зеландії

«...Хоча використання генеративного штучного інтелекту може створити різні проблеми з інтелектуальною власністю, окремі проблеми виникають у зв'язку з авторським правом. Хоча звичайні базові принципи оцінки авторського права (включаючи існування, оригінальність і порушення) є доречними, використання генеративного штучного інтелекту породжує нові, неперевірені питання, включно з цими відносно врегульованими областями. Це стосується того, чи існує авторське право на контент, створений ШІ, хто є автором і обсяг захисту...

Закон Нової Зеландії про авторське право 1994 р. (Закон про авторське право) наразі дозволяє створені комп'ютером роботи захищатися авторським правом. Закон передбачає, що власником авторського права є автор твору, тобто особа, яка «вжила необхідних заходів» для створення твору...

Для залучення авторських прав згідно з Законом про авторське право твір має бути оригінальним. Ступінь оригінальності залежить від того, скільки майстерності, праці та зусиль автор приклав до її створення. Хоча поріг оригінальності є низьким, незрозуміло, чи потрібні певні людські навички та зусилля, щоб робота, згенерована штучним інтелектом, залучила авторські права, і якщо так, то який рівень потрібних зусиль.

Інше питання, пов'язане з цим, полягає в тому, хто володіє авторським правом, тобто хто «здійснив необхідні заходи» для створення твору. Якщо компанія розробляє та використовує власний інструмент штучного інтелекту (включно з використанням даних внутрішнього навчання), компанія, швидше за все, буде власником створеного штучним інтелектом контенту за умови дотримання звичайних параметрів для існування авторського права (і з урахуванням будь-яких прав третіх сторін). Однак, якщо бізнес використовує зовнішній інструмент штучного інтелекту, незрозуміло, чи право власності на результати належить бізнесу, постачальнику штучного інтелекту, іншому учаснику інструменту чи поділяється між різними сторонами. Це запитання може залежати від того, якою мірою вихідні дані штучного інтелекту змінено в порівнянні з оригінальними «підказками», чи є підказки творами, захищеними авторським правом, і від того, наскільки остаточний результат змінено на основі вихідних даних штучного інтелекту. Усі ці фактори також можуть бути

змінені договірними положеннями (включаючи положення та умови), що буде важливим для оцінки прав.

Від того, хто володіє авторським правом на контент, створений штучним інтелектом, і будь-якими правами третіх сторін на нього залежить обсяг дозволеного використання та можливість монетизації вмісту (а також будь-які пов'язані з цим ризики порушення)...

Деякі запобіжні заходи, яких слід вжити, щоб мінімізувати ризики ІВ під час використання генеративного ШІ:

- Якщо ви купуєте зовнішній інструмент штучного інтелекту, перевірте, чи пропонує провайдер штучного інтелекту серйозне відшкодування за будь-яке порушення прав інтелектуальної власності в результаті використання інструменту та вимоги щодо забезпечення застосування такого відшкодування.

- Умови використання багатьох постачальників штучного інтелекту передбачають право власності на вхідні та вихідні дані або надають користувачам ліцензію лише на використання. Ймовірно, це означає, що ваші вхідні дані доступні для використання іншими, як і вихідні дані. Однак, як зазначалося вище, доцільно вимагати документацію щодо джерел вхідних даних. Якщо постачальник штучного інтелекту не володіє даними, переконайтеся, що постачальник отримав відповідні згоди та/або ліцензії від будь-яких зовнішніх сторін, які можуть володіти даними. Переконайтеся, що будь-яке використання інструменту штучного інтелекту не порушує умови згоди та/або ліцензії.

- Уникайте введення даних, які є конфіденційними, можуть бути використані для запатентованого винаходу (оскільки необхідна конфіденційність може бути втрачена) або стратегічно важливі для бізнесу з цих причин;

- Спробуйте визначити, чи використання контенту, створеного штучним інтелектом, означає, що ви ненавмисно використовуєте програмне забезпечення з відкритим кодом, оскільки умови ліцензії на відкрите програмне забезпечення можуть бути неприйнятними, і схожі проблеми з матеріалами Creative Commons.

- Якщо сумніваєтеся, використовуйте внутрішньо створені та власні дані для навчання моделей. Зберігайте записи про всі вхідні дані, які надходять в інструмент штучного інтелекту, наприклад підказки, які можуть допомогти показати, що бізнес «прийняв необхідні заходи» для створення результату. Однак майте на увазі, що обмежений набір даних може внести в модель зміщення (або інші проблеми).

- Майте на увазі, що, можливо, ви не зможете заборонити іншим використовувати подібний результат штучного інтелекту, якщо ви не змінюєте результат, створений ШІ.

Політика щодо інтелектуальної власності кожної організації буде різною, і не існує універсального підходу до того, щоб ваша політика щодо інтелектуальної власності зменшувала ризики використання генеративного

III...» (*Aaron Lloyd, Andrew Horne, Gillian Service, Richard Gordon, Briony Davies, Nick Frith, Sean Gollin, June Hardacre, Megan Richards, Jane Standage, Stacey Shortall. Navigating the legal minefield: Generative AI and its implications for businesses and directors // MinterEllisonRuddWatts (https://www.minterellison.co.nz/insights/navigating-the-legal-minefield-generative-ai-and-its-implications-for-businesses-and-directors). 15.02.2024).*

***

Республіка Гана

«...Метавсесвіт, продукт людської винахідливості та інновацій, відкрив нову еру. У міру того, як його використання зростає, захист прав інтелектуальної власності в цьому цифровому домені стає першорядним. У Метавсесвіті права інтелектуальної власності відіграватимуть ключову роль у збереженні власності та контролю над віртуальними активами, включаючи дизайни, персонажів, музику тощо...

У величезному просторі метавсесвіту кожен елемент згаданого віртуального всесвіту володіє певною формою інтелектуальної власності, пов'язаною з ним, зокрема:

Авторське право

Твори, що захищаються авторським правом, у Метавсесвіті включають ті, які є оригінальними та зафіксованими на матеріальному носії вираження, такому як текст, зображення, аудіо та відео. Закони про авторське право захищають оригінальні твори, надаючи творцям ексклюзивні права, включаючи відтворення, розповсюдження, виконання та показ.

Загалом захист авторських прав досягається автоматично в момент створення твору. Оскільки захист не залежить від реєстрації – автору не потрібно реєструвати свій твір. Однак у певних юрисдикціях, зокрема в Гані, особи можуть реєструвати свої роботи для додаткового захисту авторських прав, наприклад, надавати докази дійсності та повідомляти громадськості, що така робота захищена авторським правом і що ви є власником авторського права.

Метавсесвіт, хоч і знаходиться на початковій стадії, готовий до швидкого розвитку. Інтеграція таких технологій, як віртуальна реальність (VR), доповнена реальність (AR), штучний інтелект (AI), незамінні токени (NFT), криптовалюти та блокчейн, може мати наслідки для авторських прав...

Торгові марки

У Метавсесвіті товарні знаки й надалі функціонуватимуть як найважливіші ідентифікатори брендів, поширюючи свою роль із фізичного простору на віртуальний. Ця еволюція запропонує компаніям із торговими марками можливість підвищити помітність свого бренду в цифровому просторі. У результаті бренди повинні активно шукати захист торгових марок для своїх

віртуальних активів, включаючи подання заявок на офіційну реєстрацію своїх марок у метавсесвіті...

Права на зображення

Термін «права на зображення» використовується для позначення майнових прав особи на її особистість і можливості використовувати та запобігати використанню несанкціонованими третіми особами особистість особи, включаючи її ім'я, псевдонім, зображення, зображення, підпис, та інші ознаки, які нерозривно пов'язані з цією особою.

Сучасні технології дозволяють користувачам створювати реалістичні аватари з точними деталями, що відображають реальні фізичні характеристики. Крім рис обличчя, зачісок, кольорів, форми очей та аксесуарів, майбутні досягнення можуть принести варіації в тембрі голосу, манерах і поведінці, підвищуючи реалістичність цих цифрових зображень.

Відповідно, використання зображення особи в процесі розробки та використання аватарів у Метавсесвіті є делікатним питанням, яке потребує належної уваги.

Взаємодія за допомогою аватарів у віртуальних світах не є новою концепцією, але останні технологічні досягнення призвели до створення надзвичайно реалістичних аватарів. Цей прогрес створює проблеми із захистом прав на зображення, особливо коли ці аватари зображують людей, які не є їхніми творцями. У великому віртуальному ландшафті зростає занепокоєння щодо потенційних порушень прав на зображення та наступних правових наслідків.

Значне занепокоєння виникає, коли користувачі створюють аватари, схожі на третіх осіб, оскільки це відкриває двері для дій, які можуть заплямувати честь і репутацію зображених осіб. Наслідки такої шкоди можуть виходити за межі віртуального простору, відчутно впливаючи на реальний світ...

Нарешті, ще одне можливе обговорення стосується права осіб на економічну експлуатацію свого іміджу – також відомого як право на публічність – яке закріплене в юрисдикціях загального права, включаючи Гану, відповідно до Закону про авторське право 2005 року (Закон 690)...

Захист і дотримання авторських прав і торговельних марок у метавсесвіті має відбуватися за процедурами, подібними до процедур у фізичному світі. Платформи Метавсесвіту, які керуються положеннями та умовами інтелектуальної власності, повинні чітко забороняти вміст, який порушує торговельні марки та авторські права, права на зображення та інші права інтелектуальної власності, вимагаючи їх видалення за запитом.

Наприклад, видимі повідомлення про авторські права на віртуальному вмісті діятимуть як початкове попередження для потенційних порушників у Метавсесвіті, чітко вказуючи, що несанкціоноване використання заборонено. Оператори платформ також повинні посилити це, встановивши вичерпні Умови обслуговування (ToS), в яких зазначено прийнятне використання авторських

прав. Ці умови мають визначати покарання за порушення, створюючи договірні зобов'язання для користувачів дотримуватися правил авторського права.

Використання технологій керування цифровими правами (DRM) для захисту захищеного авторським правом вмісту в Метавсесвіті є ще однією ефективною стратегією. Використання технологій DRM у Метавсесвіті, таких як шифрування та водяні знаки, ефективно запобігає несанкціонованому копіюванню, модифікації та розповсюдженню віртуального вмісту. Платформи також можуть посилити захист за допомогою заходів модерації вмісту, як-от автоматичних алгоритмів або модераторів-людей, щоб швидко виявляти та видаляти правопорушний вміст. Ці проактивні підходи забезпечать раннє виявлення та пом'якшення порушень авторських прав у віртуальних середовищах.

У Метавсесвіті дуже важливо отримати належні ліцензії та дозволи на використання вмісту, захищеного авторським правом. Тому творці вмісту можуть надавати ліцензії на свої роботи, дозволяючи користувачам використовувати захищений авторським правом матеріал у своїх віртуальних творах, отримавши необхідні дозволи, забезпечуючи дотримання законів про авторське право.

Вирішення спорів (судовий розгляд) залишається ще одним ефективним способом захисту авторських прав і прав на торговельні марки. Коли особи виявляють, що їхні права інтелектуальної власності були порушені, вони можуть ініціювати судовий процес, щоб отримати відповідні засоби правового захисту. Національні закони повинні передбачати засоби правового захисту від порушень, надаючи постраждалим сторонам право подавати позов до суду та шукати відшкодування в судах.

Нарешті, підвищення обізнаності та навчання користувачів, творців контенту та операторів платформ у Метавсесвіті щодо законів про авторське право та найкращих практик сприятиме вихованню культури дотримання та поваги до прав інтелектуальної власності...» (*Looking ahead – intellectual property assets and the metaverse // Microsoft (<https://www.msn.com/en-xl/money/other/looking-ahead-intellectual-property-assets-and-the-metaverse/ar-BB1hBEYX>). 07.02.2024*).

***

Республіка Індія

«...міністр Сом Пракаш сказав: «Права інтелектуальної власності, включаючи авторське право та суміжні права, надають виключні права правовласникам, які є юридичними особами, на певний строк. Ці права дозволяють захистити твір, винахід чи інновацію, а також збирати роялті через ліцензування. Для того, щоб отримати право, власник повинен відповідати критеріям, визначеним законом. Індія, будучи членом усіх основних міжнародних конвенцій та угод щодо захисту прав інтелектуальної власності,

забезпечує належний захист прав на твори, створені юридичними особами, через Закон про авторське право, а винаходи захищає через Патентну систему. Таким чином, в індійському режимі ПІВ немає необхідності створювати окрему категорію прав на ІІІ та пов'язані з ним інновації. Таким чином, хоча штучний інтелект (ІІІ) та пов'язані з ним інновації - це технологічний потік, що розвивається, чинна правова база, передбачена Законом про патенти та авторське право, є достатньою для захисту творів, створених за допомогою штучного інтелекту, та пов'язаних з ними інновацій». Він додав, що наразі не існує жодних пропозицій щодо створення окремих прав на контент, створений за допомогою штучного інтелекту.

Стосовно питань, які порушують творчі письменники та художники у своїх позовах проти великих мовних моделей (LLM), Пракаш сказав, що Закон про авторське право 1957 року зобов'язує користувача генеративного ІІІ отримати дозвіл на використання творів власника авторських прав у комерційних цілях.

«Оскільки права інтелектуальної власності є приватними правами, вони забезпечуються окремими правовласниками», — сказав Пракаш. Відповідні та ефективні цивільні заходи та кримінальні засоби правового захисту передбачені Законом про авторське право проти будь-якого акту порушення або несанкціонованого використання творів, включаючи цифровий обхід...» (*Vallari Sanzgiri. India's copyright laws "well-equipped" to deal with generative AI content: MoS Som Prakash // Mixed Bag Media Pvt. Ltd. (https://www.medianama.com/2024/02/223-commerce-ministry-copyright-laws-gen-ai/). 14.02.2024).*

***

Республіка Казахстан

«Казахська компанія Future Nft Technology Limited запустила блокчейн-платформу захисту авторських прав під назвою Central Asian Intellectual Property Registry (CARRIP), яка реєструє права інтелектуальної власності та відстежує транзакції передачі...»

Платформа була запущена в кінці 2023 року і набирає популярності серед користувачів... Після реєстрації на платформі користувачі можуть завантажити файл і класифікувати його як аудіозапис, текстовий документ, відео, фотографію, малюнок або інший файл.

Система визначає ціну, і користувачі можуть отримати сертифікат із датою та часом залежно від розміру файлу. Цей сертифікат є доказом того, що користувачі зберегли свою інтелектуальну власність на CARRIP...» (*Nagima Abuova. Kazakh Company Launches Blockchain Copyright Protection Platform // The Astana Times (https://astanatimes.com/2024/02/kazakh-company-launches-blockchain-copyright-protection-platform/). 05.02.2024).*

***

Республіка Кенія

«Минулого тижня одна з провідних користувачок YouTube втратила свій канал на користь партнера після того, як вони розійшлися. Як повідомляється, після розставання її партнер продовжив ребрендинг каналу, заблокувавши їй доступ до платформи. Це ризик, з яким стикаються багато спільних співавторів, коли один з них приймає односторонні рішення на шкоду іншому...

Односторонній крок партнера YouTube перекреслив роки інвестицій і важкої праці. Чи був цей крок законним? Абсолютно ні. Можливо, я не знаю всіх фактів, але загальні закони про права інтелектуальної власності на її боці. Несправедливо вилучати когось із шоу, яке вона створила разом з іншими, без жодної компенсації чи врахування її внеску...

Стаття 23 Закону про авторське право встановлює права співавторів і співтворців будь-яких творів, що охороняються авторським правом. До таких творів належать книги, літературні твори, музика та інші звукозаписи, художні твори та аудіовізуальні твори. Контент YouTube має право на захист авторських прав відповідно до законодавства Кенії, і як співавтор, вона має право на співволодіння.

Закон дає співавторам право на спільне володіння контентом, який вони спільно створили, протягом 50 років з дати публікації...

Закон про авторське право надає співвласникам певні спільні права на їхній контент, такі як право контролювати адаптацію, переклад, відтворення та продаж контенту. Автори-співвласники мають право контролювати комерціалізацію свого контенту без повноважень.

На завершення слід зазначити, що партнер ютубера вчинив помилково, заблокувавши її в односторонньому порядку. Якщо вона подасть позов проти нього, вона може домогтися кількох судових рішень. Це включає в себе отримання судової заборони, щоб зупинити одностороннє поглинання та ребрендинг. Правильним рішенням для її партнера було б або викупити її частку, або продати свою частку...» (*Cathy Mputhia. Intellectual Property: Why you can't lock out co-creator of YouTube content // Nation Media Group (<https://www.businessdailyafrica.com/bd/corporate/enterprise/intellectual-property-why-you-can-t-lock-out-co-creator-of-youtube-content--4532614>). 22.02.2024*).

***

Соціалістична Республіка В'єтнам

«...Міжнародний альянс інтелектуальної власності (ІПА) представляє інтереси відомих груп правовласників, включаючи МРА, RIAA та ESA, і висвітлює проблему В'єтнаму у своїй нещодавній рекомендації «Special 301».

«В'єтнам став провідним світовим експортером піратських послуг, а в'єтнамські оператори пов'язані з одними з найпоширеніших у світі піратських веб-сайтів, завдаючи значної шкоди як місцевому, так і міжнародному ринкам», — пише ПРА.

Не секрет, що багато великих піратських сайтів і сервісів мають посилання на В'єтнам, і місцева влада знає принаймні про деякі з них. Незважаючи на те, що це призвело до певних примусових дій, перший кримінальний вирок, пов'язаний з піратством, ще не відбувся.

Резонансний обвинувальний вирок заспокоїв би правовласників та інші компанії, які розглядають інвестиції в країні, з міркувань ПРА, водночас зазначивши, що країна наразі вважається «раєм піратства»...

ПРА висвітлює кілька конкретних проблем піратства, які не обмежуються відеорозвагами. Дані нещодавнього опитування, опублікованого групою музичної індустрії IFPI, показали, що приблизно дві третини (66%) в'єтнамських респондентів віком від 16 до 44 років регулярно слухають піратську музику. Це значно вище середньосвітового показника.

Популярним способом отримання захищеної авторським правом музики є платформи копіювання YouTube, такі як Y2Mate, яка, як повідомляється, має посилання на В'єтнам. У 2021 році сайт заблокував відвідувачів із США та Великобританії, але нещодавно це рішення було скасовано...

Y2mate — не єдиний сайт, який продовжує свою піратську діяльність. Існує звичай, коли в'єтнамські сайти та служби нібито піддаються правовому тиску, щоб потім знову з'явитися з поворотом.

Як повідомлялося раніше, АСЕ раніше відстежила операторів 2embed і zoro.to, які виявили готовність співпрацювати після того, як їх відвідали. Однак ці дії не мали тривалого ефекту...

У своїй рекомендації для USTR ПРА висвітлює обидві події як ключові приклади проблем, з якими стикаються правовласники у В'єтнамі...

ПРА передбачає, що більш надійна система правозастосування має стати головним пріоритетом на 2024 рік...

Кінцевий висновок полягає в тому, що В'єтнам заслуговує на те, щоб його включили до «Списку пріоритетних спостережень» USTR у майбутньому Special 301» (*Ernesto Van der Sar. Rightsholders Brand Vietnam an Online Piracy Haven & Demand Action // TorrentFreak (https://torrentfreak.com/rightsholders-brand-vietnam-an-online-piracy-haven-demand-action-240205/). 05.02.2024*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Комітет Палати лордів з питань комунікацій та цифрових технологій висловив глибоке занепокоєння щодо безконтрольного

привласнення захищених авторським правом матеріалів компаніями, що займаються розробкою штучного інтелекту. Підкреслюючи серйозність ситуації, члени комітету закликали міністрів виконати свій обов'язок і зупинити вторгнення технологічних гігантів у багатомільярдний сектор штучного інтелекту. У звіті комітету підкреслюється необхідність негайних дій, стверджуючи, що для припинення несанкціонованого використання контенту, захищеного авторським правом, необхідно вжити термінових заходів.

При детальному дослідженні можна помітити, що розвиток передових технологій штучного інтелекту (ШІ), зокрема ChatGPT, значно збільшив потребу в матеріалах, захищених авторським правом, які слугують фундаментальною базою для навчання. Оскільки безліч людей використовують інструменти штучного інтелекту у своєму повсякденному житті, охоплюючи спектр від освітніх зусиль до професійної діяльності, зростаюча залежність від контенту, захищеного авторським правом, зазнала помітної ескалації.

Однак поширення рішень, керованих штучним інтелектом, викликало низку побоювань у середовищі видавничої індустрії, де привид контенту, створеного штучним інтелектом, зловісно нависає, становлячи екзистенційну загрозу для поважного інституту незалежної журналістики, наріжного каменю, на якому побудована четверта влада...

У звіті стверджується, що пасивна позиція є неспроможною, підкреслюючи, що політики не можуть дозволити собі перекладати відповідальність на судову систему. Натомість необхідно вжити проактивних заходів для встановлення надійних гарантій, які підтримують цілісність матеріалів, захищених авторським правом, одночасно сприяючи інноваціям у дослідженнях і розробках ШІ...

Звіт Палати лордів служить гучним закликком до узгоджених дій, підкреслюючи необхідність регулятивного втручання, щоб орієнтуватися в цій заплутаній місцевості та підтримувати принципи захисту авторських прав в епоху, визначену трансформаційними технологічними досягненнями» (*Aamir Sheikh. Lords Warn Against Tech Giants' Copyright Infringement for AI Chatbot Training // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/lords-warn-copyright-infringement-ai/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 02.02.2024*).

***

«Згідно з новим дослідженням, цифрові водяні знаки в поєднанні зі штучним інтелектом прискорять вирішення судових справ про порушення авторських прав...»

Дослідження проводили професор Джеймс Гріффін з юридичного факультету Ексетерського університету та інші. Дослідники застосували існуючу систему штучного інтелекту до прецедентного права щодо авторських прав, щоб побачити, як вона може читати й розуміти випадки та досягати

результатів у суперечках щодо 3D-друку. Вони виявили, що складніші водяні знаки сприятимуть швидшій і точнішій роздільній здатності.

На даний момент цифрові водяні знаки відбитків пальців використовуються в цифрових сервісах, таких як YouTube. Такі водяні знаки можна використовувати на традиційних фізичних носіях і в нових технологіях, таких як 3D-друк...

У дослідженні показано, як штучний інтелект може допомогти оптимізувати процеси перед онлайн-слуханнями про порушення авторських прав і підтримувати швидший і більш нейтральний процес вирішення спорів щодо авторських прав на 3D-друк за допомогою методів ADR і за допомогою машинного навчання...» (*Study: Digital watermarks and AI will expedite copyright cases // Scottish Legal News Ltd* (<https://www.scottishlegal.com/articles/study-digital-watermarks-combined-with-ai-will-speed-up-copyright-infringement>). 05.02.2024).

***

«Уряд Великої Британії, ШІ-компанії та творчі організації не змогли досягти консенсусу щодо запропонованого кодексу, який би встановлював чіткі правила для навчання ШІ-моделей на матеріалах, захищених авторським правом.

Майже рік Офіс інтелектуальної власності (IPO) консультувався з компаніями, серед яких Microsoft, Google DeepMind і Stability AI, а також з різними мистецькими та новинними організаціями, такими як BBC, Британська бібліотека і Financial Times.

Метою переговорів було створення посібника з інтелектуального аналізу текстів і даних, де моделі ШІ навчаються на таких матеріалах, як книги, зображення і фільми, створені людьми - часто під захистом авторських прав.

Однак консорціум, створений за посередництва IPO, не зміг домовитися про добровільний кодекс практики... Це означає, що IPO повернула відповідальність назад чиновникам Департаменту наукових інновацій і технологій, які навряд чи найближчим часом сформулюють остаточну політику...

Зрив переговорів завдає удару по творчим працівникам, багато з яких бояться, що їхні роботи будуть копіюватися і відтворюватися без дозволу або оплати...» (*Siôn Geschwindt. UK fails to reach consensus on AI copyright code in major blow to artists // The Next Web B.V.* (<https://thenextweb.com/news/uk-ai-copyright-code-artists>). 05.02.2024).

***

«Керівники провідних національних видавництв новин закликали уряд вжити негайних заходів для захисту галузі від порушення авторських прав компаніями, що займаються штучним інтелектом.

Двоє з чотирьох бізнес-лідерів закликали уряд «унеможливити» навчання великої мовної моделі без укладення ліцензійних угод на контент.

Виступаючи у вівторок перед комітетом Палати лордів з питань комунікацій і цифрових технологій, керівники The Guardian, News UK, Financial Times і DMG Media заявили, що дії повинні бути "першочерговим питанням порядку денного" для законодавців.

Керівники були зібрані для того, щоб дати свідчення щодо "майбутнього новин", і торкнулися багатьох способів, якими бізнес-модель новинної індустрії наразі стикається з руйнуванням...» (*Bron Maher. UK publishers tell Parliament: Stop AI using our content without permission // Statesman Media Group Ltd. (https://pressgazette.co.uk/publishers/nationals/news-execs-ai-licensing-agreements-impossible/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 28.02.2024*).

***

«...дослідження, проведене UKIPO, показує, що 24% чоловіків у Великобританії у віці від 16 до 60 років купують контрафактну продукцію, отримавши схвалення від впливових осіб у соціальних мережах. Це більш ніж удвічі перевищує кількість жінок-споживачів у тому ж віковому діапазоні, які придбали б контрафактну продукцію, якби їх підтримав інфлюенсер (10%).

Загалом 35% чоловіків у цій віковій групі є обізнаними покупцями контрафактної продукції, більшість з яких (60%) у віці від 16 до 33 років...

У дослідженні UKIPO містяться деякі рекомендації, зокрема щодо інформування споживачів про те, що таке контрафактна продукція (існує певна плутанина в розумінні поняття «контрафакт», коли споживачі також стикаються з «дублікатами» в Інтернеті), та підвищення обізнаності про ризики підробок як для самих споживачів, так і для суспільства в цілому. Деякі творці контенту намагаються залучити споживачів до теми підробок (зокрема, на думку спадає Luxe Collective), але дослідження UKIPO показує, що вплив впливових осіб на рішення про купівлю підробок не можна недооцінювати...» (*Megan Rannard. The impact of social media influencers on counterfeit purchasing decisions // Marks & Clerk (<https://reacts.marks-clerk.com/post/102j0ta/the-impact-of-social-media-influencers-on-counterfeit-purchasing-decisions>). 26.02.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«...головні речі, які слід враховувати перед запуском цифрового бренду, продукту чи послуги.

1. Захист торгової марки та дозвіл торгової марки

Комплексна перевірка товарних знаків є головною відповідальністю для будь-якого успішного бренду, в тому числі в цифровому просторі. Так само, як і в реальному світі, використання чужої торгової марки (або подібної марки до

ступеня змішання) у цифровому світі чи метавсесвіті може поставити вас у неприємний стан... Після того, як торгову марку було обрано та дозволено, цифрові компанії повинні розглянути питання про федеральну реєстрацію. Право власності на федеральну реєстрацію торгової марки має багато переваг, зокрема юридичні презумпції, які допоможуть вам захистити свій бренд, і посилені засоби правового захисту у разі порушення...

2. Ризики, пов'язані з інтелектуальною власністю третіх осіб і вмістом, створеним користувачами

Цифровим компаніям-початківцям слід остерігатися торговельних марок третіх сторін і контенту, захищеного авторським правом, у тому числі створеного користувачами, і ретельно очищати всі матеріали, які з'являються на їхніх веб-сайтах, у маркетингових матеріалах і соціальних мережах. ...цифрові компанії повинні розуміти і враховувати можливість застосування відповідних правових «безпечних гаваней» для мінімізації ризику вторинної відповідальності за порушення прав на контент, створений користувачами, наприклад, відповідно до Закону про авторське право в цифрову епоху, а також розділу 230 Закону про пристойність у сфері комунікацій. Невиконання цих вимог може призвести до відповідальності за порушення авторських прав на контент, розміщений на вашому сайті третіми особами.

3. Дотримання Політики конфіденційності та питань кібербезпеки

Цифровий бізнес може збирати та зберігати цінні персональні дані та платіжну інформацію під час здійснення операцій в Інтернеті. За таких обставин до виходу на ринок має бути створена комплексна структура кібербезпеки... Оскільки інтернет-компанії часто працюють у різних юрисдикціях, перед запуском нового цифрового продукту або послуги важливо розуміти і дотримуватися всіх застосовних федеральних і державних норм, зокрема положень Закону про захист конфіденційності дітей в Інтернеті та нещодавно прийнятого Закону про захист конфіденційності споживачів у Каліфорнії. Якщо ваша послуга або продукт доступні на міжнародному рівні, може знадобитися дотримання більш суворих міжнародних норм.

4. Захист споживачів і умови

Розробка чітких, ретельно розроблених умов і положень також є життєво важливою для успішного запуску будь-якого цифрового продукту чи послуги. Цифровий бізнес повинен дотримуватися договірних формальностей (тобто пропозиції, прийняття та розгляд) під час проведення транзакцій через Інтернет. Надання детальних положень, що стосуються гарантій на продукти та обмеження відповідальності, політики повернення та відшкодування, інструкцій щодо публікації вмісту тощо, може допомогти зменшити правові ризики для цифрового бізнесу...

5. Обмеження та схвалення реклами

Запуск будь-якого цифрового продукту чи послуги, ймовірно, потягне низку рекламних законів і нормативних актів, зокрема конфіденційності, захисту від спаму та правдивого маркетингу. Згідно з цими рамками,

підприємства зобов'язані гарантувати, що їхні рекламні повідомлення не містять оманливих тверджень або пропускають важливу інформацію...» (*Sharoni S. Finkelstein, Alexandra L. Kolsky. Future-Proofing: The Top Five Things to Know Before Launching a Digital Brand, Product, or Service // Venable LLP* (<https://www.venable.com/insights/publications/2024/02/5-things-to-know-before-launching-digital-brand>). 01.02.2024).

***

«...Деякі компанії, що займаються розробкою штучного інтелекту, стверджують, що коли їхні системи надто точно відтворюють захищений авторським правом матеріал, програмне забезпечення працює неналежним чином. Вони вважають майже пряме копіювання «помилкою» в програмному забезпеченні, яку часто називають «запам'ятовуванням». Запам'ятовування може статися, коли системи штучного інтелекту тренуються на даних, що складаються здебільшого зі схожих або ідентичних зображень. Як повідомляється, компанії намагаються виправити помилку.

Можливо, помилка в програмному забезпеченні може бути причиною стверджувати, що зображення, яке порушує авторські права, не було зроблено навмисно, а отже, порушення є «невинним». Однак, згідно з чинним законодавством, не існує захисту «невинного порушника» від відповідальності за незаконне копіювання...

Згідно з чинним законодавством, якщо ви надаєте публічний доступ до комп'ютерної системи, яка легко і передбачувано створює несанкціоновані копії зображень, захищених авторським правом, ви можете бути притягнуті до відповідальності за сприяння порушенню авторських прав. Якщо ви отримуєте вигоду від несанкціонованого копіювання комп'ютерною системою, замість того, щоб намагатися запобігти цьому, ви можете бути притягнуті до відповідальності за вікарне порушення.

Системи штучного інтелекту, які легко і передбачувано створюють копії зображень, захищених авторським правом, а потім надають ці зображення з невеликими змінами або взагалі без них користувачам, можуть поставити власників систем під загрозу відповідальності за пряме, співучасть і опосередковане порушення авторських прав...» (*Richard W. Stevens. Cyber Plagiarism: When AI Systems Snatch Your Copyrighted Images // Mind Matters* (<https://mindmatters.ai/2024/02/cyber-plagiarism-when-ai-systems-snatch-your-copyrighted-images/>). 02.02.2024).

***

«...Коли компанія використовує штучний інтелект для створення унікальної речі, яка має цінність, вона повинна вжити заходів для захисту цієї інтелектуальної власності, як і будь-який інший тип інтелектуальної власності, наприклад технічний дизайн продукту, процес або рецепт...

Ви можете подумати, що патенти можуть тут допомогти, але патентувати винаходи, пов'язані зі штучним інтелектом, у США складно

По-перше, ви повинні показати, що інновації, пов'язані зі ШІ, були продуктом людського винаходу, а не продуктом самого ШІ. По-друге, значна частина інновацій у ШІ стосується основного алгоритму. Однак, як правило, ви не можете запатентувати алгоритм сам по собі, оскільки алгоритми розглядаються як абстрактні ідеї...

Звичайно, ми на початку, і судам ще належить впоратися з усіма можливостями штучного інтелекту/патентів. Станом на сьогодні патентний захист інтелектуальної власності може бути неможливим.

Авторське право на інтелектуальну інтелектуальну власність сьогодні також є дещо туманним.

Поки що Бюро авторських прав дозволяло захист авторських прав лише на створені людиною частини систем інтелектуальної власності та не дозволяло захист авторських прав на частини, створені штучним інтелектом...

Ймовірно, ви можете використовувати засоби захисту авторських прав для своєї інтелектуальної власності, але це охопить її лише частково і лише людську частину. Отже, якщо ви обираєте цей шлях, ведіть ретельний облік частин, створених людьми.

У цьому контексті закон про комерційну таємницю стає більш прийнятною формою захисту інновацій ШІ. На відміну від патентів і авторських прав, захист комерційної таємниці залежить від конфіденційності інформації, а не від природи її створення. Це робить його хорошим способом захисту контенту, створеного штучним інтелектом, за умови, що інформація зберігається в таємниці, а її економічна цінність пов'язана з невідомістю.

Це розумна, але обмежена відповідь.

Ви можете дозволити своєму інженерному директору виступити з такою доповіддю на конференції Big Chip, але їй доведеться небагатослівно розповісти про те, як був створений чудовий дизайн чіпа, а на більш глибокі запитання відповідати лише "а": "Якщо я скажу, мені доведеться тебе вбити". Не так весело, як хвалитися, але набагато безпечніше.

Світ інтелектуальної власності ШІ, що зароджується, та його правове визнання вимагають нового типу секретності, і використання захисту комерційної таємниці є прагматичним рішенням. Щоб захистити свою ІВ ШІ, обов'язково знайдіть баланс між просуванням передової ІВ ШІ вашої компанії та забезпеченням захисту ІВ від постійної уваги з боку конкурентів, світу загалом і, що ще гірше, жадібних до даних веб-сканерів» (*Rhonda Dibachi. How To Successfully Protect Your AI-Generated Intellectual Property // Forbes* (https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2024/02/05/how-to-successfully-protect-your-ai-generated-intellectual-property/?utm_source=flipboard&utm_content=mtnlime%2Fmagazine%2FBOTS+%26+AI&sh=3aad7d53f1d4). 05.02.2024).

***

«...Тролі, що займаються авторським правом, використовують технологію для виявлення потенційних ненавмисних порушень і надсилають шаблонні листи-вимоги для оплати...»

З розвитком технологій ця практика тролінгу стає все більш частою. Тролі отримують права на величезну кількість цифрових зображень тощо, переважно всюдисущих, а потім вирушають у дикий світ Інтернету, шукаючи тих, хто використовує ці медіа без дозволу. Сучасні пошукові інструменти чи програмне забезпечення стали ефективними та результативними для пошуку ймовірних порушень в Інтернеті. Звідти, як тільки буде виявлено захищену авторським правом графіку – будь то ліцензійна фотографія на веб-сайті, кліпарт в онлайн-меню чи використання захищеного зображення в соціальних мережах – троль залучає своїх законних представників для вимагання грошової компенсації. врегулювання замість судових процесів з боку звичайних людей і власників малого бізнесу.

Нещодавно з'явилося кілька юридичних фірм, які спеціалізуються на цій кон'юнктурній практиці. Їхня бізнес-модель спирається на стратегічне використання цієї технології, заснованої на пошуку, і загрози судового розгляду необережним відповідачам для швидкого врегулювання.

...щоб уникнути переговорів із тролем авторських прав, розгляньте наведені нижче найкращі методи, які ми рекомендуємо нижче, щоб захистити себе та свій бізнес від ймовірного порушення.

1. Це може бути корисно визначити, чи захищене зображення авторським правом. Перш ніж публікувати будь-яку фотографію чи цифрову мультимедійну графіку, переконайтеся, що у вас є відповідний дозвіл. Те, що щось є в Інтернеті, не означає, що воно безкоштовне для всіх... Щоб забезпечити правомірне використання, знайдіть власника чи творця зображення, перевірте водяний знак, перегляньте метадані ілюстрації та/або здійсніть пошук у базі даних Бюро авторських прав Сполучених Штатів. Збір цієї інформації допоможе вам або вашому юристу проаналізувати, чи можна вільно використовувати зображення у суспільному надбанні, чи вам потрібно отримати ліцензію на використання графіки.

2. Переконайтеся, що ваші права або дозволи на використання цифрових носіїв відповідають їх використанню. Наприклад, отримання права на «одноразове використання» захищеного авторським правом зображення дозволить вам одноразово використовувати це зображення. Вам не буде дозволено подальше використання цього зображення без додаткової ліцензії чи згоди власника авторських прав. Таким чином, оцінити, чи існує обмеження на використання захищеного цифрового вмісту; різні види використання можуть вимагати отримання окремих ліцензій або дозволів.

3. Якщо ви використовували ліцензоване зображення та не впевнені, чи таке використання було допустимим, з'ясуйте, коли почався цей ліцензійний захист. Спробуйте відстежити походження графіки, яку ви використали. Поширені

ліцензіари зображень включають Canva, Shutterstock і Getty Images, серед багатьох інших...

4. Завчасно відстежуйте присутність на своєму веб-сайті та в соціальних мережах на предмет будь-якої минулої потенційно правопорушної діяльності.

5. Розгляньте можливість впровадження політики компанії щодо використання цифрових медіа та взаємодії в Інтернеті. Політика компанії може гарантувати, що всі працівники дотримуються встановлених вами правил, і може запобігти порушенню авторських прав, встановлюючи параметри для вашої маркетингової команди стосовно того, які зображення можна безпечно використовувати або з ким у бізнесі слід проконсультуватися перед публікацією онлайн-вмісту...» (*Mikhail Murshak, Lindsey Mead. Under the Bridge – The Rise of Copyright Trolls in the Intellectual Property Space // Foster Swift Collins & Smith PC (<https://www.michiganitlaw.com/rise-of-copyright-trolls-in-intellectual-property>). 05.02.2024*).

***

«...законодавство про товарні знаки та патенти піднімає гострі питання щодо штучного інтелекту, і зокрема генеративного штучного інтелекту...

Якщо раніше ваша внутрішня маркетингова команда могла інтуїтивно розпізнавати слоган або звук як торговельну марку й уникати таких домовленостей, торгова марка, створена штучним інтелектом, може бути достатньо іншою, щоб не викликати тривоги під час перевірки людьми. Однак моделі, навчені на вмісті торгової марки, можуть генерувати результати, які порушують існуючі права на торговельну марку. Очищення товарних знаків, яке вже є нашим рекомендованим підходом для всіх нових знаків бренду, буде особливо важливим для контенту, створеного або за допомогою ШІ. Надійний процес перевірки забезпечить впевненість у тому, що незалежно від того, як виглядає, читається чи звучить результат роботи інструменту штучного інтелекту, цей результат порівнюватиметься з реєстром торгових марок, щоб виявити можливі конфліктні знаки, перш ніж вони стануть проблемою на ринку. Дозвіл на торговельну марку забезпечує оцінку ризику використання нещодавно створеного індикатора джерела, щоб ви могли просувати свій бренд вперед, краще розуміючи юридичні ризики...

Використання генеративного штучного інтелекту для розробки продуктів або винаходів для патентування створює як можливості, так і ризики в неврегульованому правовому ландшафті. Дехто стверджує, що генеративний ШІ обіцяє прискорити розвиток винаходів, які приносять користь суспільству, таких як ліки, що рятують життя, і що ШІ має бути визнаний винахідником у патентах на такі винаходи. Інші кажуть, що оскільки штучний інтелект не є людиною, він не може бути винахідником відповідно до патентних статутів більшості країн. Треті зауважують, що використання генеративного ШІ для розробки продуктів створює ризик відповідальності за порушення патентних

прав, оскільки дані, які використовуються для навчання генеративних моделей ШІ, можуть включати патенти або запатентовані функції...

Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) провело дві сесії прослуховування у квітні та травні 2023 року щодо поточного стану технологій штучного інтелекту та пов'язаних із ними питань винахідництва. USPTO попросила надати інформацію щодо 11 запитань, пов'язаних із штучним інтелектом і патентами, зокрема щодо того, чи слід змінити патентне законодавство США, щоб системи штучного інтелекту мали право бути занесеними до списку винахідників, і чи має USPTO вимагати від заявників надати пояснення щодо внеску систем штучного інтелекту. на винаходи, заявлені в патентних заявках. Доповідачі на сесіях в основному погодились з тим, що штучний інтелект не може бути названим патентним винахідником відповідно до патентного законодавства США в його поточній редакції. Але вони розійшлися в думці про те, чи слід вимагати від заявників на патент розкривати внесок ШІ у винахід, який є предметом патентної заявки. Політика в цій сфері триває.

Що стосується ризику позовів про порушення патентних прав через використання генеративного штучного інтелекту для розробки продуктів, це теж незрозуміло. Дані, які використовуються для навчання генеративних систем штучного інтелекту, безсумнівно, включають патенти та контент, який описує запатентовані функції. Але відстеження результатів генеративного штучного інтелекту до патентів, включених до даних, які використовуються для навчання моделі штучного інтелекту, здається малоімовірним або неможливим.

Можливо, проблема, з якою більшість може погодитися, полягає в тому, що чинне патентне законодавство не має можливості мати справу з ШІ як винахідником запатентованих винаходів. Залишається побачити, чи майбутнє законодавство прояснить це питання.

Враховуючи проблеми з патентоспроможністю результатів ШІ, чи варто винахідникам звертатися до захисту комерційної таємниці? ...У контексті штучного інтелекту захист комерційної таємниці може включати захист вихідних даних, наборів даних, унікальних алгоритмів і методів машинного навчання...

Хоча захист комерційної таємниці для інтелектуальної власності, яка використовується компаніями всередині компанії, може бути дуже корисним, загальний захист комерційної таємниці є недосконалим, зокрема для контенту, створеного ШІ. Комерційна таємниця захищає від привласнення та незаконного використання. Закон про комерційну таємницю не мав на меті використовуватися як інструмент захисту інтелектуальної власності, яка «випущена на волю». Захист комерційної таємниці буде ефективним лише тоді, коли доступ до вихідних даних і систем штучного інтелекту обмежено, що означає, що він може бути некорисним, якщо бажаним результатом є комерційна експлуатація створеного штучним інтелектом контенту...» (*Katrina*

M. Kershner, Christine M. Morgan, Hallie H. Wimberly, Jess H. Drabkin and Nick Breen. Entertainment and Media Guide to AI: Legal issues of AI in the entertainment and media sector part 1 -IP: Trademarks, patents and trade secrets // Reed Smith LLP (<https://www.reedsmith.com/en/perspectives/ai-in-entertainment-and-media/2024/02/ip-trademarks-patents-and-trade-secrets>). 05.02.2024).

***

«Директор Офісу патентів і товарних знаків США (USPTO) Кеті Відал опублікувала меморандум для Комісії з розгляду та оскарження торговельних марок і патентів (ТТАВ і РТАВ) щодо зловживання інструментами штучного інтелекту (ШІ), який значною мірою пояснює застосування існуючих правила для подання ШІ.

Це оголошення є попередником майбутнього Повідомлення Федерального реєстру, яке надасть додаткові вказівки щодо використання інструментів ШІ для громадськості та інших відділів USPTO...

Керівництво USPTO пояснило, що воно вже має правила для захисту цілісності провадження, і що «ці правила обов'язково застосовуються незалежно від того, як генерується подання». Правила професійної поведінки USPTO та правила USPTO, які вимагають підпису та засвідчують, що підписант підтверджує, що всі зроблені заяви вважаються правдивими та підтверджені «розслідуванням, прийнятним за даних обставин», однаково застосовуються до подання, зробленого за допомогою ШІ. «Просте припущення про точність інструменту штучного інтелекту не є розумним запитом», — йдеться в документі.

Можливі санкції за неспроможність підтвердити точність поданих документів включають «видалення порушення документу», «вплив на вагу, наданий порушеному документу», «припинення провадження в Офісі», дисциплінарні стягнення, а у випадках свідомих або навмисних порушень, навіть кримінальна відповідальність...

У повідомленні також зазначено, що Офіс продовжує активно працювати над питаннями штучного інтелекту в інших контекстах і «незабаром випустить рекомендації щодо винахідництва інновацій з використанням ШІ, звернеться за коментарями щодо інших аспектів патентоспроможності та видасть рекомендації щодо дій виконавчої влади, пов'язаних з авторським правом та ШІ»...» (*Eileen McDermott. Vidal Clarifies Application of Existing USPTO Professional Conduct Rules to AI // IPWatchdog, Inc. (<https://ipwatchdog.com/2024/02/07/vidal-clarifies-application-existing-uspto-professional-conduct-rules-ai/id=173030/>). 07.02.2024).*

***

«...Найближче майбутнє обіцяє повну інтеграцію штучного інтелекту в робочі процеси творчих технологій, включаючи стандартне програмне забезпечення від провідних компаній, таких як Adobe. Чи потрібно буде

сценаристу, який використовує інтеграцію Google Bard або ChatGPT від Bing, указувати випадки, коли ці інструменти допомагали на етапах дослідження чи розробки ідей? Подібним чином, чи будуть музичні продюсери зобов'язані декларувати кожен плагін або цифрову аудіоробочу станцію (DAW), що використовують будь-який рівень автоматизації? Ці запитання підкреслюють складність визначення обсягу розкриття інформації, необхідного для внесків ШІ. Якщо роботи були автономно створені штучним інтелектом без будь-якої участі людини, то Бюро авторських прав не залишає місця для сумнівів: такі роботи «не мають людського авторства, необхідного для підтримки претензії щодо авторських прав». Цю сувору позицію наразі оскаржують у Вашингтоні, округ Колумбія, де інженер-програміст Стівен Талер подав скаргу проти Бюро авторських прав та його реєстру Shira Perlmutter на підставі того, що вони відмовилися зареєструвати «Нещодавній вхід до раю» — твір мистецтва, створений автономно за AI. У заявці про авторські права Талер вказав себе як власника авторських прав, а «Creativity Machine», назву механізму ШІ, який він створив і володіє, як автора. Бюро авторських прав відхилило заявку Талера та підкреслило, що для того, щоб Бюро авторських прав прийняло реєстрацію, Талер повинен або «надати докази того, що твір є продуктом авторства людини, або переконати Бюро відступити від столітньої юриспруденції авторського права». Повіривши Бюро на слово, Талер подав до суду на Бюро, стверджуючи, що не тільки Закон про авторське право не обмежує захист авторських прав творами, створеними людьми, але також що Талер, як власник програми ШІ, міг бути власником роботи, відповідно до доктрини роботи за наймом, яка надає компаніям право власності на авторські права, створені художником, якого вони найняли. Бюро стверджує, що його відмова реєструвати твори, створені ШІ, відповідає чинному законодавству...

У США автор твору за замовчуванням є власником авторських прав на такий твір, якщо тільки він не передав авторські права третій стороні або твір було створено як «твір, зроблений за наймом». Незважаючи на позицію Бюро авторських прав щодо цього питання, яка може змінюватися, якщо згенерований штучним інтелектом результат має право на захист авторських прав, у відносинах між програмним забезпеченням і користувачем користувач, швидше за все, буде власником авторських прав на отриману роботу. Інші можуть стверджувати, що творець та/або власник програми штучного інтелекту в джерелі авторського права мають бути авторами, особливо якщо творчий вибір був зроблений під час кодування та навчання програми штучного інтелекту, однак, відсутні договірні положення, такі як умови використовувати присвоєння результатів компанії ШІ, закон про авторське право США навряд чи визнає власника механізму ШІ автором і власником авторських прав на твір...

За відсутності будь-яких прецедентів порушення авторських прав у контексті результатів, згенерованих штучним інтелектом, ми повинні враховувати, що суд застосує стандартний аналіз порушення авторських прав,

щоб визначити, чи порушують результати авторські права на базові роботи, і порівняти роботи, створені штучним інтелектом, із основною роботою, щоб визначити чи істотно схожі твори. Ми можемо уявити, що твори, створені штучним інтелектом, не будуть звільнені від неоднакового застосування судами тесту на суттєву схожість з метою порушення авторських прав, заснованого на фактах справи та характеристиках двох творів. Незважаючи на те, що цей аналіз у значній мірі пов'язаний із фактами, наступні принципи, швидше за все, будуть розглянуті під час розгляду справ про порушення авторських прав щодо результатів, створених ШІ:

(i) Лише суттєва схожість у виразі, що підлягає захисту, може вважатися забороненим копіюванням, тому суди повинні розрізняти захищений і незахищений матеріал у роботі позивача. Незахищені елементи включають елементи жанру чи стилю, які не слід брати до уваги під час аналізу порушення авторських прав. Твір мистецтва, створений у «стилі» візуального художника, або звукозапис у «жанрі» виконавця звукозапису не обов'язково вважатиметься похідним твором, що порушує авторські права, навіть якщо ім'я такого художника використовується в тексті підказка зображення.

(ii) Навіть якщо результат містить елементи, які підлягають захисту, із основного твору, він не обов'язково вважатиметься правопорушним, якщо використання базового твору в новому творі є *de minimis*, тобто несуттєвим або невідомим.

(iii) Якщо два твори суттєво схожі, відповідач може висунути захист добросовісного використання, щоб продемонструвати, що результат не порушує авторських прав. На кінцевому етапі аналіз зосереджується не на копіях, зроблених із функціональною метою, а на новому творі, створеному програмою штучного інтелекту, який, швидше за все, служитиме тій самій меті творчого самовираження чи розваги, що й основний твір (перший фактор). Крім того, новий твір безпосередньо конкуруватиме з твором, що лежить в основі, особливо якщо підказка перетворення тексту в зображення використовується для отримання твору в «стилі» художника (четвертий і найважливіший фактор)...

Схоже, що існуючі закони США не враховують належним чином деякі критичні проблеми та логічні конфлікти, які виникають у контексті творчих робіт, створених ШІ. Тому судам буде важко застосовувати існуючі закони до цих нових головоломок, і нам цілком може знадобитися нове законодавство, яке ретельно розглядатиме та вирішуватиме ці проблеми в екосистемі ШІ, що швидко розвивається...» (*Sophie Goossens, Joshua Love and Lucile Bouhanna. Entertainment and Media Guide to AI: Legal issues of AI in the entertainment and media sector part 1- IP: Copyright // Reed Smith LLP (https://www.reedsmith.com/en/perspectives/ai-in-entertainment-and-media/2024/02/ip-copyright). 05.02.2023).*

***

«...У США, за відсутності винятку TDM, компанії зі штучним інтелектом стверджують, що включення матеріалів, захищених авторським правом, у навчальні набори є добросовісним використанням, тобто не порушенням авторських прав, і ця позиція ще має бути оцінена судами...

Щоб визначити, чи є використання твору, захищеного авторським правом, без згоди власника авторського права добросовісним використанням, що не порушує авторських прав, суди зважатимуть на такі чотири фактори в кожному конкретному випадку...

Фактор перший. Перший фактор, також відомий як «фактор трансформаційного використання», як правило, є найбільш вагомим для судів. Використання є трансформуючим, якщо воно просто замінює існуючий твір або, навпаки, якщо воно додає щось нове, з подальшою метою чи іншим характером, змінюючи перший твір новим вираженням, значенням або повідомленням. Навіть якщо твір скопійовано та збережено в основному в тій самій формі, що й оригінал, без суттєвих змін, це не заважає використанню вважатися трансформуючим за своєю природою, доки використання потенційним копіювачем виконує істотно іншу функцію, ніж оригінальна робота...

Копії оригінальних робіт, створених для цілей TDM, здається, мають суто функціональну мету, а саме, щоб навчити модель штучного інтелекту основним характеристикам роботи за допомогою розпізнавання образів. Копії оригінальних творів, створених для цілей TDM, ніколи не оприлюднюються та не стають доступними для громадськості, отже, здається, що їх трансформаційний характер відповідає існуючому судовому праву.

Другий фактор добросовісного використання перевіряє, чи є відтворений вміст фактичним за своєю природою, і в цьому випадку він має право на нижчий рівень захисту з метою сприяння поширенню наукових чи освітніх робіт на користь суспільства. Хоча відтворення нереальних творчих робіт, таких як зображення чи звукозаписи, з меншою ймовірністю відповідає цьому фактору, суди вважали, що другий фактор має незначну вагу в балансі добросовісного використання та рідко вважається визначальним.

Третій фактор добросовісного використання визначає, чи є кількість і значимість частини відтвореної роботи виправданою з огляду на намір копіювання. Навіть якщо використання цілого зображення, звукозапису чи іншої творчої роботи може здаватися суперечливим добросовісному використанню, це не обов'язково виключає можливість такого рішення. Важливо, що чинники не слід розглядати окремо, а зважувати разом. У зв'язку з цим четвертий фактор, якому суди, як і перший фактор, зазвичай надають найбільшої ваги, може схилити терези в бік висновку про добросовісне використання.

Четвертий фактор перевіряє, чи приносить копія на ринок конкуруючу заміну оригінальному твору, чи вона зменшує вартість оригінального твору,

служуючи альтернативою, яку потенційні покупці можуть віддати перевагу. Загалом, для того, щоб вважатися справедливим, використання не повинно негативно впливати на ринок (або потенційний ринок) або вартість оригінального захищеного авторським правом твору, служуючи життєздатною заміною. Оскільки авторське право є комерційним правом, призначеним для захисту можливості авторів отримувати прибуток від своєї роботи, цей фактор часто має вплив на аналіз добросовісного використання. Взаємозв'язок між четвертим і першим факторами є вирішальним: чим більше новий твір служить іншій меті, ніж оригінальний твір (перший фактор), тим менш імовірно, що другий твір слугуватиме ринковою заміною оригінальному твору (четвертий фактор)...» (*Joshua Love and Lucile Bouhanna. Entertainment and Media Guide to AI - Text and data mining in US: Geopolitics of AI // Reed Smith LLP (https://www.reedsmith.com/en/perspectives/ai-in-entertainment-and-media/2024/02/text-and-data-mining-in-us). 05.02.2024).*

***

«...13 лютого 2024 року Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) випустило довгоочікуване «Керівництво з винахідництва для винаходів, створених за допомогою штучного інтелекту» (Inventorship Guidance for AI-Assisted Inventions). У ньому роз'яснюється позиція USPTO США щодо питань винахідництва, оскільки системи штучного інтелекту відіграють все більшу роль в інноваційному процесі. Згідно з інструкцією, USPTO не виключає винаходи, створені за допомогою ШІ, як категорично непатентоспроможні, а основна увага приділяється людському внеску.

Посібник починається з передумови, що лише фізичні особи можуть бути названі винахідниками в патентах США. Потім він спирається на сукупність усталеної прецедентної практики, згідно з якою винахідник – це особа, яка «зробила значний внесок у концепцію винаходу». Таким чином, у контексті винаходів за допомогою штучного інтелекту USPTO вимагає, щоб «фізична особа мала суттєвий внесок у кожен заявку на патент або патент». Важливо, що для будь-якої претензії, у якій немає значного внеску фізичної особи, USPTO відхилить претензію відповідно до 35 USC 101 і 115.

Керівництво також містить «невичерпний перелік принципів»:

1. «Використання фізичною особою системи штучного інтелекту для створення винаходу за допомогою штучного інтелекту не заперечує внесок цієї особи як винахідника».
2. «Фізична особа, яка створює лише проблему для системи ШІ, може не бути справжнім винахідником або спільним винахідником винаходу, ідентифікованого на виході системи ШІ. Однак значний внесок може бути продемонстровано тим, як людина створює підказку з огляду на конкретну проблему, щоб отримати конкретне рішення від системи ШІ».
3. «Зведення винаходу лише до практики не є значним внеском, який піднімає рівень винахідництва». «Проте, ...у певних ситуаціях особа, яка

проводить успішний експеримент з використанням результатів системи штучного інтелекту, може продемонструвати, що ця особа зробила значний внесок у винахід, навіть якщо ця особа не в змозі створити концепцію, доки винахід не буде зведено до практики».

4. «У деяких ситуаціях фізичні особи, які проектують, створюють або навчають систему штучного інтелекту з огляду на конкретну проблему для отримання конкретного рішення, можуть бути винахідниками, коли проектування, створення або навчання системи штучного інтелекту є значний внесок у винахід, створений за допомогою системи ШІ».

5. «[Особа], яка просто володіє або наглядає за системою ШІ, яка використовується для створення винаходу, не вносячи значного внеску в концепцію винаходу, не робить цю особу винахідником».

З Керівництва зрозуміло, що USPTO не бачить патентоздатного винаходу, якщо немає значного людського внеску у винахід. Крім того, процес винаходу важливий для USPTO: щоб кваліфікуватись як винахідник, користувач системи ШІ має бути більше, ніж презентатором проблеми, яку система ШІ має вирішити...» (*Yang (Alex) Li. AI-Assisted Inventions: Are They Patentable? Who is the Inventor? // National Law Forum, LLC (https://www.natlawreview.com/article/ai-assisted-inventions-are-they-patentable-who-inventor). 14.02.2024*).

***

«Під час фотозйомки публічних подій у приватних приміщеннях часто виникає питання власності на авторські права. Хоча деталі відповіді можуть відрізнятись залежно від вашого місцезнаходження, є кілька основних вказівок, дотримання яких повинно дати вам впевненість і спокій під час роботи над подією...

Хто володіє авторським правом на фотографії нічного клубу?

Авторське право є одним із найбільш неправильно зрозумілих аспектів фотоіндустрії як клієнтами, так і фотографами. Найважливіше пам'ятати, що коли фотограф робить фотографію в Сполучених Штатах, фотограф автоматично отримує авторські права з моменту створення зображення. Не потрібно подавати документи, нічого не потрібно підписувати чи засвідчувати. Художник створив витвір мистецтва, і в Америці мистецтво негайно захищено авторським правом, а право власності належить художнику (у даному випадку фотографу). За дуже небагатьма винятками, фотограф може робити з цими зображеннями все, що завгодно, у межах закону, звичайно...

1. Ви працівник

Клуб прийняв вас на роботу як фактичного працівника. Це означає, що фотограф не працює як підрядник, а фактично перебуває на заробітній платі, отримуючи пільги, такі як лікарняний, користувальницький інтерфейс і накопичена відпустка. У цьому випадку клуб володіє зображеннями, оскільки робота вважається «роботою за наймом», про що я розповім докладніше в

наступному розділі. Ваш роботодавець може вибрати, дозволити вам ділитися зображеннями чи ні, він може диктувати, чи будуть зображення мати лише свій логотип, їхній логотип і ваш логотип чи взагалі без логотипу... Клієнт володіє авторськими правами на створені вами зображення, і ваші права, як правило, обмежуються винагородою, яку ви отримуєте через платіжну відомість за виконану роботу. По суті, ви обмінюєте своє право власності на фотографії в обмін на стабільну регулярну зарплату та пільги.

2. Робота за наймом

Ви укладаєте з клієнтом короткостроковий контракт, але він вимагає від вас підписання контракту, який передбачає, що це угода «робота за наймом». Зазвичай це дає їм ті самі права, що й вище, хоча іноді ви побачите пункт, який дає фотографу право використовувати зображення для особистого використання, некомерційного показу чи для свого портфолію, хоча це не гарантовано...

3. Ви зробили особистий вибір

Ви вирішуєте навмисно поступитися певними правами у своїй угоді з клубом з будь-якої причини (грошові, пільговий доступ, довгострокові робочі відносини тощо), або якщо ви фотографуєте конкретну подію – наприклад, клуб виступив спонсором або підготував фотоконкурс, і участь у конкурсі передбачає розуміння того, що клуб може використовувати надіслані вами зображення певним чином, часто вимагаючи повного звільнення прав, навіть якщо вам не потрібно відмовлятися від права власності...

Чи потрібен дозвіл на використання моделі для всіх, кого я фотографую в клубі?

...у більшості штатів нічні клуби займають унікальну юридичну територію, яка робить їх одночасно приватними та громадськими місцями. Вони мають право вибірково підходити до входу та можуть диктувати, хто залишиться, а хто виїде, і вони регулюють будь-яку діяльність на своїй території, включаючи фотографію. Вони можуть публікувати правила щодо фотозйомки, дозволяти чи забороняти фотографування взагалі та навіть вказати звільнення від прав для будь-яких гостей, які заходять. Це означає, що вони можуть розмістити на видному місці над входом та/або в інших місцях табличку, яка інформує потенційних відвідувачів про те, що, увійшовши до закладу, вони погоджуються на те, щоб їх фотографували чи записували на відео, а входячи, вони погоджуються відмовитися від будь-яких своїх прав можливо, до цих зображень.

Це загальний випуск, який також має деякі винятки, але це перша лінія захисту, коли справа доходить до захисту здатності фотографа фотографувати відвідувачів клубу без необхідності випуску окремих моделей...

Якщо клуб дає мені дозвіл, я можу фотографувати будь-де чи будь-кого в клубі?

Ні. Важливо пам'ятати, що хоча нічний клуб і вважається публічним простором, але є певні місця та ситуації, де ви не маєте права фотографувати...

У яких місцях не можна фотографувати?

Будь-яке місце, де ви можете розраховувати на приватність, наприклад, вбиральня, особистий кабінет із зачиненими дверима, будь-яке місце, куди клуб спеціально заборонив вам заходити, або повністю закрита VIP-зона з окремими дверима...

Що щодо знаменитостей? Чи можу я фотографувати їх усіх, що хочу?

Знаменитості - це зовсім інший звір. Звичайно, ви маєте абсолютно законне право фотографувати будь-яку особу, знаменитість чи будь-яку іншу людину, якщо вона перебуває в громадському місці, але це не означає, що ви завжди повинні це робити. Якщо у знаменитості є куратор, менеджер або охорона, ви можете підійти до них і запропонувати зробити фотографії відповідно до їхніх потреб чи бажань, або повідомити їм, що можете взагалі їх уникати. Іноді вони будуть відповідати різким «ні» і навіть можуть бути грубими... Інколи їм це байдуже, а інколи вони можуть сказати, що це добре, якщо знімати знаменитість на задньому плані, але жодних кадрів, на яких знаменитість у центрі уваги...» (*Namu Williams. Do I Need a Model Release for Every Person I Photograph in a Nightclub? // SLR Lounge (https://www.slrlounge.com/model-release-nightclub-photography/?utm_source=flipboard&utm_content=maddoxa%2Fmagazine%2FPOTO+ISO-SOME). 16.02.2024*).

***

«...Аспект деяких генеративних рішень штучного інтелекту, який може не оцінити багато звичайних користувачів, полягає в тому, що результати штучного інтелекту все ще базуються на джерелах даних, які використовуються для навчання, які навряд чи належать постачальнику рішення штучного інтелекту або кінцевому користувачеві. Іншими словами, рішення штучного інтелекту генерує новий вміст із моделі, побудованої на навчальних даних, які не були ліцензовані та належали третім особам. Оскільки авторські права часто захищають принаймні частину цих даних, виникає питання, чи є таке використання даних рішенням ШІ порушенням авторських прав. Зважаючи на це, важливо розуміти, що вихідні дані ШІ не створюються у вакуумі, а є алгоритмічними результатами, які, ймовірно, базуються на захищених авторським правом даних, якими володіють, наприклад, сторонні виконавці та автори...

Щодо генеративного штучного інтелекту вихідні дані можуть не включати суттєву частину будь-якої однієї захищеної авторським правом роботи, і з цієї причини претензії щодо порушення авторських прав через використання захищених авторським правом робіт як навчальних даних може бути важко встановити. Іншими словами, результат штучного інтелекту може містити недостатню кількість захищеного авторським правом твору, щоб спричинити порушення виключно на основі результату штучного інтелекту.

Однак деякі стверджують, що в процесі навчання моделі штучного інтелекту необхідно копіювати навчальні дані, захищені авторським правом, і тому такі випадки копіювання можуть становити порушення авторських прав. На жаль для власників авторських прав, часто важко точно визначити, чи містять навчальні дані роботу особи, захищену авторським правом, і як процес навчання інтегрує такі роботи в процес без можливості аналізу, наприклад, наборів даних і комп'ютерного коду, які були використані.

Крім того, поширеним захистом від порушення авторських прав є добросовісне використання. Правова доктрина добросовісного використання дозволяє використовувати неліцензійні твори, захищені авторським правом, у деяких випадках, якщо передбачуваний порушник авторських прав може довести, що використання ним твору, захищеного авторським правом, є добросовісним використанням. Фактори, які враховуються під час аналізу добросовісного використання, включають мету та характер використання, характер або тип роботи, що копіюється, кількість скопійованої роботи, захищеної авторським правом, і вплив на ринок роботи, захищеної авторським правом.

Що стосується добросовісного використання та порушення авторських прав, то, як правило, аналіз порушення, пов'язаного з генеративним результатом ШІ, відрізняється від аналізу порушення авторського права, пов'язаного з процесом навчання моделі. Щодо аналізу результатів штучного інтелекту, якщо результат дуже схожий на твір, захищений авторським правом, то легше встановити порушення. Однак часто буває так, що на виході штучного інтелекту відсутня значна частина будь-якої окремої роботи, захищеної авторським правом, що ускладнює справу про порушення авторських прав на результат штучного інтелекту.

Що стосується копіювання, яке може бути включене в процес навчання моделі штучного інтелекту, копіювання всього захищеного авторським правом твору може бути легше встановлено, якщо відомі подробиці процесу навчання. Якщо таке копіювання під час навчання вдасться встановити, все одно можна навести аргументи, що копіювання, пов'язане з генеративним ШІ, захищене добросовісним використанням. Наприклад, генеративні моделі штучного інтелекту самі по собі мають ціль і характер, які дуже відрізняються від основного захищеного авторським правом твору, чого може бути достатньо для встановлення захисту добросовісного використання генеративного штучного інтелекту.

Невизначеність на перетині генеративного ШІ та авторських прав була і залишається проблемою, яку потрібно буде вирішити...» (*Nathaniel Quirk. The Collision of AI and Copyrights // Burr & Forman LLP (https://www.burr.com/newsroom/articles/ai-and-copyrights). 13.02.2024*).

***

«...При впровадженні нових інструментів штучного інтелекту виробники повинні враховувати управління правами інтелектуальної власності, захист конфіденційності та підзвітність.

Генеративний штучний інтелект має багато наслідків для володіння інтелектуальною власністю (ІВ) і дозволу. Наприклад, підприємства не обов'язково можуть «володіти» результатами, створеними за допомогою генеративних інструментів штучного інтелекту, здебільшого тому, що контент, створений штучним інтелектом, не підлягає захисту авторським правом, якщо його створення не передбачає істотного контролю людини. Ще одна важлива проблема полягає в тому, щоб результати штучного інтелекту не порушували права інтелектуальної власності третіх сторін...

Авторське право. Виробничі підприємства можуть бути стурбовані використанням генеративного ШІ у своїй повсякденній роботі через ризики порушення авторських прав... Результати ШІ керуються поєднанням підказок або запитів, які вводять компанії (введення ШІ), і конкретних моделей ШІ, які вони використовують. Компанії можуть контролювати вхідні дані штучного інтелекту, запровадивши політики, які забороняють організації вводити вхідні дані, які копіюють або значною мірою схожі на існуючі твори мистецтва, авторство, музику чи дизайн (Роботи). Вони також можуть здійснювати певний договірний контроль над моделлю ШІ. Наприклад, компанії можуть за контрактом вимагати від постачальників штучного інтелекту гарантувати, що результати штучного інтелекту не створюватимуть роботи, які є копіями або значною мірою схожі на захищені авторським правом матеріали.

Компанії, які намагаються захистити свій результат, створений штучним інтелектом, повинні пам'ятати, що Роботи, створені штучним інтелектом, можуть не захищатися авторським правом, якщо вихідні дані штучного інтелекту не мають значного контролю над вмістом, створеним штучним інтелектом.

Торгова марка. Хоча результат штучного інтелекту не може бути захищений авторським правом без значного людського внеску, він може бути захищений законами про товарні знаки. Наприклад, інструменти штучного інтелекту можна використовувати для створення ідей назв майстерень, створення логотипів, пропонування упаковки продукту або створення унікального дизайну... Інструменти штучного інтелекту також можуть допомогти відстежувати та стежити за брендом, ідентифікуючи продукти з тими самими або схожими торговельними марками, які можуть порушувати зареєстровану торговельну марку компанії...

Комерційна таємниця. Використовуючи інструменти штучного інтелекту, виробники повинні бути уважними до ризиків втрати захисту комерційної таємниці. Компанії повинні вживати розумних заходів для збереження конфіденційності будь-якої комерційної таємниці. ...компаніям слід запровадити політику та процедури використання штучного інтелекту на всій території компанії, щоб заборонити працівникам вводити конфіденційну та

службову інформацію в інструменти штучного інтелекту, які не схвалені компанією.

Компанії повинні переглянути існуючі угоди, включно з контрактами з постачальниками, щодо положень, пов'язаних із тим, як може використовуватися інформація кожного контрагента. Наприклад, інформація, на яку поширюються угоди про нерозголошення (NDA), є конфіденційною інформацією, яка може не підходити для використання з інструментами ШІ. Співробітники можуть не оцінити це, але введення такої конфіденційної інформації в інструмент штучного інтелекту може бути витлумачено як розголошення згідно з умовами їх NDA. Після введення інформації, захищеної NDA, інструмент ШІ може використовувати дані для навчання своїх алгоритмів. Через природу алгоритмів штучного інтелекту може бути важко видалити таку інформацію або інструмент штучного інтелекту відновити її...

Підприємства можуть сприяти прозорості, позначаючи результати штучного інтелекту або повідомляючи зацікавлених сторін про використання штучного інтелекту під час прийняття певних рішень. Вони також можуть відповідально використовувати штучний інтелект, реалізуючи процедури, які гарантують, що вхідні дані штучного інтелекту не черпатимуть із конфіденційної чи службової інформації підприємства. Подібним чином компанії повинні подбати про те, щоб отримати відповідні ліцензії та згоди, перш ніж вводити інформацію третіх сторін або особисту інформацію в систему ШІ. Встановлення процесів перевірки вихідних даних штучного інтелекту на неточності чи оманливі результати (галюцинації) є важливим, щоб неправильні розрахунки чи припущення не використовувалися бізнесом помилково.

Найкращою практикою для бізнесу є створення надійної програми управління ШІ, яка охоплює всі форми ШІ в усій організації та її діяльності...» (Jean Paul Yugo Nagashima, Ashley J. Earle and Katelyn E. Moody. Using Generative AI in Manufacturing: Three Key Considerations // Frost Brown Todd LLP (<https://frostbrowntodd.com/using-generative-ai-in-manufacturing-three-key-considerations/>). 16.02.2024).

***

«...Тролі авторського права часто є юридичними фірмами або керуються юристами, і, як правило, не є оригінальними творцями захищеного авторським правом твору. Такі суб'єкти купують право «примусово дотримуватись» роботи, захищеної авторським правом — як правило, зображень або фотографій, — а потім використовують технологію, щоб шукати в Інтернеті випадки ймовірного порушення авторських прав (наприклад, зображення, що використовуються в блогах, на бізнес-сайтах і сторінках у соціальних мережах). Підприємства, як-от виробники з загальнодоступним веб-сайтом або присутністю в Інтернеті, що містять стокові зображення, вразливі до таких вимог. Листи-вимоги часто намагаються залякати одержувача та вимагати відносно великої компенсації за те, що часто є

незначним порушенням. Такі листи можуть ввести в оману щодо засобів правового захисту, які реально присудить суд. Їх жертвами, як правило, є невеликі та середні підприємства, які, швидше за все, будуть налякані листом із вимогою та рідше залучатимуть адвокатів на ранньому етапі.

Авторські тролі використовують певні аспекти Закону США про авторське право для досягнення своїх цілей. У листах-вимогах майже завжди обговорюється те, як суд теоретично може присудити значну «законодавчу компенсацію» без того, щоб позивач доводив фактичні збитки. Установлені законом збитки можуть становити від 750 до 30 000 доларів США за твір, захищений авторським правом, і можуть сягати 150 000 доларів США, якщо буде доведено, що порушення було «навмисним» (свідомим і навмисним). Закон про авторське право також іноді дозволяє позивачеві, який виграв справу, стягнути з іншої сторони гонорари своїх адвокатів...

Тролі авторського права часто покладаються на застарілі порушення, такі як фотографії, опубліковані в Інтернеті більш ніж за три роки до листа-вимоги...

Одержувач листа-вимоги повинен здійснити фактичне розслідування таких питань, як походження захищеного авторським правом твору, ліцензування третьою стороною, час передбачуваного порушення та ймовірна реєстрація авторського права, щоб оцінити силу свого захисту та доступність відшкодування збитків та гонорар адвокатів» (*John L. Cordani, Janet J. Klyjan. A New Supreme Court Case Could Take a Toll on Copyright Trolls // National Law Forum, LLC* (https://www.natlawreview.com/article/new-supreme-court-case-could-take-toll-copyright-trolls?utm_source=flipboard&utm_content=NatLawReview%2Fmagazine%2FLitigation%2C+Trial%2C+ADR%2C+E-Discovery+%26+Court+News). 23.02.2024).

***

«Управління патентів і товарних знаків США (USPTO) має намір виділити 70 мільйонів доларів підряднику за підтримку та вдосконалення його патентного пошуку на основі ШІ.

Минулого тижня (15 лютого) офіс оголосив про свій намір надати п'ятирічний контракт компанії Accenture Federal Services (AFS), яка була «єдиним відомим кваліфікованим джерелом» для цієї роботи.

Відповідно до контракту, укладення якого очікується 1 квітня, AFS забезпечить «повну роботу з розробки системи», щоб підтримувати роботу можливостей ШІ патентного пошуку USPTO і забезпечувати нові вдосконалення компонента.

AFS представляє урядові установи в США і базується в Арлінгтоні, штат Вірджинія. Це дочірня компанія компанії Accenture зі списку Fortune Global 500, приватної консалтингової фірми зі штаб-квартирою в Дубліні...» (*Liz Hockley. USPTO set to award \$70m contract to improve AI-driven patent search // World IP Review* (<https://www.worldipreview.com/artificial-intelligence/uspto-set-to-award-dollar70m-contract-to-improve-ai-driven-patent-search>). 20.02.2024).

Турецька Республіка

«...Незважаючи на те, що в Турецькій Республіці ...немає закону, який би регулював положення про авторське право на невзаємозамінні токени (NFT), але загалом у спільноті інтелектуальної власності ведуться різні дискусії на такі теми:

- Чи надає покупцеві права авторства придбання NFT;
- Які формальні вимоги застосовуються до дійсного переуступлення авторських прав; і
- Які конкретні права, пов'язані з авторським правом, були б порушені через несанкціоноване використання.

По-перше, слід зазначити, що оскільки не існує спеціального регулювання щодо NFT, положення чинного кодексу про авторське право, Закону про інтелектуальні та художні твори (LIAW) №. 5846, застосовуються до питань NFT, пов'язаних з авторським правом...

Стаття 1/б LIAW визначає захищений авторським правом твір як «будь-який інтелектуальний або художній продукт, що містить характеристику його автора, який вважається науковим, літературним чи музичним твором або твором образотворчого мистецтва чи кінематографічним твором». Ми вважаємо, що в більшості випадків для цих файлів метаданих було б важко відповідати критерію «мати характеристику свого автора». Якщо ця вимога виконана, NFT, де захищений авторським правом твір вважається науковим, літературним чи музичним твором, або твором образотворчого мистецтва чи кінематографічним твором, суди оцінюватимуть суперечку та/або будь-який тип претензії щодо прав так, ніби NFT був ідентичним за своєю природою захищеній авторським правом роботі...

Слід також зазначити, що продаж NFT не включає передачу авторських прав на роботу, перетворену на NFT. Він лише надає право використовувати відповідний формат NFT. Однак, якщо правовласник, який створив NFT, бажає, можна включити передачу прав, які впливають із права власності на твір, у сферу дії смарт-контракту, за умови дотримання відповідних формальних умов — у письмовій формі та зазначенням особи передані права — виконуються відповідно до статті 52 LIAW.

Також потрібно оцінити, чи порушує перетворення основного твору, захищеного авторським правом, на NFT права, що впливають з авторства. Право на створення NFT має належати автору цифрового твору. Однак кожен, хто має достатні технічні знання та доступ, може створювати та продавати NFT. Таким чином, особа, яка не має жодних прав власності на цю роботу, може перетворити цифрову роботу на NFT і виставити її на продаж.

У цьому випадку, хоча це предмет дебатів у доктрині, спільнота інтелектуальної власності зазвичай вважає, що це порушує публічні права автора на відтворення, адаптацію та повідомлення. Насправді суперечки, які розглядаються в судах по всьому світу та в засобах масової інформації,

зазвичай ґрунтуються на твердженні про те, що люди, які не є фактичними власниками прав, створили NFT і пропонували їх на продаж...

Щоб запобігти потенційним конфліктам, власники прав інтелектуальної власності повинні окремо вказувати NFT як формат і визначати обсяг передачі та авторизації окремо в контрактах та інших відповідних юридичних операціях...» (*Mutlu Yildirim Köse and Havva Yıldız. What Copyright and Trademark Owners Should Know About the Approach to NFTs in the Republic of Türkiye // Gün + Partners Avukatlık Bürosu (https://gun.av.tr/insights/articles/what-copyright-and-trademark-owners-should-know-about-the-approach-to-nfts-in-the-republic-of-turkiye). 07.02.2024).*

***

Наука в сфері інтелектуальної власності

«...За даними Інституту статистики ЮНЕСКО, менше 30% дослідників у світі — жінки, які в середньому менше публікують, отримують менше грантів і мають значно меншу ймовірність, ніж чоловіки, бути авторами наукових робіт. Що стосується винаходів, жінки також патентують менше, ніж чоловіки, і дослідження, проведене Європейським патентним відомством (ЕРО), показало, що лише близько 13% названих винахідників у Європі є жінками, серед яких є хімія, як технологічний сектор із найвищою часткою жінок-винахідників, тоді як машинобудування має найменшу частку. Тим не менш, частка жінок у патентних заявках і кількість команд, у яких принаймні одна жінка-учасник, з роками зростає.

Об'єднуються зусилля, щоб подолати бар'єри, кинути виклик стереотипам і створити більш інклюзивне середовище. Такі ініціативи, як Міжнародний день жінок і дівчат у науці (IDWGIS), заснований Організацією Об'єднаних Націй, мають на меті висвітлити досягнення жінок і дівчат у науці та техніці та сприяти розширенню їх прав і можливостей у STEM. Цієї неділі відбудеться святкування IDWGIS, присвячене «подоланню гендерного розриву в науці»...

Незважаючи на те, що жінки та дівчата в STEM історично були недостатньо представлені, приємно бачити зусилля, які докладаються для вирішення цієї проблеми та руйнування гендерних стереотипів, що часто передбачає поєднання змін у політиці, ініціатив на робочому місці та інформаційних кампаній. Розширення прав і можливостей жінок і дівчат і загалом створення більш інклюзивного середовища є не лише питанням соціальної справедливості, але й необхідністю для просування наукових знань та інновацій» (*Julia Hornig. Celebrating Women and Girls in Sciences and Their Contributions to the Sciences // Gill Jennings & Every LLP (https://www.gje.com/resources/celebrating-women-and-girls-in-sciences-and-their-contributions-to-the-sciences/#_ftn5). 06.02.2024).*

***

«...На перший погляд відкритий доступ здається благородною ідеєю. Але в той час як він робить продукти наукових досліджень вільно доступними для всіх читачів, його впровадження породило нерівність між авторами в науковому підприємстві...

Наприклад, на шляху до відкритого доступу одна з багатьох моделей, які використовували видавці, називається гібридною моделлю, згідно з якою статті платять за читання, якщо автори не покривають додаткову плату за обробку, щоб опублікувати свою роботу у відкритому доступі. Несправедливість виникає, коли додаткові витрати заважають тим, хто не може їх собі дозволити, ділитися своєю науковою роботою з ширшою аудиторією за межами кола передплатників журналу.

Усвідомлюючи цю проблему, деякі гравці у видавничій галузі перейшли до правильного курсу. Нещодавно Американське фізичне товариство (APS) оголосило, що цього року воно покриє всі витрати на публікацію статей у своїх журналах для вчених із некомерційних установ понад 115 країн і територій, а також таборів для біженців. Згідно з новою політикою, відповідні автори з країн із низьким і середнім рівнем доходу автоматично отримують право на відмову від будь-яких зборів за публікацію статей, коли вони публікують публікацію в колекції журналу APS. APS також співпрацює з організацією Research4Life, щоб надати дослідникам із цих спільнот безкоштовну підписку на свою колекцію журналів...

Плата за відкритий доступ перемістила несправедливість від читачів до авторів. Високі витрати на обробку статей — у деяких журналах майже або навіть перевищують 10 000 доларів США за статтю — можуть бути непомерними для дослідників у багатьох країнах. У деяких випадках вартість публікації в журналах вищого рівня може сягати або перевищувати річну зарплату або весь бюджет дослідження професора в країні, що розвивається...

Ці збори можуть посилити нерівність у науковому дискурсі, оскільки вони ризикують зробити роботу дослідницьких груп, які можуть дозволити собі додаткові витрати, більшого охоплення в порівнянні з іншими, які не можуть платити за відкритий доступ...

Хоча звільнення від плати є похвальним початком, дослідники кажуть, що потрібно зробити більше, щоб прискорити невблаганний розвиток відкритого доступу та переконатися, що його впровадження є справедливим.

Деякі країни вивчають варіанти відкритого доступу за межами гібридної моделі. Мережа Scientific Electronic Library Online (SciELO) — це коаліція, до якої входять понад десять країн, зокрема Південна Африка та кілька іспано- і португаломовних країн Латинської Америки і Європи, яка публікує дослідження країн-учасниць за моделлю відкритого доступу "діамант", коли і публікація, і доступ до неї для читачів є безоплатними. Мета полягає в публікації досліджень місцевих дослідників для місцевих дослідників і на місцеві актуальні теми. Як інший приклад, один із власних журналів APS, Physical Review Accelerators and Beams (PRAB), працює за моделлю

діамантового відкритого доступу, без жодної плати для авторів і без плати за підписку для читачів.

Однак логістичні проблеми загрожують ширшому застосуванню цих моделей. Найгострішою проблемою є стабільне фінансування, враховуючи відсутність потоку фінансування від самих авторів за моделлю відкритого доступу до алмазів. Зазвичай такі журнали, включно з PRAV, покладаються на промислових або інституційних спонсорів — модель фінансування, яка, ймовірно, неможлива для багатьох журналів...

Крім того, модель публікації під керівництвом наукового консорціуму, така як SciELO, може призвести до того, що значна частина адміністративного тягаря ляже на самих дослідників... З неминучим зростанням публікацій у відкритому доступі в усіх галузях науки, він каже, що нам доведеться почекати та побачити, до якої моделі видавництва врешті-решт зійдеться академічний світ, чи то гібридна модель, чи діамантова версія, чи щось середнє...» (*Shi En Kim. As Academic Journals Move Toward Open Access, Some in the Industry Take Action to Reduce Inequity // American Physical Society (https://www.aps.org/publications/apsnews/202403/inequality.cfm). 16.02.2024*).

***

«Clarivate Plc (NYSE: CLVT), провідний світовий постачальник трансформаційної аналітики, сьогодні відкрив Центр досліджень ІВ та інновацій (Clarivate Center for IP and Innovation Research), новий експертний підрозділ, який допомагатиме корпораціям та дослідницьким організаціям у виконанні їхньої місії зі створення інноваційних ідей, цінних технологій та брендів ІВ...

Центр дослідження інтелектуальної власності та інновацій займає передову позицію, розробляючи та впроваджуючи показники, контрольні показники та перевірені операційні практики, які забезпечують життєво важливий зв'язок для бізнес-лідерів і державних політиків...

Центр співпрацює безпосередньо з лідерами в галузі права, інтелектуальної власності та інновацій, щоб розробити оптимізоване управління та операції в галузі інтелектуальної власності. Він об'єднує набір експертних знань, практичних знань і потужних моделей даних для покращення інновацій та прийняття рішень у сфері інтелектуальної власності – все це підкріплено провідними галузевими даними, аналітикою та перевіреною практикою управління інтелектуальною власністю Clarivate. Дослідницький центр пропонує розуміння та керівництво через команди консультантів з питань управління інтелектуальною власністю та розвідки, що сприяє прийняттю стратегічних рішень і трансформації організаційних процесів і технологій. Дослідницький центр також співпрацює зі світовою інноваційною спільнотою та інтелектуальною інтелектуальною спільнотою, забезпечуючи провідні програми галузі, такі як Clarivate Top 100 Global Innovators...» (*Clarivate Plc: Clarivate Launches New Center for Intellectual Property and*

Innovation Research // FinanzNachrichten.de
(<https://www.finanznachrichten.de/nachrichten-2024-02/61448811-clarivate-plc-clarivate-launches-new-center-for-intellectual-property-and-innovation-research-008.htm>). 20.02.2024).

***

«Звіт детектора плагиату Copyleaks показав, що 60% вихідних даних OpenAI GPT-3.5 містять певну форму плагиату. Компанія використала власний метод оцінки, враховуючи ідентичний текст, незначні зміни, перефразування тощо, щоб призначити «оцінку схожості».

Copyleaks спеціалізується на аналізі тексту на основі штучного інтелекту та пропонує інструменти виявлення плагиату для компаній і навчальних закладів...

Згідно з їхніми останніми висновками, GPT-3.5 демонструє 45,7% ідентичного тексту, 27,4% незначних змін і 46,5% перефразованого тексту. Згідно зі звітом, оцінка 0% означає повну оригінальність, а 100% означає відсутність оригінального вмісту.

Copyleaks піддав GPT-3.5 різним тестам, згенерувавши близько тисячі вихідних даних, кожен із приблизно 400 слів, для 26 суб'єктів. Результати з найвищою оцінкою подібності належали до інформатики (100%), за нею йшли фізика (92%) і психологія (88%). З іншого боку, театр (0,9%), гуманітарні науки (2,8%) та англійська мова (5,4%) отримали найнижчі показники подібності...» (Tasmia Ansari. *60% of GPT-3.5 Outputs Are Plagiarised: Report // Analytics India Magazine Pvt Ltd & AIM Media House LLC* (https://analyticsindiamag.com/60-of-gpt-3-5-outputs-are-plagiarised-report/?utm_source=flipboard&utm_content=RoryKee%2Fmagazine%2FRORY). 26.02.2024).

***

Україна

«Колишній міністр освіти і науки Сергій Шкарлет подав скаргу до Апеляційного комітету Національного агентства із забезпечення якості освіти. Він скаржить на дії Комітету з питань етики, який виявив плагиат у його дисертації.

Про це йдеться в протоколі засідання агентства від 6 лютого.

Так, Комітет з питань етики заявив, що в дисертації ексміністра «Формування економічної безпеки підприємств засобами активізації їх інноваційного розвитку» наявні факти академічного плагиату.

На засіданні мали розглядати ці заяви, однак через скаргу Шкарлета, яку подав його представник, справу зняли з розгляду. Спершу мають розглянути скаргу колишнього міністра...» (Юстина Лісова. *Плагиат у дисертації ексміністра освіти Шкарлета вирішили не розглядати, бо той*

поскаржився на Комітет етики // Громадське Телебачення (https://hromadske.ua/posts/plagiat-u-disertaciyi-eksministra-osviti-shkarleta-virishili-ne-rozglyadati-bo-toj-poskarzhivnya-na-komitet-etiki). 08.02.2024).

***

Європейський Союз

«Королівське хімічне товариство (RSC) і ТІВ – Інформаційний центр науки і технологій імені Лейбніца та університетська бібліотека, яка є національною науково-технічною бібліотекою Німеччини, підписали нову угоду «Platinum model» відкритого доступу. Чотирирічна угода надає авторам і читачам у 77 німецьких дослідницьких установах необмежену кількість видавничих послуг RSC, включаючи подання, рецензування, розміщення, індексування та рекламу.

Усі академічні та дослідницькі установи можуть брати участь у цій новій моделі консорціуму, включно з тими, які не публікують публікації. Крім того, згідно з поновленням угоди, яке почнеться в 2028 році, весь вміст буде повністю відкритим (OA), і автори з організацій-учасників зможуть публікувати без авторських зборів.

Той факт, що 77 установ підписали цю нову модель консорціуму RSC Platinum, означає, що переважна більшість публікацій у журналах RSC німецьких установ буде OA. Це суттєве оновлення порівняно з попереднім консорціумом RSC Read & Publish із ТІВ, який охоплював лише 31 німецьку установу та приблизно 45% наукових статей із Німеччини...» *(Rebecca Trager. RSC signs new open access scheme with 77 German institutions // Royal Society of Chemistry (https://www.chemistryworld.com/news/rsc-signs-new-open-access-scheme-with-77-german-institutions/4018884.article). 02.02.2024).*

***

«...ІМРАСЗТ-ІР - проєкт, який щойно розпочався за фінансової підтримки Horizon Europe, спрямовано на сприяння передачі знань у кризових ситуаціях, де знання генеруються у співпраці з громадянським суспільством та іншими групами.

«Ми походимо з тих часів, коли оцінка знань стосувалася переважно патентів, але зараз ми сприймаємо ширше бачення інтелектуальних активів», - сказав Андреа Ді Ансельмо, координатор проєкту і президент META Group, італійської компанії, що спеціалізується на передачі знань....

Використання цих активів поставило новий акцент на авторське право...

«Невиключне ліцензування авторських прав дає можливість мати більший вплив і налагодити зв'язок з більшою кількістю науковців в університеті», - сказав Хосе Фернандес, виконавчий директор e-lucid, стартапу з Університетського коледжу Лондона (UCL), що має цифрову платформу для ліцензування академічної інтелектуальної власності...

E-lucid є одним з партнерів ІМРАСЗТ-ІР разом з Університетським коледжем Дубліна, Університетом Аліканте та організаціями з трансферу технологій Atrineo і Areora. Один з трьох напрямків проекту розглядатиме варіанти ліцензування, що виходять за рамки класичного акценту на патенти...

Другий напрямок ІМРАСЗТ-ІР розглядатиме кризове ліцензування, коли технологію потрібно зробити доступною швидко, але в рамках прав і дозволів...

Третій напрямок ІМРАСЗТ-ІР стосується ліцензування великих дослідницьких проектів, які можуть залучати групи громадянського суспільства, політиків та інших партнерів з різними очікуваннями щодо того, як будуть використовуватися отримані знання...

За всіма трьома напрямками проект має на меті створити тематичні дослідження та ресурси, такі як юридичні шаблони та дерева рішень, які допоможуть людям узгодити нові ситуації з ліцензуванням...» (*Ian Mundell. The Ecosystem: copyright opens up new options for academic knowledge transfer // Science Business Publishing Ltd. (https://sciencebusiness.net/news/patents/ecosystem-copyright-opens-new-options-academic-knowledge-transfer). 20.02.2024).*

***

Канада

«Товариство біологів з радістю оголошує про підписання нових угод про відкритий доступ з Радою університетських бібліотек Онтаріо (OCUL), Канада, та консорціумом «Альянс з придбання цифрових ресурсів китайських академічних бібліотек» (DRAA), Китай.

Автори-кореспонденти з установ-учасників у Канаді та Китаї можуть публікувати необмежену кількість наукових статей у відкритому доступі (OA) в наших гібридних журналах (Development, Journal of Cell Science і Journal of Experimental Biology) і повністю відкритих журналах (Disease Models & Mechanisms і Biology Open) без сплати збору за обробку статті (APC). Дослідники з установ-учасників також отримують необмежений доступ до наших гібридних журналів, включаючи їхні повні архіви, починаючи з 1853 року...

Це перша консорціумна угода компанії в Канаді, яка доступна для 21 установи-учасниці. Угода з п'ятьма журналами діє з 1 січня 2024 року по 31 грудня 2026 року...

DRAA - це великий консорціум у Китаї, і ця угода, яка триватиме з 2024 по 2026 рік, доступна для кількох сотень установ-членів...» (*The Company of Biologists announce new Read & Publish Open Access agreements with consortia in Canada and China // The Company of Biologists Ltd (https://www.biologists.com/library-hub/read-publish/library-consortia/draa-ocul-announcement-2024/). 27.02.2024).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...Jisc (британське агентство з цифрових технологій, даних і технологій) запустив новий перспективний інструмент відкритого доступу для книг, який надає користувачам простий огляд політики відкритого доступу наукових видавництв в єдиному інтерфейсі, створюючи більш ефективний і впорядкований процес.

Новий інструмент «OA for books» допоможе авторам і дослідницьким організаціям приймати поінформовані та впевнені рішення щодо публікації у відкритому доступі та дотримання вимог, а також дозволить усім, хто бере участь у процесі наукової публікації, включаючи авторів, бібліотекарів та адміністраторів репозитаріїв, легко перевірити, чи підтримує видавець дотримання вимог політики відкритого доступу Дослідження та інновації Великої Британії (UKRI) (невідомчий державний орган, який фінансується Департаментом науки, інновацій та технологій (DSIT) щодо повнотекстових результатів.

Усі розгорнуті результати досліджень (крім винятків), які отримали фінансування від UKRI або будь-якої з його рад, повинні бути доступними для перегляду та завантаження через платформу онлайн публікацій, веб-сайт видавця, інституційний або предметний репозиторій протягом максимум 12 місяців з моменту публікації, якщо вони відповідають політиці відкритого доступу UKRI щодо монографій, збірників та розділів книг.

Пілотний запуск відбувся наприкінці січня за участю обраної кількості видавців, а впродовж наступних шести місяців буде додано ще більше видавців...» (*Open access for books tool launched by Jisc // Jisc (<https://www.jisc.ac.uk/news/all/open-access-for-books-tool-launched-by-jisc>). 01.02.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«MIT Press Массачусетського технологічного інституту оголошує про відкриті заявки на shift+OPEN, ініціативу, розроблену для перетворення існуючих журналів на основі підписки на діамантову модель відкритого доступу.

Запущений завдяки щедрому фінансуванню Arcadia та розширений за рахунок фінансування Національного наукового фонду, shift+OPEN прагне каталізувати необхідні зміни у виданні журналів, познайомити авторів з новими читачами та збільшити охоплення життєво важливих наукових стипендій, які раніше були заблоковані за системами оплати...

Для другого раунду shift+OPEN MIT Press приймає заявки на англомовні журнали в будь-якій галузі та з будь-якої частини світу. Вибрані журнали

отримають фінансування для покриття витрат на перехід журналу до моделі відкритого доступу на трирічний термін, доступ до повного набору професійних видавничих послуг Press та підтримку для розробки стабільної моделі фінансування на майбутнє. Кінцевий термін подачі заявок – 30 квітня 2024 року.

У 2023 році shift+OPEN розпочав революційне партнерство з Європейською соціологічною асоціацією (ESA), щоб перевести два журнали, European Societies та European Journal of Cultural and Political Sociology, до MIT Press як провідних діамантових видань відкритого доступу...» (*The MIT Press launches second year of shift+OPEN to publish more open access journals // MIT Press* (<https://mitpress.mit.edu/the-mit-press-launches-second-year-of-shiftoopen-to-publish-more-open-access-journals/#>). 12.02.2024).

***

«Elsevier, світовий лідер у галузі інформаційної аналітики та наукових публікацій, оголошує про підписання п'ятирічної угоди з Бібліотекою ім. Джин і Александра Херд Університету Вандербільта, що сприятиме розвитку відкритої науки та розширенню доступу до наукових досліджень.

Трансформаційна угода, яка діятиме до 2028 року, надає дослідникам Університету Вандербільта доступ до високоякісних досліджень, опублікованих у широкому портфоліо журналів Elsevier. Дослідники Університету Вандербільта також отримають розширені можливості публікації у відкритому доступі в цих журналах, що підвищить видимість і вплив їхньої роботи. Угода підтримує стійку модель наукової публікації, яка відповідає цінностям відкритості, інклюзивності та справедливості...

П'ятирічна трансформаційна угода дозволить дослідникам розвивати роботу один одного та прискорювати наукові відкриття, сприяючи позитивним змінам у науковому видавничому ландшафті» (*Elsevier and Vanderbilt University's Heard Libraries Establish Landmark Five-Year Open Access Transformative // Elsevier* (<https://www.elsevier.com/about/press-releases/elsevier-and-vanderbilt-universitys-heard-libraries-establish-landmark-five>). 20.02.2024).

***

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«Оприлюднений проєкт наказу Міністерства економіки регулює новому процедуру складання і подання заявки на українську торговельну марку та заявку на міжнародну реєстрацію торговельної марки. Також

проект врегулює відповідно до законодавчих змін процедуру використання експертизи заявки на локальну та глобальну торговельну марку.

...синхронізується поняття «торгової марки» та зникає поняття під час реєстраційних дій застарілого законодавства про «знаки для товарів і послуг»...

На реєстрацію можуть заявлені словесні і зображувальні, але відтепер і тривимірні, комбіновані, звукові, позиційні, орнаментні, рухові, голографічні, мультимедійні позначення. У складі заявки може бути колір як такий або комбінація кольорів без окреслення контурами.

Визначається чітко, що таке кожен вид зареєстрованої марки. Наприклад, тривимірним визнається позначення, що є фігурою або композицією фігур у трьох вимірах, зокрема може захищатись не лише саме позначення, але і форма товару або його пакування.

Об'єктом торговельної марки не можуть бути назви, що підпадають під норми декомунізаційного законодавства. Зокрема, не можна бути назвати якийсь товар «брежнєвським» – за прізвищем колишнього генерального секретаря КПРС чи назвою, пов'язаною з переслідуванням учасників боротьби за незалежність України у ХХ столітті...

Об'єктом торговельної марки не може бути також символіка російської імперської політики в розумінні Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії»...

Повний перелік заборон включають також і імітації державного герба, прапору та інших державних символів (емблем), офіційні повні або скорочені назви держав чи міжнародні літерні коди держав, нагороди та інші відзнаки. Такі позначення можуть бути включені до торговельної марки як елементи, що не охороняються, якщо на це є згода відповідного компетентного органу або їх власників.

Всі організаційні та реєстраційні дії мають відбуватись через Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. Новий порядок може почати діяти після затвердження його Міністерством економіки...» (*Ростислав Вонс. Мінекономіки збирається декомунізувати українські бренди // Українські медійні системи* (<https://glavcom.ua/economics/business/minekonomiki-zbirajetsja-dekomunizuvati-ukrajinski-brendi-984798.html>). 07.02.2024).

***

«9 лютого 2024 року набрав чинності наказ Міністерства економіки України від 23 листопада 2023 року № 17768 «Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04 січня 2024 року за № 21/41366 (далі – Регламент)...

Ключові положення нової редакції Регламенту Апеляційної палати:

- передбачено можливість розгляду заперечень проти рішень щодо набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності за спрощеним порядком;
- доповнено можливістю проведення медіації на будь-якій стадії розгляду заперечення чи апеляційної заяви;
- передбачено можливість створення учасниками розгляду особистого кабінету в ІКС УКРНОІВІ для подання документів в електронній формі з накладеним кваліфікованим електронним підписом;
- доповнено вимоги, за якими формується персональний склад Апеляційної палати;
- додано можливість зберігання в системі ІКС УКРНОІВІ відео- та звукозапису відео конференції;
- спрощено процедуру розгляду апеляційних заяв про визнання прав на об'єкти інтелектуальної власності недійсними;
- пом'якшено вимоги до опитування з питання доброї відомості торговельної марки в Україні;
- врегульовано порядок виконання повноважень УКРНОІВІ у разі встановлення факту застосування санкцій...» *(Набрав чинності новий Регламент Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності (ІР офісу) // Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) (https://nipo.gov.ua/nnabrav-chynnosti-rehlament-apeliatsiinoi-palaty-noiv/). 09.02.2024).*

***

«У Міністерстві юстиції України 20 лютого 2024 року за № 263/41608 зареєстровано наказ Міністерства економіки України від 29 грудня 2023 року № 20599 «Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) та внесення змін до положень з питань атестації та ведення державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)».

Положення визначає правовий статус патентних повірених і регулює відносини, пов'язані з набуттям, реалізацією та припиненням права на зайняття діяльністю патентного повіреного.

Наказ Мінекономіки набере чинності з дня його офіційного опублікування у виданні «Офіційний вісник України» *(Мін'юст зареєстрував Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (https://ukrpatent.org/uk/news/main/miniust_polozhennia_patentni_povireni-26022024). 26.02.2024).*

***

Держава Лівія

«14 лютого 2024 року Міністерство економіки та торгівлі Лівії оголосило про важливі зміни в процедурах реєстрації торгових марок, які набудуть чинності з 1 травня 2024 року. Нові правила включають такі ключові моменти:

- Довіреності (РОА), які використовуються для судового переслідування торговельних марок, тепер будуть дійсні один рік із дати підписання.
- Документи, які були легалізовані за межами Лівії, повинні бути додатково засвідчені Міністерством закордонних справ і міжнародного співробітництва Лівії для підтвердження автентичності консульських легалізацій.
- Заявники на реєстрацію нових торгових марок повинні надати виписку з комерційного реєстру, свідоцтво про реєстрацію або будь-який подібний документ, який підтверджує юридичне існування компанії. Ця документація, видана не пізніше ніж за рік до позову щодо торговельної марки, також має містити переклад арабською мовою.
- Заявки на присвоєння торговельної марки та інші дії, пов'язані з записами після реєстрації, повинні містити оригінали необхідних документів, а також їх переклади арабською мовою.
- Власникам торговельних марок настійно рекомендується використовувати будь-які існуючі РОА та комерційні ліцензії, особливо ті, які оформлені до 1 травня 2023 року, щоб уникнути необхідності створювати нову документацію відповідно до оновлених інструкцій.

Ці оновлення призначені для підвищення ефективності та законодавчої відповідності процесу реєстрації торгової марки в Лівії» (*Libya: New trademark registration formalities effective 1 May, 2024 // Inventa* (<https://inventa.com/en/news/article/961/libya-new-trademark-registration-formalities-effective-1-may-2024>). 21.02.2024).

***

Європейський Союз

«Федерація європейських видавців (FER) ...назвали Закон ЄС про штучний інтелект (ШІ), прийнятий 2 лютого, «першим у світі конкретним регулюванням ШІ» і заявили, що законодавство спрямоване на забезпечення етичного і орієнтованого на людину розвитку цієї технології і запобігання зловживанню або незаконній практиці, що також вимагає прозорості щодо того, які дані використовуються для навчання моделей».

«Це зобов'язання щодо прозорості має важливе значення для того, щоб дозволити видавцям відстоювати свої права та гарантувати, що їхні твори не використовувалися незаконно для навчання ШІ», — написало FER у прес-релізі, підтримуючи ухвалення закону. «Це доповнить існуючі зобов'язання щодо

авторських прав, які, зокрема, дозволять правовласникам відмовитися від використання своїх творів за допомогою інтелектуального аналізу тексту та даних, і підтримає розвиток екосистеми ліцензування»...

Є надія, що, ухваливши це «легке» законодавство, ЄС зможе «захистити творців і правовласників, сприяти партнерству та сприяти інноваціям», – заявили у FER. «Це підкреслює, що виконання цих зобов'язань є не тільки етичним, але й позиціонує ЄС як світового лідера в регулюванні штучного інтелекту, сприяючи створенню вартості та інноваціям у регіоні». (*Ed Nawotka. European Publishers Praise New EU AI Law // PWxyz, LLC* (https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/digital/copyright/article/94242-european-publishers-praise-new-eu-ai-law.html?utm_source=flipboard&utm_content=other). 02.02.2024).

***

«Європейська комісія створила групу експертів, щоб допомогти 27 державам-членам ЄС вирішити питання щодо імплементації Закону про штучний інтелект та забезпечити узгоджене застосування правил.

Група, що складається з офіційних представників держав-членів, також повинна відповісти на запитання, які очікуються від країн, щодо безпеки продукції, комерційних таємниць, авторського права, біометричної ідентифікації та правоохоронних органів... Це сталося після того, як минулої п'ятниці (2 лютого) під час зустрічі послів ЄС було схвалено правила ШІ... Країни ЄС узгодили технічні деталі Закону про штучний інтелект, першої в світі спроби регулювати технологію відповідно до підходу, заснованого на ризиках, після політичної угоди в грудні...

На додаток до експертної групи, комісія створює чотири органи нагляду та правозастосування. Офіс з питань штучного інтелекту буде відповідати за нагляд за впровадженням разом з національними регуляторами. Європейська рада зі штучного інтелекту, до складу якої увійдуть представники кожної країни-члена, допомагатиме Комісії та країнам ЄС і ділитиметься досвідом регулювання.

Консультативний форум складатиметься з представників промисловості, МСП та наукових кіл, які надаватимуть технічні рекомендації щодо Закону про ШІ, і, нарешті, Наукова група, об'єднання незалежних науково-технічних експертів, допомагатиме Управлінню з питань ШІ у впровадженні та правозастосуванні, коли мова йде про моделі ШІ загального призначення» (*Cynthia Kroet. EU Policy. Commission sets up expert group for AI trade secrets, copyright questions // euronews* (<https://www.euronews.com/next/2024/02/06/commission-sets-up-expert-group-for-ai-trade-secrets-copyright-questions>). 06.02.2024).

***

«Пандемія COVID-19 підкреслила потребу в стійкій системі охорони здоров'я, а також у швидкому доступі до винаходів і технологій у складних ситуаціях. Щоб задовольнити цю потребу, у квітні 2023 року Комісія подала пропозицію щодо регламенту про примусове ліцензування для врегулювання криз. Мета полягає в тому, щоб забезпечити швидке розгортання захищених патентом винаходів під час кризи чи надзвичайної ситуації, не підриваючи патентний захист як стимул для інновацій. Пропозиція встановлює правила та процедури надання примусових ліцензій Союзу та нагляду за виконанням закону. Передбачуваний закон надасть Комісії повноваження видавати ліцензії, дійсні на території ЄС, для патентів, патентних заявок, сертифікатів додаткової охорони та корисних моделей. Крім того, Комісія може вжити (з нечітким визначенням) «додаткових заходів, що доповнюють примусову ліцензію Союзу, щоб забезпечити досягнення нею своєї мети».

Погляди на пропозицію розходяться. Організації громадянського суспільства підтримують широке застосування схеми примусового ліцензування, тоді як промислові організації виступають за вузьке застосування. Думки розходяться щодо 1) необхідності законодавчого втручання; 2) події, що дають право на використання примусових ліцензій; 3) чи повинно примусове ліцензування залежати від невдалих попередніх переговорів щодо добровільних ліцензій; 4) чи виправдано за певних обставин розкриття ноу-хау або комерційної таємниці; 5) яким рівнем винагороди та санкцій мають бути обмежені; 6) як мають бути сформовані дорадчі органи; 7) яку роль мають відігравати потенційні ліцензіати в ініціюванні та участі в процедурі примусового ліцензування...» (*Hendrik Mildebrath. Compulsory licensing of patents for crisis management [EU Legislation in Progress] // European Union (<https://epthinktank.eu/2024/02/02/compulsory-licensing-of-patents-for-crisis-management-eu-legislation-in-progress/>). 02.02.2024*).

***

«Парламент ухвалив свою позицію для переговорів з державами-членами щодо пропозиції Комісії про нові геномні технології (NGT), які змінюють генетичний матеріал організму, 307 голосами проти 263 і 41 утримався.

Мета полягає в тому, щоб зробити продовольчу систему більш стійкою і життєздатною шляхом виведення поліпшених сортів рослин, стійких до кліматичних змін, шкідників, які дають вищі врожаї або потребують меншої кількості добрив і пестицидів.

В даний час всі рослини, отримані за допомогою NGT, підпадають під ті ж правила, що і генетично модифіковані організми (GMO). Євродепутати погоджуються з пропозицією мати дві різні категорії і два набори правил для NGT-рослин. Рослини NGT, які вважаються еквівалентними звичайним (рослини NGT 1), будуть звільнені від вимог законодавства про GMO, в той час як інші рослини NGT (рослини NGT 2) все одно повинні будуть дотримуватися

більш суворих вимог. Євродепутати хочуть зберегти обов'язкове маркування продуктів, вироблених як на рослинах NGT 1, так і на рослинах NGT 2...

Депутати Європарламенту вимагають повної заборони патентів на всі рослини NGT, рослинний матеріал, його частини, генетичну інформацію та технологічні особливості, які вони містять, щоб уникнути правової невизначеності, збільшення витрат і нових залежностей для фермерів і селекціонерів. Вони також вимагають до червня 2025 року надати звіт про вплив патентів на доступ селекціонерів і фермерів до різноманітного репродуктивного матеріалу рослин, а також законодавчу пропозицію щодо відповідного оновлення правил ЄС про права інтелектуальної власності...

Наразі парламент готовий розпочати переговори з країнами-членами ЄС щодо остаточного варіанту закону...» (*New Genomic Techniques: MEPs back rules to support green transition of farmers // European Parliament* (<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240202IPR17320/new-genomic-techniques-meps-back-rules-to-support-green-transition-of-farmers>). 07.02.2024).

***

«...Директива (ЄС) 2019/790 від 17 квітня 2019 року про авторське право та суміжні права на єдиному цифровому ринку (Директива про авторське право) створила два винятки TDM: одне для досліджень, інше – для всіх інших.

...статті 3 встановлює виняток для TDM дослідницькими організаціями та установами культурної спадщини. Виняток, однак, обмежений цілями наукових досліджень, що робить виняток здебільшого незастосовним для комерційних цілей.

Другий виняток TDM розширює сферу дії статті 3 на всіх інших...

Виняток «TDM для будь-яких цілей» в принципі є досить широким, але з урахуванням можливості, наданої власникам прав, відмовитися від цього та прямо залишити таке використання творів за собою. Застереження, яке дозволяє власникам прав відмовитися від участі, є суттєвим і потенційно може стати значним тягарем для компаній, які, ймовірно, потребуватимуть перевіряти щоразу, коли потрібно буде скопіювати навчальний набір, чи відмовилися власники основного захищеного авторським правом матеріалу чи ні. Інакше підприємства можуть ненавмисно порушити авторські права.

Як можна скористатися відмовою? Щодо цієї теми Директива про авторське право є дещо незрозумілою. Він передбачає, що власник прав може зберігати ці права лише за допомогою машинозчитуваних засобів, включаючи метадані та умови веб-сайту чи служби, і повинен мати можливість застосовувати заходи (наприклад, технічні заходи), щоб гарантувати, що їхні застереження щодо цього поважаються. Це викликає багато запитань, у тому числі щодо: (i) точного способу, у який має бути виражено відмову; (ii) у який момент користувачеві TDM потрібно перевірити, чи було застосовано відмову

(наприклад, під час першого доступу до даних чи на постійній основі?); (iii) хто несе тягар доведення у відносинах між власником прав і користувачем (зважаючи на труднощі, які користувач матиме під час «доведення негативу», тобто те, що право відмови не було використано); та (iv) як визначити період дозволеного зберігання, серед іншого.

Європейські винятки TDM, ймовірно, забезпечать різний рівень захисту для компаній, залежно від типу даних, які вони використовують. Якщо дані, що використовуються, належать до найбільш традиційних сфер індустрії контенту, тоді ці винятки можуть мало підтримувати використання в комерційних програмах ШІ. Таким чином створений геополітичний контекст, у якому інші юрисдикції зайняли вигідне місце в змаганні за те, щоб стати глобальними центрами розвитку TDM та штучного інтелекту через свої більш розвинені винятки з авторського права» (*Sophie Goossens, Thomas Fischl, Andreas Splittgerber. Entertainment and Media Guide to AI - Text and data mining in EU: Geopolitics of AI // Reed Smith LLP (https://www.reedsmith.com/en/perspectives/ai-in-entertainment-and-media/2024/02/text-and-data-mining-in-eu). 05.02.2023).*

***

«З 1 січня 2024 року Патентно-реєстраційне відомство Фінляндії (PRH) внесло зміни до тарифів на інтелектуальну власність щодо патентів, сертифікатів додаткової охорони, корисних моделей, торгових марок і промислових зразків.

Згідно з новим тарифом, вартість подання патентної заявки через електронну систему зросла на 7,5% з 400 євро до 430 євро. Таке ж збільшення було застосовано до збору за публікацію у випадках, коли переклад було подано в електронному вигляді як для національних патентів, так і для європейських патентів (EP), підтверджених у Фінляндії.

Плата за подання паперової заявки на патент, а також вартість публікації у випадках, коли переклад було подано на папері як для національного, так і для EP, зросли на 8% з 500 євро до 540 євро. Комісія за подання виправлення перекладу становить таку саму інфляцію цін, тепер також становить 540 євро.

Річні збори за дійсність патентів також були змінені, причому вартість третього року зменшилася з 200 євро до 135 євро, що становить падіння на 32,5%. Річна комісія за шостий рік дії зросла на 20% з 200 євро до 240 євро, десятий на 7,5% з 400 євро до 430 євро, п'ятнадцятий прибіл. 8% від 650 євро до 700 євро і двадцяте прибіл. 7% від 900 євро до 965 євро.

Нарешті, плата за заперечення стосовно патентних заявок зросла на 12,5% з 800 євро до 900 євро.

Збір за попередню експертизу патентної заявки, поданої згідно з Договором про патентну кооперацію (PCT), а також збір за додаткову попередню експертизу зросли приблизно на 8% від 600 євро до 650 євро. Плата, що підлягає сплаті за рішення щодо запиту про відновлення права пріоритету

приймальною установою, завищена приблизно на 11% від 450 євро до 500 євро...

Плата за корисні моделі також зазнала подібної інфляції: вартість реєстрації через онлайн-систему зросла на 15% з 200 євро до 230 євро, а реєстрація в паперовому вигляді збільшилася на 12% з 250 євро до 280 євро. Комісія за кожну додаткову претензію понад п'ять зросла на 25% з 20 євро до 25 євро.

Підвищившись на 20%, плата за продовження реєстрації корисної моделі на чотири роки тепер становить 300 євро, а продовження на два роки зросла на 25% до 250 євро.

Плата за заявку на реєстрацію торгової марки в Інтернеті тепер становить 240 євро, збільшившись приблизно на 7% від 225 євро, тоді як вартість того ж через паперовий шлях тепер становить 290 євро. Плата за заявку на реєстрацію колективного або сертифікаційного знака в Інтернеті зросла на такий самий відсоток з 300 євро до 320 євро, а за паперову заявку з 350 євро до 370 євро.

Вартість продовження реєстрації торгової марки в електронному вигляді також зросла приблизно на 7%, що тепер становить 240 євро, а оновлення через паперовий шлях збільшується до 290 євро. Плата за поновлення колективного чи сертифікаційного знака зросла на бл. 7% від 300 до 320 євро для онлайн-реєстрацій і до 370 євро для паперового варіанту...» (*New fee schedules, amended legislation, and international collaborations within the IP field // IP-Coster* (https://www.ip-coster.com/News/new_fee_schedules_within_the_ip_field/453). 13.02.2024).

***

«...31 грудня 2023 року Італія прийняла в дію свій щорічний Закон про ринок і конкуренцію (Закон)...

Останній розділ Закону містить кілька різних положень, у тому числі законодавчу поправку, яка не залишилася непоміченою в очах уважних практиків авторського права. Зокрема, стаття 20 Закону вносить зміни до статті 180 Закону № 633 від 1941 року (Закон про авторське право), передбачаючи, що посередницька діяльність колективних товариств, особливо коли вони беруть участь у видачі ліцензій і дозволів на використання творів, що охороняються, здійснюється за розумних економічних умов, пропорційних економічній цінності використання обговорених прав і репрезентативності самих організацій, що збирають гроші.

Поправка також уточнює, що критерії для визначення репрезентативності колективних товариств для кожної категорії прав будуть визначені за допомогою спеціального нормативного акту, виданого Управлінням зв'язку Італії (AGCOM). Це звернення до втручання AGCOM узгоджується з тим, що вже було прийнято італійським законодавцем під час інших останніх реформ авторського права...

Саме на цьому тлі організації колективного керування мають керувати правами своїх членів з метою ведення переговорів, збору та розподілу доходів, отриманих від використання інтелектуальних творів і захищених матеріалів, відповідно до положень, що містяться в Законодавчому декреті № 35/2017 (впровадження Директиви про колективне управління правами). У той час як товариства авторського права були запроваджені, щоб виправити той факт, що окремі власники прав можуть мати лише слабку переговорну силу та могли ефективніше керувати своїми правами через товариства колективного керування, нещодавня поправка, здається, намагається підкреслити, що товариства колективного права повинні діяти в інтересах своїх членів, але не без обмежень. У цьому сенсі змінене положення, здається, чітко визначає загальний принцип, а саме те, що ліцензійні збори не можуть визначатися довільно, а повинні бути (i) економічно обґрунтованими та (ii) пропорційними як вартості прав, які ці збори компенсують, так і на репрезентативність колективного товариства, яке вимагає їх. Крім того, уточнення того, що діяльність колективного управління має відповідати критеріям обґрунтованості та пропорційності, які зараз є основою для всього регулювання сектору авторського права, виглядає сумісним із загальною архітектурою останніх реформ Закону про авторське право.

Загалом, зміни в рамках цієї поправки до статті 180 Закону про авторське право, внесені статтею 20 Закону, значною мірою залежатимуть від постанови, яка буде видана AGCOM у найближчі місяці...» (*Ernesto Apa, Chiara Marchisotti. Copyright: Italy Amends the Legislative Framework for Collective Rights Management // Global Advertising Lawyers Alliance (<http://blog.galalaw.com/post/102izgf/copyright-italy-amends-the-legislative-framework-for-collective-rights-managemen>). 07.02.2024*).

***

«...Закон Європейського Союзу про штучний інтелект готується до голосування в Європейському парламенті.

Комітети Європарламенту з питань внутрішнього ринку та громадянських свобод у вівторок, 13 лютого, проголосували 71-8 голосами при семи, що утрималися, за те, щоб схвалити те, що тепер, ймовірно, стане першим в демократичному світі всеосяжним набором законів, що регулюють розробку і використання технологій штучного інтелекту.

Тепер Закон про ШІ буде винесено на голосування в Європейському парламенті, яке заплановане на квітень. Після цього він повинен буде отримати схвалення Європейської Ради, щоб стати законом.

Законодавці перебувають під тиском, щоб завершити роботу над законом до виборів до Європарламенту в червні, які, як показують опитування, можуть суттєво змінити склад парламенту.

Для індустрій, залежних від інтелектуальної власності, таких як музика, найбільш важливими частинами закону є правила щодо захищених авторським правом матеріалів, які використовуються в навчанні ШІ.

Закон про ШІ чітко визначає вимоги до прозорості: Розробники моделей ШІ «загального призначення» повинні будуть надавати «детальний виклад змісту, використаного для навчання моделі загального призначення», щоб «полегшити сторонам, які мають законні інтереси, в тому числі власникам авторських прав, реалізацію та захист їхніх прав відповідно до законодавства ЄС».

Однак закон менш чітко визначає, що є «моделлю ШІ загального призначення»: чи є моделі ШІ, призначені для створення музики і навчені переважно музиці, «загальним призначенням»?

Закон також залишає певні сумніви щодо того, чи будуть розробники ШІ зобов'язані ліцензувати матеріали, захищені авторським правом, які вони використовують для навчання своїх моделей.

У запропонованому законі йдеться про те, що «будь-яке використання контенту, захищеного авторським правом, вимагає дозволу відповідного правовласника, за винятком випадків, коли застосовуються відповідні винятки та обмеження авторського права»...» (*Daniel Tencer. EU AI Act headed for parliamentary vote, with some copyright provisions still unclear // Music Business Worldwide* (<https://www.musicbusinessworldwide.com/eus-ai-act-headed-for-parliamentary-vote-with-some-copyright-provisions-still-unclear/>). 14.02.2024).

***

«Європейське патентне відомство (ЕРО) опублікувало попередній перегляд зміненого Керівництва ЕРО з проведення експертизи, яке набуде чинності 1 березня 2024 року...

Основні оновлення відображають рішення Розширеної Апеляційної ради (РАР) у справах G2/21 (щодо опублікованих доказів на підтримку технічного ефекту/правдоподібності) та G1/22 (щодо права на пріоритет). Однак є також кілька оновлень, які особливо стосуються патентів у сфері штучного інтелекту (ШІ). До них відносяться оновлення щодо оцінки винахідницького рівня та достатності для винаходів у сфері ШІ, а також роз'яснення щодо теми винахідництва у сфері ШІ...» (*Eden Winlow. Patentability of AI inventions – updates to the EPO Guidelines for Examination 2024 // Bristows LLP* (<https://inquisitiveminds.bristows.com/post/102j0ez/patentability-of-ai-inventions-updates-to-the-epo-guidelines-for-examination-20>). 19.02.2024).

***

«...З 17 лютого Закон про цифрові послуги (DSA) поширюватиметься на всі онлайн-платформи та інші цифрові сервіси – будь-що від простого веб-сайту до великих онлайн-платформ підпадає під дію DSA...

DSA вносить багато нових правил в онлайн-середовище, наприклад зобов'язання негайно видаляти незаконний вміст. Найсуворіші правила застосовуються до онлайн-платформ (таких як онлайн-ринки, платформи соціальних мереж і магазини додатків) і забороняють цільову рекламу для неповнолітніх і рекламу з використанням конфіденційних даних. DSA також вимагає від онлайн-платформ інформувати своїх користувачів, чому вони отримують певний вміст, і систему, яка використовується для вибору інформації, яка надається користувачеві. Інтернет-ринки повинні докладати всіх зусиль, щоб переконатися, що трейдери надали точну інформацію, перш ніж дозволити їм пропонувати продукти або послуги на платформі, а також повинні докладати розумних зусиль для випадкової перевірки незаконних продуктів або послуг. Однак мікро- та малі підприємства значною мірою виключені з вищезазначених зобов'язань, які застосовуються до онлайн-платформ. Крім того, DSA вимагає від постачальників онлайн-платформи гарантувати, що їхній онлайн-інтерфейс дозволяє трейдерам виконувати свої зобов'язання відповідно до чинного законодавства, наприклад надавати переддоговірну інформацію, інформацію про відповідність і безпеку продукту. Якщо були продані незаконні продукти або послуги, постачальник онлайн-платформи повинен повідомити споживачів, які придбали незаконний продукт або послугу (i) про те, що продукт або послуга є незаконними, (ii) особу торговця та (iii) будь-які відповідні засоби відшкодування. Якщо постачальник онлайн-платформи не має контактних даних усіх зацікавлених споживачів, постачальник повинен зробити вищезазначені факти загальнодоступними та легко доступними у своєму онлайн-інтерфейсі...» (*Charlotta Sittnikow. Digital Markets Act promoting a safer online environment in full force as of 17 February 2024 // Waselius & Wist (https://www.wv.fi/news/2024/02/digital-markets-act-promoting-a-safer-online-environment-in-full-force-as-of-17-february-2024/). 15.02.2024).*

***

«...Польська спілка авторів і продюсерів аудіовізуальних творів (ZAPA) в офіційній заяві висловила своє розчарування нещодавнім проектом поправок до закону про авторське право країни...

ZAPA висловила занепокоєння з приводу скасування авторської винагороди в Інтернеті, не схвалюючи обґрунтування Міністерства культури. Організація вказує на те, що інші європейські країни вже мали закони, що гарантують виплату роялті кінематографістам до введення в дію директиви ЄС, як Франція, Іспанія, Італія чи Естонія, або ввели ці закони після введення в дію директиви ЄС, як Бельгія чи Латвія.

Проект змін перебуває під пильною увагою через те, що він не визнає різноманітних підходів, прийнятих різними країнами до імплементації статті 18 Директиви ЄС про авторське право. ZAPA підкреслює, що запропоновані зміни не відповідають меті директиви щодо забезпечення адекватної та пропорційної

винагороди авторам...» (*Polish Filmmakers Disappointed as Proposed Copyright Amendment Excludes Internet Royalties // Film New Europe (FNE)* (<https://www.filmneweurope.com/news/poland-news/item/125550-polish-filmmakers-disappointed-as-proposed-copyright-amendment-excludes-internet-royalties>). 23.02.2024).

***

«Переглянуті Правила процедури апеляційних рад (BoA RoP) набудуть чинності 1 березня 2024 року. Поправки в першу чергу спрямовані на забезпечення узгодженості термінології, яка використовується в документі, фактично віддзеркалюючи поточні чинні Регламенти.

Варто також відзначити більшу чіткість у формулюванні повноважень, покладених на різних суб'єктів у складі апеляційних рад. З точки зору суттєвих змін, найбільш значні зміни стосуються обчислення та продовження строків (стаття 3 BoA RoP), процедур призупинення (стаття 44 BoA RoP), а також положень, що стосуються альтернативних способів вирішення спорів (статті 33-34 BoA RoP)...

Наразі оновлені Правила доступні лише англійською мовою, але з часом вони будуть перекладені на інші мови Офісу (французьку, німецьку, італійську та іспанську)...» (*Revised Rules of Procedure of the Boards of Appeal now available // European Union Intellectual Property Office* (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/revised-rules-of-procedure-of-the-boards-of-appeal-now-available>). 16.02.2024).

***

«Європейське патентне відомство (ЕРО) оприлюднило проєкт нових інструкцій з проведення експертизи, які набудуть чинності 1 березня 2024 року. Нові інструкції містять деякі важливі оновлення практики ЕРО щодо експертизи винаходів у сфері штучного інтелекту (AI) і машинне навчання (ML)...

Останні інструкції включають нові вказівки щодо того, якою мірою патентні заявки повинні розкривати алгоритми та навчальні дані, які використовуються для реалізації винаходів штучного інтелекту та машинного навчання. До цього часу інструкції не трактували AI та ML нічим інакше, ніж інші технології, оскільки це стосується вимоги щодо чіткого та повного розкриття винаходу.

Проте нові інструкції вимагають, щоб математичні методи та навчальні дані, які використовуються у винаході штучного інтелекту або машинного навчання, були розкриті достатньо детально, щоб відтворити технічний ефект винаходу в усьому обсязі формули винаходу.

Практичним наслідком нових інструкцій є те, що заявникам та їхнім адвокатам потрібно буде більше уважно стежити за тим, щоб патентні заявки на винаходи штучного інтелекту та машинного навчання містили достатньо

технічної інформації, щоб уявний фахівець міг реалізувати винахід. Необхідна кількість деталей залежатиме від характеру винаходу.

Якщо у винаході використовуються добре відомі алгоритми ML, достатньо просто назвати ці алгоритми за назвою та пояснити, як вони використовуються. З іншого боку, якщо в основі винаходу лежить нова техніка ML, заявка повинна містити детальний опис того, як реалізувати цю техніку. Наприклад, прецедентне право свідчить про те, що структура будь-яких нейронних мереж, їх топологія, функції активації, кінцеві умови та механізм навчання є відповідними технічними деталями, які програма може потребувати розкрити...

Що стосується даних про навчання, у інструкціях чітко зазначено, що немає необхідності розкривати самі дані про навчання. Натомість у інструкціях зазначено, що якщо технічний ефект алгоритму ML залежить від конкретних характеристик навчальних даних, ці характеристики мають бути розкриті. На практиці це означає, що програма повинна містити докладне пояснення того, як отримати або створити навчальні дані, щоб кваліфікована особа, яка читає програму, могла створити власні відповідні навчальні дані без зайвого навантаження...» (*Philip Cupitt. EPO updates guidelines for examining AI inventions // Trademark Lawyer Magazine (<https://patentlawyermagazine.com/epo-updates-guidelines-for-examining-ai-inventions/>). 20.02.2024*).

***

«Президент Європейського патентного відомства (ЕРО) закликав законодавців, які голосують за остаточну угоду щодо стандартних основних патентів (SEP) сьогодні (28 лютого), «натиснути на паузу», стверджуючи, що регламент ще не відповідає меті, і комісія поспішила його розгляд занадто швидко.

...законодавці на пленарній сесії Європейського парламенту мають намір сьогодні дати зелене світло патентним правилам, але країни-члени ще не узгодили свою позицію, і остаточна угода щодо SEP може бути досягнута лише під мандатом нової Європейської комісії, потенційно в друга половина 2024 року.

...Антоніо Кампінос, президент ЕРО зі штаб-квартирою в Мюнхені, сказав, що на цьому етапі ЕРО «не переконане, що запропоновані заходи є пропорційними або дійсно необхідними», стверджуючи, що пропозиція не відповідає власним процедурним стандартам «кращого регулювання» Комісії, «а саме законодавству, яке ґрунтується на фактах, і заснований на прозорих консультаціях з усіма зацікавленими сторонами та ретельному оцінюванні впливу».

«Також не було жодних дебатів у комітеті Європейського парламенту з юридичних питань, перш ніж воно було прийнято найменшою кількістю голосів», - сказав Кампінос...

Згідно з планами комісії, Відомство інтелектуальної власності ЄС (EUIPO) розмістить центр компетенції для адміністрування баз даних, реєстру SEP і моніторингу арбітражу спорів, пов'язаних з ліцензуванням SEP. Цей центр проводитиме необов'язкові перевірки достовірності SEP.

...Кампінос зазначив, що придатність ЕРО для виконання деяких із цих завдань не була належним чином вивчена.

«Наприклад, створюючи Унітарний патент, інституції ЄС знали, що було б доцільніше довірити його адміністрування ЕРО і використовувати той самий процес видачі патентів, який, як вважається, забезпечує найвищу якість патентів, ніж створювати нове агентство ЄС», - сказав він, додавши, що "Справжнє питання, яке ми повинні розглянути, полягає в тому, чи є можливість запровадити вдосконалення, які дозволяють ефективно використовувати вже наявні можливості, а не створювати нові дорогі та складні структури для платника податків, які фактично є зайвими".

Кампінос сказав, що через майже 400 поправок, поданих євродепутатами, питання від держав-членів ЄС і Комітету Європейського парламенту з міжнародної торгівлі залишилися без розгляду...» (*Jeremy Fleming-Jones. EU Policy. 'Press pause' on SEPs proposal, Patent Office chief urges lawmakers // euronews (<https://www.euronews.com/my-europe/2024/02/28/press-pause-on-seps-proposal-patent-office-chief-urges-lawmakers>). 28.02.2024*).

***

«Законодавці ЄС у середу схвалили проект правил, що регулюють патенти, які є ключовими для технологій телекомунікаційного обладнання та підключених автомобілів, незважаючи на критику з боку Nokia (NOKIA.HE), Ericsson (ERICB.ST) та інших власників патентів.

Проект правил, запропонований Європейською Комісією у квітні минулого року, має на меті покласти край дорогим і тривалим судовим процесам щодо патентів, які використовуються в технологіях для телекомунікаційного обладнання, мобільних телефонів, комп'ютерів, підключених автомобілів і смарт-пристроїв.

Тепер Європейському парламенту доведеться обговорити деталі запропонованих правил з країнами ЄС, перш ніж вони зможуть стати законом...» (*Foo Yun Chee. EU lawmakers back draft rules on patents for connected cars, telecom equipment // Reuters (<https://www.reuters.com/technology/eu-lawmakers-back-draft-rules-patents-key-telecoms-equipment-connected-cars-2024-02-28/>). 28.02.2024*).

***

«Бельгійський закон від 6 листопада 2023 року запроваджує три нововведення в бельгійській системі компенсації, які стосуються патентних судових процесів:

1. Відтепер інноватор може отримати відстрочку відкриття кластера не лише на підставі порушення патенту на основну діючу речовину (наприклад, патенту на продукт), але й на підставі будь-якого патенту (включаючи, наприклад, патент на спосіб дозування), а також порушення ексклюзивності даних. Такої відстрочки можна досягти, розпочавши процедуру попередньої судової заборони або прискороного розгляду справи по суті на підставі порушення патенту або порушення ексклюзивності даних та надіславши копію постанови про початок такої процедури до Національного інституту страхування здоров'я та втрати працездатності (NIHDI) щонайменше за 20 днів до набрання чинності новим порядком відшкодування витрат на лікарські засоби.

2. Якщо інноватор домігся відстрочки відкриття кластеру, а остаточне рішення суду пізніше дозволило генерик на ринок, то виробник оригінального лікарського засобу тепер буде нести відповідальність перед бельгійською державою за додаткові витрати, спричинені відстрочкою зниженої бази відшкодування.

3. Для препаратів, для яких з 1 січня 2023 року зменшується база відшкодування, відкриття кластера більше не є остаточним. Якщо кластер було відкрито у зв'язку з виходом на ринок генерика, а протягом 24 місяців генерик стає недоступним внаслідок (i) ймовірного порушення патенту або порушення ексклюзивності даних, (ii) призупинення його реєстрації або (iii) доведеного випадку форс-мажору, тоді база відшкодування оригінального лікарського засобу (і, де це застосовно, роздрібна ціна) повернеться до початкового розміру. Те саме стосується оригінального лікарського засобу, який було вилучено зі списку лікарських засобів, що підлягають відшкодуванню: він може бути відновлений у списку з початковою кількістю та роздрібною ціною. Про обидва заходи необхідно повідомити NIHDI принаймні за 20 днів до щомісячного застосування базової системи відшкодування...» (*Séverine Bouvy, Patricia Cappuyns. Three novelties in the Belgian reference reimbursement system relevant for patent litigation // Taylor Wessing (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2024/02/three-novelties-in-the-belgian-reference-reimbursement-system-relevant-for-patent-litigation>). 28.02.2024*).

***

«Депутати Європарламенту прийняли в першому читанні позицію щодо додаткових сертифікатів ЄС, які дозволяють довше захистити запатентовані лікарські засоби та засоби захисту рослин.

Інноваційні ліки та пестициди повинні мати 5-річний патентний захист у всьому ЄС на додаток до 20-річного захисту патенту, щоб компенсувати тривалі вимоги до тестування, перш ніж ці продукти будуть розміщені на ринку ЄС. Єдині сертифікати додаткового захисту спрямовані на покриття витрат, вкладених у дослідження інноваційних речовин на рівні ЄС.

Унітарний характер сертифіката має гарантувати, що власникам патентів ЄС не потрібно подавати заявку на розширений захист у кожній державі-члені окремо, але вони можуть заощадити кошти та час, подаючи заявку на отримання сертифіката ЄС до Відомства інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO), і це б однаково застосовуватися в усіх країнах, які приєдналися до патентної системи ЄС. Комбінована заявка дозволить їм забезпечити захист своїх патентів на національному рівні в тих країнах ЄС, які не приєдналися до патентної системи ЄС. Депутати Європарламенту хочуть, щоб централізована заявка була розглянута одним членом EUIPO та двома експертами з національних патентних відомств з достатнім досвідом і знаннями, які могли б видати сертифікат або відхилити заявку.

Засоби захисту рослин можуть бути розміщені на ринку ЄС лише за наявності дійсного торгового дозволу, який надається на національному рівні в різний час. Таким чином, депутати Європарламенту хочуть, щоб виробники інноваційних засобів захисту рослин могли подати заявку на сертифікат ЄС, щойно буде отримано дозвіл на продаж принаймні в одній країні ЄС, яка є частиною спільної патентної системи. Євродепутати також пропонують можливість централізованої процедури дозволу на засоби захисту рослин. Вони хочуть, щоб Комісія через п'ять років оцінила, чи така процедура Європейського органу з безпеки харчових продуктів не буде необхідною та доречною...

Враховуючи важливість інноваційних ліків і вакцин, зокрема, під час криз, депутати Європарламенту передбачають необхідність прискорених перевірок лікарських засобів у деяких ситуаціях, які мають тривати чотири замість звичайних шести місяців. Євродепутати також хочуть, щоб заявки на отримання сертифікатів і відповідні обміни під час звернення були електронними. у той час як формат подання повинен надати EUIPO...

Зараз парламент готовий почати переговори з країнами ЄС щодо остаточної форми законодавства. Цей документ розглядатиме новий парламент після виборів до Європарламенту 6-9 червня...» (*MEPs approve protection for innovative medicinal and plant protection products // European Parliament* (<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240223IPR18090/meps-approve-protection-for-innovative-medicinal-and-plant-protection-products>). 28.02.2024).

***

Канада

«...депутат Брайан Массе ...минулого тижня ...представив законопроект С-374. Законопроект містить єдине положення, яке скасовує статтю 12 Закону про авторське право щодо коронного авторського права:

Розділ 12 Закону про авторське право замінюється наступним чином:

...Без шкоди для будь-яких прав або привілеїв Корони, авторське право не поширюється на будь-яку роботу, яка була підготовлена або опублікована Його Величністю або будь-яким урядовим відомством, або під їхнім керівництвом чи контролем.

...Массе ...сподівається, що уряд покладе край застарілій практиці використання авторського права для здійснення контролю над державними роботами, оплаченими державним коштом» (*Bid to End Crown Copyright is Back: MP Brian Masse's Bill C-374 Would Remove Copyright from Government Works // Michael Geist (<https://www.michaelgeist.ca/2024/02/bid-to-end-crown-copyright-is-back-mp-brian-masses-bill-c-374-would-remove-copyright-from-government-works/>). 14.02.2024*).

***

Китайська Народна Республіка

«...Закон про насіння Китаю, розроблений у 2000 році, є законодавчим актом, який захищає законні права та інтереси виробників насіння. Він включає в себе захист всього, від раціонального використання ресурсів зародкової плазми до захисту прав на нові сорти рослин. Покликаний сприяти промислому управлінню насінництвом та гарантувати зернову безпеку держави, цей закон сприяє розвитку сільського та лісового господарства.

До останнього перегляду Закон про насіння захищав лише матеріали для розмноження, такі як дерева, гілки та насіння. У березні 2022 року плоди були визнані незаконними як форма зібраних матеріалів, отриманих з незаконних матеріалів для розмноження. Мало того, переглянутий Закон про насіння також розширив ланцюг захисту від простого охоплення виробництва, розмноження та продажу до виробництва, розмноження та обробки з метою утилізації, пропонування для продажу, імпорту, експорту та зберігання, що охоплює майже весь ланцюг постачання...

Переглянутий закон про насіння та нормативні акти, пов'язані з правами на сорти рослин (PVR), відображають рішучість уряду Китаю захистити права PVR у Китаї. Тепер, коли як матеріал для розмноження, так і матеріал для збору врожаю захищено, все більше і більше сільськогосподарських компаній можуть захистити себе від наслідувачів...

Враховуючи ширший обсяг і рівень захисту, підприємства харчової промисловості, які експортують товари до Китаю, будуть заохочовані до активізації діяльності. Це означає, що як іноземні, так і місцеві власники PVR активно забезпечуватимуть високоякісний матеріал для розмноження, наприклад плоди. З огляду на проблему продовольчої безпеки, яку китайська держава намагається вирішити з 2020 року, це величезний крок у правильному напрямку...» (*Sunny Su. China's revised Seed Law allows breeders to bet the farm*

// Trademark Lawyer Magazine (<https://patentlawyermagazine.com/chinas-revised-seed-law-allows-breeders-to-bet-the-farm/>). 13.02.2024).

***

«Китай запровадив значні зміни до патентного законодавства, які набули чинності 20 січня 2024 року, включаючи запровадження системи компенсації строку дії фармацевтичного патенту, що знаменує собою кардинальну зміну, особливо актуальну для фармацевтичного сектору. Це відбулося після прийняття у 2023 році Детальних правил застосування патентного законодавства та Інструкції з проведення патентної експертизи відповідно до нового патентного законодавства Китаю.

Оновлення, яке впливає на зацікавлені сторони в усій галузі, запроваджує нюансований підхід до патентного захисту, зосереджуючись на нових винаходах, пов'язаних з лікарськими засобами...

Для власників патентів на нові ліки довший термін дії патенту, що компенсується, означає вищі прибутки, отримані за рахунок монополії на ринку, що сприяє інноваціям у фармацевтичній галузі... З іншого боку, для виробників генеричних лікарських засобів подовжений період компенсації значно затримує запуск генеричних препаратів, що безпосередньо шкодить їхнім економічним інтересам. Метод розрахунку компенсаційного періоду в китайському патентному законодавстві та його правила збалансовують інтереси винахідників інноваційних ліків, виробників генеричних препаратів та громадськості.

Правила 80-84 детально описують компенсацію за термін дії фармацевтичного патенту, яка охоплює сферу застосування, методи розрахунку, обсяг захисту, умови компенсації та процедури експертизи.

Інструкція також роз'яснює, що «нові лікарські засоби» - це інноваційні лікарські засоби, дозволені до реалізації Національним управлінням з контролю за лікарськими засобами (NMPA), а також удосконалені нові лікарські засоби, які відповідають встановленим вимогам. Зокрема, настанова уточнює, що "вдосконалені нові лікарські засоби, які відповідають встановленим вимогам" обмежуються тими вдосконаленими новими лікарськими засобами, реєстраційне посвідчення яких, видане NMPA, визнає їх у певних категоріях, які можуть включати біологічні препарати та традиційні китайські лікарські засоби...» (*Excel V. Dyquiangco. China introduces pharmaceutical patent term compensation system // Asia IP (<https://asiaiplaw.com/section/news-analysis/china-introduces-pharmaceutical-patent-term-compensation-system>). 16.02.2024).*

***

«Уряд розпочав двомісячні консультації з громадськістю щодо запропонованих допоміжних законів відповідно до Указу про авторське право Гонконгу.

Пропоновані зміни включають обмеження того, скільки бібліотечного елемента може бути скопійовано користувачем, при цьому 10 відсотків роботи, про яку йде мова, розглядається як розумна сума.

«Поточні Положення про авторські права бібліотеки використовують підхід до підрахунку слів. Десять відсотків вмісту — це лише посилання. Ми хотіли б, щоб нове допоміжне законодавство містило вказівки щодо розумної частки копіювання замість суворого визначення», — помічник директора інтелектуальної власності Сандра Хуей...

Ще одна зміна передбачає вимогу до користувачів бібліотеки підписувати декларацію про те, що копії зроблені лише для дослідницьких чи навчальних цілей.

Громадськість має до 15 квітня висловити свою точку зору щодо законопроекту» (*Govt launches consultation on new copyright law // rthk.hk* (<https://news.rthk.hk/rthk/en/component/k2/1740611-20240216.htm?spTabChangeable=0>). 16.02.2024).

***

Королівство Нової Зеландії

«...26 січня 2024 року уряд Нової Зеландії вніс законопроект про внесення змін до законодавства про угоду про вільну торгівлю з Європейським Союзом (далі – законопроект до парламенту Нової Зеландії). Законопроект містить поправки до різноманітного чинного законодавства Нової Зеландії, необхідні для того, щоб дозволити Новій Зеландії виконувати свої зобов'язання згідно з нещодавно підписаною Угодою про вільну торгівлю між Європейським Союзом і Новою Зеландією (EU-NZ FTA)...

Законопроект становить особливий інтерес для практиків інтелектуальної власності, оскільки він містить значні поправки до Закону про реєстрацію географічних зазначень (вина та спиртних напоїв) 2006 року (Закон про GI)... Деякі з ключових поправок до Закону про географічні зазначення...

Для цілей Закону про GI «географічне зазначення» буде перевизначено як: «ознака, яка ідентифікує вино, алкоголь чи інший товар (в залежності від обставин) як такі, що походять з території країни, або регіону, чи місцевості на цій території, де дана якість, або репутація, або інша характеристика вино, алкогольні напої чи інші товари в основному пов'язані з їх географічним походженням»...

Змінений Закон про географічні зазначення фактично становитиме дві схеми реєстрації та захисту географічних зазначень:

1. Існуючий режим реєстрації географічних зазначень для вин і алкогольних напоїв (іменованих «географічними зазначеннями Нової Зеландії» та «іноземними географічними зазначеннями») залишатиметься в силі з мінімальними змінами до його поточних операцій (зокрема щодо обмежень на використання)...

2. Новий режим реєстрації географічних зазначень, які мають бути захищені згідно з EU-NZ FTA, буде діяти згідно з частиною 4 Закону про GI — законопроект передбачає всі географічні зазначення, перелічені згідно з Угодою про вільну торгівлю між ЄС і Новою Зеландією, мають бути автоматично та негайно включені (з відповідними умовами) як нова частина 4 Реєстру географічних зазначень...

Змінений Закон про GI передбачатиме нові механізми забезпечення виконання для запобігання неправомірному використанню будь-якого зареєстрованого географічного зазначення в Новій Зеландії:

1. Цивільне правозастосування — змінений Закон про GI дозволить будь-якій особі, «зацікавленій у дотриманні обмежень на використання зареєстрованого географічного зазначення», а також керівнику урядового департаменту, відповідальному за Законом про GI (головний виконавчий директор), розпочати провадження у Високому суді, щоб отримати допомогу у зв'язку з порушенням обмеження на використання зареєстрованого географічного зазначення. Відшкодування, надане в успішному позові, включатиме судові заборони, відшкодування збитків/облік прибутку/додаткові збитки, розпорядження про видалення та доставку...

2. Адміністративний контроль — Закон про географічні зазначення із внесеними поправками також створить адміністративний режим правозастосування, коли виконавчий директор матиме повноваження призначати посадових осіб із географічного зазначення для забезпечення дотримання обмежень на використання зареєстрованого географічного зазначення. Офіцери GI матимуть повноваження щодо збору інформації, в'їзду та перевірки, ордера на обшук та інші подібні повноваження, а також повноваження видавати вказівки щодо осіб, які порушують обмеження щодо використання. Невиконання вказівок каратиметься «платою за порушення» або штрафом, накладеним судом.

3. Заходи захисту кордону — ...змінений Закон про географічні зазначення дозволить реєструвати зареєстровані географічні зазначення на митниці Нової Зеландії, а митники матимуть повноваження проводити розслідування та перевірку. Перехоплювати та затримувати товари, щодо яких є підозра, що вони порушують обмеження щодо використання зареєстрованого географічного зазначення...

Спеціальний комітет парламенту Нової Зеландії наразі приймає подання щодо законопроекту (включаючи поправки до Закону про GI) до 15 лютого 2024 року...» (*Nicholas Butera and Marion Heathcote. New Zealand Takes Next Steps towards Expanded Geographical Indication Protection // Davies Collison Cave (<https://dcc.com/news-and-insights/new-zealand-takes-next-steps-towards-expanded-geographical-indication-protection/>). 05.02.2024*).

***

«Після внесення до парламенту Нової Зеландії законопроекту про справедливі угоди щодо цифрових новин 17 серпня 2023 року, слухання спеціального комітету щодо подання законопроекту заплановане на кінець цього місяця.

Мета цього запропонованого закону парламенту полягає в тому, щоб оператори цифрових платформ, які бажають відображати новинні статті на своїх веб-сайтах, домовились про оплату власникам газет відповідно до визначених законом процедур переговорів...

По-перше, як не дивно, законопроект не враховує закон про авторське право, який давно існує. Навіть у Новій Зеландії ЗМІ мають законні права на свої новинні статті вже понад століття. Вони надаються законодавством про авторське право; зараз діє Закон про авторське право 1994 року. Закон підтверджує, що авторське право є правом власності; таким чином, стаття новин є власністю видавця. Однак у законопроекті навіть не згадуються фундаментальні юридичні права, надані видавцям чинним законодавством про авторське право.

По-друге, законопроект, якщо він справді потрібен як окремий закон, має мати на меті забезпечити комерційно прийнятні процедури колективного ліцензування авторського права, які відповідають «новому» онлайн-середовищу, яке зробило давно усталену практику ліцензування авторського права непридатною. Наприклад, через використання товариств колективного ліцензування, яким власники авторських прав передають вибрані права на свої твори і які потім від імені власників надають ліцензії потенційним користувачам прав. Користувачі, яким потрібні ліцензії, можуть легко отримати доступ до цих товариств... Однак для деяких видів використання, наприклад, в Інтернеті, не існує відповідних колективних товариств...» (*Ken Moon. Copyright and the Fair Digital News Bargaining Bill // AJ Park (https://www.ajpark.com/insights/copyright-and-the-fair-digital-news-bargaining-bill/). 14.02.2024*).

***

Королівство Таїланд

«Запропоновані поправки до Закону про авторське право BE 2537 (1994) мають на меті узгодити Таїланд з Договором ВОІВ про виконання та фонограми (WPPT) і виконати свої зобов'язання в рамках Регіонального всеосяжного економічного партнерства (RCEP)... Щоб забезпечити широкий внесок зацікавлених сторін, Департамент інтелектуальної власності (DIP) ініціював громадські слухання щодо проекту Закону про авторське право з 18 січня BE 2567 (2024) до 18 лютого BE 2567 (2024).

У проекті Закону про авторське право вводяться вдосконалені визначення, зокрема звукозаписи, виконавці, донесення до громадськості та публікація. Ці оновлені визначення мають на меті прояснити та вдосконалити

застосування законодавства, узгодивши його з положеннями WPPT. Наприклад, визначення «виконавець» розширено, щоб охопити рольову гру та презентацію мистецьких і культурних творів, таким чином підтримуючи тайських митців і культурну спадщину. Уточнюється, що «звукзапис» включає записи в будь-якій матеріальній формі або без супровідних матеріалів. Визначення понять «публічне повідомлення» та «публікація» розширено, щоб охопити роботи, завантажені в Інтернет. Ці поправки гарантують, що певні типи захисту авторських прав починаються після завантаження в Інтернеті, пояснюючи початок захисту інтелектуальної власності.

Проект закону про авторське право також посилює права виконавців, включаючи право бути ідентифікованим як оригінального автора, право на виправлення присвоєння авторства та право на захист від принизливого ставлення, навіть після передачі авторського права правонаступнику. Ці засоби захисту зберігаються протягом усього життя творця. Виконавцям надаються ексклюзивні права на їх виконання, такі як копіювання, продаж оригіналів або копій, надання творів загальнодоступним (зокрема в Інтернеті), прокат оригіналів або скопійованих творів, а також право на справедливую компенсацію за виконання, завантажені на Інтернет...» (*Panisa Suwanmatajarn, Tanadol Rungruengnoravet. Aligning with the WPPT: Proposed Amendments to the Copyright Act for Strengthening Copyright Protection // The Legal Co., Ltd. (<https://thelegal.co.th/2024/02/05/aligning-with-the-wppt-proposed-amendments-to-the-copyright-act-for-strengthening-copyright-protection/>). 05.02.2024*).

***

Об'єднані Арабські Емірати

«ОАЕ внесли зміни до розкладу зборів за інтелектуальну власність, які набули чинності 15 січня 2024 року.

Нещодавно прийняте законодавство щодо зборів за інтелектуальну власність знову запровадило кілька офіційних зборів, які раніше були скасовані 5 квітня 2020 року, щоб допомогти підтримати економіку під час кризи COVID-19...

Крім того, було встановлено обмеження щодо максимальної кількості патентних формулювань, дозволених у патентній заявці. Згідно з новим законодавством, набір із 50 пунктів формули тепер застосовується до всіх нових патентних заявок.

Однією з найбільш значущих змін, які були впроваджені завдяки новому законодавству, є запровадження нових ануїтетних комісій. ...нове законодавство зі змінами вводить обов'язкові щорічні збори за підтримку, які сплачуються для забезпечення чинності патенту.

Щорічні збори збільшуються на кожні п'ять років з двадцятирічного терміну дії патенту, причому кожен рік з другого по п'ятий становить 100 дирхамів для фізичних осіб і малих та середніх підприємств (МСП), з шостого

по десятий - 500 дирхамів, з одинадцятого по п'ятнадцятий - 1250 дирхамів, з шістнадцятого по двадцятий - 2000 дирхамів. Для юридичних осіб кожний наступний річний внесок становить подвійну суму.

Щодо патентної експертизи також було запроваджено багаторівневу структуру зборів, відповідно до якої тепер існує три різні ставки зборів, які застосовуються залежно від кількості пунктів формули винаходу, що містяться в заявці на отримання патенту. Попередній фіксований збір за експертизу патентної заявки становив 7 000 дирхамів незалежно від кількості пунктів формули винаходу, що міститься в ній. Згідно з новою багаторівневою системою, вартість експертизи заявки, що містить від одного до десяти пунктів формули винаходу, як і раніше, становить 7 000 дирхамів, тоді як вартість експертизи заявки, що містить від одинадцяти до тридцяти пунктів формули винаходу, тепер становить 8 000 дирхамів. За заявки, що містять від тридцяти одного до п'ятдесяти пунктів формули винаходу, тепер сплачується збір у розмірі 9 000 дирхамів.

Усі збори за інтелектуальну власність тепер також залежать від правового статусу заявника. Таким чином, заявники на інтелектуальну власність тепер класифікуються як фізичні особи, компанії, академічні установи або МСП. Такий розподіл статусу заявника передбачає багаторівневу структуру зборів, яка, як сподіваються, сприятиме більш справедливому процесу захисту інтелектуальної власності за всіма напрямками, коли фізичні особи можуть подавати заявки на патентний захист із 50% знижкою на збори за подання...» (*New fee schedules, amended legislation, and international collaborations within the IP field // IP-Coster* (https://www.ip-coster.com/News/new_fee_schedules_within_the_ip_field/453). 13.02.2024).

***

Південно-Африканська Республіка

«...Законопроект про внесення змін до авторського права Південної Африки [B13F-2017] був схвалений Національною радою провінцій 26 вересня 2023 року, а 14 лютого 2024 року - Портфельним комітетом з питань торгівлі та промисловості. Тепер він очікує на схвалення на пленарному засіданні Національної Асамблеї, а після цього - на затвердження Президентом.

...законопроект пропонує ключові рішення для людей з різними видами інвалідності, а саме: доступні формати (Розділ 19D) та "добросовісне використання" (Розділ 12A), а також винятки для освіти та пов'язаних з нею цілей (Розділи 12B-D).

Розділ 19C для бібліотек та інших інституцій пам'яті також покращить доступ людей з інвалідністю до матеріалів, особливо в цифровому просторі.

Щодо добросовісного використання, ...положення про добросовісне використання є «інноваційним положенням, яке не лише дозволить Південній

Африці скористатися перевагами 4IR [Четверта промислова революція]... але й забезпечить соціальну справедливість в індустрії, що базується на авторському праві, та в економіці загалом».

Щодо розділу 19D, ...«положення про доступні формати виходить далеко за рамки просто шрифту Брайля для сліпих і людей з вадами зору і забезпечує адаптацію, субтитри, переклади і перетворення в більш візуальні формати для людей, які не можуть читати мовою публікації (або читати взагалі), а також для людей з дислексією або іншими обмеженими можливостями, які заважають їм отримати доступ до інформації, а також полегшує доступ для глухих, які використовують південноафриканську мову жестів (SASL) в якості своєї першої мови».

Після того, як Парламент схвалить законопроект, Президент зобов'язаний діяти відповідно до розділу 79(1) Конституції...» (*Denise Nicholson. Passing of Copyright Bill into law will give Deaf and blind people a fair deal // Daily Maverick (<https://www.dailymaverick.co.za/article/2024-02-27-passing-of-copyright-bill-into-law-will-give-deaf-and-blind-people-a-fair-deal/>). 27.02.2024*).

***

Республіка Індія

«...Індія як нація відома своїм багатим біологічним різноманіттям і природними ресурсами з точки зору відмінної флори та фауни, унікальної для її ґрунту... У той же час Індія також є економікою, що швидко розвивається, і зосереджена на співпраці промисловості та академічних кіл для дослідження цих природних ресурсів з наміром отримати комерційну цінність для них. Таким чином, для такої країни, як Індія, стає надзвичайно важливим мати суворий і комплексний правовий режим захисту біологічного різноманіття шляхом включення положень у закони про права інтелектуальної власності, серед багатьох інших законів, які забезпечують баланс між монопольними інтересами та збереженням природи.

Закон про біологічне різноманіття 2002 року є одним із головних законодавчих актів в Індії, який стосується взаємодії між правами інтелектуальної власності та збереженням біологічного середовища шляхом регулювання доступу до біоресурсів і традиційних знань.

Його Розділ 3 створює положення щодо контролю доступу до біоресурсів шляхом зобов'язання суб'єктів отримати попереднє схвалення від Національного управління з питань біорізноманіття (NBA) або Державної ради з питань біорізноманіття, щоб забезпечити законний та етичний доступ до природних ресурсів.

Розділ 4 також вимагає, щоб організації дотримувалися вимоги отримання схвалення Національного органу з питань біорізноманіття для реалізації будь-якої моделі доступу та розподілу вигод, пов'язаної з доступом до будь-яких природних і біологічних ресурсів, що походять з Індії.

У розділі 6 Закону зазначено, що будь-яка фізична або юридична особа, яка отримує захист прав інтелектуальної власності для будь-якого дослідження чи винаходу, що впливає з доступу до будь-яких біологічних ресурсів в Індії, повинна ділитися перевагами з місцевими громадами та НВА.

Розділ 7 зобов'язує НВА схвалити обмін результатами або знаннями, отриманими в результаті будь-яких досліджень природних і біологічних ресурсів, з будь-яким іноземним органом, щоб запобігти біопіратству та будь-якому ненавмисному використанню, експлуатації або незаконному привласненню будь-яких біоресурсів і традиційних знань, що надходять з Індія. Він також засновує Національну раду з біорізноманіття та Державну раду з питань біорізноманіття, на які покладається відповідальність за забезпечення справедливого доступу та механізмів розподілу вигод для місцевих громад і органів влади для використання будь-яких біоресурсів в Індії.

Закон про сорти рослин і права фермерів 2001 року передбачає створення балансу між захистом прав інтелектуальної власності та правами фермерів. Розділ IV розповідає про права та обов'язки селекціонерів, водночас надаючи право на охорону будь-якого нового сорту рослин шляхом реєстрації ПШВ. Він також визнає право фермера сіяти, пересівати, використовувати, зберігати, ділитися, обмінювати та продавати свою сільськогосподарську продукцію, якою також можуть бути насіння та рослинний матеріал, з метою сприяння біорізноманіттю та сільському господарству.

Закон про патенти Індії 1970 року через положення розділу 3(j) прямо обмежує реєстрацію або видачу будь-якого патенту, який включає винаходи, що суперечать природним законам і включають рослинний матеріал, тварин і традиційні знання. Це спрямовано на запобігання втрати біорізноманіття. У розділі 25(1) йдеться про примусове ліцензування, у якому зазначено, що кожен запатентований винахід, у разі потреби та в особливих ситуаціях, має бути доступним для широкої громадськості за розумними ставками. Це також відоме як доктрина суспільної необхідності і може використовуватися для протидії зловживанню будь-якими правами інтелектуальної власності або для протидії отриманню монополії на права інтелектуальної власності, пов'язані з корисними природними ресурсами та традиційними знаннями...» (*Arya Senapati. IPR and biodiversity // iPleaders (https://blog.ipleaders.in/ipr-and-biodiversity/). 02.02.2024*).

***

Республіка Індонезія

«...у грудні 2022 року уряд Індонезії видав урядову постанову № 56 від 2022 року про комунальну інтелектуальну власність (GR 56/2022), яка встановлює єдиний набір правил для визначення та захисту традиційних знань. Однією з цілей постанови є стимулювання реєстрації об'єктів комунальної інтелектуальної власності...

Відповідно до GR 56/2022, традиційні знання визначаються як ідеї та концепції, які містять місцеві цінності, отримані в результаті реального досвіду взаємодії з навколишнім середовищем, і які постійно розвиваються та передаються наступному поколінню. Регламент визнає такі категорії традиційних знань:

- Традиційні методи або процеси;
- Технічна підготовка;
- Навички;
- навчання;
- Сільськогосподарські знання;
- Технічні знання;
- Екологічні знання;
- Знання, пов'язані з генетичними ресурсами;
- Знання медицини, народної медицини та лікувальних процедур;
- Економічні системи;
- Системи соціальної організації;
- Знання, пов'язані з поведінкою природи та Всесвіту; і
- Інші форми знання.

Традиційні знання — це моральне право, яке належить спільноті, яке вимагає від будь-якого користувача традиційних знань визнавати їх походження та використовувати їх у спосіб, який зберігає їх самобутність і цінність для спільноти.

Уряд зобов'язаний інвентаризувати, доглядати та підтримувати традиційні знання. Наразі традиційні знання, які не внесені до переліку, мають бути зареєстровані в Міністерстві юстиції та прав людини (MOLHR) або відповідному міністрі, неміністерській державній установі чи регіональному уряді. Заявка на реєстрацію може бути подана онлайн спільнотою, якій належать традиційні знання, або відповідним регіональним урядом...

Після подання заявки на реєстрацію органи влади проведуть формальну перевірку, щоб переконатися, що всі необхідні документи подані. Потім вони створять команду для проведення перевірки, щоб визначити, чи відповідають знання визначенню традиційних знань, викладеному в GR 56/2022. Якщо буде визначено, що знання відповідають визначенню, їх буде внесено до Комунальної бази даних інтелектуальної власності, розробленої Генеральним директором інтелектуальної власності MOLHR. Наразі в базі даних зареєстровано близько 10 475 об'єктів спільної інтелектуальної власності, з яких понад 500 є традиційними знаннями...

Будь-хто може використовувати традиційні знання, зареєстровані в Комунальній базі даних інтелектуальної власності, за умови, що вони визнають їх походження та використовують їх у спосіб, який зберігає їх самобутність і цінність для своєї спільноти. Проте будь-хто, хто бажає використовувати традиційні знання, які записані як священні, таємні або суворо збережені (наприклад, священні книги), може робити це лише з дозволу громади. Крім

того, якщо особа бажає використовувати традиційні знання в комерційних цілях, вона повинна поділитися частиною або грошовою негрошовою вигодою зі своєю спільнотою.

Механізми Індонезії для захисту традиційних знань є кроком вперед у захисті культурної спадщини та інтелектуальної власності різноманітних громад. З виданням Урядової постанови № 56 від 2022 року про комунальну інтелектуальну власність Індонезія створила всеосяжну основу для визначення, реєстрації та регулювання традиційних знань. Ця постанова не тільки визнає громадську власність на традиційні знання, але й підкреслює важливість збереження їх автентичності та цінності у відповідних громадах...» (*Karenina Aulia. Protection of Traditional Knowledge in Indonesia // Tilleke & Gibbins (<https://www.tilleke.com/insights/protection-of-traditional-knowledge-in-indonesia/>). 19.02.2024*).

***

Республіка Сінгапур

«...Закон Сінгапуру про авторське право (SCA) передбачає винятки щодо добросовісного використання за моделлю положень про добросовісне використання в законі про авторське право США...»

Цей виняток добросовісного використання, якщо він і був корисним, все ж був визнаний надто непередбачуваним, і було запропоновано ввести окремий виняток, щоб забезпечити більшу певність у секторі, у світлі зростаючої важливості аналізу тексту та даних (TDM) як інструменту дослідження та навчання для сектору ШІ.

...запропоновані поправки щодо нового винятку щодо авторського права на використання творів для TDM були прийняті парламентом у 2021 році...

Відповідно до розділу 243 Закону про авторське право, «аналіз обчислювальних даних» стосовно твору або запису захищеного виконання включає:

«(а) використання комп'ютерної програми для ідентифікації, вилучення та аналізу інформації чи даних із твору чи запису; і
(б) використання твору або запису як прикладу типу інформації чи даних для покращення функціонування комп'ютерної програми щодо такого типу інформації чи даних».

Цей виняток аналізу обчислювальних даних поширюється на оприлюднення твору та публікацію твору.

Застосовуються такі п'ять умов, викладених у розділі 244(2) Закону про авторське право:

«(а) копія зроблена з метою аналізу обчислювальних даних; або підготовка роботи чи запису для обчислювального аналізу даних;
(б) сторона не використовує копію для будь-яких інших цілей;
(с) сторона не надає (через повідомлення чи іншим чином) копію будь-якій особі, окрім як з метою (і) перевірки результатів проведеного нею аналізу

обчислювальних даних; або (ii) спільне дослідження або вивчення, пов'язане з метою аналізу обчислювальних даних, проведеного ним;

(d) він має законний доступ до матеріалу (першої копії), з якого зроблено копію; і

(e) виконується одна з таких умов:

(i) перша копія не є правопорушною копією;

(ii) перша копія є правопорушною, але –

(A) сторона цього не знає; і

(B) якщо перша копія отримана з онлайн-розташування, яке явно порушує права (незалежно від того, чи є це місце розпорядженням про заборону доступу) – сторона не знає та не могла про це знати;

(iii) перша копія є правопорушною, але –

(A) використання правопорушних копій необхідне для визначеної мети; і

(B) сторона не використовує копію для проведення аналізу обчислювальних даних з будь-якою іншою метою»...» (*Bryan Tan and Hagen Rooke. Entertainment and Media Guide to AI - Text and data mining in Singapore: Geopolitics of AI // Reed Smith LLP (https://www.reedsmith.com/en/perspectives/ai-in-entertainment-and-media/2024/02/text-and-data-mining-in-singapore). 05.02.2023).*

***

Республіка Філіппіни

«...Для визнання професій, пов'язаних з інтелектуальною власністю (ІВ), та для захисту громадськості, враховуючи тенденції та розвиток у сфері інтелектуальної власності, Офіс інтелектуальної власності Філіппін (ІПРОНЛ) провів публічні консультації у вересні 2023 року, в результаті чого був розроблений проект циркуляру меморандуму під назвою Створення системи визнання для представників торгових марок Управлінням інтелектуальної власності Філіппін та забезпечення її правил і положень. Циркуляр меморандуму знаходиться на стадії остаточного перегляду, і очікується, що він буде виданий до середини 2024 року.

Нижче наведено основні моменти проекту правил:

- Правила поширюються лише на фізичних осіб, які є резидентами Філіппін.
- Класифікація представників товарних знаків буде наступною:
  - Визнані агенти по торговим маркам, які не є юристами; і
  - Визнані адвокати з торгових марок, які є юристами, мають кваліфікацію для юридичної практики на Філіппінах, як це дозволено Верховним судом.
- Обсяг послуг для визнаних торгових агентів – проведення пошуку торгових марок; належна класифікація товарів і послуг на основі Ніццької класифікації; подання, судове переслідування та захист заявок на торговельні

марки (тобто відповідно до національної та мадридської систем) на рівні експертизи; використання онлайн-інструментів торгових марок; реагування на офіційні дії Бюро товарних знаків; дотримання вимог щодо обслуговування (наприклад, декларація про фактичне використання та оновлення); та всі інші відповідні дії та послуги щодо пошуку торгових марок, реєстрації та обслуговування...

- Дотримання переліку послуг, які дозволено надавати визнаним представникам торгових марок – надання послуг або представництво клієнтам за межами вищезазначених послуг може бути підставою для призупинення або анулювання визнання.

- Визнані повірені з торгових марок можуть надавати всі послуги, які дозволено надавати визнаним агентам з торгових марок, уповноваженими заявником або реєстрантом, а також ті, які зарезервовані спеціально для них...

- Загальна кваліфікація визнаного представника торговельних марок – окрім освітніх вимог, заявник повинен пройти вступний курс для представників торговельних марок (TRAC) або будь-яке національне чи міжнародне навчання з торговельних марок, а також скласти тест оцінки торговельних марок. TRAC заплановано на 18–22 березня та 25–26 березня. Особи, які займаються торговельними марками 20 і більше років, за умови надання відповідного підтвердження звільняються від проходження навчання та складання іспиту.

- Повинен бути створений реєстр визнаних представників торгових марок, який повинен містити імена та відповідні відомості про всіх осіб, визнаних Радою. Включення до реєстру здійснюється на певний період з можливістю поновлення, як це передбачено правилами та положеннями...» (*Editha R Hechanova. Establishing a recognition system for trademark representatives in the Philippines // Delinian Limited and its affiliated companies (https://www.managingip.com/article/2cut9a5tcb9f30eveiwow/sponsored-content/establishing-a-recognition-system-for-trademark-representatives-in-the-philippines). 16.02.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«У лютому 2024 року Закону Хетча-Ваксмана виповнилося 40 років...»

Епохальна політика, офіційно відома як Закон про конкуренцію цін на лікарські засоби та відновлення терміну дії патентів 1984 року, відкрила еру генериків, заохочуючи виробництво генериків шляхом створення балансу між інтересами фармацевтичних компаній, що володіють патентами на фірмові препарати, та виробників генериків.

Основні положення закону Хетча-Ваксмана включають в себе наступні:

Продовження терміну дії патенту: Закон дозволив фармацевтичним компаніям продовжити термін дії патентів на свої препарати, щоб

компенсувати час, витрачений на регуляторні процедури, такі як клінічні випробування та перевірка FDA. Це продовження мало на меті надати виробникам брендovаних ліків додатковий час, щоб окупити свої інвестиції.

Скорочена заявка на новий лікарський засіб (ANDA): Це положення дозволило виробникам генеричних препаратів подавати заявки на схвалення FDA генеричних версій оригінальних препаратів без необхідності проведення клінічних випробувань для демонстрації безпеки та ефективності, якщо вони можуть довести, що їхня генерична версія є біоеквівалентною оригінальному лікарському засобу. Це значно скоротило час і витрати, необхідні для виведення генеричних препаратів на ринок.

Сертифікація за параграфом IV: Виробники генеричних препаратів, які подають ANDA, можуть оскаржити дійсність патентів, якими володіють виробники оригінальних препаратів. У разі успіху це може призвести до раннього виходу генеричних препаратів на ринок. Це положення призвело до численних патентних спорів між виробниками оригінальних та генеричних лікарських засобів.

Ринкова ексклюзивність: Це положення стимулювало фармацевтичні компанії проводити педіатричні дослідження своїх препаратів, надаючи їм період ринкової ексклюзивності, якщо вони це роблять. Це стимулювало розробку педіатричних формулювань та дозувань для препаратів, вже схвалених для дорослого застосування...

Загалом, Закон Хетча-Ваксмана відіграв важливу роль у сприянні розробці та доступності генеричних лікарських засобів, тим самим збільшивши конкуренцію на фармацевтичному ринку та призвівши до економії коштів для споживачів. Він також став основою для Закону про цінову конкуренцію та інновації в галузі біологічних препаратів - закону, який створив процедуру схвалення біосимілярів. Без нього ринок біосимілярів у США, ймовірно, не був би таким, яким він є сьогодні...» (*Skylar Jeremias. The Hatch-Waxman Act Turns 40: The Law That Made Biosimilars Possible // MJH Life Sciences (https://www.centerforbiosimilars.com/view/the-hatch-waxman-act-turns-40-the-law-that-made-biosimilars-possible). 08.02.2024).*

***

«...Намагаючись відновити баланс патентної системи та надати ясність новаторам у інноваційних технологіях, сенатори США Том Тіллс (R-NC) і Кріс Кунс (D-DE) запровадили Закон про відновлення патентного права 2023 року (PERA). PERA було направлено до судового підкомітету з питань інтелектуальної власності Сенату, який нещодавно провів слухання за участю свідків, які переважно виступали за реформування патентної придатності...

PERA спрямована на стимулювання інновацій і забезпечення ясності для інноваційних компаній, одночасно вирішуючи проблеми щодо патентування ідей і відкриття того, що вже існує в природі. Підхід полягає в тому, щоб

усунути судові винятки, а натомість надати конкретний перелік об'єктів, які не підлягають патентуванню. PERA внесе зміни до розділу 101 таким чином:

(a) Загалом. — Будь-яка особа, яка винаходить або відкриває будь-який новий і корисний процес, машину, виробництво або склад речовини, або будь-яке ~~нове і~~ корисне вдосконалення цього, може отримати на це патент, за умови дотримання винятків у підрозділі (b) та подальших умов і вимоги цієї назви.

Термін «корисний» означає, що винахід або відкриття має конкретну практичну корисність з точки зору людини зі звичайними навичками в галузі техніки, до якої відноситься винахід або відкриття.

Винятки з права на отримання патенту в підрозділі (b) такі:

"математична формула, яка не є частиною заявленого винаходу в категорії, описаній в підрозділі (a)";

«спосіб, який має суттєве економічне, фінансове, ділове, соціальне, культурне або художнє значення, навіть якщо щонайменше 1 крок у способі відноситься до машини або виробництва», за винятком випадків, коли «спосіб практично не може бути здійснений без використання машини або виробництва»;

«процес, який: (i) є розумовим процесом, що здійснюється виключно у свідомості людини; або (ii) відбувається в природі повністю незалежно від будь-якої людської діяльності та до неї»;

«немодифікований людський ген, оскільки цей ген існує в людському організмі»;

«немодифікований природний матеріал, оскільки цей матеріал існує в природі»...

PERA також надає вказівки щодо того, як оцінити заявлений винахід на відповідність вимогам, зазначаючи, що заявлений винахід слід розглядати «в цілому, без дисконтування або ігнорування будь-якого елемента формули винаходу» та без урахування: 1) «спосіб, у який зроблено заявлений винахід;» 2) «чи є елемент претензії відомим, звичайним, рутинним або природним;» 3) «стан застосовуваного рівня техніки на дату винаходу заявленого винаходу;» або 4) «будь-які інші міркування в [інших розділах Закону про патенти:] розділи 102, 103 або 112»...

Очікується, що якщо PERA буде прийнято, він матиме значний вплив на винаходи, пов'язані з програмним забезпеченням, алгоритмами, бізнес-методами та загалом на будь-які винаходи, пов'язані з комп'ютером або реалізовані на комп'ютері, які, як правило, підлягають посиленій перевірці прийнятності відповідно до чинного Розділу 101...» (*Alicia Umpierre, Hin Au. Bipartisan Legislation Seeks to Clarify Which Inventions Are Patent Eligible // Wilson Sonsini Goodrich & Rosati (<https://www.wsgr.com/en/insights/bipartisan-legislation-seeks-to-clarify-which-inventions-are-patent-eligible.html>). 09.02.2024*).

***

«Новий законопроект, поданий до Конгресу, передбачає внесення змін до федерального закону, щоб поширити захист авторських прав на поля для гольфу. Законопроект надходить у той час, коли поля для гольфу та лунки можна відтворити з обмеженим юридичним ризиком, а симулятори гольфу стають більш здатними відтворювати зовнішній вигляд справжньої речі.

Представники США Брайан Фіцпатрік (республіканська штат Пенсільванія) та Джиммі Панетта (штат Каліфорнія) є співавторами HR 7228. Законопроект, який отримав назву «Закон про посилення інтелектуальних прав проти порушення цифрових прав» або «BIRDIE Act», був представлений 5 лютого...

H.R. 7228 вносить зміни до закону про авторське право, включивши до нього «дизайн поля для гри в гольф» - за винятком міні-гольфів – «втілений у будь-якому матеріальному засобі вираження, в тому числі в архітектурному плані чи кресленні». Законопроект також захищає специфічні характеристики полів для гольфу, включаючи зрошувальні системи; ландшафтний дизайн; доріжки; гольф-гріни; трійники; тренувальні споруди; бункери; озера; і топографічні особливості...

«Інші аспекти гри, такі як м'ячі для гольфу, ключки для гольфу та одяг для гольфу, отримують певний захист інтелектуальної власності», - сказав Фіцпатрік. Конгресмен наполягає на тому, що «цей двопартійний законопроект забезпечить правовий паритет між архітекторами-будівельниками та архітекторами полів для гольфу і гарантує, що ці працюючі професіонали отримають справедливую компенсацію за свою художню винахідливість».

H.R. 7228 застосовуватиметься лише до «твору, створеного» 1 грудня 1990 року або пізніше, або до «твору, який не був побудований і втілений у неопублікованих планах чи кресленнях» на 1 грудня 1990 року...» (*Michael McCann. Birdie Bill Would Expand Copyright Protections to Golf Courses // Yahoo* (<https://sports.yahoo.com/birdie-bill-expand-copyright-protections-105500636.html>). 19.02.2024).

***

«Міністерство оборони шукає зовнішні відгуки на свою пропозицію внести зміни до Доповнення до Положення про федеральні закупівлі в оборонному секторі (DFARS).

Пентагон прагне додати до DFARS політику щодо торговельних марок та інших позначень, згідно з повідомленням відомства, опублікованим у четвер у Федеральному реєстрі.

До DFARS будуть внесені поправки, які включатимуть охоплення і право власності на назви програм та інші специфічні для контрактів позначення, щоб зменшити ризик конфлікту між Міністерством оборони, його оферентами і підрядниками.

У разі виникнення конфлікту, нове правило дозволить вирішити суперечки щодо прав на позначення на ранній стадії, ще до того, як буде укладено контракт...

Міністерство оборони США відкрите для публічних коментарів з цього питання до 15 квітня» (*Jamie Bennet. DOD Issues Request for Comment on Proposed Amendment of DFARS Clause on Copyright Disputes // Executive Mosaic* (<https://executivegov.com/2024/02/dod-issues-request-for-comment-on-proposed-dfars-clause-on-copyright-disputes/>). 16.02.2024).

***

«Бюро авторських прав опублікувало сповіщення про запропоновану нормотворчість для створення групової опції для реєстрації опублікованих двовимірних творів мистецтва. Щоб мати право на цей варіант, кожна робота має бути двовимірним живописним чи графічним твором, усі створені одним автором, і автор має бути зазначений як заявник авторських прав для кожного з них. Роботи мають бути опубліковані протягом тридцяти днів, і в кожну заявку може бути включено до десяти робіт. Кандидати повинні будуть заповнити онлайн-заявку та завантажити цифрову копію кожної роботи в електронну систему реєстрації.

Бюро шукає коментарі громадськості щодо запропонованого нормативного акту, який буде враховано під час оприлюднення остаточного правила...

Письмові коментарі мають бути отримані не пізніше 1 квітня 2024 року...» (*U.S. Copyright Office Proposes New Group Registration Procedure for Two-Dimensional Artwork // U.S. Copyright Office* (<https://copyright.gov/newsnet/2024/1037.html>). 15.02.2024).

***

Швейцарська Конфедерація

«...Швейцарський федеральний інститут інтелектуальної власності (ІПІ) представив новий розділ у своїх Рекомендаціях щодо торговельних марок... Починаючи з 1 січня 2024 року, переглянуті Рекомендації щодо торговельних марок містять більш чіткі вказівки щодо поширення захисту торговельних марок на цифрову сферу.

ІПІ визначає віртуальні товари як нефізичні об'єкти для використання у віртуальних середовищах (таких як метавсесвіт)... Тому ІПІ вимагає, щоб такі товари класифікувалися в класі 9, схожому на інші цифрові товари, які можна завантажити, а не в класі їхніх фізичних аналогів...

Крім того, ІПІ вважає географічні зазначення неприпустимими для віртуальних товарів. Географічне зазначення необхідно замінити загальною назвою. Наприклад, віртуальне шампанське, яке можна завантажити, буде

відхилено, тоді як віртуальне ігристе вино, яке можна завантажити, буде прийнято до класу 9.

IPI визначає NFT як унікальний цифровий сертифікат, записаний у блокчейні, що підтверджує право власності на актив, такий як цифровий твір мистецтва, або служить сертифікатом автентичності для фізичного товару. NFT не вважаються товарами для цілей Ніщцької класифікації. Тому торгова марка не може бути зареєстрована для NFT як така. Натомість термін «NFT» потребує додаткового уточнення в кожному випадку.

Коли NFT служать для автентифікації товарів, важливо вказати автентифіковані товари. Наприклад, завантажувані віртуальні черевики, автентифіковані невзаємозамінними токенами (NFT), приймаються до класу 9, або одяг, автентифікований невзаємозамінними токенами (NFT) у класі 25.

Необхідно розрізняти послуги, що включають NFT. Якщо предмет послуги автентифіковано за допомогою NFT, послугу необхідно уточнити, а (автентифікований) предмет можна назвати. Наприклад, це можна зробити, заявивши про надання онлайн-ринку для покупців і продавців завантажуваних файлів цифрових зображень, автентифікованих невзаємозамінними токенами (NFT) у класі 35. І навпаки, послуги, які зосереджені на самих NFT, наприклад навчання в поле незамінних токенів (NFT) у Класі 41, може використовувати терміни «незамінний токен» або «NFT» без додаткових роз'яснень...» (*Michael Lysakowski, Manuel Bigler. New Guidance by the IPI on the Classification of NFTs and Virtual Products // Walder Wyss Ltd (https://www.walderwyss.com/assets/content/publications/240130_Swiss-IP-News_No-25_New-Guidance-by-the-IPI-on-the-Classification-of-NFTs-and-Virtual-Products.pdf). 02.2024*).

***

«...У грудні 2023 року парламент Швейцарії прийняв Федеральний закон про запровадження спрощеної процедури знищення дрібних партій у законодавстві про інтелектуальну власність...»

Згідно з новим законом, правовласники можуть обирати між двома процедурами, коли товари, затримані митними органами, надходять невеликими партіями: існуючою звичайною процедурою та новою спрощеною процедурою.

Відповідно до спрощеної процедури, коли товари затримуються митними органами, на першому етапі лише одержувач (декларант, власник або власник) товарів повідомляється про затримання та дається термін у десять робочих днів для заперечень їх знищення. Такі заперечення, швидше за все, є винятком. За відсутності заперечень товари знищуються або, якщо це вимагається в заявці на надання митної допомоги, передаються правовласнику для знищення. Органи влади інформують правовласника про кількість і тип знищених товарів та їх відправника, але не одержувача. Претензії щодо відшкодування збитків проти одержувача виключені. Якщо одержувач заперечує проти знищення затриманих

товарів, товари передаються одержувачу, якщо правовласник своєчасно не отримає наказ про вилучення від цивільних судів або кримінальних органів.

Федеральне відомство з питань митної та прикордонної безпеки залишається компетентним органом з питань митної допомоги. Однак воно може делегувати спрощені процедури, пов'язані з невеликими партіями товарів, Федеральному інституту інтелектуальної власності.

Федеральна Рада визначатиме, що вважається малою партією в тому чи іншому порядку. Вона також ухвалить рішення про набуття чинності нового закону...» (*Manuel Bigler. Update on the Revision of Customs Assistance in IP Matters // Walder Wyss Ltd (https://www.walderwyss.com/assets/content/publications/240130_Swiss-IP-News_No-25_Update-on-the-Revision-of-Customs-Assistance-in-IP-Matters.pdf). 02.2024).*

***

Японська Держава

«У п'ятницю японська газетна група звернулася до уряду з проханням негайно розглянути перегляд закону, щоб повністю захистити їхні новинні статті від використання в розробці штучного інтелекту...»

«Чинного тлумачення законодавства недостатньо для захисту прав, пов'язаних із контентом», – йдеться у висновку.

У розробці генеративних інструментів штучного інтелекту закон про авторське право дозволяє використовувати захищені авторським правом твори для навчання штучного інтелекту в принципі без дозволу, якщо тільки інтереси власників авторських прав не порушуються безпідставно.

«Контент новин є цінною інтелектуальною власністю, створеною з великими зусиллями та витратами», — заявили в асоціації, додавши, що безкоштовне використання розробниками штучного інтелекту «неприпустимо». (*Japan Newspaper Group Seeks Copyright Protection from AI // Nippon Communications Foundation (https://www.nippon.com/en/news/yjj2024020900864/). 09.02.2024).*

***

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Україна

«Детективи Бюро економічної безпеки у Волинській області викрили організовану злочинну групу в складі 8 осіб, які виготовляли фальсифіковані пральні та мийні засоби.

Слідством встановлено, що житель Луцького району для виготовлення та продажу нелегальної продукції залучив співучасників. Разом вони придбали устаткування та сировину, необхідні для виготовлення пральних засобів, тару для розфасовки та наклейки з логотипами іноземних брендів...

Співробітники БЕБ провели низку обшуків та вилучили понад 80 тонн фальсифікованої побутової хімії. Орієнтовні збитки завдані компаніям правласникам торгових марок становлять 1,5 млн грн.

Наразі 8 фігурантам оголошено підозри у незаконному використанні знака для товарів і послуг організованою групою, що завдало матеріальної шкоди в особливо великому розмірі...

Процесуальне керівництво – Волинська обласна прокуратура» *(Жанна Пінчук. Детективи БЕБ вилучили на Волині понад 80 тонн фальсифікованої побутової хімії // Рівне вечірнє (<https://rivnepost.rv.ua/news/detektivi-beb-viluchili-na-volini-ponad-80-tonn-falsifikovanoi-pobutovoi-khimii>). 14.02.2024).*

***

«Київське підприємство ТОВ «Нетворкінг», яке належить бізнесменам зі Львівської області, наприкінці січня 2024 р. звернулося до суду з позовом проти компанії Apple, а також Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій.

Українська компанія вимагає визнати недійсним свідчення Apple на товарний знак в Україні. А саме – на зображення бездротових навушників у футлярі для підзарядки.

Крім того, «Нетворкінг» просить суд повернути збитки, завдані компанією Apple — 615 650 грн.

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що позивач постачав та продавав території України товар (бездротові навушники-вкладиші) під торговою маркою «Meizu» з контракту з правласником. Мова про MEIZU Buds ENC/White.

Позивач вважає, що свідчення Apple на зображення навушників у кейсі для заряджання підлягає анулюванню, оскільки не відповідає умовам надання правової охорони відповідно до закону «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг»...

Оскільки реєстрацію торгової марки здійснено з порушенням прав позивача, Apple Inc. несе солідарну відповідальність перед позивачем за завдану йому шкоду, вважає київська компанія.

Суд поки що не прийняв заяви до розгляду та зобов'язав позивача надати додаткові документи» (*Стас Юрасов. Київський постачальник навушників Meizu подав до суду на Apple. Хочє анулювати її ТМ в Україні, повернути збитки // ТОВ «Дев Україна» (<https://dev.ua/ru/news/naushnyky-1707908887>). 14.02.2024*).

***

«...Розвиток галузі ІР права вимушує звертатися до актуальної судової практики, що дозволяє не лише бути в курсі усіх трендів, але й прогнозувати можливі варіанти розвитку подій у конкретному спорі...

Відомі компанії з багаторічним досвідом та високою репутацією часто стикаються із порушенням ІР прав. Компанії-«ноунейми» вирішують збагатитись шляхом використання аналогічних або паранормально схожих комерційних найменувань та/або торгових марок при продажі товарів або наданні послуг.

Ризик того, що споживач сплутає оригінальний товар з копією надзвичайно високий. Враховуючи те, що ноунейми грішать на якість - це призводить до краху ділової репутації законного власника ІР прав. У таких спорах вагому роль відіграє пересічний споживач, тому до стратегії захисту рекомендуємо включати практику Верховного Суду, зокрема:

- постанову Верховного Суду від 15.07.2019 у справі N 910/18587/16
- постанову Верховного Суду від 09.06.2020 у справі N 910/15741/17
- постанову Верховного Суду від 20.02.2018 у справі N 922/3136/16...

Аналізуючи практику судів у спорах щодо ІР прав неможливо пройти повз порушення авторських прав в Інтернеті. У таких спорах особливу увагу слід приділяти термінології, адже не усі загальноживані визначення з Інтернет-лексики знайшли своє закріплення у національному законодавстві України.

Притягнути чи повністю звільнити від відповідальності по справі № 759/8347/23 вирішить Верховний Суд, проте з Постанови Київського апеляційного суду від 07.11.2023 можемо сформулювати наступну рекомендацію.

Якщо серед переліку програм, де порушують авторське право є “Telegram” або інший месенджер, то навіть за умови досудового врегулювання спору є шанс притягнути правопорушника до відповідальності та отримати компенсацію...

Здавалося, що Відповідач у цій справі буде звільнений від відповідальності, адже вчинив усі дії для відновлення порушеного права Позивача (протягом 48 годин видалив відео, виклав допис із описом ситуації в “Instagram” та у “Telegram” каналі), тобто спір врегулювали у досудовому

порядку. Проте апеляційний суд погодився з позицією апелянта, що положення ч. 15 ст. 56 ЗУ “Про авторське і суміжні права” не застосовується до месенджерів.

Порушення IP прав тягне за собою не лише цивільну, але й адміністративну та кримінальну види відповідальності...

Необхідна умова настання кримінальної відповідальності - завдання матеріальної шкоди у визначеному КК України розмірі. Так у 2024 році, для притягнення до відповідальності за ч. 1 ст. 176 КК України (порушення авторського права і суміжних прав) завдана майнова шкода має становити мінімум 30 280 грн...

Позиція Касаційного кримінального суду у Постанові від 23 серпня 2023 року по справі № 265/3994/13-к наступна: «Усвідомлення винуватою особою, кому саме належить авторське право або суміжні права та на яких підставах, йдеться про одного чи декількох правовласників, не є вирішальним для встановлення ознак кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 176 КК»...» (*Анастасія Тюбай. Захист прав інтелектуальної власності: актуальна судова практика // Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" (https://biz.ligazakon.net/analitics/225642_zakhist-prav-ntelektualno-vlasnost-aktualna-sudova-praktika). 15.02.2024*).

***

«...Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду сформулював низку правових позицій, які матимуть вплив на подальшу практику правозастосування...

Щодо правомірного та неправомірного поширення (розміщення) фото в соціальній мережі в інтернеті

У справі № 214/11028/21 позивачі звернулися до суду з позовом про визнання неправомірним використання відповідачкою належних їм фотозображень, які вона розмістила в інтернеті на сторінці в соціальній мережі Facebook під публікацією посту, і таким, що призвело до розголошення персональних даних третім особам, зобов'язання вчинити певні дії та відшкодування моральної шкоди.

Верховний Суд дійшов висновку, що поширення (розміщення) фото в соціальній мережі в інтернеті без обмеження кола користувачів, які можуть переглядати це фото, є публічним показом фото, що здійснює ця особа самостійно. Тож використання таких фото правомірне, адже попереднє їх поширення (розміщення) в соціальній мережі було публічним і здійснене за згодою особи, яка своїми діями зробила таку інформацію відкритою. У разі якщо вона відкрила фото лише для певного кола користувачів, то публічного поширення таких фото не було, а отже їх використання без згоди особи є неправомірним.

Водночас Верховний Суд наголосив на тому, що хоча в опублікованій відповідачкою інформації і є елементи провокативного характеру, її не можна

витлумачити як таку, що містить фактичні дані, оскільки ця інформація є оцінкою дій і не містить стверджень про порушення законодавства чи моральних принципів, а лише дає можливість проаналізувати та сприйняти зміст інформації згідно з власними суб'єктивними переконаннями.

Постанова КЦС ВС від 19 липня 2023 року у справі № 214/11028/21...

Щодо обґрунтованості та вмотивованості рішення про відмову в реєстрації авторського права на твір

У справі № 757/519/20-ц позивач, звертаючись до суду, просив визнати незаконними і скасувати рішення про відмову в реєстрації авторського права та зобов'язати відповідача вчинити певні дії.

Апеляційний суд у цій справі встановив, що підставою для відмови в реєстрації заявок відповідач зазначив їх невідповідність вимогам ч. 1 ст. 433 ЦК України та ч. 1 ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права», в яких наведено перелік (який не є вичерпним) об'єктів авторського права, що вважаються творами.

При цьому в поданих заявках про реєстрацію авторського права, а саме в п. 3, заявник вказав, до якого об'єкта авторського права належить твір.

За таких обставин апеляційний суд дійшов правильного висновку про те, що відповідач, відмовляючи в реєстрації авторського права на твір без конкретизації, в чому саме полягають мотиви відмови, зокрема без посилання на невідповідність поданих заявок конкретним вимогам розд. II та/або розд. III Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1756, прийняв рішення, які не можна вважати належним чином обґрунтованими та вмотивованими.

Верховний Суд погодився з висновками апеляційного суду, оскільки рішення про відмову в реєстрації авторського права на твір має бути обґрунтованим і вмотивованим, містити конкретні підстави для відмови, а також переконливі та зрозумілі для заявника мотиви ухвалення такого рішення.

Постанова КЦС ВС від 6 вересня 2023 року у справі № 757/519/20-ц...» (*У Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду повідомили про ключові рішення за 2023 рік // Судово-юридична газета (<https://sud.ua/uk/news/sudebnaya-praktika/293353-v-kassatsionnom-grazhdanskom-sude-v-sostave-verkhovnogo-suda-soobschili-o-klyuchevykh-resheniyakh-za-2023-god>). 16.02.2024*).

***

Австралійський Союз

«Нещодавнє рішення Федерального суду Австралії у справі Melbourne Bone and Joint Clinic Pty Ltd проти Реєстратора торговельних марок (Registrar of Trade Marks) підкреслює важливість вибору торговельних марок, які є «розрізняльними», а не «описовими»...

Ця справа стосувалася апеляції компанії Melbourne Bone and Joint Clinic Pty Ltd (МВІС) до Федерального суду на рішення Реєстратора торговельних марок (Реєстратор) про відхилення заявки МВІС на реєстрацію торговельної марки MELBOURNE BONE AND JOINT CLINIC (торговельна марка МВІС) щодо послуг 35 та 44 класів з наступних причин:

«(а) торговельна марка не була жодною мірою за своєю суттю пристосована для того, щоб відрізнити заявлені послуги від послуг інших осіб;
(б) МВІС не використовував торговельну марку до дати подання заявки в такій мірі, що торговельна марка фактично вирізняла зазначені послуги як такі, що надаються МВІС».

Компанія МВІС була зареєстрована доктором Джайном у 2014 році, після чого МВІС та доктор Джайн розпочали роботу клініки «Melbourne Bone and Joint Clinic Pty» (МВІ Клінік), де доктор Джайн надавав консультації своїм пацієнтам. 12 березня 2020 року МВІС подала заявку на реєстрацію торгової марки МВІС.

Доктор Джайн стверджував, що на момент початку роботи МВІ Клінік він мав намір «обрати унікальну назву бренду, яка б відрізняла його від інших існуючих ортопедичних клінік», і що він включив слова «bone and joint» у свою торговельну марку після проведення пошуку в Google, який, на його думку, вказував на те, що на той час ці слова не використовувалися в комерційних або торгових назвах жодними ортопедичними клініками та практиками. Крім використання (з 2014 року) торговельної марки МВІС, інші докази, надані МВІС на підтримку реєстрації торговельної марки, включали реєстрацію МВІС відповідних доменних імен, реєстрацію логотипу, що включає слова «Melbourne Bone and Joint Clinic», та веб-сайту МВІ Клінік, а також докази значних сум, витрачених, починаючи з 2014 року, на маркетинг та канцелярські товари для МВІ Клінік та у зв'язку з нею.

На підтримку рішення Реєстратора про те, що торговельна марка не є розрізняльною за своєю суттю, Реєстратор послався на докази використання слів MELBOURNE BONE AND JOINT CLINIC (або деяких з цих слів) багатьма іншими особами та підприємствами - починаючи з 2002 року включно до дати подання МВІС заявки на реєстрацію торговельної марки (у 2020 році) і навіть до травня 2022 року, що «свідчить про зацікавленість у використанні слів «bone and joint» у зв'язку з наданням медичних послуг».

Федеральний суд розглянув ...розділ 41(1) Закону про торговельні марки, який передбачає, що: «Заявка на реєстрацію торговельної марки повинна бути відхилено, якщо торговельна марка не здатна відрізнити товари чи послуги заявника, щодо яких заявка на реєстрацію торговельної марки (зазначені товари чи послуги) від товарів чи послуг інших осіб».

Федеральний суд відхилив апеляцію, встановивши, що:

- ...торговельна марка МВІС «жодною мірою» за своєю суттю не була пристосована для того, щоб відрізнити зазначені послуги від послуг інших осіб - і що «на дату подання заявки інші торговці мали б законне бажання

використовувати цю торговельну марку або позначення, схоже на неї, у зв'язку з їхніми власними послугами»;

- Звичайне значення торговельної марки має визначатися з точки зору «осіб, які мають відношення до послуг», до яких застосовується торговельна марка - якими, як було показано в цьому випадку, є особи, що направляють пацієнтів (лікарі загальної практики, фізіотерапевти та інші хірурги-ортопеди), а також пацієнти та потенційні пацієнти, які потребують або можуть потребувати ортопедичних послуг;

- У цьому випадку «торговельна марка у своєму звичайному значенні безпосередньо описує послуги, що надаються».

Суддя також постановив, щоб МВІС сплатив Секретарю судові витрати» (*Rochina Iannella. Trade Mark Registration: Is your trade mark 'distinctive' or 'descriptive'? // Stephens Lawyers & Consultants (<https://stephens.com.au/trade-mark-registration-is-your-trade-mark-distinctive-or-descriptive/>). 21.02.2024*).

***

«У знаковому рішенні... фінансовий тренер і письменниця з Мельбурна Рондалінн Королак виходить переможцем у судовій суперечці проти фінансистки соціальних мереж Сіднея Канни Кемпбелл, відомої в народі як SugarMamma. В основі цієї суперечки було порушення прав на торгову марку Королак «Financial Foreplay» — термін, який вона придумала і асоціювалася з її роботою протягом багатьох років. Федеральний окружний і сімейний суд під керівництвом судді Ніколаса Манусарідіса зобов'язав Кемпбелл виплатити Королак майже 114 000 доларів США за судові витрати...»

Судова битва спалахнула, коли Кемпбелл використала торгову марку «Financial Foreplay» для просування епізоду подкасту на своїх сторінках в Instagram і Facebook... Незважаючи на захист Кемпбелл, який приписував відповідальність її компанії SASS Financial Australia, суд визнав її особисто відповідальною за порушення. Цей випадок підкреслює відповідальність, яку несуть творці контенту та впливові особи щодо поваги прав інтелектуальної власності інших...

Незважаючи на те, що рішення суду зобов'язати Кемпбелл покрити судові витрати Королак є тріумфом, воно також проливає світло на складність кількісного визначення збитків у справах про інтелектуальну власність. Переслідування Королак не було зумовлене фінансовою вигодою, оскільки позови про компенсацію та додаткові збитки були відхилені через відсутність доказів фактичних прибутків, отриманих від порушення. Натомість її боротьба була питанням принципу, наголошуючи на важливості дотримання прав власності та дотримання верховенства права. Королак висловила вдячність за рішення суду, зазначивши відсутність вибачень Кемпбелл, але підтвердивши принципове значення судової перемоги...» (*Geeta Pillai. Melbourne Author Wins Trademark Battle Against Sydney's Finfluencer Over 'Financial Foreplay' //*

BNN (<https://bnnbreaking.com/finance-nav/melbourne-author-wins-trademark-battle-against-sydneys-finfluencer-over-financial-foreplay>). 27.02.2024).

***

Європейський Союз

«Італійський виробник джинсів Diesel виграв суд, який заборонив ірландському конкуренту продавати джинси під такою ж назвою...»

В опублікованому вчора рішенні суддя Брайан Креган наклав судову заборону на "незаконне" використання знаку "Diesel" компанією Diesel Ireland...

Розповідаючи про передісторію справи, він зазначив, що Diesel SPA - це компанія, зареєстрована в Італії, яка володіє торговою маркою "Diesel" у багатьох країнах ЄС і подала заявку на реєстрацію "Diesel" в ірландському реєстрі торговельних марок. Вона виробляє і продає одяг, зокрема джинси, під торговою маркою "Diesel".

Вперше компанія почала продавати свої товари під цією торговою маркою в Італії та кількох інших європейських країнах у 1978 році, а в 1982 році переїхала до Ірландії.

Суддя сказав, що буде називати компанію "Diesel Italy".

Montex Holdings Ltd, ірландська компанія із зареєстрованим офісом у Ко. Monaghan, почала виробляти джинси в Ірландії під назвою Diesel наприкінці 1979 року. Суддя назвав цю компанію "Diesel Ireland".

Суддя зазначив, що між двома компаніями існує складна історія конфлікту, яка бере свій початок у 1992 році, коли Diesel Ireland подала заявку до Контролера з питань патентів, промислових зразків і торговельних марок на реєстрацію назви "Diesel" як торговельної марки.

Трохи менше ніж через два роки Diesel Italy подала заявку на реєстрацію торгової марки "Diesel" в Ірландії.

Обидві компанії заперечували проти реєстрації іншої на тій підставі, що це могло призвести до змішування і було спробою нечесного заволодіння її торговельною маркою.

У 1998 році Контролер відхилив заперечення Diesel Ireland, підтримавши Diesel Italy. Після апеляції Diesel Ireland це рішення було підтримано Високим судом.

Високий суд постановив, що знак Diesel Ireland може ввести в оману та спричинити плутанину, і не дозволив його реєстрацію. Тоді Diesel Ireland звернулася до Верховного суду, але знову програла у 2001 році.

Подальші судові розгляди продовжилися щодо власної реєстрації Diesel Italy, і в 2013 році Контролер прийняв рішення, що він не дозволить зареєструвати і цю торговельну марку, заявивши, що Diesel Italy не є власником торговельної марки Diesel і що це призведе до плутанини на ринку.

Саме це рішення було оскаржене компанією Diesel Italy до Високого суду, в результаті чого рішення було опубліковане на веб-сайті Судової служби цього тижня.

Суддя Креган зазначив, що основне питання, яке необхідно було розглянути, полягало в тому, хто є власником торгової марки Diesel - Diesel Ireland чи Diesel Italy...

Суддя Креган зробив висновок: «Я вважаю, що той факт, що Diesel Italy подала заявку на реєстрацію своєї торговельної марки в Італії в 1977 році, а в 1978 році запустила свою продукцію по всій Європі, разом з відсутністю будь-якого правдоподібного пояснення з боку Diesel Ireland щодо того, як вона прийшла до назви "Diesel", неминуче призводить до висновку, що Diesel Ireland намагається нечесно скопіювати знак "Diesel", щоб "нажитися" та експропріювати гудвіл, створений маркетингом та продажем джинсів Diesel Italy».

Таким чином, він постановив, що Diesel Italy є власником торгової марки Diesel, і наказав Diesel Ireland не використовувати цю торговельну марку...» (*Diesel denim legal dispute decided after 30 years // Business Plus* (<https://businessplus.ie/news/diesel-dispute/>). 02.02.2024).

***

«Чеська асоціація «Toner Renovators Association z.s.» успішно оскаржила рішення суду щодо компанії ROYAL office & telecom s.r.o., припинивши продаж контрафактних тонер-картриджів у Чеській Республіці...

Суперечка точилася навколо картриджів з тонером Printwell, які продає ROYAL office & telecom sro, які, як було визначено, порушують патенти компанії Canon Kabushiki Kaisha, розташованої в Токіо.

Вирішена Регіональним судом у Празі в листопаді минулого року, справа завершилася тим, що ROYAL office & telecom s.r.o. погодилася на значні заходи, які підкреслюють серйозний характер патентних порушень.

Компанія зобов'язалася припинити продаж сумісних тонер-картриджів, призначених для лазерних принтерів з модельними номерами CE505A/CF280A/CRG719, що продаються під торговою маркою Printwell та ідентифікуються за допомогою EAN (PIN) 8594030120545. Ця резолюція стала результатом зусиль чеської асоціації Toner Renovators Association z.s., спрямованих на те, щоб привернути увагу до порушення картриджами прав компанії Canon Kabushiki Kaisha.

Зазначений патент під назвою «Технологічний картридж, електрофотографічний пристрій формування зображення та електрофотографічний світлочутливий барабан» визнано в Чеській Республіці під EP 2087407...» (*Trade Association triumphs in Czech patent infringement case // The Recycler* (<https://www.therecycler.com/posts/czech-patent-infringement-case/>). 01.02.2024).

«Третій офіс Центрального відділу Об'єднаного патентного суду (UPC) відкриється в Мілані в червні 2024 року. Міланський офіс матиме юрисдикцію над патентами, класифікованими в розділі (A) Міжнародної патентної класифікації (людські потреби), який включає більшість фармацевтичних препаратів. Спочатку ці справи мали розглядатися в центральному відділі в Лондоні; однак після того, як уряд Великобританії оголосив про свій намір не брати участі в UPC (після Brexit), ці справи були тимчасово передані Парижу...

У категорію «людські потреби» також входять сільське господарство, продукти харчування, побутова техніка, спорт і, що дуже доречно для Мілана, одяг. Як штаб-квартира Центрального дивізіону, Мілан матиме повноваження розглядати позов про відкликання, а також позов про декларацію про відсутність порушень. Місцеві та регіональні відділи мають основну компетенцію щодо позовів про порушення в першій інстанції» (*David Surry, Lucas Watkins, David P. Halstead. Milan: Where Life Sciences Patents Are Now in Fashion // Foley Hoag LLP. (<https://www.foleyhoag.com/news-and-insights/publications/alerts-and-updates/2024/february/milan-where-life-sciences-patents-are-now-in-fashion/>). 02.02.2024*).

***

«Відділ боротьби з підробкою (CCU) Amazon і BMW Group виграли спільний цивільний позов проти чотирьох іспанських шахраїв, які намагалися продати підроблені запчастини та аксесуари BMW у Великобританії.

Рішення Суду Європейського Союзу з торгових марок в Аліканте постановило, що шахраї порушили політику Amazon і порушили зареєстровані торгові марки BMW Group, намагаючись продати контрафактну продукцію, включаючи кришки клапанів, значки та брелоки.

«Amazon абсолютно не терпить контрафактних продуктів і боротиметься [з цими злочинцями], де б вони не діяли», — сказав Кебхару Сміт, директор CCU Amazon...

Amazon використовує безліч автоматизованих технологій захисту, щоб підробки ніколи не потрапляли в магазин. У 2022 році системи Amazon зупинили понад 800 000 спроб цих груп відкрити нові торгові акаунти, перш ніж вони змогли виставити хоч один продукт для продажу.

Понад 99% оголошень, підозрюваних у шахрайстві або підробці, блокуються або видаляються за допомогою автоматизованих проактивних засобів захисту Amazon...» (*Will Rimell. Fraudsters guilty of selling knock-off aftermarket parts in UK // Haymarket Media Group (<https://www.catmag.co.uk/article/group-guilty-fake-bmw-parts-uk-amazon/>). 08.02.2024*).

***

«Суд у Німеччині видав судову заборону на продаж деяких мікросхем Intel після того, як виніс рішення на користь американської компанії-конкурента, яка звинуватила Intel у порушенні її патенту.

Наслідки рішення, прийнятого в середу, можуть мати далекосяжні наслідки і призвести до заборони продажу продуктів HP і Dell, що містять чіпи Intel, які були в центрі патентного спору...

Представник регіонального суду в Дюссельдорфі, що на заході Німеччини, заявив, що він прийняв рішення на користь R2 Semiconductor, технологічної групи, що базується в Пало-Альто, Каліфорнія, проти Intel. Intel заявила, що "розчарована" цим рішенням і "має намір подати апеляцію"...

Справа стосувалася патенту R2 на технологію регулювання напруги в мікросхемах. У грудні R2 вже здобула одну юридичну перемогу у Федеральному патентному суді Німеччини, який постановив, що її патент є дійсним. Однак раніше R2 програла справу в США. R2 розпочала аналогічний патентний судовий процес у Великій Британії.

"Intel повинна утриматися від застосування патенту в Німеччині", - заявив у середу речник суду.

Позов стосується процесорів Ice Lake, Tiger Lake і Alder Lake, які є процесорами Intel 10-го, 11-го і 12-го покоління відповідно, а також процесорів Ice Lake Server (Xeon).

Особа, близька до Intel, повідомила, що деякі з процесорів, які постраждали від позову, вже зняті з виробництва...» (*Guy Chazan in Berlin and Michael Acton. German patent court rules against Intel over some of its chips // THE FINANCIAL TIMES LTD (<https://www.ft.com/content/981f3b39-30f5-4da2-9819-23bebc1a8846>). 07.02.2024*).

***

«Минулого тижня французький суд постановив, що похоронні бюро повинні платити роялті за музику, яка звучить під час похорону...

Паризький суд зобов'язав OGF, яка володіє однією з найбільших похоронних компаній у Франції, виплатити 80 000 євро (68 700 фунтів стерлінгів) Товариству авторів, композиторів і музичних видавців (SACEM) і 37 500 євро (32 200 фунтів стерлінгів) іншій асоціації авторських прав після тривалої судової суперечки.

Щоб стежити за похоронними бюро, SACEM навіть відправило "шпигуна" на похорон у Парижі минулої зими, якому було доручено записати список пісень, що звучали під час служби...

OGF сплачував роялті до 2019 року, але відмовився платити після того, як SACEM підвищив ціну з 1,93 євро (1,70 фунтів стерлінгів) до 3,30 євро (2,80 фунтів стерлінгів) за церемонію. Він також подав позов до суду на підставі того, що похорон - це приватна подія, яка не транслюється для громадськості...

"Трансляція компанією OGF музичних творів під час похорону без попереднього дозволу... є несанкціонованим представленням цих творів і, отже,

порушенням авторських прав", - написали судді...» (*Vivian Song. Funeral homes must pay royalties for music played at services, French court rules // yahoo* (<https://news.yahoo.com/funeral-homes-must-pay-royalties-153017250.html>). 04.02.2024).

***

«У нещодавньому рішенні (С-361/22) від 11 січня Європейський суд правосуддя (ЄС) розглянув питання використання посилення у випадках передбачуваного порушення прав на торговельну марку та роз'яснив його тлумачення відповідно до законодавства Європейського Союзу.

У справі фігурують італійський постачальник мобільних додатків Buongiorno Myalert SA (Buongiorno) і власник торгової марки ZARA Inditex. У 2010 році Buongiorno запустив рекламну кампанію для своєї послуги «Club Blinks», пропонуючи призи, включно з подарунковою карткою ZARA на 1000 євро: після натискання на банер для доступу до розіграшу підписникам показувався знак «ZARA» у формі прямокутника, схожий на подарункова карта Inditex подала до суду за порушення прав на торговельну марку.

...провінційний суд Мадрида, Іспанія, відхилив позов Inditex на тій підставі, що використання Buongiorno не завдало шкоди репутації торгової марки ZARA і що використання Buongiorno торгової марки було прийнятним як використання, необхідне для ідентифікації товарів, які там пропонувалися. (тобто подарункова картка ZARA). Незадоволена цим рішенням Inditex звернулася до Верховного суду Іспанії, який передав справу до Європейського суду для попереднього рішення. Ключовим питанням було тлумачення статті 6(1)(с) Директиви 2008/95 («стара» Директива щодо торговельних марок, що гармонізує законодавство держав-членів ЄС щодо торговельних марок, яка вже не є чинною, але застосовується до фактів, які відбулися в 2010), що дозволяє третім особам використовувати торговельну марку, якщо це необхідно для вказівки на цільове призначення продукту чи послуги, наприклад, аксесуарів або запасних частин, і її узгодження зі статтею 14(1)(с) Директиви 2015/ 2436 («нова» Директива щодо торговельних марок, яка замінила попередню), яка розширює це положення, щоб дозволити використання торговельної марки ідентифікувати продукти чи послуги як такі, що належать власнику цієї торгової марки, якщо необхідно вказати їх цільове призначення...

Порівнюючи статтю 6(1)(с) Директиви 2008/95 зі статтею 14(1)(с) Директиви про торговельні марки 2015/2436, Суд ЄС підкреслив, що останнє положення має ширшу сферу застосування, ніж попереднє. Це відповідало меті статті 6(1)(с), яка полягає в тому, щоб дозволити постачальникам додаткових товарів або послуг використовувати торгову марку для інформування громадськості про цільове призначення цих товарів або послуг.

Крім того, Суд розглянув законодавчу історію, яка підтверджує таке тлумачення. Зокрема, у пропозиції щодо директиви Європейського парламенту та Ради від 2013 року відзначено актуальність чіткого обмеження, що охоплює

посилання на використання в цілому, припускаючи, що стаття 14(1)(c) є розширенням початкового положення, а не просте роз'яснення статті 6(1)(c).

Нарешті, Суд ЄС дійшов висновку, що як законодавча історія, так і мета положення підтримують більш обмежувальне тлумачення статті 6(1)(c) Директиви 2008/95. Незважаючи на це, Суд залишив Верховному суду Іспанії визначати, чи було використання Buongiorno торгової марки ZARA необхідним, у значенні статті 6(1)(c), для вказівки на передбачувану мету пропонованої послуги та чи було це здійснюється відповідно до чесної практики в промислових або комерційних справах...» (*CJEU rules on Trade Mark Referential Use Exception in ZARA and AUDI cases // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/cjeu-rules-trade-mark-referential-use-exception-zara-and-audi-cases-2024-02-09_en). 09.02.2024).

***

«...У справі T-97/23 - Medela проти EUIPO (THE SCIENCE OF CARE - НАУКА ПРО ДОГЛЯД) Генеральний суд ЄС постановив, що здатність слогана бути торговельною маркою повинна оцінюватися так само, як і будь-якого іншого знака, без необхідності додавати суворіші критерії для оцінки розрізняльної здатності...

Розрізняльна здатність слоганів як торговельних марок є сумнівною, коли відповідна громадськість сприймає їх виключно як простий рекламний інструмент. З іншого боку, вони можуть бути визнані такими, що мають достатню розрізняльну здатність, якщо, окрім своєї рекламної функції, вони сприймаються відповідною публікою як вказівка на комерційне походження відповідних товарів і послуг (таким чином, виконуючи основну функцію торговельної марки).

...Суд надав наступні критерії для оцінки розрізняльної здатності слогану...

має кілька значень, та/або

являє собою гру слів, та/або

є образним, дивовижним або неочікуваним, та/або

має особливу оригінальність або значущість, та/або

викликає когнітивний процес або спробу інтерпретації у відповідній аудиторії.

У цій справі німецька компанія Medela Holding AG у серпні 2021 року подала міжнародну заявку на реєстрацію знака "The Science of Care" для товарів і послуг 3, 5, 8, 9, 10, 11, 18, 20, 21, 25, 28, 41 і 44 класів МКТП, орієнтованих на територію ЄС.

Експерт EUIPO, а потім Апеляційна палата частково відмовили в охороні знака для послуг "прокат молоковідсмоктувачів і вакуумних насосів; консультаційні та інформаційні послуги щодо медичних виробів; консультаційні послуги в галузі медичних приладів та інструментів" у класі 44

на підставі того, що стаття 7(1)(b) Регламенту ЄС про товарні знаки (EUTMR) передбачає, що "знакам, які позбавлені розрізняльної здатності, відмовляється в реєстрації".

Після апеляції Генеральний суд ЄС підтвердив відмову в реєстрації торговельної марки через відсутність розрізняльної здатності у зв'язку з вищезазначеними послугами 44 класу МКТП (інші товари та послуги не були зачеплені).

В обґрунтування свого рішення Суд зазначив, що вираз "наука про догляд" може розглядатися відповідною громадськістю як сукупність знань, що стосуються благополуччя та здоров'я людини. Таким чином, і в тій мірі, в якій зазначений вираз не "представляє, з точки зору синтаксичних, граматичних, фонетичних або семантичних правил англійської мови, незвичайний характер, цей вираз передає просте, чітке і недвозначне повідомлення, яке, ймовірно, не надає йому особливої оригінальності або значущості, не вимагає мінімальних зусиль для інтерпретації або не запускає когнітивний процес, і яке, отже, навряд чи вказує відповідній громадськості на комерційне походження послуг, щодо яких заявник оспорує оскаржуване рішення".

...Суд підтвердив оцінку Апеляційної палати, згідно з якою "заявлене позначення є слоганом, що містить суто похвальну інформацію і не викликає жодних когнітивних процесів, необхідних для його розуміння, а отже, зазначене позначення "не є розрізняльною здатністю в розумінні статті 7(1)(b) Регламенту 2017/1001".

Якщо відповідно до критеріїв, описаних вище, дуже мало слоганів можуть бути зареєстровані як торгові марки в ЄС, інші правові системи можуть захистити слоган, зокрема, авторське право, недобросовісна конкуренція та паразитизм...» (*Perrine Waendendries. The challenge to protect slogan trademarks in the EU // Novagraaf* (<https://www.novagraaf.com/en/insights/challenge-protect-slogan-trademarks-eu>). 07.02.2024).

***

«УРС опублікував оновлену інформацію про завантаженість Суду з початку його роботи в червні 2023 року. Кількість справ продовжує зростати, значна частина яких пов'язана з поданням Відповідачами зустрічних позовів про відкликання у відповідь на раніше подане порушення дії. Однак варто зазначити, що ці цифри є дещо завищеними, оскільки кожен Відповідач у справі повинен подати окремий зустрічний позов для відкликання.

Зараз УРС отримав загалом 217 справ, у тому числі:

- 83 порушення
- 25 автономних дій відкликання
- 86 зустрічних позовів про відкликання (з 26 індивідуальних позовів про порушення); і
- 22 клопотання про застосування запобіжних заходів...

Зростає кількість справ, у яких мова провадження ведеться англійською мовою, і зараз становить 43%, але основною мовою провадження залишається німецька – 47%.

Мюнхенський місцевий відділ залишається найпопулярнішим для позовів про порушення (35%), за ним йдуть Дюссельдорф (20%) і Мангейм (13%). Місцеві відділи Копенгагена, Лісабона та Любляни ще не отримали свою першу справу.

Паризька штаб-квартира Центрального дивізіону отримала найбільше позовів про відкликання (83%), а Мюнхенська штаб-квартира отримала решту...» (*Eden Winlow. UPC case numbers, statistics and technologies update // Bristows LLP (https://inquisitiveminds.bristows.com/post/102izza/upc-case-numbers-statistics-and-technologies-update). 12.02.2024*).

***

«Наприкінці січня Торговий суд № 9 Барселони виніс рішення на користь Mango у позові за участю Mango та авторського товариства VEGAP щодо створення NFT, натхненного роботами трьох відомих каталонських авторів. Позов, поданий VEGAP, вимагає від модної компанії 1,37 мільйона євро відшкодування збитків за порушення авторських прав шляхом несанкціонованого відтворення творів.

У травні 2022 року компанія Punto Na SA, яка володіє брендом Mango, найняла відео- та криптохудожників для створення цифрових творів мистецтва для урочистого відкриття магазину в Нью-Йорку. Їх надихнули картини каталонських художників Хоана Міро, Антоні Тапієса та Мікеля Барсело, оригінали яких належать Mango.

Проект Mango мав на меті створити віртуальний досвід відвідування нового магазину. Тому цифрові активи було завантажено як у метавсесвіт Decentraland, так і на платформу OpenSea (два провідні ринки NFT). Однак варто зазначити, що ці активи не були доступні для придбання, завантаження чи відтворення, вони призначені виключно для перегляду тими, хто був присутній на інавгурації.

У результаті VEGAP (Visual Entidad de Gestión de Artistas Plásticos), організація колективного управління правами інтелектуальної власності в Іспанії, яка представляє понад 150 000 авторів у всьому світі, подала до суду на Mango за те, що компанія не отримала дозволу на відтворення та публічне сповіщення відповідних творів.

Ключовим питанням було визначення обсягу прав Mango Group як власника оригінальних картин. Іншими словами, чи є перетворення фізичного твору мистецтва в NFT зміною твору, яка може вплинути на права автора, чи, навпаки, право власності на фізичний твір надає право перетворювати його на NFT. У цьому випадку питання полягало в тому, чи, придбавши оригінальні картини, Mango отримав абсолютне право на використання та експлуатацію в

будь-якому контексті, і чи можна вважати використання творів нешкідливим без дозволу авторів.

Після ретельного розгляду суд Барселони дійшов висновку, що мова йшла не про пряме відтворення творів мистецтва, яке передбачало б їх копіювання без додавання нових елементів, а скоріше про трансформацію оригінальних творів. Вони були змінені криптохудожниками, найнятими компанією для створення нових творів мистецтва, які відрізнялися від оригіналів і мали власну оригінальність. Оскільки це по суті нові роботи, які змінюють і трансформують оригінальні картини, права художників Міро, Тапієса та Барсело, а також їхніх спадкоємців не були порушені. Крім того, суд визнав право Mango виставляти куплені картини без необхідності отримання дозволу від оригінальних творців...» (*Mango Prevails: Court Supports NFT Art Exhibition in Metaverse - General Court Upholds Yannick Noah's TM Against Non-Use Cancellation Action // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/mango-prevails-court-supports-nft-art-exhibition-metaverse-general-court-upholds-yannick-noahs-tm-2024-02-15_en). 15.02.2024).

***

«Регіональний суд Мюнхена нещодавно зобов'язав платформу для обміну відео TikTok припинити діяльність та надати інформацію, а також відшкодувати збитки за розміщення у відкритому доступі творів кіномистецтва.

TikTok був притягнутий до відповідальності медіакомпанією Nikita Ventures, що спеціалізується на розповсюдженні цифрового контенту, за незаконну публікацію кінотворів. Позивач спочатку запропонував TikTok придбати права на використання відповідно до ліцензійного зобов'язання згідно з § 4 UrhDaG (Закон про постачальників послуг у сфері авторського права). Однак переговори між сторонами залишилися безрезультатними і - на думку суду - не були проведені з достатньою серйозністю і відкритістю з боку TikTok.

Суд підкреслив, що постачальники послуг, такі як TikTok у цій справі, повинні докласти всіх можливих зусиль для отримання договірних прав на використання відповідно до статті 4 UrhDaG. Якщо цього не буде зроблено, постачальник послуг не має можливості вибору між (пере)ліцензуванням і блокуванням контенту, а несе відповідальність за порушення авторських прав на використання. Вимоги розділів 4-11 UrhDaG повинні виконуватися сукупно, а не альтернативно. Як наслідок, вимоги щодо звільнення від відповідальності відповідно до ч. 2 ст. 1 UrhDaG не були виконані.

Рішення суду, яке ще не набуло законної сили, посилює позиції правовласників та значно підвищує ризик відповідальності для відеоплатформ...» (*Maximilian König. LG München verurteilt TikTok wegen Urheberrechtsverletzung - Raues Fahrwasser für Videoplattformen? // SKW*

Schwarz (<https://www.skwschwarz.de/details/lg-muenchen-verurteilt-tiktok-wegen-urheberrechtsverletzung-raues-fahrwasser-fuer-videoplattformen>). 16.02.2024).

***

«Колишньому генеральному директору фінської хмарної звукозаписної компанії TVKaista Фредріку Хусбергу загрожує три роки тюремного ув'язнення. Це рішення, винесене Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus, знаменує собою важливий поворотний момент у сазі, яка розпочалася у 2007 році, коли TVKaista відкрила свої цифрові двері, пропонуючи користувачам можливість записувати прямі телевізійні трансляції для подальшого перегляду. Суд визнав Хусберга винним у серйозних бухгалтерських махінаціях, серйозній нечесності по відношенню до кредиторів і серйозному шахрайстві по відношенню до кредиторів, проливши світло на тіньовий аспект цифрових інновацій.

TVKaista, запущений із обіцянкою революціонізувати спосіб доступу та зберігання телевізійного контенту, швидко став відомим у Фінляндії. Однак невдовзі його інноваційна модель обслуговування привернула увагу юристів. Правовласники ...стверджували, що послуга була незаконною без належних ліцензійних угод. Конфлікт досяг кульмінації в 2015 році, коли окружний суд Гельсінкі виніс рішення проти TVKaista, визнавши його послугу кримінальним правопорушенням і шахрайством при обтяжуючих обставинах. Незважаючи на це, компанія продовжувала працювати, поки не була оголошена банкрутом у 2014 році, залишивши за собою фінансові та юридичні ускладнення.

Суть судової битви лежала не лише в порушенні авторських прав, але й у заплутаній мережі фінансового обману, сплетеної Хусбергом. Суд ретельно описав, як кошти клієнтів у розмірі 1,8 мільйона євро були переведені на рахунок у Гонконзі без належного обліку. Цей маневр не лише обдурив кредиторів, але й позбавив власників авторських прав належної компенсації, факт, який раніше був ухвалений судом у 2015 році після банкрутства TVKaista...

На додаток до тюремного ув'язнення Хусберга зобов'язали виплатити значну суму компенсації: 409 600 євро плюс відсотки власникам авторських прав і 59 554 євро плюс відсотки іншим сторонам. Це рішення підкреслює важливість етичної ділової практики та наслідки спроби обійти юридичні та фінансові зобов'язання цифрового підприємництва...» (*Salman Akhtar. TVKaista CEO Sentenced: A Tale of Digital Entrepreneurship and Copyright Law // BNN* (<https://bnnbreaking.com/world/finland/tvkaista-ceo-sentenced-a-tale-of-digital-entrepreneurship-and-copyright-law>). 15.02.2024).

***

«Справи Єдиного патентного суду (UPC) тепер доступні на новому порталі Unified Patents...

З 13 лютого 2024 року Unified Patents розширив свою сферу застосування, включивши до неї справи UPC, оскільки цей суд стає все більш популярним місцем для вирішення патентних спорів, зокрема, для компаній, що працюють у сфері наук про життя.

На тлі занепокоєння щодо проблем з прозорістю та доступом громадськості до справ і слухань, користувачі порталу, який наразі є безкоштовним, тепер можуть вивчати інформацію про справи в режимі реального часу, яка оновлюється щодня.

База даних дозволяє користувачеві фільтрувати за такими критеріями, як номери справ, номери патентів, позови, відповідачі, позивачі, представники, судді та дати подання.

Портал містить усі публічні документи та метадані досьє, що сприяє прозорості та доступності патентних спорів...

На момент написання статті Єдиний портал містить загалом 232 випадки UPC. Серед них 97 справ стосуються зустрічних позовів про відкликання, тоді як 79 стосуються позовів про порушення.

Крім того, є 25 відкликань, а решта 31 справа стосується апеляцій, тимчасових заходів або інших правових вимог...» (*Free-to-use UPC cases portal launches // Life Sciences Intellectual Property Review (https://www.lifesciencesipreview.com/unified-patent-court/free-to-use-upc-cases-portal-launches). 20.02.2024*).

***

«Відповідно до сучасної тенденції, яка надає більшого значення механізмам альтернативного вирішення спорів (ADR), особливо у справах інтелектуальної власності, стаття 35(1) Угоди про патентний суд (UPCA) передбачає створення Центру патентної медіації та арбітражу (Центр).

...заявленою метою є надання Центру ключової ролі під час запровадження Єдиного патентного суду (UPC)...

Цілі Центру, який матиме свої штаб-квартири в Лісабоні та Любляні, перелічені в Правилах діяльності Центру медіації та арбітражу, опублікованих 8 липня 2022 року:

- забезпечити інституційну підтримку медіації та арбітражних процедур;
- надавати правила медіації та арбітражу, графіки зборів, типові положення для використання в медіації та арбітражі та інші правила;
- забезпечити засоби, які сторони можуть використовувати для проведення медіаційних та арбітражних процедур; і
- сприяти та організовувати навчання медіаторів та арбітрів у співпраці з навчальним центром UPC у Будапешті та, якщо це доречно, іншими відповідними установами.

Центр надаватиме можливості для медіації та арбітражу патентних спорів, що підпадають під сферу дії UPCA, відповідно до статті 35(2) цього UPCA.

Зазначена сфера застосування UPCA визначена в статті 3, яка передбачає, що UPCA застосовується до «(а) європейського патенту з уніфікованою дією, (б) сертифіката додаткової охорони, виданого на продукт, захищений патентом, (с) європейського патенту, який має яка ще не втратила чинності на дату набрання чинності цією Угодою або була видана після цієї дати, без шкоди для статті 83, та (d) європейська патентна заявка, яка знаходиться на розгляді на дату набрання чинності цією Угодою або яка подана після цієї дати, без шкоди для статті 83».

Залишається визначити, чи зможе Центр вирішувати спори щодо патентів, на які не поширюється дія статті 3 UPCA, зокрема європейських або національних патентів, які виключені, особливо в контексті, в якому сторони угоди подали б свої подати спір до Центру з метою врегулювання їхнього спору щодо глобального портфеля патентів. Вузьке та буквальне тлумачення сфери його компетенції, безсумнівно, зробило б Центр менш привабливим для процедур ADR.

І навпаки, також виникає питання щодо того, чи можуть сторони передати свій спір щодо патентів, на які поширюється дія статті 3 UPCA, до іншого постачальника послуг арбітражу та посередництва. Відсутність ексклюзивності, наданої статтею 35(2) UPCA, передбачає можливість того, що сторони матимуть право передати свій спір до іншого арбітражного або медіаційного центру. Ця невиключність Центру в питаннях UPC також має текстову основу в Правилі 11(2) RoP, яка передбачає підтвердження UPC мирових або арбітражних рішень щодо патентів, що підпадають під сферу дії UPCA, «незалежно від того, чи було досягнуто з використанням засобів Центру чи іншим способом».

Стаття 35(2) встановлює ще одне правило, яке залишає простір для тлумачення: патент не може бути анульований або обмежений у ході медіаційного чи арбітражного провадження. Таким чином, виникне питання про те, чи Центр не матиме повноважень вирішувати питання дійсності та обсягу патенту, чи це виключення стосується лише рішень, які можуть мати вплив на третіх сторін, так що Центр може бути змушений слухати питання про дійсність або обсяг патенту з ефектом *inter partes*. Існують вагомні аргументи на підтримку останнього тлумачення, які підтверджуються Правилем 11(2) Порядку процедур, в якому зазначено, що UPC підтверджує умови будь-якої мирової угоди або арбітражного рішення, «включно з умовою, яка зобов'язує власника патенту обмежити, відмовитися від або погодитися на анулювання патенту або не пред'являти його проти іншої сторони та/або третіх осіб».

...багато деталей ще потрібно опрацювати в найближчі тижні/місяці (наприклад, створення органів (директор, експертний комітет) Центру або складання списку арбітрів і посередників), і це не впевнений, що Центр зможе розпочати свою діяльність 1 червня 2023 року...» (*Oscar Lamme, Kevin Mooney, Kevin Cordina, Stefania Bergia. What will the UPC Patent Mediation and Arbitration Centre bring us? // Simmons & Simmons LLP ([164](https://www.simmons-</i></p></div><div data-bbox=)*

simmons.com/en/publications/cldsvxmqz00qwu7l0vogzful2/what-will-the-upc-patent-mediation-and-arbitration-centre-bring-us-). 06.02.2024).

***

«1 лютого 2024 року Патентно-ринковий суд виніс рішення щодо патенту Bayer, який захищає режим дозування ривароксабану один раз на добу – активного фармацевтичного інгредієнта антикоагулянту Xarelto®.

У 2022 році компанія Sandoz подала позов до Патентно-ринкового суду в Стокгольмі з вимогою анулювати шведську частину європейського патенту 1 845 961. Патент захищає щоденне застосування ривароксабану, активного інгредієнта популярного препарату Xarelto® компанії Bayer, для лікування тромбоемболічних розладів. Sandoz стверджував, що патент недійсний через відсутність винахідницького рівня. Шестиденне основне слухання відбулося наприкінці 2023 року.

Bayer успішно захистив патент. 1 лютого 2024 року суд виніс своє рішення (номер справи РМТ 16592-22), повністю відхиливши запит Sandoz і присудивши Bayer компенсацію за судові витрати. Рішення може бути оскаржено до Апеляційного суду з патентів і ринків, і потрібен дозвіл на апеляцію...» (**Mannheimer Swartling. Bayer wins patent case on Xarelto® (rivaroxaban) in the Swedish Patent and Market Court // Cohausz & Florack (<https://www.cohausz-florack.de/en/blog/article/bayer-wins-patent-case-on-xareltor-rivaroxaban-in-the-swedish-patent-and-market-court/>). 20.02.2024).**

***

«Верховний суд Іспанії встановив чітке розмежування між авторським правом на твори мистецтва та авторським правом на персонажів, зображених на цих творах...

Kukiximusu Ideas S.L. (далі - "Позивач") подала позов про порушення авторських прав до Комерційного суду Памплони № 1 проти свого колишнього креативного директора Мікеля Урменети, кількох інших колишніх ілюстраторів (далі - "Автори") та компанії Nombre de Raja, S.L. (далі, разом з Авторами - "Відповідачі").

У період з 1994 по 2015 рік Автори створили та передали Позивачу численні малюнки персонажів, які складають так званий "Kukiximusu Universe" (далі - "Передані малюнки"). Однак у 2016 році Автори залишили Позивача та заснували нове підприємство/бренд під назвою Katuki Saguyaki. Це підприємство передбачало продаж товарів на веб-сайті shop.katukisaguyaki.com, що належить Nombre de Raja, S.L., із зображеннями, схожими або, в деяких випадках, ідентичними Переданим малюнкам (надалі - "Оспорювані товари").

Kukiximusu - це іспанський бренд, відомий дизайном одягу та аксесуарів до нього, а також інших предметів, таких як аксесуари для домашнього декору. Їхні вироби включають кумедні, прості та наївні ілюстрації, які представляють

або пародіюють неправдоподібні ситуації, інтелектуальні твори та традиційні свята, такі як забіги биків.

10 березня 2017 року Комерційний суд Памплони постановив, що продукція, яка є предметом спору, порушує авторські права на передані малюнки. Відповідачів було зобов'язано припинити та утриматись від порушення, а також відшкодувати збитки. Важливо зазначити, що позов про надання судового захисту не обмежувався лише Оспорюваними товарами, але також поширювався на будь-які інші предмети, які можуть містити Передані малюнки, незалежно від сцени, ситуації чи обставин, в яких вони можуть бути зображені (далі - "Оспорювана частина позову про надання судового захисту"). Відповідачі подали апеляцію на первинне рішення, і 15 жовтня 2019 року Апеляційний суд Наварри ...визначив, що відповідно до договорів про передачу прав Автори зберегли права на окремих персонажів, зображених у Переданих малюнках...

Апеляційний суд також зазначив, що Автори можуть потенційно використовувати символи за умови, що вони не порушуватимуть авторські права Позивача на Передані малюнки. Він зазначив, що це питання має оцінюватися в кожному конкретному випадку окремо.

Рішення Апеляційного суду Наварри було оскаржене, цього разу Позивачем, який стверджував, що предметом договорів про передачу прав є не тільки кожен окремий малюнок, але й творчі елементи, спільні для всіх них. Ці елементи визначають графічне зображення самих персонажів, незалежно від зміни контексту або ситуації, в яку вони можуть бути поміщені...

Крім того, Позивач стверджував, що Оспорювана частина позову про надання судового захисту обмежує обсяг права на засіб правового захисту, передбачений пунктом 1 статті 139 Іспанського закону про авторське право (далі - SCA). Позивач стверджував, що під час судового розгляду було встановлено, що певні Оспорювані продукти, які відтворюють в ідентифікованій або в значній мірі ідентифікованій формі Передані малюнки, представляючи їх в інших сценах, ситуаціях або обставинах, порушують авторські права Позивача...

Верховний Суд підтримав рішення апеляційного суду, припустивши, що сфера дії заборони на створення похідних творів повинна бути ще вужчою...

Щодо права на створення похідних творів, Верховний Суд вважає, що передача цього права повинна бути здійснена щодо конкретного твору і для конкретної дії. З огляду на це, він проаналізував договори про передачу прав,

укладені між Позивачами та Авторами, розділивши їх на дві групи: група, в якій передача була здійснена щодо "всіх прав на використання" - без зазначення ні прав, ні дій; інша група, в якій права на створення похідних творів були передані спеціально з метою створення анімаційних творів та адаптації Переданих малюнків до аудіовізуальних творів будь-якого виду. Хоча дійсність цих відступлень не заперечувалася сторонами, Верховний Суд вважає, що перша група договорів є недійсною, а обсяг захисту Позивачів повинен бути обмежений заборonoю на створення анімаційних творів та адаптацію Переданих малюнків до аудіовізуальних творів будь-якого виду...» (*Sorin Vilceanu. The Spanish Supreme Court rules on copyright ownership of characters depicted in artworks // MediaWrites (<https://mediawrites.law/the-spanish-supreme-court-rules-on-copyright-ownership-of-characters-depicted-in-artworks/>).* 23.02.2024).

***

«Апеляційний суд у Гаазі визнав роздрібну компанію The Body Shop винною в тому, що протягом багатьох років копіювала асортимент продуктів для догляду за шкірою свого конкурента Rituals. Body Shop має відшкодувати Rituals завдані збитки, розмір яких буде визначено в окремій процедурі.

The Body Shop – це роздрібна мережа, яка продає екологічні товари для дому та особистої гігієни з 1976 року. У неї близько 2500 магазинів по всьому світу. В останні роки компанія зіткнулася з проблемами, частково через появу більш успішних конкурентів, оскільки рух сталого розвитку набув поширення. Цього місяця кілька бізнес-підрозділів оголосили про банкрутство...

Rituals, колишній бренд Unilever, який у 2000 році відокремив голландський підприємець Раймонд Клостерман, є одним із таких конкурентів. Rituals має понад 1000 власних магазинів по всьому світу та 3900 точок продажу в сторонніх магазинах.

Цей випадок обертається навколо лінії догляду за шкірою, яку The Body Shop запусив у 2015 році. The Spa of the World – Secrets of the World у регіоні Бенілюкс – асортимент засобів для миття тіла, лосьйонів для тіла та масажних олій. Асортимент мав чотири варіанти: Relaxing Ritual, Revitalizing Ritual, Blissful Ritual, та Firming Ritual. На рекламі продукції дуже помітно слово «Ritual».

Rituals заперечував проти цього і подав до суду. Він звинуватив The Body Shop у порушенні торгової марки та вимагав припинити використання слова «Ritual». The Body Shop стверджував, що вживання слова «Ritual» є суто описовим і що це слово дуже часто вживається, коли мова йде про косметику та догляд за шкірою.

У лютому 2022 року суд у Гаазі постановив, що The Body Shop скопіював Rituals, і наказав припинити це. Суд не зобов'язав The Body Shop компенсувати

Rituals, заявивши, що голландський бренд недостатньо чітко вказав, як він зазнав збитків.

The Body Shop оскаржила це рішення... Апеляційний суд у Гаазі ...визнав The Body Shop винним у порушенні авторських прав. Він також постановив, що The Body Shop має компенсувати Rituals за завдані збитки.

Судді визнали, що слово «Ritual» часто використовується в продуктах по догляду за шкірою. Але апеляційний суд визнав неприйнятним «конкретний і помітний» спосіб, у який The Body Shop використовував це слово на виставках у магазинах і в Інтернеті. У рішенні згадується «вражаюче помітне та повторюване використання великими літерами світового RITUAL».

«Цілком ймовірно, що Rituals втратила і продовжуватиме втрачати споживачів і частку ринку через плутанину», – постановив апеляційний суд. Окрема судова процедура розрахує розмір збитків. Body Shop вже має заплатити приблизно 36 000 євро, щоб компенсувати витрати Riutals на розслідування та адвоката для цієї процедури...» (*Dutch court orders The Body Shop to compensate Rituals for copying its brand // NL Times* (<https://nltimes.nl/2024/02/27/dutch-court-orders-body-shop-compensate-rituals-copying-its-brand>). 27.02.2024).

***

«21 лютого 2024 року Генеральний суд Європейського Союзу виніс довгоочікуване рішення у справі **Parouis Dairies та інші проти Комісії (T-361/21)**. Ця справа стосувалася позову про скасування Імплементативного регламенту Європейської Комісії (EU) 2021/591, який передбачав реєстрацію назви «Χαλλούμι» (Halloumi) / «Hellim» у переліку захищених зазначень походження (PDO)...

У квітні 2021 року за запитом кіпрської влади Європейська комісія (ЕС) зареєструвала назву «Χαλλούμι» (Halloumi)/«Hellim» як PDO, прийнявши Імплементативний регламент (EU) 2021/591, в якому викладено специфікації виробництва халлумі. Заявка на реєстрацію ґрунтувалася на кіпрському виробничому стандарті CYS 94 від 1985 року (стандарт 1985 року), який передбачає, зокрема, що halloumi може вироблятися з овечого або козячого молока, або їх суміші, з додаванням або без додавання коров'ячого молока. У заяві містилося прохання тлумачити стандарт як такий, що вимагає від виробників halloumi використовувати більше 50% овечого або козячого молока.

22 червня 2021 року кілька кіпрських компаній подали позов до Суду загальної юрисдикції EU з вимогою скасувати вищезгаданий Імплементативний регламент ЕС, стверджуючи, що ЕС помилилася при розгляді заявки на реєстрацію PDO.

21 лютого 2024 року Генеральний суд відхилив заяву повністю. Суд загальної юрисдикції встановив, що ЕС, перевіряючи, чи відповідає реєстрація назви як PDO вимогам законодавства EU, не зобов'язана перевіряти, чи відповідає спосіб отримання продукту, описаний у специфікації, раніше

існуючому національному стандарту виробництва, наприклад, стандарту 1985 року в цій справі.

У будь-якому випадку, Генеральний суд постановив, що специфікація "з коров'ячим молоком або без нього" в редакції стандарту 1985 року вказує на те, що коров'яче молоко розглядається компетентним органом, який прийняв цей стандарт, як суто необов'язковий інгредієнт і як потенційне доповнення до овечого або козячого молока. Тому рішення обмежити частку коров'ячого молока, що використовується в суміші, до 50% в реєстраційній заявці, здається, відповідає стандарту 1985 року...» (*The General Court of the European Union dismisses the action against the registration of the name 'Halloumi' as a protected designation of origin // Dr. K. Chrysostomides & Co LLC. (<https://www.chrysostomides.com/2024/02/27/the-general-court-of-the-european-union-dismisses-the-action-against-the-registration-of-the-name-halloumi-as-a-protected-designation-of-origin/>). 27.02.2024*).

***

Канада

«Пара батьків з Квебеку подала позов до суду після того, як вчителька малювання їхніх дітей виставила їхні роботи на продаж в Інтернеті без їхнього відома.

У вівторок батьки надіслали листа через судового виконавця вчителю своїх дітей Маріо Перрону та шкільній раді Лестера Б. Пірсона (LBPSB) з вимогою виплатити 350 000 доларів США моральної та штрафної компенсації за ймовірне порушення прав інтелектуальної власності. Їхні вимоги також включають офіційні вибачення і видалення малюнків з веб-сайту вчителя...

Через кілька днів після того, як в Інтернеті з'явилася перша інформація про твори мистецтва, деякі батьки вирішили діяти.

«Роботи, вартістю від 30 до 120 доларів США, були використані без згоди їхніх авторів, недобросовісно і з порушенням усіх законів, що стосуються інтелектуальної власності художника. Ніщо не уповноважувало пана Перрона привласнювати роботи своїх студентів для особистої вигоди. Цей вчинок є ще більш кричущим, оскільки він пов'язаний з використанням матеріалів, створених учнями в шкільному середовищі, під керівництвом і безкарно проданих за високими цінами», - стверджується в листі-вимозі...» (*Joe Lofaro. Parents take legal action after Quebec teacher allegedly lists students' art for sale online // CTV news (<https://montreal.ctvnews.ca/parents-take-legal-action-after-quebec-teacher-allegedly-lists-students-art-for-sale-online-1.6767436>). 14.02.2024*).

***

Китайська Народна Республіка

«Китайський суд визнав, що зображення, створені службою штучного інтелекту, порушують авторські права популярного японського персонажа-супергероя.

...позивач у позові, який мав часткові авторські права на Ultraman, науково-фантастичного персонажа, створеного японською студією Tsuburaya Productions, подав до суду на компанію зі штучним інтелектом після того, як її програмне забезпечення створило зображення, які дуже нагадують персонажа. Назва задіяної компанії ШІ не розголошується.

Інтернет-суд Гуанчжоу встановив, що зображення, створені службою штучного інтелекту, були «суттєво схожі» на персонажа Ultraman, що свідчить про те, що оригінал використовувався для навчання штучного інтелекту, і присудив 10 000 юанів (приблизно 1400 доларів США) як компенсацію...» *(Diego Mendoza. China court says AI broke copyright law in apparent world first // Semafor Inc. (https://www.semafor.com/article/02/27/2024/new-china-rules-that-an-ai-bot-infringed-protected-material?utm_source=flipboard&utm_content=beweaver%2Fmagazine%2FAI%2C+Business+and+Society). 28.02.2024).*

***

Королівство Нової Зеландії

«...Апеляційний суд виніс рішення у довготривалій справі за участю художниці та її тепер уже колишнього чоловіка, який стверджував у суді, що він має право на половину її робіт, щоб продовжувати їх продавати.

Суд постановив, що авторське право є власністю подружжя і має бути спільним, але відмовився присудити колишньому чоловікові Сірпі Алалааккола Полу Палмеру половину прав на її роботи.

Натомість Палмер отримає більшу частку інших активів, тож Алалааккола зможе зберегти права на свою роботу, але обоє все одно отримають еквівалент 50-відсоткової частки їхньої спільної власності.

Алалааккола та Палмер, які проживають у Мальборо, одружилися у 1997 році. Вона була колишнім стипендіатом програми Фулбрайта і "брала участь у багатьох виставках високого рівня у Фінляндії", а він, за його словами, відігравав значну роль у продажу робіт дружини під час шлюбу. Подружжя жило на кошти, отримані від продажу творів мистецтва.

Справа вперше потрапила до Сімейного суду у 2020 році, коли Палмер домагався передачі авторських прав на список конкретних картин, щоб він міг їх відтворювати і продавати. Алалааккола... рішуче виступила проти передачі авторських прав.

Суддя Сімейного суду врешті-решт вирішив, що роботи є власністю подружжя відповідно до Закону про майнові відносини, але авторські права на

них є похідними від навичок Алалаакколи. Суддя класифікувала авторські права як свою власну окрему власність.

Палмер подав апеляцію до Високого суду, суддя Андру Ісак постановив, що твори і авторські права є власністю подружжя і мають бути розділені. Він повернув справу до Сімейного суду, щоб оцінити та розділити авторські права. Алалааккола подала апеляцію до Апеляційного суду в березні минулого року, і сьогодні суд оприлюднив своє рішення.

Вона заявила, що авторські права нерозривно пов'язані з її навичками як творця мистецтва - навичками, які були особистими для неї і набуті до її стосунків з Палмером.

Алалааккола додала, що авторські права нерозривно пов'язані з її бізнесом з виробництва та продажу творів мистецтва. Оскільки вона розпочала цей бізнес до початку стосунків, вони повинні бути, принаймні частково, її окремою власністю. За її словами, дохід після розлучення, на який вона розраховує, полягає в комерціалізації мистецтва.

Зрештою, суд постановив, що Високий суд мав рацію, визнавши, що авторські права є власністю відносин.

...Алалааккола звернулася до Апеляційного суду з проханням винести рішення про збереження за нею одноосібного права власності на авторські права в рамках загального поділу.

Вона була стурбована тим, що передача авторських прав Палмеру негативно вплине на її бізнес і репутацію, а також суперечитиме принципу "чистого розриву", передбаченому Законом про майнові відносини...

Тим часом Палмер домагався, щоб авторські права були розділені порівну...

Суд постановив, що авторські права залишаються за Алалааккола, але Палмер повинен отримати поправку до свого підрозділу, щоб відобразити збереження авторських прав за Алалааккола» (*Ethan Griffiths. Artist wins appeal, ex-husband fails in legal bid to get half her copyright // NZME Radio Limited* (<https://www.newstalkzb.co.nz/news/national/copyright-divorce-dispute-artist-sirpa-alalaakkola-wins-right-to-keep-copyright-after-appeal-from-ex-husband/>). 21.02.2024).

***

Республіка Індія

«Високий суд Делі заборонив мережі салонів Geetanjali Salon відтворювати пісні, авторські права на які належать Phonographic Performance Limited (PPL), без отримання необхідної ліцензії.

Суддя Аніш Дайал ухвалив проміжний наказ ex-parte у відповідь на звинувачення PPL у порушенні авторських прав, посилаючись на первинну справу, представлену позивачем, і потенційну непоправну шкоду, яку він може зазнати.

Рішення суду чітко забороняє Geetanjali Salon, його директорам, партнерам, власникам і будь-кому, хто діє від їх імені, використовувати захищені авторським правом роботи PPL, перелічені на веб-сайті позивача.

Заборона поширюється на всі приміщення Geetanjali Salon, включно з торговими точками, зазначеними в позові, щоб запобігти будь-якому подальшому порушенню авторських прав PPL.

PPL порушила судовий позов проти Geetanjali Salon, стверджуючи, що мережа салонів виконувала пісні, захищені авторським правом, без отримання необхідної ліцензії, що є порушенням.

Позивач надав конкретні подробиці щодо 25 салонів Geetanjali, звинувачених у несанкціонованому використанні пісень PPL...» (*Delhi HC restrains Geetanjali Salon from playing copyrighted songs without licence // Bhaskar Live* (https://bhaskarlive.in/delhi-hc-restrains-geetanjali-salon-from-playing-copyrighted-songs-without-licence/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 21.02.2024).

***

«Високий суд Делі нещодавно виніс рішення, яке має значні наслідки для доступу до юридичних баз даних і їх використання в Індії. У центрі цього юридичного дискурсу було питання: чи прирівнюється підписка на юридичну базу даних, таку як LexisNexis, до передачі авторських прав, що робить її оподаткованою відповідно до Угоди про уникнення подвійного оподаткування (ДТАА)? Суд під керівництвом судді Яшванта Варми та судді Пуршайндри Кумара Каурава відповів рішучим «ні»...

Справа виникла через апеляцію Департаменту податку на прибуток, який стверджував, що плата за підписку на юридичні бази даних повинна розглядатися як «роялті». Ця класифікація піддасть їх оподаткуванню відповідно до ДТАА, що могло б різко збільшити вартість доступу до цих життєво важливих правових інструментів для професіоналів по всій країні. Однак рішення суду розрізнити підписку на базу даних і надання права на використання захищеного авторським правом матеріалу підкреслює тонке розуміння закону про авторське право...

Постанова має ширші наслідки, виходячи за межі податкового законодавства та авторського права. Це є свідченням розвитку цифрових прав і доступу в епоху інформації. Юридичні бази даних, як-от LexisNexis, є незамінними інструментами для практикуючих юристів, вони надають актуальну інформацію та ресурси, які мають вирішальне значення для підготовки справи та дослідження. Забезпечуючи, щоб ці підписки залишалися доступними та не були надмірно обтяженими оподаткуванням, суд опосередковано підтримав здатність адвокатської професії ефективно служити правосуддю...» (*Dil Bar Irshad. Delhi High Court Clarifies: Legal Database Subscription Not a Copyright Transfer // BNN*

(<https://bnnbreaking.com/world/india/delhi-high-court-clarifies-legal-database-subscription-not-a-copyright-transfer>). 25.02.2024).

***

«Високий суд Делі нещодавно заборонив Sonoo Jaiswal, JavaPoint Limited і JavaPoint Tech Private Limited використовувати торгову марку «Java» у недозволеній спосіб. «Java» і пов'язані з «Java» торговельні марки зареєстровані Oracle, і ця марка популярна для програмного забезпечення, телекомунікацій і пов'язаних продуктів/послуг. Oracle дозволяє використання товарного знака через умови дозволеного використання, і користувачі повинні використовувати знак «Java» лише відповідно до зазначених умов.

У цій справі відповідачі використовували логотип «JAVA» і «JAVAPPOINT», щоб пропонувати послуги з навчання та сертифікації програмного забезпечення. Вони також використовували доменне ім'я javapoint.com і заснували компанії під назвами: JavaPoint Limited і JavaPoint Tech private Limited. Ображена Oracle подала позов про порушення прав на торговельну марку, і під час розгляду відповідачі погодилися видалити «Java» з назв компаній.

Стосовно використання «Java» для надання послуг і як частини доменного імені Суд заявив, що використання відповідачами є порушенням. Відзначаючи, що Oracle дозволяє використовувати знак «Java» для позначення програмного забезпечення, досвіду/кваліфікації тощо, Суд зауважив, що використання відповідачем не підпадає під сферу дозволеного використання. Крім того, Суд також заявив, що посилання відповідачів на сертифікацію Oracle на їх веб-сайті є правопорушним і вводить в оману, і попросив відповідачів не використовувати те саме...» (*Oracle's proprietary word 'Java' cannot be used in the domain name and the company name, says the Delhi High Court // BananaIP Counsels* (<https://www.bananaip.com/ip-news-center/oracles-proprietary-word-java-is-forbidden-to-be-used-in-the-domain-name-and-the-company-name-says-the-delhi-high-court/>). 19.02.2024).

***

Республіка Корея

«Верховний суд Південної Кореї нещодавно вирішив дозволити використовувати застарілу назву кави в якості назви кав'ярні...

Суд виніс рішення на користь позивача на прізвище Хонг, який оскаржив попереднє рішення Судово-апеляційної ради з питань інтелектуальної власності, що визнала недійсною його торгову марку 2015 року на використання "Yangtangguk" в якості назви його нового кафе. Yangtangguk, що дослівно перекладається як "західний суп", - це назва кави, яку використовували в епоху Чосон (1392-1910).

Місцева франшиза кав'ярні вимагала анулювання його торгової марки, стверджуючи, що " Yangtangguk " не може використовуватися виключно фізичною особою, оскільки воно стосується самої кави.

Хонг подав апеляцію і виграв справу у Вищому суді з питань інтелектуальної власності, а також у найвищому суді країни...

Це стало першим рішенням, в якому Верховний суд вказав, що використання застарілої назви певного продукту саме по собі не є підставою для визнання торговельної марки недійсною» (*Yoon Min-sik. Supreme Court says old name of coffee can be trademarked // Herald Corporation (https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20240207050000). 10.02.2024*).

***

Республіка Сінгапур

«Компанія Google не змогла запобігти реєстрації торгової марки в Сінгапурі, яка, за її словами, є схожою до ступеня змішування з її знаком "Gmail".

Рішення суду, опубліковане Відомством інтелектуальної власності Сінгапуру (IPOS) сьогодні, 16 лютого, дозволяє компанії Green Radar, що займається інформаційною безпекою, продовжити реєстрацію своєї торгової марки "grMail".

Технологічний гігант також виступив проти знаку на підставі того, що він є анти-розмиванням та несправедливою перевагою.

Але хоча суддя з питань інтелектуальної власності Ченг Пей Фенг знайшла схожість між двома знаками, вона не була переконана, що споживачі не зможуть їх розрізнити або що Green Radar отримає будь-яку несправедливу перевагу.

Заперечення компанії Google було відхилено, і її зобов'язали сплатити компанії Green Radar витрати у розмірі 12 000 доларів США.

Green Radar, сінгапурська компанія, яка надає рішення для захисту електронної пошти, подала заявку на реєстрацію "grMail" у квітні 2021 року в класах 42 і 45 - "Послуги електронного моніторингу, що є послугами ІТ-безпеки в характері захисту та відновлення комп'ютерних даних" і "Охоронні послуги для захисту майна та фізичних осіб" відповідно.

Google подав повідомлення про заперечення проти реєстрації знака в листопаді 2021 року. Технологічний конгломерат стверджував, що "grMail" є схожим до ступеня змішування з "Gmail", що це може призвести до розмивання його власного добре відомого знака та надати Green Radar несправедливу перевагу...» (*Liz Hockley. Google fails to wipe out 'grMail' trademark in Singapore // World IP Review (https://www.worldipreview.com/trademark/google-fails-to-wipe-out-grmail-trademark-in-singapore). 16.02.2024*).

***

Співдружність Домініка

«...Високий суд міста Розо, Домініка, ухвалив знаменне рішення, яке охопило всі країни Східного Карибського басейну, і надав судову заборону Східно-карибській колективній організації за музичні права (ЕССО) проти Неона Бріггса та генерального прокурора Домініка. Постанова, винесена суддею Джозіа-Гремом, спрямована на вирішення проблеми несанкціонованого використання музичних творів із репертуару ЕССО на заході «Pinknic», який проходив у Ботанічному саду.

Заснована в 1997 році для захисту прав музикантів і композиторів, ЕССО стала стійким захисником справедливої компенсації та визнання в музичній індустрії. Цей останній правовий маневр підкреслює їхню рішучу відданість справі захисту інтелектуальної власності.

Судова заборона надійшла у відповідь на звинувачення в порушенні авторських прав на події Pinknic, популярному зібранні, яке стало синонімом яскравої культури Домініка. Відповідно до скарги ЕССО, Neon Briggs, організатор заходу, неодноразово порушував закони про авторське право, використовуючи музику без отримання необхідних ліцензій чи дозволів.

Цитуючи рішення, суддя Джосія-Грем заявив: «Несанкціоноване використання музичних творів не тільки підриває права творців, але й порушує крихку рівновагу музичної екосистеми»...» (*Shivani Chauhan. Injunction for Musical Copyright Infringement in Dominica // BNN* (<https://bnnbreaking.com/courts-law/law/landmark-ruling-ecco-secures-injunction-for-musical-copyright-infringement-in-dominica>). 10.02.2024).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Верховний суд Сполученого Королівства виніс рішення про те, чи може машина (Dabus), що працює на основі штучного інтелекту (ШІ), бути винахідником з точки зору Закону Великобританії про патенти.

Суду було запропоновано розглянути дві патентні заявки, подані доктором Стівеном Талером, який стверджує, що винаходи були створені Дабусом самостійно і що він, як власник машини, є власником винаходу. Це було відхилено Британським генеральним контролером патентів, чие рішення було оскаржено у двох судах нижчої інстанції, зрештою, у Верховному суді.

Ухвалюючи своє рішення, Верховний суд спирався на два істотні моменти. По-перше, він розглянув обсяг і значення «винахідника» з точки зору Закону про патенти Великобританії та визначив, що винахідник має бути фізичною особою. По-друге, чи мав доктор Талер все-таки право бути заявником, якщо винахідник не може бути машиною на основі ШІ.

Доктор Талер стверджував, що як власник і контролер штучного інтелекту він має право на «плоди», вироблені Дабусом, тому він отримав права на винахід через доктрину приєднання, яке зазвичай зарезервовано для матеріальної власності. Суд у спрощеному порядку відхилив аргумент і не знайшов підстав для поширення доктрини на нематеріальну власність, підкресливши, що патент подається та отримується для технічного прогресу, зробленого винахідником, а не для матеріального майна, створеного завдяки цьому прогресу як такому...» (*Ramon Pereira. UK Supreme Court denies Dabus patent rights // Bizcommunity.com (https://www.bizcommunity.com/article/uk-supreme-court-denies-dabus-patent-rights-901734a). 09.02.2024*).

***

«Директор школи потрапив до в'язниці за те, що керував нелегальним бізнесом з онлайн-трансляцій, який потіснив такі компанії, як Sky та BT. Пол Меррелл займався цим бізнесом протягом чотирьох років, створивши базу з близько 2 000 клієнтів і отримавши близько 240 000 фунтів стерлінгів прибутку.

Більшу частину періоду з січня 2017 року по січень 2021 року 43-річний чоловік працював заступником директора школи в Ковентрі, а потім перейшов до школи Elmfield Rudolf Steiner School в Стурбріджі, де зараз є директором. Як повідомили в Королівському суді Бірмінгема, йому належить заслуга у покращенні фінансового стану школи-інтернату в Блек Кантрі, яка без нього опинилася під загрозою закриття.

Меррелл з Болдмер Роуд, Саттон Колдфілд, визнав себе винним у скоєнні двох злочинів, передбачених Законом про авторське право, промислові зразки та патенти. У п'ятницю, 2 лютого, він був ув'язнений на 12 місяців. Також було винесено постанову про конфіскацію 91 250 фунтів стерлінгів, що, ймовірно, призведе до того, що одружений батько-одинак втратить свій будинок, повідомив його адвокат.

Суддя Саймон Дрю визнав, що Меррелл зазнав "великого гріхопадіння", але дійшов висновку, що за те, що він описав як "витончену і наполегливу комерційну діяльність", необхідно винести стримуюче покарання.

Меррелл продавав програмне забезпечення за 10 фунтів стерлінгів на місяць, яке надавало нелегальний доступ до послуг, що надаються лише за передплатою, включаючи BT і Sky, які зазвичай стягували 50-60 фунтів стерлінгів на місяць, - йдеться в рішенні суду. За чотири роки він отримав близько 450 000 фунтів стерлінгів на рахунок PayPal, але переказав майже 200,00 фунтів стерлінгів з цієї суми злочинним інтернет-компаніям, які розміщували нелегальні потоки.

Було підраховано, що сам Меррелл отримав вигоду в розмірі 240 705 фунтів стерлінгів...

Лі Марклью, захисник, розповів суду, що Меррелл залишив роботу в школі в Ковентрі з зарплатою 70 000 фунтів стерлінгів на рік у липні 2021 року

і погодився на скорочення зарплати до 56 000 фунтів стерлінгів в Елмфілді, тому що "він знав, що школа потребує економії, і думав, що може щось зробити для цього".

За його словами, платна школа зазнавала шестизначних збитків протягом 20 років і змогла "втриматися на плаву" лише за рахунок продажу землі, яка закінчилася, коли він прийшов до неї. Адвокат повідомив суду, що Меррелл переконав персонал добровільно піти на скорочення заробітної плати, незважаючи на те, що вони і так заробляли нижче ринкової ставки. Він також вніс інші зміни, щоб заощадити гроші, включаючи проведення більшої кількості уроків на відкритому повітрі та викладання англійської мови власноруч...

Пан Марклю ...сказав судді: «Якщо ви відправите його до в'язниці, важко уявити, як він зможе утримувати свій будинок. Він коштує півмільйона...

Школа зіткнулася з майже нестерпним фінансовим навантаженням. Він відіграв важливу роль у тому, що школа пройшла через складні часи. Поза межами цього криміналу він є звичайною порядною людиною, відданою школі».

Суддя Дрю оцінив, що Меррелл перенаправив до 3 млн фунтів стерлінгів від компаній, що займаються підпискою на телебачення, на основі наданої ним знижки, хоча він визнав, що не всі, хто купував нелегальні пакети потокового мовлення, придбали б легальні пакети...» (*Carl Jackson. School head jailed for running £450k illegal streaming business ripping off Sky and BT // BirminghamLive (https://www.birminghammail.co.uk/black-country/school-head-jailed-running-450k-28560419). 04.02.2024*).

***

«Власник курячого магазину на півночі Англії програв тривалий судовий спір з компанією Tesla Ілона Маска.

Закусочна Аманжа Алі в місті Бері, Великий Манчестер, під назвою Tesla Chicken & Pizza, була в центрі суперечки з компанією, що займається електромобілями, щодо торговельної марки.

У листопаді минулого року Алі було наказано виплатити 4 000 фунтів стерлінгів, або 5 053 долари США, компанії Tesla після того, як Управління інтелектуальної власності Великої Британії врешті-решт стало на бік автогіганта.

Алі зареєстрував торгову марку для їжі на винос у травні 2022 року, посилаючись на винахідника Ніколу Теслу як на джерело натхнення для назви...

Хоча Tesla спочатку не заперечувала проти торгової марки, в листопаді 2021 року Алі був повідомлений про те, що автокомпанія запросила міжнародний захист торгових марок в категорії продуктів харчування і напоїв у Великобританії...

Алі виступив проти цього запиту, побоюючись, що компанія спробує визнати недійсною його торгову марку для їжі на винос. Майже через рік Tesla

зробила саме це, стверджуючи, що торгова марка Алі несправедливо скористається усталеною репутацією компанії, що виробляє електромобілі...

Після ще одного року суперечок Алі врешті-решт програв справу.

Він ...подав би апеляцію, але вже витратив близько 8 000 фунтів стерлінгів на судові витрати і бореться зі стресом, пов'язаним із суперечкою...

Це не перший випадок, коли малий бізнес намагається боротися з великими технологічними компаніями через питання торговельних марок...» (*Beatrice Nolan. The Boss of a Takeaway Called Tesla Chicken & Pizza Loses Trademark Dispute Against Elon Musk's EV Company // Entrepreneur Media, LLC (https://www.entrepreneur.com/business-news/tesla-chicken-pizza-loses-trademark-dispute-to-musks-ev/469991). 20.02.2024*).

***

«Апеляція компанії Aldi на рішення про те, що вона порушила права Marks and Spencer на зареєстрований дизайн свого світлового джину, була відхилена...

Marks and Spencer розпочав судовий процес щодо інтелектуальної власності проти супермаркету-дискаунтера Aldi ще у 2021 році через асортимент джинів.

Британська мережа випустила нову лінійку лікерів на основі джину на Різдво у 2020 році, яка мала золоті пластівці та світлодіодну лампу в основі пляшки, яка підсвічувала пляшку.

Через рік Aldi почала продавати джиновий лікер із золотими пластівцями в пляшці з підсвіткою.

Високий суд заслухав аргументи щодо схожості і постановив, що зразки Aldi не справляють відмінного загального враження від зразків Marks and Spencer. У лютому минулого року суд визнав, що зразки Aldi порушують права на зареєстровані промислові зразки.

Компанія Aldi спробувала оскаржити це рішення, і минулого місяця її апеляція була розглянута лордом-суддею Льюїсоном, лордом-суддею Мойланом та лордом-суддею Арнольдом.

Однак у рішенні, винесеному сьогодні (вівторок), троє суддів Апеляційного суду відхилили апеляцію...» (*Maria Ward-Brennan. 'Like Brands. Only Cheaper': Court throws out Aldi's appeal over gin bottle battle with Marks and Spencer // City A.M. Limited (https://www.cityam.com/like-brands-only-cheaper-court-throws-out-aldis-appeal-over-gin-bottle-battle-with-marks-and-spencer/?utm_source=flipboard&utm_content=CityAM%2Fmagazine%2FCity+A.M.). 27.02.2024*).

***

Сполучені Штати Америки

«Федеральний суд присяжних Нью-Йорка ухвалив рішення на користь Chanel за всіма позовами проти компанії What Goes Around Comes Around (WGACA), присудивши Chanel 4 мільйони доларів США відшкодування збитків за продаж контрафактних сумок під брендом Chanel. У справі Chanel, Inc. проти What Goes Around Comes Around, LLC, та ін., 1:18-cv-02253 (SDNY), WGACA було визнано відповідальною за порушення прав на торговельну марку, неправдиві асоціації та недобросовісну конкуренцію, а також неправдиву рекламу. Присяжні також встановили, що WGACA діяла навмисно, з необережною зневагою або з навмисною сліпотою...

Спір розпочався у 2018 році, коли Chanel звинуватила WGACA у продажу підроблених сумок та неоригінальної продукції Chanel, яка включала в себе товари, що не пропонуються для продажу брендом, наприклад, товари, призначені лише для демонстрації на виставках. Chanel поставила під сумнів здатність WGACA гарантувати автентичність оригінальної продукції Chanel, яку вона продавала для перепродажу.

Chanel також стверджувала, що WGACA натякає на приналежність до Chanel через свої рекламні та маркетингові матеріали, такі як використання кодів знижок "COCO10 для 10% знижки" та використання цитат засновниці Chanel Коко Шанель у соціальних мережах. Chanel стверджувала, що ці випадки створюють хибне уявлення про те, що WGACA та Chanel є офіційно пов'язаними.

Висновки присяжних щодо Chanel ґрунтувалися на використанні WGACA знаків Chanel та інших позначень Chanel, зокрема хештегів, що містять "Chanel" або "Coco Chanel", для реклами та збуту продукції WGACA в соціальних мережах, а також на пропозиції продажу неоригінальних або підроблених товарів під брендом Chanel. Предмети під брендом Chanel, представлені в суді, включали тринадцять сумок під брендом Chanel з викраденими серійними номерами Chanel; 51 сумку під брендом Chanel з анульованими серійними номерами Chanel; і 779 предметів під брендом Chanel, таких як коробки для серветок, підноси та дзеркала, які не були дозволені до продажу, суттєво відрізнялися від дозволених до продажу або не пройшли процедури контролю якості Chanel» (*Susan M. Kayser, Terrance D. Roberts. Victory for Chanel in Luxury Reseller Trial // National Law Forum LLC (https://www.natlawreview.com/article/victory-chanel-luxury-reseller-trial). 08.02.2024).*

***

«Група авторів, які судяться з OpenAI за порушення авторських прав, включаючи Майкла Чабона, Та-Нехісі Коутс і коміка Сару Сільверман, попросили каліфорнійський суд закрити відповідні гучні

позови, подані газетою New York Times, Джоном Грішемом та іншими в Нью-Йорку.

У поданій у четвер судовій заяві, йдеться про те, що дозвіл на позови "імітаторів" - включаючи справу "Таймс" і більш ранній позов, поданий Гільдією авторів від імені Грішема, Джонатана Франзена, Джорджа Р.Р. Мартіна та інших письменників - призведе до "непослідовних рішень у колективних позовах, що перетинаються", і даремно витратиметься час судів...

Автори, які подали позов у Каліфорнії, заявили суду в четвер, що справи в Нью-Йорку були «вражаюче схожі» на їхні власні, і що OpenAI «шукав кращої угоди» в Нью-Йорку після того, як каліфорнійський суд відхилив запропонований графік судових розглядів» (*Blake Brittain. Authors suing OpenAI ask California court to block competing New York cases // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/authors-suing-openai-ask-california-court-block-competing-ny-cases-2024-02-09/). 09.02.2024).*

***

«Апеляційний суд четвертого округу США постановив, що онлайн-видання не здійснило добросовісного використання концертної фотографії легенди рок-н-ролу та консервативного активіста лише тому, що використало її в жартівливій статті про державну політику... (Філпот проти Independent Journal Review, 6 лютого 2024 р.).

Позов подав Ларрі Філпот, фотограф, який спеціалізується на концертних фото. Він сфотографував Теда Ньюгента, автора таких пісень, як Stranglehold і Cat Scratch Fever, під час концерту рок-ікони в Індіанapolisі в 2013 році. Фотограф запропонував зображення для розповсюдження через Вікіпедію за ліцензією Creative Commons — стандартизованою формою ліцензії, яка дозволяє будь-кому використовувати роботу за умови, що вони належним чином вказують авторство фотографа.

Фотограф прийшов до висновку, що консервативне видання Independent Journal Review використало його роботу без належного посилання. Він подав до суду за порушення авторських прав у Східному окрузі Вірджинії, вимагаючи відшкодування збитків у розмірі до 150 000 доларів США. Окружний суд ухвалив вирок у спрощеному порядку, що призвело до апеляції.

Апеляційний суд скасував і відправив рішення на користь фотографа... У цьому випадку видання використало фотографію як частину статті під назвою «15 ознак того, що ваш тато був консерватором». Видання розмістило фотографію разом з Ознакою 5 під заголовком "Він любить нугу". Окружний суд, спираючись на своє тлумачення доктрини добросовісного використання згідно з доктриною Верховного суду та Четвертого округу, встановив, що публікація використала твір з метою трансформації. Апеляційний суд не погодився.

...суд визнав, що публікація розмістила фотографію в «новому контексті, щоб служити іншій меті», оскільки вона використовувалася як коментар до питань, що викликають суспільний інтерес...

Відкинувши трансформаційне використання, суд розглянув інші фактори. Суд зазначив, що публікація була комерційним підприємством, і схилив весь перший фактор на користь фотографа. Фотографія мала право на сильний захист як "творче, естетичне вираження", і публікація використала його повністю - таким чином, позбувшись другого і третього факторів. Крім того, використання публікації завдало шкоди ринку оригіналу. Звісно, стаття, про яку йдеться, принесла виданню лише символічний дохід. Але якщо його поведінка щодо копіювання фотографій із зображенням музикантів з комерційною метою без оплати або зазначення авторства "стане поширеною", зазначив суд, то потенційний ринок цих творів зменшиться. Цього було достатньо, щоб схилити і четвертий фактор проти добросовісного використання...» (*Matthew Hersh. Scratch that: Court of appeals reverses ruling finding fair use of Ted Nugent photo // CCH Incorporated and its affiliates and licensors (https://www.vitalaw.com/news/copyright-4th-cir-scratch-that-court-of-appeals-reverses-ruling-finding-fair-use-of-ted-nugent-photo/ipm01b5342825348049f5b6cab597543b6dfc). 08.02.2024*).

***

«...Окружний суд штату Міссурі постановив, що анкета потенційного покупця автомобіля не підлягає захисту авторським правом, оскільки вона є лише "формою, призначеною для запису, а не передачі інформації", постановив Апеляційний суд США восьмого округу... (Раган проти Berkshire Hathaway Automotive, Inc., 2 лютого 2024 року).

Позов був поданий Рональдом Раганом, власником компанії, яка надає послуги з підбору, найму та навчання персоналу для автомобільних дилерів. Він стверджував, що створив оригінальний твір під назвою "Гостьовий лист" як інструмент продажів для допомоги продавцям автомобілів. Гостьовий лист - це анкета, що складається з категорій запитань...

Власник тренінгової компанії подав до суду на Berkshire Hathaway Automotive, власника мережі автосалонів, за те, що вони привласнили його анкету і використовували її у власному бізнесі. Окружний суд виніс рішення на користь дилера, постановивши, що форма не є об'єктом авторського права. Власник тренінгової компанії подав апеляцію...

Апеляційний суд ...підтвердив рішення окружного суду. Закон про авторське право надає захист лише "оригінальним авторським творам" - поріг, який Верховний Суд описав як такий, що вимагає "принаймні мінімального творчого підходу". Форма, про яку йдеться у цій справі, не відповідає цьому критерію. Хоча її творець стверджує, що форма була "елегантною", створеною на основі його багаторічного досвіду в галузі, суд зазначив, що "їй помітно бракує оригінальності, необхідної для твору, що охороняється авторським правом".

Суд вирішив, що це радше "звичайна анкета клієнта, що містить менше 100 слів, які містять основну інформацію".

Суд також постановив, що творець анкети не може покладатися на те, що його вибір і розташування слів на бланку дає йому право на захист авторського права. "Бланк, який не несе ніякої інформації і слугує лише порожнім місцем для запису інформації, - зауважив суд, - не містить жодного вираження або відбору інформації, що могло б гарантувати захист авторського права"...» (*Matthew Hersh. When can a blank form be protected by copyright? The Eighth Circuit weighs in, but may not have clarified // CCH Incorporated and its affiliates and licensors (<https://www.vitallaw.com/news/copyright-8th-cir-when-can-a-blank-form-be-protected-by-copyright-the-eighth-circuit-weighs-in-but-may-not-have-clarified/ipm017927b914a82c4870abbfdef5c1d1ec4a>). 06.02.2024*).

***

«Апеляційний суд Федерального округу підтвердив рішення про те, що 35 U.S.C. § 202(c)(4), положення Закону Бейя-Доула, діє для надання ліцензії уряду на проведення досліджень, що фінансуються з федерального бюджету, на основі роботи, яка була виконана до дати набрання чинності угоди про фінансування. Університет Південної Флориди Опікунська рада проти Сполучених Штатів, справа № 22-2248 (9 лютого 2024 р.).

Університет Південної Флориди (USF) володіє патентом на трансгенних мишей, що містять певний ген, який спричиняє прискорений розвиток хвороби Альцгеймера, термін дії якого вже закінчився. Предмет патенту був задуманий, коли два названі винахідники працювали в USF, але обидва винахідники перенесли свою роботу до клініки Мейо ще до першого фактичного застосування заявленого винаходу на практиці. Миші залишилися в USF під наглядом професорів USF, в той час як названі винахідники продовжували керувати проектом з клініки Мейо. Перше фактичне втілення на практиці відбулося, коли винахідники перебували в Мейо.

Поки названі винахідники все ще працювали в USF, один з них подав заявку на грант до Національного інституту охорони здоров'я (NIH). NIH виділив винахідникам (коли вони ще працювали в USF) грант, який покривав проект з мишами. Після того, як винахідники переїхали до Мейо, але ще до отримання гранту, призначений одержувач гранту змінився з USF на Мейо. У листопаді 1997 року Мейо та USF уклали субконтракт, згідно з яким Мейо платив USF за роботу, виконану в USF за рахунок гранту.

USF подала позов до суду на Сполучені Штати, звинувачуючи третю сторону в порушенні патенту на мишей з дозволу та згоди уряду. Третя сторона виробляла і використовувала мишей, на яких поширюється дія патенту, для уряду. США заявляли про захист ліцензії відповідно до закону Бейя-Доула, який надає уряду ліцензію на використання певних винаходів, що фінансуються з федерального бюджету. Суд задовольнив позов США в рамках ліцензійного захисту, визначивши, що USF діяла відповідно до неявного контракту з Мейо,

заснованого на розумінні того, що Мейо буде використовувати фінансування з гранту NIH для оплати USF за виконану там роботу. Таким чином, суд визначив, що USF була підрядником з неявним субконтрактом, який був угодою про фінансування згідно з законом Бейя-Доула. Оскільки винахід був винайдений державним підрядником, який працював за договором про фінансування, він був "предметним винаходом", який вперше був фактично застосований на практиці за державним контрактом. Отже, згідно з законом Бейя-Доула, уряд мав право на отримання ліцензії. USF подала апеляцію, стверджуючи, що винахід не був "предметним винаходом" у розумінні § 202(c)(4) закону Бейя-Доула.

USF стверджував, що для застосування § 202(c)(4) необхідна наявність угоди про фінансування на момент виконання відповідних робіт, а в квітні 1997 року, коли розпочалися роботи, що призвели до скорочення, такої угоди не існувало. Федеральний суд визначив, що субпідрядний договір від листопада 1997 року був достатнім для підтвердження права на отримання державної ліцензії відповідно до § 202(c)(4). Приймаючи це рішення, суд встановив, що USF отримала кошти NIH від Мейо відповідно до субконтракту від листопада 1997 року для оплати робіт, виконаних у квітні 1997 року, а також поточних робіт. Суд також дійшов висновку, що робота у квітні 1997 року, яка призвела до першого фактичного скорочення, була виконанням роботи за договором про фінансування.

Федеральний округ аргументував це тим, що початковий грант NIH був угодою про фінансування, а отже, угода від листопада 1997 року між Мейо та USF, субконтракт на виконання робіт за грантом NIH, була угодою про фінансування за грантом NIH...» (*Joshua Revilla. Uncle Sam Can March In: Government Licenses Under Bayh-Dole Aren't Subject to "Strict Timing Requirements" // McDermott Will & Emery (https://www.ipupdate.com/2024/02/uncle-sam-can-march-in-government-licenses-under-bayh-dole-arent-subject-to-strict-timing-requirements/). 22.02.2024).*

***

«Цього тижня федеральний суддя в Каліфорнії відхилив чотири з шести позовів, поданих авторами в об'єднаному позові, в якому вони стверджували, що Open AI порушує їхні авторські права...

Після слухання 7 грудня федеральному судді Араселі Мартінес-Ольгін знадобилося всього 13 сторінок, щоб відхилити безліч претензій авторів, в тому числі опосередковане порушення (пункт два), звинувачення в тому, що Open AI видалив або змінив інформацію про управління авторськими правами (пункт три); недбалість відповідно до закону про недобросовісну конкуренцію (пункт п'ять); і безпідставне збагачення (пункт шість). Суд дозволив розглянути четвертий позов про "недобросовісність" відповідно до закону про недобросовісну конкуренцію, однак постановив, що, якщо це правда, твердження авторів про те, що Open AI використовував їхні роботи, захищені

авторським правом, "для навчання своїх мовних моделей з метою отримання комерційного прибутку, може становити недобросовісну практику".

Суд дав позивачам час до 13 березня, щоб подати виправлену скаргу.

Це рішення є останнім юридичним кроком після трьох колективних позовів, поданих у Каліфорнії минулого літа авторами, які тепер були об'єднані. Перші два позови були подані 28 червня і 7 липня юридичною фірмою Джозефа Савері від імені п'яти названих позивачів: Мона Авад, яка згодом вийшла зі справи, і Пол Трембле в першому випадку, і Крістофер Голден, Річард Кадрі і комік Сара Сільверман в другому. Третій позов був поданий у вересні, і в ньому фігурують, зокрема, письменники Майкл Чабон, Девід Генрі Хван, Метью Клам, Рейчел Луїза Снайдер і Айелет Вальдман, і тепер суд постановив об'єднати його з першими двома справами в змінній скарзі.

Усі позови містять майже ідентичні претензії: фірми, що розробляють ШІ (зокрема, OpenAI, що підтримується Microsoft, творці ChatGPT, і Meta, творці LLaMA), порушують авторські права, використовуючи несанкціоновані копії книг і статей для навчання моделей ШІ, зокрема, нібито використовуючи копії книг у навчанні тих моделей, які були скачані з відомих піратських сайтів...» (*Andrew Albanese. Court Trims Authors' Copyright Lawsuit Against Open AI // PWxyz, LLC (https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/industry-news/publisher-news/article/94342-court-trims-authors-copyright-lawsuit-against-open-ai.html). 14.02.2024*).

***

«...федеральний апеляційний суд скасував вирок про піратство на суму 1 мільярд доларів, який присяжні винесли кабельному інтернет-провайдеру Cox Communications у 2019 році. Судді відхилили заяву Sony про те, що Cox отримувала прямий прибуток від порушення авторських прав, скоєного користувачами кабельної широкопasmової мережі Cox.

Судді апеляційного суду ...скасували рішення про відшкодування збитків і призначили новий судовий розгляд, який, ймовірно, призведе до значно меншої суми, яку доведеться виплатити Sony та іншим правовласникам. Позивачами у справі також виступають Universal та Warner...

Якби окружний суд застосував правильний правовий стандарт, "жоден розумний суд присяжних не зміг би прийти до висновку, що компанія Cox отримала пряму фінансову вигоду від порушення її передплатниками авторських прав позивачів", - написали судді.

Справа почалася з того, що Sony та інші власники музичних авторських прав подали до суду на Cox, стверджуючи, що він не боровся належним чином з піратством у своїй мережі і не припиняв діяльність злісних порушників авторських прав. Присяжні окружного суду США у Східному окрузі Вірджинії визнали інтернет-провайдера відповідальним за порушення 10 017 авторських прав...

У сьогоднішньому рішенні 4-го округу судді апеляційного суду написали, що "Sony не змогла довести, з точки зору права, що Сох отримує прибуток безпосередньо від порушення авторських прав своїх передплатників".

Відповідач може нести субсидіарну відповідальність за порушення авторських прав третьою особою, якщо він безпосередньо отримує від цього прибуток і має можливість контролювати порушника, йдеться в рішенні. Сох стверджував, що він не отримує прямого прибутку від порушення, оскільки отримує однакову щомісячну плату від абонентів, незалежно від того, чи завантажують вони незаконно файли, захищені авторським правом, чи ні, зазначається в рішенні суду.

Питання в таких справах полягає в тому, чи існує причинно-наслідковий зв'язок між порушенням і фінансовою вигодою...» (*Jon Brodtkin. Court blocks \$1 billion copyright ruling that punished ISP for its users' piracy // Condé Nast* (<https://arstechnica.com/tech-policy/2024/02/court-blocks-1-billion-copyright-ruling-that-punished-isp-for-its-users-piracy/>). 21.02.2024).

***

«Cam'ron тепер має сплатити понад \$50 000 за використання авторського зображення фотографа на своїх товарах Dipset.

Культова фотографія репера у пухнастому рожевому пальто і капелюсі в тон, з розкладним телефоном біля вуха була використана без дозволу фотографа Джамілли Кокран, і тепер суддя виніс рішення на користь фотографа.

Кокран подала позов до суду на Cam'ron, який юридично має ім'я Кемерон Джайлз, та його компанію Dipset Couture за використання її зображення на безлічі товарів. Суддя Вільям Мартіні постановив у четвер, що нью-йоркський репер порушив авторські права.

Це була легка перемога для Кокран, оскільки, очевидно, Cam'ron так і не відповів на позов і не запропонував жодних заперечень...

Суддя Мартіні зобов'язав Cam'ron виплатити 40 530 доларів так званих законних збитків.

«Суд вважає, що присудження компенсації у семикратному розмірі ліцензійної винагороди є достатнім для компенсації позивачу за порушення її авторських прав і для запобігання майбутнім порушенням шляхом покарання відповідачів», - сказав суддя.

Він також зобов'язав Cam'ron відшкодувати 10 691 долар США, які Кокран витратила на подання позову» (*Crystal Gross. Rapper Cam'ron Ordered to Pay Photographer \$50K for Using Iconic Fuzzy Pink Coat Image On His Merch // Baller Alert Inc.* (<https://balleralert.com/profiles/blogs/camron-ordered-to-pay-50k-for-using-copyrighted-image/>). 16.02.2024).

***

«Національна асоціація музичних видавців (NMPA) нещодавно відсвяткувала монументальну перемогу як для авторів пісень, так і для видавців. Цей триумф відбувся після рішення у справі Phonorecords III, кульмінацією якого стала приголомшлива виплата понад 400 мільйонів доларів роялті за 2021-2022 роки...»

Шлях до цієї значної виплати не був ані простим, ані без проблем. Рішення Комітету з авторських роялті (CRB), яке спочатку зустріло опір з боку більшості потокових служб на вимогу (з помітним винятком Apple Music), створило основу для тривалої судової тяганини. Ця суперечка була зосереджена навколо ставок, сплачених авторам пісень і видавцям за використання їхніх музичних композицій в епоху потокового передавання. Mechanical Licensing Collective (MLC), заснований під егідою Закону про модернізацію музики (ММА), відіграв ключову роль у забезпеченні більш прозорого та оперативного процесу розповсюдження...

Остаточним результатом цих тривалих судових суперечок і переговорів стало підвищення роялті, яке значно принесло користь авторам пісень і видавцям. Mechanical Licensing Collective повідомила про недоплату в розмірі 419,2 мільйона доларів і переплату в розмірі 28,8 мільйона доларів, що призвело до чистого несподіваного доходу в розмірі 390,3 мільйона доларів, який буде розподілено між правовласниками... Президент NMPA Девід Ізраїліт привітав рішення апеляційного суду, підкресливши важливість цієї перемоги в триваючій боротьбі за справедливу компенсацію в цифровому музичному ландшафті...» (*Songwriters and Publishers Rejoice Over \$400 Million Royalty Windfall After Phonorecords III Decision // BNN* (<https://bnnbreaking.com/world/us/songwriters-and-publishers-rejoice-over-400-million-royalty-windfall-after-phonorecords-iii-decision>). 26.02.2024).

***

«OpenAI звернувся до федерального судді з проханням відхилити частину позову New York Times про порушення авторських прав, стверджуючи, що газета "зламала" її чат-бота ChatGPT та інші системи штучного інтелекту, щоб згенерувати неправдиві докази у справі.

У понеділок OpenAI заявив у поданні до федерального суду Манхеттена, що Times змусила технологію відтворювати свої матеріали за допомогою "оманливих підказок, які грубо порушують умови використання OpenAI".

"Звинувачення в скарзі Times не відповідають її відомим суворим журналістським стандартам, - заявили в OpenAI. "Правда, яка з'ясується в ході розгляду цієї справи, полягає в тому, що Times заплатила комусь, щоб зламати продукти OpenAI".

OpenAI не назвав ім'я "найманця", якого, за його словами, Times використовувала для маніпуляцій з її системами, і не звинуватив газету в порушенні будь-яких антихакерських законів...» (*Blake Brittain. OpenAI Says New York Times 'Hacked' ChatGPT to Build Copyright Lawsuit // U.S. News &*

World Report L.P. (<https://money.usnews.com/investing/news/articles/2024-02-27/openai-says-new-york-times-hacked-chatgpt-to-build-copyright-lawsuit>). 27.02.2024).

***

«З китайського виробника мікросхем були зняті звинувачення в економічному шпигунстві та інші кримінальні звинувачення, що стало невдачею в боротьбі Міністерства юстиції США з крадіжкою інтелектуальної власності в Китаї.

Більш ніж через п'ять років після того, як Міністерство торгівлі внесло компанію Fujian Jinhua Integrated Circuit Co. до чорного списку як загрозу національній безпеці, окружний суддя США Максін М. Чесні в Сан-Франциско визнала компанію невинною після судового розгляду без участі присяжних. Її рішення, винесене у вівторок, може пом'якшити прагнення адміністрації Байдена до агресивного судового переслідування з метою захисту американських технологій.

Чесні дійшла висновку, що американські прокурори не змогли довести, що китайська державна компанія незаконно привласнила власні дані Micron Technology Inc., найбільшого американського виробника мікросхем пам'яті, які нібито пройшли через тайванську United Microelectronics Corp. (UMC) у виробничій угоді з Fujian Jinhua. UMC надала допомогу Міністерству юстиції у справі проти Fujian Jinhua після того, як у 2020 році визнала себе винною у крадіжці комерційної таємниці та сплатила штраф у розмірі 60 мільйонів доларів.

Якби компанія була визнана винною, Fujian Jinhua могла б зіткнутися зі штрафом, а також з наказом про конфіскацію чіпів і доходів, отриманих від нібито вкраденої технології...» (*Rachel Graf, Robert Burnson. Chinese Chipmaker Cleared in US Criminal Trade Secrets Case // Bloomberg L.P. (https://www.bloomberg.com/news/articles/2024-02-27/chinese-chipmaker-cleared-in-us-criminal-trade-secrets-case?utm_source=flipboard&utm_content=bloomberg%2Fmagazine%2FBloomberg). 27.02.2024).*

***

Японська Держава

«Двох чоловіків у Токіо заарештували 4 лютого за ймовірну публікацію в Інтернеті вмісту попередньої копії тижневого журналу манги «Shukan Shonen Jump» без дозволу.

...36-річного Саміра Муссу, власника бізнесу, який проживає в столичному районі Шіндзюку, і Марвіна Жана Франсуа Бенджаміна Томаса Каїса, 34, працівника компанії, який проживає в районі Бункію, ...звинувачую в

отриманні попередньої копії журналу приблизно 15 березня 2023 року та публікації зображень серіалу манги в Інтернеті за кілька днів до його виходу.

За даними відділу боротьби з кіберзлочинністю поліції префектури Кумамото, офіцери кіберпатрулювання виявили веб-сайт, на якому публікувалися зображення, які здавалися незаконними, і провели розслідування...

Оскільки мангу на веб-сайті було перекладено кількома іноземними мовами та різнокольорово, поліція вважає, що в схемі були залучені ще кілька осіб і веде розслідування» (*2 in Tokyo arrested for allegedly publishing 'Jump' magazine manga on internet // THE MAINICHI NEWSPAPERS* (<https://mainichi.jp/english/articles/20240206/p2a/00m/0na/026000c>). 06.02.2024).

***

«Найбільші японські кінокомпанії, такі як Toho, Shochiku та Toei (позивач), подали позов про порушення авторських прав проти трьох користувачів (відповідачів), які відредагували повнометражну версію оригінального фільму та завантажили її без дозволу правовласників. 24 серпня 2023 року Токійський окружний суд (TDC) постановив виплатити 500 мільйонів єн в якості компенсації за завдані збитки одному з трьох завантажувачів, місцезнаходження якого невідоме. До цього рішення TDC зобов'язав двох інших завантажувачів виплатити компенсацію за порушення авторських прав 17 листопада 2022 року. Такий незаконний акт редагування оригінального фільму до приблизно 10-хвилинного короткометражного фільму є так званим "швидким фільмом" в Інтернеті і є суперечливим питанням в Японії.

Питання полягає в тому, як відбувається судовий розгляд, коли місцезнаходження відповідача невідоме. Згідно з японським законодавством, навіть якщо місцезнаходження відповідача невідоме, позивач може подати до суду запит про "вручення публічного повідомлення"... Таке повідомлення повинно повідомляти про те, що суд видає юридичні документи, які можуть бути надіслані стороні в будь-який час. Розміщення оголошення на дошці оголошень суду на певний період часу означає, що воно вважається доведеним до відома сторони. В результаті набрання повідомленням чинності, TDC задовольнив клопотання позивача про вручення публічного повідомлення та виніс рішення про те, що завантажувач повинен сплатити компенсацію за завдані збитки.

Крім того, TDC схвалив метод розрахунку, запропонований позивачем. Позивач розрахував збитки за один потоковий перегляд у розмірі 200 ієн, виходячи з ціни часткового перегляду на платному відеохостингу, причому розрахована ціна також вважається за вирахуванням комісії платформи. Оскільки загальна кількість переглядів "швидкого фільму" сягнула понад 10 мільйонів, сума збитків була розрахована у розмірі двох мільярдів ієн. В якості часткової вимоги про стягнення мінімальних збитків позивач звернувся до суду

з проханням про стягнення 500 мільйонів ієн...» (*Takahiro Kuga. Tokyo District Court Orders Compensation for Damages to “Fast Movie” Uploader Whose Whereabouts are Unknown // Shiga International Patent Office (https://shigapatent.com/en/topics/tokyo-district-court-orders-compensation-for-damages/). 02.2024*).

***

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

Україна

«Мистецькі твори української художниці Анастасії Усенко незаконно роздрукували та використали у дизайні квартир у Києві, які виставили на продаж.

Про це художниця повідомила на своїй сторінці у фейсбуці. Вона наголосила, що має великий творчий бекграунд, виставляється в Україні та за кордоном, є учасницею європейських виставок та резиденцій...

Мисткиня зазначила, що 13 лютого на порталах «ЛУН», «Нерухомість Києва на DOM.RIA», «OLX Україна», агенціями нерухомості «The Capital – Premium Real Estate» і «the yard» виставили квартири на продаж з дизайнерським ремонтом і незаконними роздруківками трьох творів Насті – «Olive girl», «Terracotta girl» та «Air girl», із серії «Big girl»...

Також для оформлення квартир були використані твори художниці Міри Бачкур...

Художниця наголошує, що авторські права на інтелектуальну власність грубо і нахабно порушені та їй завдали моральної шкоди...

Також художниця повідомила, що порушення вже зафіксовані адвокатом та вона готується захищати свої права в межах юридичної площини...» (*Картини української художниці незаконно використали у дизайні квартир на продаж // ТОВ Інформаційне агентство «Район ін юа» (https://kultura.rayon.in.ua/news/678685-kartini-ukrainskoi-khudozhnitsi-nezakonno-vikoristali-u-dizayni-kvartir-na-prodazh). 14.02.2024*).

***

«...Не варто робити висновок, що якщо слова інтерв'ю у тексті Закону України «Про авторське право і суміжні права» (далі – Закон) немає, то тоді це не об'єкт авторського права... В Законі є таке поняття як твір – оригінальне інтелектуальне творіння автора (співавторів) у сфері науки, літератури, мистецтва тощо, виражене в об'єктивній формі. Пункт перший частини 1 статті 6 Закону визначає, що об'єктами авторського права є твори у сфері літератури, мистецтва, науки, зокрема: літературні твори

белетристичного, публіцистичного, наукового, технічного або іншого характеру (книги, брошури, статті тощо) у письмовій, електронній (цифровій) чи іншій формі. А що ж таке інтерв'ю? У словниках та підручниках знаходимо такі визначення. Інтерв'ю (англ. interview) – жанр публіцистики, сутністю якого є діалог, сформований запитаннями журналіста й відповідями інтерв'юєра... Інтерв'ю — призначена для опублікування в пресі, передачі по радіо, телебаченню розмова журналіста з політичним, громадським або якимось іншим діячем. Якщо сама бесіда, її хід не стали предметом відображення в тексті, а журналіст просто використав дані для публікації, говоримо про те, що журналіст користувався інтерв'ю як методом збору інформації. Якщо ж автор подав розмову у формі запитань та відповідей, то це жанр інтерв'ю. Або: інтерв'ю — один з інформаційних жанрів журналістики та публіцистики, у якому подається вільний виклад розмови журналіста з особою, думки або коментарі чи враження якої з певних актуальних життєвих питань являють громадський інтерес і призначені для публікації у пресі, показу на телебаченні, трансляції по радіо, використання в Інтернеті тощо.

Таким чином інтерв'ю, як жанр, це публіцистичний твір. В переліку об'єктів авторського права, наведеному в пункті першому частини 1 статті 6 Закону, про публіцистичні твори йдеться. Тож не складно дійти до висновку, що інтерв'ю є об'єктом авторського права. Інтерв'ю – результат творчої діяльності журналіста і респондента, обидві особи є співавторами, їм спільно належать майнові права і розпорядження правами здійснюються за згодою між ними. Позитивним у новому Законі є пункт другий частини 1 статті 13, який говорить про те, що жоден із співавторів не має права без достатніх підстав відмовити іншим співавторам у наданні дозволу на опублікування та переробку такого твору...» (*Ще раз про інтерв'ю як об'єкт авторського права // zaholovok.com.ua (https://zaholovok.com.ua/shche-raz-pro-intervyu-yak-obyekt-avtorskoho-prava). 23.02.2024).*

***

Австралійський Союз

«...Незважаючи на те, що технологічний прогрес дозволив артистам охопити аудиторію, він також дає можливість тим, хто прагне скористатися успіхом артиста, копіювати та поширювати ці роботи так само легко та ефективно, особливо щодо товарів. Товари такого ж дизайну, як ті, що пропонуються на концерті чи на веб-сайті виконавця, можна придбати в Інтернеті від неавторизованих третіх сторін майже одночасно з тим, як вони доступні під час гастролей, і зазвичай із помітною знижкою. Це може мати значний вплив на дохід артиста, оскільки він звик більше покладатися на живі концерти та продажі товарів для підтримки своїх засобів до існування.

Товари зазвичай включають два типи інтелектуальної власності: торгові марки та авторське право. Торгова марка — це знак походження, який відрізняє

товари чи послуги одного продавця від товарів або послуг іншого, наприклад, ім'я виконавця чи групи. Авторське право захищає вираження ідеї та поширюється на такі предмети, як літературні, музичні та художні твори у формі пісень, музичних композицій та ілюстрацій. Сорочка з іменем художника у вигляді логотипу чи ілюстрації включатиме товарний знак і твір, захищений авторським правом. Торгова марка потенційно може забезпечити монополію на будь-який товар, який художник може захотіти продати або ліцензувати, наприклад, коробки для обіду The Beatles, плюшеві ведмедики Alice Cooper, підсвічники Taylor Swift, поплавки для басейну Drake Hotline Bling...

Зареєстрована австралійська торгова марка надає її власнику виключне право контролювати використання торговельної марки для товарів і/або послуг, для яких вона зареєстрована, і забезпечує ефективне примусове покарання проти порушників третьої сторони в Австралії. Незареєстровану торговельну марку все ще можна примусово застосувати в Австралії відповідно до делікту загального права щодо видачі та введення в оману та оманливої поведінки відповідно до Закону про захист прав споживачів Австралії, хоча часто рентабельніше домогтися реєстрації торгової марки. Щоб досягти успіху в позові про видачу, правовласнику потрібно довести, що він має значну репутацію щодо свого бренду, товарів чи послуг, що інша сторона ввела в оману інформацію, видавши свій бренд, товари чи послуги за права. і що внаслідок цього правовласник зазнав збитків.

Щоб досягти успіху в позові щодо введення в оману та оманливої поведінки, власник прав заявника повинен довести, що значна кількість осіб у відповідній частині громадськості буде введена в оману або може бути введена в оману поведінкою іншої сторони. Окрім процесуальної ефективності, вартість реєстрації торгової марки значно нижча, ніж вартість судового розгляду.

В Австралії немає системи реєстрації авторських прав. Авторські права автоматично надаються творам, коли вони створюються, і за замовчуванням належать автору цього твору, якщо тільки автор не відмовився від права власності. Авторське право згідно із законодавством Австралії дає власнику виключне право поширювати свою роботу та подавати до суду на треті сторони за порушення цих прав в Австралії...» (*Judy King and Stuart Green. Swift protection of trade mark rights can save artists from seeing red // Davies Collison Cave (https://dcc.com/news-and-insights/swift-protection-of-trade-mark-rights-can-save-artists-from-seeing-red/). 08.02.2024*).

***

«...У випадку концертів авторські права можуть захищати багато речей, які ви бачите або чуєте під час виступу, зокрема:

- текст пісні (літературного твору);
- текст, показаний на екранах/банерах (літературні твори);
- хореографія шоу і танців (драматичні твори);
- музичне оформлення або композиція пісень (музичних творів);

- зображень на екранах (художні твори);
- костюми, скульптури та декорації (художні твори);
- будь-який попередньо записаний аудіозапис, який використовується під час концерту (звукозаписи); і
- будь-які відео, анімації або інші візуальні засоби масової інформації, що демонструються на екранах (фільмах)...

В Австралії Закон про авторське право 1968 року (Cth) надає власнику авторського права виключне право відтворювати (робити копії творів) і оприлюднювати твори (наприклад, завантажувати та ділитися ними на веб-сайті чи в соціальних мережах).

Якщо ви виконуєте ці дії по відношенню до всієї роботи або «суттєвої частини» без дозволу власника авторських прав, ви ризикуєте порушити авторські права.

Отже, які дії відвідувачів концерту можуть порушувати авторські права?

- Зйомка фотографій/відео – знімаючи фото чи відео концерту, ви можете зробити відтворення (копію) значної (розпізнаваної) частини захищеного авторським правом матеріалу.
- Публікація фотографій/відео в Інтернеті – якщо ваше фото чи відео відтворює впізнавану частину захищеного авторським правом матеріалу, публікація або загальний доступ до цього фото чи відео онлайн без дозволу власника авторських прав може порушити авторські права на підставі того, що захищений авторським правом матеріал був повідомлений публічно без дозволу.
- Пряма трансляція – якщо несанкціонована пряма трансляція концерту фіксує значну (розпізнавану) частину твору, захищеного авторським правом (наприклад, музичних творів) або іншого об'єкта (фільмів/аудіовізуальних творів), це також вважатиметься акт публічного повідомлення та публічне виконання, що вимагає згоди власника авторського права, щоб уникнути відповідальності за порушення авторського права.

Основним захистом проти порушення авторських прав є те, що власник авторських прав або ліцензіат схвалив імовірну поведінку, яка порушує авторські права. Тобто фотографування або зйомка концерту Тейлор Свіфт за допомогою смартфона та розміщення цих кадрів у соціальних мережах було б порушенням авторських прав, якби промоутери концерту прямо не дозволили таку поведінку.

...в австралійському законі про авторське право немає загального захисту «добросовісного використання». Натомість, щоб скористатися захистом «чесної угоди» згідно з австралійським законодавством, відвідувачу концерту потрібно було б довести, що фото- чи відеозйомка або обмін фото- чи відеоматеріалами були "добросовісними діями" з метою дослідження чи вивчення, критики чи огляду, пародії чи сатири, або ж повідомлення новин.

Чи є несанкціоноване використання захищеного авторським правом матеріалу «чесним» згідно з австралійським законодавством, залежатиме від

способу його використання (наприклад, чи має воно комерційний характер / чи використовується в ньому весь твір чи лише частина). Для більшості відвідувачів концерту сфотографування на згадку (і розміщення його в соціальних мережах, щоб похвалитися) навряд чи підпадає під обмежений захист «чесної угоди» відповідно до Закону про авторське право.

Багато музикантів, промоутерів концертів і місць дозволяють шанувальникам фотографуватися на концертах. Однак важливо перевірити, що дозволено, а що заборонено, перш ніж припускати, що фотографії чи відео можна робити. Окрім будь-яких проблем із порушенням авторських прав, певна поведінка на концерті також може бути порушенням умов договору, які відвідувач уклав під час купівлі квитка.

Один зі способів перевірити, чи дозволено вам знімати фотографії чи відео, – ознайомитися з умовами заходу або на веб-сайті місця проведення. Іноді ці умови також друкуються на звороті квитка на концерт...» (*Thomas Dysart, Miriam Zanker, Georgia Christie, Stuart Green. Copyright in Concerts (Taylor's Version) // Davies Collison Cave (https://dcc.com/news-and-insights/copyright-in-concerts-taylors-version/). 20.02.2024*).

***

Грузія

«...26 липня 2023 року набули чинності зміни до Закону Грузії "Про авторське право і суміжні права", які передбачають регулювання діяльності організацій колективного управління майновими правами відповідно до сучасних міжнародних стандартів - для забезпечення прозорого та справедливого процесу збору та розподілу винагороди. За рішенням акредитаційної комісії, тільки Асоціація власників інтелектуальної власності (ІРОА) була акредитована для здійснення діяльності у всіх сферах авторського права і суміжних прав в Грузії. ІРОА - це асоціація, заснована грузинськими митцями та орієнтована на розвиток мистецтва, з кінцевою метою покращення захисту прав інтелектуальної власності, на додаток до розвитку мистецтва. Ефективні механізми збору, розподілу та виплати гонорарів, відповідне програмне забезпечення; охоплення регіонів Грузії - ключові пріоритети, завдяки яким Асоціація отримала акредитацію. ... ІРОА застосовуватиме найсучасніші технології для забезпечення точності збору авторської винагороди, прозорості та захисту прав авторів у Грузії...» (*mariam.mtivilshvili. IPOA operates in all spheres of copyright and related rights in Georgia // Georgia Today (https://georgiatoday.ge/ipoa-operates-in-all-spheres-of-copyright-and-related-rights-in-georgia/). 09.02.2024*).

***

«2024 рік знаменує собою важливу віху для кількох творів мистецтва, оскільки вони стають суспільним надбанням...»

Перехід у суспільне надбання стосується статусу творчих робіт, у яких права інтелектуальної власності, як-от авторське право, закінчилися або від них відмовились. Це означає, що вони більше не перебувають під захистом власників авторських прав, дозволяючи їх вільно використовувати, відтворювати та адаптувати творчі особи, такі як карикатуристи, або взагалі будь-хто, без необхідності шукати дозвіл або платити роялті.

Тривалість захисту авторських прав значно відрізняється в різних країнах світу. У Європейському Союзі тривалість захисту авторського права зазвичай триває протягом усього життя автора плюс 70 років після його смерті. У Сполучених Штатах захист авторських прав залежить від кількох факторів, зокрема від дати першої публікації. Авторське право на твори, створені після 1 січня 1978 року, також діє протягом життя автора плюс 70 років, однак твори, опубліковані до цієї дати, анонімні твори чи твори під псевдонімом, охороняються авторським правом протягом 95 років від року їх першої публікації. Сполучене Королівство дотримується моделі, подібної до ЄС, з авторським правом, як правило, протягом усього життя автора плюс 70 років.

Ці відмінності являють собою цікавий контраст. Наприклад, «1984» Джорджа Оруелла став суспільним надбанням у Великій Британії та ЄС у 2021 році (через 70 років після смерті автора), але не зробить це в США до 2044 року (95 років після публікації)...

Твори мистецтва, які стають суспільним надбанням, можуть значно підвищити творчість та інновації. Усуваючи юридичні бар'єри та надаючи необмежений доступ до культурної спадщини, суспільне надбання заохочує митців, письменників, кінематографістів та інших творців черпати натхнення з минулого та спиратися на існуючі твори для створення нових і трансформуючих творів.

Однак, окрім авторського права, інші юридичні обмеження, як-от ті, що накладаються законами про культурну спадщину в таких країнах, як Італія та Греція, все ще можуть обмежувати використання творів мистецтва, що належать державі. Ці закони часто вимагають попередньої згоди та сплати зборів за певне використання матеріалів культурної спадщини, навіть якщо вони є суспільним надбанням. Наприклад, музей Уффіці потрапив у газети, коли подав до суду проти Жана Поля Готьє за несанкціоноване відтворення Венери Боттічеллі на модному одязі. Це показує, як італійські закони про культурну спадщину використовуються для захисту творів мистецтва, що належать державі, від несанкціонованої комерційної експлуатації. Таким чином, хоча відтворення може входити до суспільного надбання, зображений твір може мати додаткові права чи обов'язки, що перешкоджає його необмеженому використанню. Крім того, такі міркування, як моральні права чи

договірні угоди, також можуть впливати на доступність і використання цих творів мистецтва.

ЕUIPO створила та керує порталом некомерційних робіт, спрямованим на полегшення обміну інформацією про захищені авторським правом, які більше не є комерційно доступними в ЄС. Сюди входять різні форми художніх творів, такі як література, аудіовізуальні твори, музичні записи, фотографії та унікальні твори мистецтва. Портал слугує загальнодоступною централізованою платформою, де установи культурної спадщини оприлюднюють інформацію про некомерційні цілі. Зокрема, він дотримується принципу, згідно з яким твори, що є суспільним надбанням, повинні залишатися у суспільному надбанні навіть після оцифрування... Крім того, він пропонує варіанти відмови для власників прав, наприклад видавців, дозволяючи їм вилучати свої твори із системи, якщо вони бажають. Ця ініціатива відкриває нові можливості для оцифрування та обміну культурною спадщиною Європи, покращуючи доступність і зберігаючи цінні художні твори для майбутніх поколінь...» *(Copyright: Artworks entering the public domain in 2024 // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/copyright-artworks-entering-the-public-domain-in-2024>). 14.02.2024).*

***

Китайська Народна Республіка

«...Минулого року було зареєстровано авторські права на понад 6,4 мільйона творів, що на 42,3% більше, ніж у минулому році, згідно з останніми даними, опублікованими Національним управлінням авторських прав.

Пекін став свідком найбільшої кількості таких реєстрацій, за ним йдуть провінції Шаньдун і Фуцзянь. ...рівень реєстрацій авторських прав у багатьох провінціях, включаючи Хенань, Цзянсі та Юньнань, перевищив 100 відсотків порівняно з 2022 роком.

Більше половини загальної кількості зареєстрованих робіт були творами мистецтва, а решта були фотографіями, літературою, фільмами та телевізійними програмами.

Крім того, минулого року майже 2,5 мільйона одиниць комп'ютерного програмного забезпечення зареєстрували свої авторські права, що на 36 відсотків більше, ніж у минулому році, що є новим рекордом як кількості, так і темпів зростання за останні п'ять років...» *(CAO YIN. Copyright registrations soar in China // China Daily Information Co (CDIC) (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202402/20/WS65d43f97a31082fc043b81ef.html>). 20.02.2024).*

***

Республіка Гана

«...Система авторського права переслідує дві основні цілі: забезпечення справедливої винагороди для авторів і творців літературних і художніх творів, а також сприяння суспільному інтересу та поширенню культурного змісту. На додаток до Закону про авторське право 2005 року (Закон 690) та Положення про авторське право 2010 р. (LI 1962), Гана також зобов'язана кількома міжнародними угодами, які впливають на її систему авторського права: Угода про торговельні аспекти інтелектуальної власності (TRIPS) (1994 рік), Договір ВОІВ про авторське право (WCT) (1996), Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (1971) і Договір ВОІВ про виконання та фонограми (WPPT) (1996). Ці міжнародні договори відіграють вирішальну роль у формуванні законів про авторське право в усьому світі та забезпеченні належного захисту прав творців за кордоном.

Відповідно до розділу 1 Закону про авторське право 2005 року (Закон 690), різні типи творів підлягають охороні авторським правом, включаючи художні твори (наприклад, картини, архітектурні проекти, скульптури), літературні твори (наприклад, романи, підручники, есе), музичні твори, звукозаписи, хореографічні твори, аудіовізуальні твори, похідні твори та комп'ютерне програмне забезпечення/програми. Для місцевих ремісників, дизайнерів одягу та інших, які створюють унікальні роботи, реєстрація їхніх творів у Бюро авторських прав є надзвичайно важливою. Ця реєстрація забезпечує правовий захист, дозволяючи творцям вживати заходів проти будь-кого, хто копіює або порушує права на їхні роботи. У разі порушення творці можуть подати скаргу до Бюро авторських прав, щоб отримати вирішення...

Авторське право автоматично отримується автором або творцем твору в момент його створення. Це означає, що робота захищена, навіть якщо вона офіційно не зареєстрована в Бюро авторських прав...

Відповідно до розділів 5 і 6 Закону 690 власник авторського права має два типи виключних прав: майнові права та моральні права. Майнові права – це ті права, які дозволяють автору або правовласнику отримувати фінансову винагороду від використання твору іншими особами або ним самим. Ці права можна передати, їх можна продати чи отримати ліцензію. У Гані Організація музичних прав Гани (GHAMRO) відповідає за захист прав власників авторських прав і забезпечення отримання ними належних роялті в музичній індустрії. Розділ 5 Закону 690 надає творцям різноманітні майнові права, включаючи право на відтворення, переклад, адаптацію, аранжування, публічне виконання, трансляцію, повідомлення для публіки, розповсюдження та прокат. Якщо хтось, хто не є власником прав, бажає скористатися будь-яким із цих прав, йому знадобиться згода або ліцензія від власника прав.

Важливо зазначити, що коли автора наймають для створення твору, майнові права на твір належать роботодавцю, якщо інше не вказано в договорі (розділ 7 Закону 690). З іншого боку, моральні права — це права, які дають

власнику твору визнання, наприклад, право на зазначення авторства (бути автором). Вони також включають право заперечувати проти будь-якого спотворення, спотворення або модифікації, які можуть завдати шкоди репутації автора або дискредитувати твір. ...немайнові права не можуть бути передані, і вони існують необмежений час.

Існують певні обставини, коли твір, захищений авторським правом, можна використовувати без порушення прав власника. Ці дозволені види використання авторського права включають відтворення твору (наприклад, компакт-диска) для особистого використання, цитати із захищеного твору з належним зазначенням джерела, використання твору для ілюстрації в навчанні, використання твору для репортажів у новинах і створення єдина резервна копія за архівами та бібліотеками.

Щоб отримати дозвіл на використання твору, захищеного авторським правом, можна отримати або переуступку, або ліцензію від власника/власника авторського права, прямо чи опосередковано від організації колективного управління (СМО), відповідальної за управління правами, пов'язаними з твором. У Гані організації з маркетингу, такі як Організації з прав на музику Гани (GHAMRO), Товариство прав на аудіовізуальні засоби Гани (ARSOG) і СоруGhana (Організація прав на репрографічне зображення), полегшують процес отримання дозволу на використання творів, захищених авторським правом.

Порушення авторських прав має місце, коли будь-яка особа здійснює діяльність, на яку власник авторських прав має виключне право здійснювати або забороняти без попереднього дозволу. Це порушення авторських прав власника визначено в розділі 42 Закону 690. Важливо зазначити, що можуть бути порушені як майнові, так і моральні права.

Засоби захисту від порушення авторських прав

– *Кримінальні санкції*: кримінальні санкції за порушення авторських прав дозволяють власнику авторських прав порушувати судові дії проти порушників. У разі визнання винними правопорушникам може загрожувати штраф у розмірі від не менше 500 до не більше 1000 одиниць штрафу або позбавлення волі на строк до 3 років, або обидва. У разі триваючого правопорушення можуть бути накладені додаткові штрафи в розмірі не менше 25 штрафних одиниць і не більше 100 штрафних одиниць за кожен день триваючого порушення. Крім того, власники авторських прав можуть подати цивільний позов до Високого суду з вимогою відшкодування збитків або компенсації.

– *Врегулювання*: сторони, які беруть участь у суперечці щодо авторських прав, мають можливість шукати врегулювання, подавши петицію до Адміністратора авторських прав, як зазначено в Розділі 48 Закону 690. Важливо зазначити, що кримінальне та цивільне провадження можуть бути ініційовані одночасно.

– *Прикордонні заходи*: прикордонні заходи, як зазначено в Розділі 47(б) Закону 690, дають правовласникам можливість безпосередньо звертатися до митниці з

проханням затримати імпорتنі товари, які порушують авторські права або готові до експорту. У таких випадках заявник або власник прав повинен надати детальний опис товарів і продемонструвати докази порушення або неминучого порушення. Крім того, розділ 26(1) передбачає, що митники не повинні дозволяти імпорт творів, захищених авторським правом, без письмового дозволу від законного власника та Бюро авторських прав, якщо не буде переконано, що товари не є піратськими продуктами.

Освіта: на додаток до зазначених заходів, Бюро авторських прав у Гані відіграє важливу роль у навчанні та підвищенні обізнаності щодо законів про авторське право та важливості дотримання цих прав. Ця освітня ініціатива поширюється не тільки на офісний персонал, але й на все населення, особливо на творців творів, захищених авторським правом. Завдяки освітнім програмам, семінарам і практикумам люди можуть отримати краще розуміння законів про авторське право та їхні наслідки. Крім того, з появою технологій з'явилися інструменти та системи для моніторингу та запобігання порушенням авторських прав в Інтернеті. Такі технології, як керування цифровими правами (DRM) і системи ідентифікації вмісту, забезпечують ефективний захист цифрового вмісту. Тому Бюро захисту авторських прав може надати вказівки правовласникам щодо ефективного використання цих інструментів для захисту своєї інтелектуальної власності в цифровій сфері.

Співпраця та партнерство: Співпраця та партнерство також відіграють важливу роль у посиленні зусиль у боротьбі з порушенням авторських прав. Заохочуючи співпрацю між урядовими установами, правовласниками, правоохоронними органами, їхніми відповідними товариствами та міжнародними організаціями, можна зміцнити колективні дії. Такі організації, як Всесвітня організація інтелектуальної власності та Інтерпол, є цінними партнерами в обміні інформацією та ресурсами для ефективної боротьби з порушеннями авторських прав. Крім того, такі СМО, як GHAMRO, ARSOG і СоруGhana, відіграють вирішальну роль у забезпеченні справедливої компенсації за використання творів, захищених авторським правом. Важливо, щоб ці організації швидко та справедливо розподіляли гонорари між правовласниками, тим самим заохочуючи більше творців брати участь у зусиллях із захисту авторських прав. Крім того, уряд може надати підтримку, щоб розширити можливості цих організацій в управлінні ліцензійними угодами та ефективному зборі роялті від імені правовласників...» (*Evelyn VUVOR. Copyrights and creativity // The Business & Financial Times (https://thebftonline.com/2024/02/07/copyrights-and-creativity/). 07.02.2024).*

***

Республіка Індія

«...Майже вся музика захищена авторським правом. Але коли мова заходить про обмеження, накладені на цю музику, все залежить від того, як ви її

використовуєте. Однак пісні та музика можуть бути не захищені авторським правом.

Музика, доступна у відкритому доступі, може використовуватися будь-ким без дозволу. Є кілька критеріїв, які визначають, чи є музичний твір суспільним надбанням:

- Якщо пісня була написана до того, як Закон про авторське право набув чинності
- Якщо минуло від 50 до 70 років, як пішов з життя автор музики
- Власники авторських прав, які не змогли продовжити свої авторські права на твір, створені до 1978 року.

Використання музики, яка підпадає під ліцензію Creative Commons, абсолютно безкоштовне. Однак існують деякі обмеження та умови, яких необхідно дотримуватися, щоб правильно його використовувати; інакше ви порушите чийсь авторські права. Існує 6 ліцензій Creative Commons, і кожна з ліцензій Creative Commons має власний набір правил.

Авторське право на пісню – безоплатна ліцензія усуває необхідність узгодження вартості ліцензування з організаціями з прав на виконання (PRO) і дозволяє вам використовувати музику, захищену авторським правом, як і коли забажаєте. Зазвичай безкоштовне використання музики без відрахування гонорару не є вільним. Однак ви сплачуєте ліцензію лише один раз (зазвичай це є частиною вашої підписки на платформу, таку як Artist), і ви можете використовувати пісню назавжди. Є багато переваг використання ліцензованої безоплатної музики у відео порівняно з використанням суспільного надбання або треків під ліцензією Creative Commons.

- Якість значно покращується.
- Варіантів ще багато.
- Покращений інтерфейс користувача дозволяє легко знайти те, що вам потрібно.

Пам'ятайте, що використання захищеної авторським правом музики вимагає отримання ліцензії. Якщо ви використовуєте його без дозволу, ви можете зіткнутися з правовими наслідками...» (*Akash Varadaraj. Copyright a Song in India – How to Identify Copyrighted Song? // Vakilsearch (https://vakilsearch.com/blog/copyright-a-song-in-india/). 16.02.2024*).

***

«...Департамент внутрішніх справ штату Гоа видав циркуляр про те, що не потрібно отримувати дозвіл на виконання музичних творів на релігійних церемоніях/весіллях/громадських святах без дозволу авторів.

Департамент наказав поліції не чинити надмірних утисків громадськості і попередив, що вживатиме заходів проти готелів, які вимагатимуть такі ліцензії...

«Було отримано кілька скарг про те, що у зв'язку з релігійними церемоніями, включаючи шлюбні/весільні урочистості, певні організації/готелі

наполягають на отриманні дозволу від товариств з охорони авторських прав на виконання музичних творів, доведення до загального відома звукозаписів тощо. У зв'язку з цим дуже чітким є Публічне повідомлення Уряду Індії від 24.07.2023 р., видане Міністерством торгівлі та промисловості, в якому зазначено, що таке виконання музичних творів тощо на релігійних церемоніях, включаючи весілля, не є порушенням Закону про авторське право 1957 р.», - йдеться у циркулярі...

«Тому співробітники міліції повинні бути поінформовані про вищезгадане положення закону, щоб не допустити неправомірних утисків для широкої громадськості. Крім того, місцеві підрозділи повинні бути проінструктовані вживати суворих заходів проти будь-якого готелю або товариства з охорони авторських прав, які висувають такі незаконні вимоги про виплату роялті/будь-яких зборів за виконання музичних творів або інших музичних записів на релігійних церемоніях/фестивалях, у тому числі на весіллях/одруженнях та інших громадських святах, пов'язаних зі шлюбом», - йдеться у циркулярі...»
(THE RIGHT NOTE: No copyright permission needed for music at weddings // M/s Herald Publications Pvt Ltd (<https://www.heraldgoa.in/Goa/THE-RIGHT-NOTE-No-copyright-permission-needed-for-music-at-weddings/217362>). 02.02.2024).

***

«...Товариство авторського права в Індії регулюється Законом про авторське право від 1957 року. Товариство формується авторами та іншими власниками. Авторське товариство займається літературними творами, а також існують інші авторські товариства, які займаються іншими творами. Товариство реєструється на 5 років. Далі вона може бути продовжена кожні п'ять років через запит, який приймається центральним урядом. Серед зареєстрованих в Індії авторсько-правових товариств - Товариство авторського права на кінематографічні фільми, Індійське товариство виконавського мистецтва (музичні твори), Фонографічне товариство з обмеженою відповідальністю (звукозаписи) та Літературні твори (Індійська організація з прав на репрографічні твори). Реєстрація авторського товариства здійснюється центральним урядом на основі спостережень, таких як зацікавленість громадськості та людей, які шукають ліцензії на свої творчі роботи. Крім того, уряд також враховує вигоду для власників і авторів, а також компетентність заявників...

Згідно зі статтею 34 Закону про авторське право, повноваження авторсько-правового товариства полягають у прийнятті від власника або автора твору повноважень на будь-яку роботу, захищену авторським правом. Прийнявши ці права, авторське товариство має право видавати ліцензії і надалі збирати механічну ліцензійну винагороду і т.д. Крім того, власник прав може відкликати дозвіл на пошук, не йдучи проти авторського товариства на основі будь-якого договору. Крім того, існують й інші повноваження, надані товариству.

Крім того, у статті також зазначено, що товариство авторського права наділяється певними повноваженнями:

Відповідно до статті 34 Закону про авторське право 1957 року товариство авторського права має повноваження видавати ліцензію законному власнику творчої роботи відповідно до розділу 30 (де зазначено, що в разі смерті законного власника творчої роботи, законні представники власника отримують ліцензію на роботу). Якщо зміст твору не викликає заперечень в очах закону та авторського права, вони можуть видати ліцензію власнику творчого твору без жодних заперечень...

Товариство захисту авторських прав також має повноваження збирати плату за видачу ліцензії. Далі законний власник зобов'язаний в обов'язковому порядку сплачувати суспільству внески. Жодній третій стороні не дозволяється стягувати гонорари від імені товариства авторського права. За згодою власника Товариство авторського права Індії має право стягувати з нього ліцензійну плату...

Розділ 35 Закону про авторське право дає право стовариству авторських прав інформувати автора про весь процес і надавати йому повну інформацію про нього. Крім того, щоб стягувати ліцензійні збори, товариство авторського права має отримати схвалення автора. Крім того, необхідно стежити за використанням кількості зборів, зібраних товариством...

Товариство авторського права будь-якої країни має повноваження створити схему для визначення винагороди власникам авторського права відповідно до розділу 34(2) Закону про авторське право 1957 року. У розділі 34(2) Закону про авторське право зазначено, що товариство авторського права має право домовитися з будь-яким іноземним товариством чи організацією без будь-якої дискримінації щодо ліцензії чи розподілу гонорарів та інших з індійськими товариствами...» (*What Are The Powers Of Copyright Society? // Vakilsearch* (<https://vakilsearch.com/blog/powers-of-copyright-society/>)). 21.02.2024).

***

Республіка Філіппіни

«...Офіс інтелектуальної власності Філіппін (ІРОРНЛ) ...зафіксував 6522 реєстрації авторських прав у своєму офісі в 2023 році, що перевищує річну явку за кожен рік, починаючи з 2017 року...»

У 2023 році ІРОРНЛ повідомила, що реєстрація книг, брошур, статей, електронних книг, аудіокниг, коміксів, романів та інших категорій творів становила 52,5 відсотка від загальної кількості заявок на авторські права. Далі йдуть аудіовізуальні та кінематографічні твори з 18,1 відсотка, тоді як файли для комп'ютерних програм, програмного забезпечення, ігор та додатків становлять 8,8 відсотка.

Водночас заявки на музичні композиції з текстом або без нього становлять 6,1 відсотка. Малюнки, картини, архітектурні твори, скульптури, гравюри, гравюри, літографія чи інші витвори мистецтва, моделі чи проекти для творів мистецтва мали частку 4,9 відсотка.

Завершують першу шістку в записах ІРОРНЛ реєстрації декоративних конструкцій, також відомих як моделі промислових виробів і промислових об'єктів, а також інших творів прикладного мистецтва, які зайняли 3,2 відсотка...» (*Alden M. Monzon. Demand for PH copyright protection at all-time high // INQUIRER.net (https://business.inquirer.net/445489/demand-for-ph-copyright-protection-at-all-time-high). 15.02.2024*).

***

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...багато музеїв видають ліцензії на зображення своїх предметів колекції на підставі того, що цифрові зображення їхніх творів, у тому числі твори мистецтва, що є суспільним надбанням, кваліфікуються як «оригінал» авторського права роботи, оскільки вони є результатом значної майстерності, праці та зусиль їхніх фотографів.

Проте тлумачення того, що зображення колекційних предметів, зокрема 2D-елементів, на які не поширюється авторське право, мають авторські права, стає все більш юридично сумнівним, особливо після знакової судової справи – ТНІ проти Шерідана (2023).

Цікаво, що хоча справа ТНІ проти Шерідана не була безпосередньо пов'язана з фотографіями двовимірних творів мистецтва, які не захищені авторським правом, вона має наслідки щодо того, як будь-які такі справи у Великій Британії розглядатимуться в майбутньому, якщо вони дійдуть до суду, і тому є актуальною музеям, які заявляють про авторське право на зображення предметів, на які авторське право не поширюється...

Після рішення у справі ТНІ проти Шерідана та розголосу, який він привернув, музеям буде важко продовжувати відстоювати авторські права на свої зображення двовимірних творів мистецтва, особливо тих, що знаходяться у відкритому доступі. Важливо те, що ця зміна не впливає на будь-які авторські права, які можуть існувати в самих елементах колекції.

Це рішення може спонукати деякі музеї переглянути умови, за яких їхні зображення можуть використовуватися.

Є різні варіанти для розгляду. Дехто може вирішити наслідувати приклад Бірмінгемського музею та художньої галереї та зробити доступними в Інтернеті зображення високої роздільної здатності двовимірних творів мистецтва, які є суспільним надбанням, згідно з Creative Commons Public Domain Dedication (CC0 1.0).

Інші можуть вирішити покладатися на договірне право та продовжувати стягувати плату за доступ до їхніх зображень із високою роздільною здатністю та їх використання, особливо якщо потік доходу від цієї діяльності є значним. У повсякденному житті умови використання та стягнення плати за доступ до зображень із високою роздільною здатністю та їх використання відповідно до договірного права, а не авторського права, дуже схожі на умови ліцензійних угод щодо зображень із використанням авторського права.

У будь-якому випадку, з конкуруючим тиском щодо надання доступу до своїх колекцій в Інтернеті та комерціалізації, музеї повинні будуть зважити, як і на яких умовах вони надають доступ до зображень своїх колекцій і повторно використовують їх.

Наприклад, вони можуть захистити певні джерела доходу, обмеживши доступ до зображень із високою роздільною здатністю та зробивши зображення з нижчою роздільною здатністю доступними безкоштовно за такими ліцензіями, як Creative Commons.

На такі рішення можуть впливати вимоги донорів, як-от вимоги Фонду спадщини національної лотереї, які вимагають, щоб цифрові виходи з використанням їхнього фінансування були доступні за ліцензією Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), а також якщо це зображення зображень твори, на які не поширюється авторське право, відповідно до Creative Commons Public Domain Dedication (CC0 1.0).

Незалежно від того, яке рішення вони приймуть, музеї повинні будуть внести зміни до своїх внутрішніх інструкцій і процедур для персоналу та повідомити про це назовні. Зміни, які мають відбутися після цього, включатимуть наступне:

Оновити відповідний персонал, волонтерів і опікунів.

Переглянути та змінити будь-які відповідні внутрішні політики.

Внести зміни до записів про управління колекціями.

Замінити символ ©, пов'язаний із зазначенням авторства таких зображень, на альтернативні варіанти, зокрема "люб'язно надано" або "зображення з колекції".

Переглянути умови ліцензування та супутню документацію, пов'язану із зовнішнім використанням...» (*Naomi Korn, Sean Waterman. How does a recent landmark ruling change museums' understanding of copyright? // Museums Association*

(<https://www.museumsassociation.org/museums-journal/opinion/2024/02/how-does-a-recent-landmark-ruling-change-museums-understanding-of-copyright/#>). 08.02.2024).

***

«...Партнерство між Королівським меморіальним музеєм і художньою галереєю Альберта (RAMM) та лабораторією GLAM-E в Університеті Ексетера допоможе поширити інформацію про неймовірні витвори мистецтва та забезпечити громадськість можливістю користуватися ними безкоштовно і без дозволу.

Протягом минулого року співробітники RAMM працювали з лабораторією GLAM-E та студентами юридичного факультету Ексетерського університету над тим, щоб зробити їхні колекції відкритими для загального доступу.

Це дозволить людям по всьому світу робити нові культурні відкриття та підвищить авторитет RAMM. Це лише 8-а культурна установа Великобританії, яка відкрила доступ до всіх своїх цифрових колекцій...

Дослідники Лабораторії GLAM-E працюють над тим, щоб підтримати музеї у впровадженні відкритого доступу. Їхня робота з RAMM призвела до того, що музей публікує свої репродукції під відкритою ліцензією, яка гарантує, що зображення приєднуються до інших матеріалів у суспільному надбанні і можуть бути використані будь-ким з будь-якою метою...» (*Lewis Clarke. Exeter museum opens up to unlock artistic treasures // 2024 Local World (https://www.devonlive.com/news/devon-news/exeter-museum-opens-up-unlock-9103400?utm_source=flipboard&utm_content=DevonLive%2Fmagazine%2FDevon). 20.02.2024*).

***

«...Незалежно від того, чи є ви відомим музикантом чи художником-початківцем, розуміння життєво важливих компонентів законодавства про інтелектуальну власність, яке стосується вашої майстерності, має важливе значення для захисту ваших творчих робіт і побудови процвітаючої музичної кар'єри...

1. Захист авторських прав: захист ваших музичних композицій і виступів

Захист авторських прав є наріжним каменем законодавства про інтелектуальну власність для музикантів, захищаючи ваші творчі роботи від несанкціонованого використання:

а) Виявлення елементів, що захищаються авторським правом: юристи з питань інтелектуальної власності можуть допомогти вам визначити, які аспекти ваших музичних творів підлягають захисту авторським правом, наприклад композиції, тексти пісень і записані виступи.

б) Реєстрація та захист ваших авторських прав: хоча захист авторських прав здійснюється автоматично після створення, реєстрація може зміцнити вашу правову позицію в суперечках. Юрист із питань інтелектуальної власності може провести вас через процес реєстрації та захистити ваші авторські права від можливих порушень.

2. Захист торгових марок: створення сильної ідентифікації бренду як музиканта

Розробка впізнаваного та унікального бренду як музиканта є надзвичайно важливою, а встановлення захисту торгової марки є ключовим компонентом:

а) Вибір і реєстрація торгових марок: виберіть характерні назви, логотипи та фрази для представлення вашої музики та бренду. Юрист із питань

інтелектуальної власності може допомогти вам у процесі реєстрації торгової марки, підтвердивши, що вибрані вами торгові марки не суперечать існуючим.

b) Контроль і захист ваших торгових марок: юристи з питань інтелектуальної власності можуть допомогти вам залишатися пильними, захищаючи свій музичний бренд. Вони можуть вжити необхідних заходів для забезпечення дотримання ваших торговельних марок, вирішення можливих ситуацій порушення та захисту вашої репутації.

3. Суміжні права: захист ваших виступів і звукозаписів

Суміжні права забезпечують додаткові рівні захисту для музикантів, охоплюючи такі аспекти, як права на виконання та звукозапис:

a) Розуміння суміжних прав: юристи з питань інтелектуальної власності можуть допомогти вам оцінити унікальні права та гонорари, пов'язані з артистами-виконавцями та власниками звукозаписів, доповнюючи захист, передбачений законом про авторське право.

b) Захист і монетизація ваших суміжних прав: адвокати з питань інтелектуальної власності можуть гарантувати, що ви вимагатимете свої прибутки від використання ваших суміжних прав, співпрацюючи з товариствами зі збору роялті, щоб забезпечити ваш дохід від радіоп'єс, потокових послуг та інших відповідних джерел.

4. Ліцензування та співпраця: максимізація доходів і можливостей у музичній індустрії

Ліцензійні угоди та співпраця можуть бути потужними інструментами для музикантів, щоб розширити свій охоплення, створити базу своїх шанувальників і монетизувати свої твори:

a) Складання ліцензійних угод. Юристи з питань інтелектуальної власності можуть допомогти створити ліцензійні угоди для різних цілей, наприклад угоди щодо синхронізації для розміщення фільмів і реклами або угоди з потоковими платформами, щоб забезпечити доступність вашої музики для цільової аудиторії.

b) Укладання контрактів про співпрацю: адвокати з питань інтелектуальної власності можуть допомогти вам у переговорах щодо контрактів з іншими професіоналами галузі, такими як продюсери, співавтори та лейбли звукозапису, гарантуючи, що ваші інтереси захищені, а ваші права залишаються недоторканими...» (*Ellis Sweetenham. Navigating Intellectual Property Rights for Musicians: Protection, Licensing, and Monetisation // Lawdit* © Solicitors (<https://lawdit.co.uk/readingroom/intellectual-property-rights-for-musicians>). 23.02.2024).

***

Сполучені Штати Америки

«Бюро авторських прав опублікувало сповіщення про запропоновану нормотворчість для створення групової опції для реєстрації опублікованих

двовимірних творів мистецтва. Щоб мати право на цей варіант, кожна робота має бути двовимірним живописним чи графічним твором, усі створені одним автором, і автор має бути зазначений як заявник авторських прав для кожного з них. Роботи мають бути опубліковані протягом тридцяти днів, і в кожну заявку може бути включено до десяти робіт. Кандидати повинні будуть заповнити онлайн-заявку та завантажити цифрову копію кожної роботи в електронну систему реєстрації.

Бюро авторських прав шукає коментарі громадськості щодо запропонованого нормативного акту, який буде враховано під час оприлюднення остаточного правила...

Письмові коментарі мають бути отримані не пізніше 1 квітня 2024 року...» (*U.S. Copyright Office Proposes New Group Registration Procedure for Two-Dimensional Artwork // U.S. Copyright Office (https://www.copyright.gov/newsnet/). 15.02.2024*).

***

«...електронні книги викликають занепокоєння у бібліотек США, оскільки видавці наполягають на обмежувальних і дорогих цифрових ліцензійних контрактах...»

За даними платформи OverDrive, відвідувачі придбали в бібліотеках рекордні 662 мільйони електронних книг та інших цифрових продуктів, що на 19% більше, ніж у попередньому році.

За останні півтора десятиліття кілька компаній, які контролюють більшість виробництва та розповсюдження електронних книг у США, почали здавати ці твори в оренду бібліотекам, замість того, щоб продавати примірники.

Деякі бібліотекарі називають ліцензування "моделлю Netflix", оскільки воно не лише дорожче, але й дозволяє компаніям відстежувати читацькі звички, видаляти книги чи цензурувати контент...

Видавничі компанії стурбовані тим, що обмеження на ліцензування електронних книг можуть зашкодити економіці сектора, тоді як бібліотеки стверджують, що вищі збори та інші обмеження підривають їхню місію зробити книги легкодоступними та заохотити до читання...

Ряд штатів розглянули закони, які зобов'язують видавців надавати електронні книги бібліотекам на «розумних умовах». Але видавці та автори попереджали, що ці пропозиції знизять цінність літературних творів, і федеральний суддя у 2022 році визнав один такий закон штату Меріленд неконституційним...» (*Carey L. Biron. US e-book lending boom pits publishers against libraries // Thomson Reuters Foundation (https://www.context.news/ai/us-e-book-lending-boom-pits-publishers-against-libraries). 21.02.2024*).

***

«Некомерційні релігійні мовники просять Верховний суд США переглянути гонорари за авторські права, стверджуючи, що вони віддають перевагу світській мові, а не релігійному.»

Релігійні мовники звернулися до суду з проханням переглянути рішення від липня 2023 року, яке підтверджує ставки роялті Ради з авторських прав США, які в деяких випадках у 18 разів вищі для релігійних некомерційних веб-мовників, ніж для світських мовників Національного громадського радіо (NPR).

Йдеться про ставки роялті, які станції повинні платити власникам авторських прав за трансляцію їхніх пісень. Ставки встановлюються кожні п'ять років у законних ліцензіях, які видає комісія, що дозволяє веб-мовникам відмовитися від отримання окремих ліцензій від окремих власників авторських прав.

Як приклад, християнська станція, яка транслює 15 пісень на годину в середньому для аудиторії в 1000 осіб, повинна платити понад 257 000 доларів на рік, тоді як станції NPR повинні платити лише 18 000 доларів на рік, щоб охопити таку ж аудиторію. Різниця становить 93 відсотки знижки для станцій NPR...» (*Diana Chandler. Royalty rates push religious webcasters out of market, asserts SCOTUS appeal // Southern Baptist Convention* (<https://www.baptistpress.com/resource-library/news/royalty-rates-push-religious-webcasters-out-of-market-asserts-scotus-appeal/>). 27.02.2024).

***

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«Понад 70 учасників з різних країн ЄРС зібралися в Мюнхені 21 і 22 січня для результативних дискусій за круглим столом, присвячених загальноєвропейському ІТ-співробітництву, підкреслюючи досягнення у впровадженні інструментів патентного пошуку та вирішення ключових проблем для організацій інтелектуальної власності (ІВ), починаючи від використання штучного інтелекту (АІ) і глибинних даних до питань безпеки...»

Основною метою круглих столів у перший день було поділитися оновленнями щодо останніх досягнень, досягнутих на сьогодні. Було відзначено варті уваги досягнення, в тому числі все більш широке застосування інструментів Європейського патентного відомства (ЕРО) у всій Європі, таких як пошук на базі ANSERA, Front Office і Єдиний портал доступу. Крім того, учасники поділилися думками про поточні способи роботи, наголошуючи на таких аспектах, як безпека, обслуговування та оновлення системи.

Другий день дискусій надав учасникам платформу для обміну питаннями розробки проектів, розгляду основних проблем, з якими стикаються організації ІВ, і пропозицій щодо спільних рішень. Порядок денний також включав

поглиблені дискусії щодо нових технологій, у тому числі тих, що базуються на глибоких даних і штучному інтелекті (AI), разом із практичними демонстраціями.

Спираючись на результати обговорень, ЕРО продовжить розробку свого майбутнього Стратегічного плану до 2028 року. Це включатиме прагнення вдосконалити зміст проекту, оптимізувати робочі групи та адаптувати методи доставки для заохочення ширшої участі для забезпечення максимального позитивного впливу» (*Shaping the future of digital patenting services // European Patent Office (EPO) (<https://www.epo.org/en/news-events/news/shaping-future-digital-patenting-services>). 02.02.2024*).

***

«...Про організацію патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи нещодавно говорили на інструкторсько-методичному занятті в Адміністрації Державної спеціальної служби транспорту, яка діє в системі Міністерства оборони України...

Участь у заході взяли голова Комітету НААУ з питань захисту прав людини Ганна Колесник, член Ради цього комітету, старший офіцер військово-наукового відділу Адміністрації Держспецтрансслужби Ігор Светлічний та голова Комітету інтелектуальної власності Ради адвокатів Київської області Олег Чернобай.

І.Светлічний нагадав положення основних документів, які на відомчому рівні регламентують цей напрям діяльності:

- Положення про патентно-ліцензійну, винахідницьку та раціоналізаторську роботу в системі Міністерства оборони України (наказ МО від 20.09.2022 № 287)
- Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську пропозицію (наказ Держпатенту від 27.08.95 № 131).
- Форма заяви на рацпропозицію ІВ-5, затверджена наказом Державного комітету статистики України від 10.08.2004 № 469.

Юрист розповів, що заяви на раціоналізаторські пропозиції розглядаються комісією на предмет новизни та корисності протягом тридцяти днів. За потреби рацпропозиція передається для додаткового аналізу та експертного висновку. Після визнання пропозиції раціоналізаторською та прийняття її до використання кожному зі співавторів видається свідоцтво.

І.Светлічний окремо звернув увагу, що військовослужбовці-автори найбільш цінних винаходів, створених під час виконання службових обов'язків, а також раціоналізаторських пропозицій можуть (у разі потреби їх участі у розробленні та перевірці пропозицій) бути тимчасово звільнені від виконання своїх службових обов'язків з дозволу начальника на термін до 30 діб...

Приклад важливості захисту інтелектуальної власності в оборонній сфері навела Г.Колесник, пославшись на справу № 757/11406/20-ц.

Бронетанковий завод у 2016 році отримав свідоцтво про реєстрацію нічного прицілу, який був допущений до експлуатації у ЗСУ. Через два роки Мінекономіки видало патент на корисну модель, пов'язану із цим приладом. І на підставі патенту власник права на використання моделі почав вимагати від заводу припинити використовувати у будь-який спосіб об'єкт його інтелектуальної власності. І це поставило під загрозу зупинення ремонтні роботи при виконанні оборонного замовлення для Міністерства оборони України.

Але на підприємстві встановили порушення міністерством умов надання правової охорони, оскільки сукупність ознак моделі була загальнодоступною у світі до дати подання заявки. Тож завод у березні 2020 року звернувся до суду з позовом про визнання патенту недійсним.

Суди всіх інстанцій стали на бік позивача. Ключовим у справі став висновок експерта, який дійшов висновку, що на дату подання заявки на винахід за патентом України були відомі всі ознаки формули корисної моделі за патентом України, тому корисна модель за патентом не відповідає умові патентоздатності «новизна».

При цьому доказів, які б спростовували правильність та повноту цього висновку, відповідач суду не надав і не заявляв клопотання про призначення у справі експертизи об'єкта інтелектуальної власності.

Також в ході заходу його учасники визначили перспективи розвитку винахідництва, організації роботи гуртків з винахідництва на кафедрі військової підготовки спеціалістів Держспецтрансслужби та дослідили особливості оформлення патентів України на корисні моделі та службові винаходи військовослужбовців» (*Адвокати пояснили представникам Міноборони важливість захисту інтелектуальної власності в оборонній сфері // ADVOKAT POST (<https://advokatpost.com/advokaty-poiasnyly-predstavnykam-minoborony-vazhlyvist-zakhystu-intelektualnoi-vlasnosti-v-oboronnij-sferi/>). 19.02.2024*).

***

Анонси наукових заходів з проблем інтелектуальної власності, запланованих у 2024 році

«Scuola Superiore Sant'Anna (Піза) у співпраці з Університетом Пізи приймає щорічну конференцію ЕРІР (Європейська політика щодо інтелектуальної власності) у 2024 році.

Конференція відбудеться з середи, 11 по п'ятницю, 13 вересня 2024 р., а попередній докторський семінар відбудеться у другій половині дня у вівторок, 10 вересня 2024 р.

Головна тема цьогорічної конференції – «Інтелектуальна власність і майбутнє економіки даних». Незважаючи на те, що нещодавно в ЄС точилося багато дискусій щодо доступу, спільного використання та повторного використання приватних і публічних даних, інтелектуальна власність та її зв'язок із регулюванням даних частково залишилися осторонь. EPIP 2024 матиме на меті взяти до уваги найновіші інновації в цій галузі та вивчити за допомогою мультидисциплінарного підходу основні тенденції та виклики, пов'язані з новою економікою даних.

Крім того, відповідно до традиції EPIP, конференція буде зосереджена на більш широкому спектрі додаткових провідних тем і тем, пов'язаних з ІВ, таких як «Роль ІВ у формуванні стійких інноваційних систем», «ІВ, різноманітність та інклюзивність», «ІВ, вплив нових технологій на право інтелектуальної власності» та багато іншого.

До 30 квітня 2024 року приймаються пропозиції щодо загальної теми та додаткових тем» (*EPIP 2024 Annual Conference // EPIP 2024 CONFERENCE* (<https://epip2024.eu/>). 02.2024).

***

Нові надходження до Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 93-річчю з дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О. І. 21 трав. 2022 р. - Харків : Друкарня Мадрид, 2022. - 458 с.

Зі змісту:

- Штефан А.С. Ліцензія в системі договорів щодо розпорядження майновими авторськими правами;
- Розгон А.В. Авторське право на результат творчої діяльності, реалізовані у робототехніці: український та іноземний досвід;
- Шкіль А.С. Особливості захисту порушених авторських прав в мереже Інтернет.

Шифр зберігання НБУВ: ВА859904

***

Внутрішнє і зовнішнє, "свій" і "чужий", національне та міжнародне: проблеми розуміння права в сучасних умовах : зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. круглого столу, 25 трав. 2021 р. - Київ, 2021. - 186 с.

Зі змісту:

- Лазар А.Я. Законодавчі колізії у сфері інтелектуальної власності.

Шифр зберігання НБУВ: ВА860700

***

Дмитришин В.С. Щодо предмета та об'єкту договору трансферу технологій / В. С. Дмитришин // Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія". - 2016. - Т. XXVII. - С. 85-91.

Виявлено колізію законодавства, яка не дає правової визначеності змісту договору, що дозволяє тлумачити його і як договір про передання прав, і як договір про надання прав у тимчасове користування (ліцензування). Висловлено пропозицію щодо внесення змін до законодавства, зокрема щодо необхідності відбиття в нормах законодавства індивідуальних специфічних вимог до суттєвих умов договорів залежно від їх предмету.

Шифр зберігання НБУВ:Ж72103

***

Збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції з економічних та гуманітарних питань : 3-4 берез. 2022 р. - Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2022. - 224 с.

Зі змісту:

- Хрідочкін А.В. Актуальні питання законодавчого забезпечення сучасного маркетингу інтелектуальної власності.

Шифр зберігання НБУВ: ВА867515

***

Капітаненко Н. П. Адміністративно-правове регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності: стан, проблеми, перспективи : монографія / Н. П. Капітаненко ; Класич. приват. ун-т. - Одеса : Гельветика, 2021. - 411 с.

Досліджено сутність та особливості адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності. Надано історико-правову характеристику регулювання у сфері інтелектуальної власності. Приділено увагу напрямкам адміністративно-правового регулювання сфери інтелектуальної власності: авторському праву; торговельній марці; комерційній таємниці. Встановлено адміністративно-правові засади державного та громадського контролю у сфері інтелектуальної власності. Розглянуто порядок притягнення осіб до адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері реалізації права інтелектуальної власності.

Шифр зберігання НБУВ: ВА859615

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI у столітті" 25-26 листопада 2021 року. - Рівне : Гельветика, 2021. - Ч. 1. - 241 с.

Зі змісту:

- Осовітня Л.В. Вихід патентовласником за межі захисту його виключних прав як форма зловживання правами на патент.

Шифр зберігання НБУВ: В359345/1

***

Матеріали науково-практичної конференції "Юридична наука в сучасному суспільстві: проблеми та перспективи", (25-26 червня 2021 р.). - Чернігів, 2021. - 99 с.

Зі змісту:

- Тверезенко О.О. Суб'єкти, яким належать майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності, створені на замовлення.

Шифр зберігання НБУВ: ВА859816

***

Мироненко Н. Деякі теоретичні та практичні підходи до кодифікації законодавства у сфері інтелектуальної власності / Наталія Мироненко // Приватне право і підприємництво. - 2023. - Вип. 22. - С. 30-38.

Обґрунтовано, що кодифікація законодавства у сфері інтелектуальної власності у межах Цивільного кодексу України не може вирішити нагальних проблем його подальшого розвитку, наведено аргументи щодо неможливості кодифікувати все законодавство в одному кодифікаційному акті, як це має місце у Франції та Австрії завдяки різним системам кодифікації. Розглянуто проблему взаємопроникнення норм законодавства у сфері інтелектуальної власності в законодавство інших галузей права і навпаки. Проаналізовано досвід кодифікації законодавства у сфері промислової власності Італії, Іспанії, Португалії, Туреччини.

Шифр зберігання НБУВ:Ж72629

***

Піцик Х. З. Поняття та критерії патентоспроможності винаходу, корисної моделі та промислового зразка / Піцик Христина Зіновіївна // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія : Право. - 2023. - Вип. 15(2). - С. 181-186.

Визнано, що патентне право охоплює набір норм, що регулюють відносини, пов'язані зі створенням, оформленням та використанням винаходів, корисних моделей і промислових зразків, які включають як особисті, так і майнові права. Встановлено, що у разі потреби захисту технічної суті об'єкта можна подати заявку на винахід або корисну модель, а коли необхідно захистити зовнішній вигляд, застосовується промисловий зразок.

Шифр зберігання НБУВ: Ж73788

***

Права людини в сучасних умовах розбудови громадянського суспільства в Україні: До тижня права і дня Загальної декларації прав людини : зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу, 11 груд. 2020 р. - Київ, 2021. - 306 с.

Зі змісту:

- Левицька А.А., Чередничок А.С. Авторське право як об'єкт інтелектуальної власності.

Шифр зберігання НБУВ: ВА860702

***

Право інтелектуальної власності : підручник. - Дніпро, 2022. - 334 с.

Висвітлено питання правового регулювання відносин інтелектуальної власності в контексті законодавства України та іноземних країн, права СОТ, міжнародно-правових актів, права ЄС. Розглянуто основні категорії, загальні засади правового регулювання відносин, а також окремі інститути права інтелектуальної власності.

Шифр зберігання НБУВ: ВА861487

***

Приватне та публічне право в умовах війни: матеріали круглого столу, 20 трав. 2023 р., м. Миколаїв. - Одеса : Юридична література, 2023. - 236 с.

Зі змісту:

- Казарян М.М. Захист інтелектуальної власності: національний та міжнародний аспекти.

Шифр зберігання НБУВ: ВА867866

***

Проблеми теорії та практики судової експертизи з питань інтелектуальної власності ("Крайнівські читання"): матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 23 груд. 2021 р., м. Київ. - Київ : Ліра-К, 2021. - 160 с.

Зі змісту:

- Федоренко В.Л., Скрипнюк О.В. «Енциклопедія інтелектуальної власності» Петра Крайнева та перспективи підготовки нової Енциклопедії судової експертизи з питань інтелектуальної власності;
- Адлер О.Г., Томачинський С.М. Проблемні питання стандартизації термінів судової експертизи в галузі інтелектуальної власності;
- Нестор Н.В. Судова експертиза з питань інтелектуальної власності в Україні: сторінки історії;
- Поліщук І.Ю. До питання порушення прав автора твору мистецтва (піратство);
- Кісіль Н.В. Твори мистецтва як об'єкти інтелектуальної власності та судової експертизи;
- Давидченко В.В. Судові експертизи пов'язані з винаходами та корисними моделями;
- Голова І., Божко І. Комерційне найменування, як об'єкт судової експертизи у сфері інтелектуальної власності;
- Мартинюк І. Складнощі судової експертизи торговельних марок у фармацевтичній галузі;
- Капіца Ю.М. Проблеми захисту прав на комерційну таємницю;
- Мароховська М. Економічні дослідження та експертизи у сфері інтелектуальної власності;
- Тимошик Л.П. Підходи до визначення розміру роялті.

Шифр зберігання НБУВ: ВА859353

***

Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 26 трав. 2023 р. - Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2023. - 359 с.

Зі змісту:

- Хрідочкін А.В. Вина як суб'єктивна ознака адміністративного правопорушення у сфері інтелектуальної власності;
- Ломакіна А.А. Актуальні питання реформування адміністративного законодавства України щодо інтелектуальної власності;
- Піщанська В.М. Академічна добросовісність у правовому вимірі викликів нової української школи

Шифр зберігання НБУВ: ВА867446

***

Хрідочкін А. В. Перспективи реалізації адміністративно-правових методів публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності в Україні / Хрідочкін Андрій Вікторович // Науковий вісник Львівської академії. Серія : Економіка, менеджмент та право. - 2023. - Вип. 8. - С. 154-160.

Здійснено теоретичний аналіз перспектив реалізації адміністративно-правових методів публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності в Україні. Наголошено, що під методів публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності слід розуміти зовнішню виражену діяльність відповідних суб'єктів, яка здійснюється останніми в межах їх компетенції і спрямована на виконання покладених на них завдань у сфері інтелектуальної власності. Зроблено висновок про те, що суб'єкти публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності в процесі своєї діяльності мають можливість використовувати широку гаму різноманітних методів публічно-управлінського впливу, завдяки наявності яких і здійснюється процес цілеспрямованого впливу останніх на об'єкти публічно-управлінського впливу.

Шифр зберігання НБУВ:Ж74675/ек.м.пр.

***

Штефан О. Вирішення справ про плагіат: новели законодавства / Олена Штефан // Приватне право і підприємництво. - 2023. - Вип. 22. - С. 73-79.

Досліджено зміст плагіату, проведено порівняльно-правовий аналіз чинної норми із попереднім законодавчим визначенням цього порушення та нормативні підходи до його визначення, що існують в законодавстві країн-учасниць ЄС. Виявлено «слабкі» місця існуючого визначення змісту плагіату та визначено подальші шляхи удосконалення законодавства.

Шифр зберігання НБУВ:Ж72629

***